

Euroopan unionin
neuvosto

**Bryssel, 4 lokakuuta 2022
(OR. en)**

9271/22

**Toimielinten välinen asia:
2022/0141 (NLE)**

**AGRI 205
FORETS 35
DEVGEN 96
ENV 448
RELEX 666
JUR 351
PROBA 17**

SÄÄDÖKSET JA MUUT VÄLINEET

Asia: Metsälainsäädännön soveltamisen valvontaa, metsähallintoa ja Euroopan unioniin suuntautuvaa puutuotteiden kauppaa koskevan Euroopan unionin ja Guyanan kooperatiivisen tasavallan vapaaehtoinen kumppanuussopimus

---

METSÄLAINSÄÄDÄNNÖN SOVELTAMISEN VALVONTAA,
METSÄHALLINTOA JA EUROOPAN UNIONIIN SUUNTAUTUVAA
PUUTUOTTEIDEN KAUPPAA KOSKEVA
EUROOPAN UNIONIN JA
GUYANAN KOOPERATIIVISEN TASAVALLAN
VAPAAEHTOINEN KUMPPANUUSSOPIMUS

EUROOPAN UNIONI, jäljempänä 'unioni',

ja

GUYANAN KOOPERATIIVINEN TASAVALTA, jäljempänä 'Guyana',

jäljempänä yhdessä 'osapuolet', jotka

OTTAVAT HUOMIOON unionin ja Guyanan väliset läheiset yhteistyösuhteet erityisesti Afrikan, Karibian ja Tyynenmeren valtioiden ryhmän jäsenten sekä Euroopan yhteisön ja sen jäsenvaltioiden välillä Cotonoussa 23 päivänä kesäkuuta 2000 allekirjoitetun ja Luxemburgissa 25 päivänä kesäkuuta 2005 ja Ouagadougoussa 22 päivänä kesäkuuta 2010 tarkistetun kumppanuussopimuksen¹, jäljempänä 'Cotonoun sopimus', puitteissa,

OTTAVAT HUOMIOON EU:n ja Karibian yhteisen kumppanuusstrategian, joka on kehitetty toukokuussa 2010 Madridissa pidetyssä EU:n ja Karibian AKT-valtioiden foorumin (Cariforum) huippukokouksessa tehdyn päätöksen perusteella ja jonka unioni ja Cariforum-valtiot ovat laatineet yhdessä,

OTTAVAT HUOMIOON Escazússa Costa Ricassa 4 päivänä maaliskuuta 2018 hyväksytyt tiedon saantia, kansalaisten osallistumista ja muutoksenhaku- ja vireillepano-oikeutta ympäristöasioissa Latinalaisessa Amerikassa ja Karibian alueella koskevan alueellisen sopimuksen,

---

¹ EYVL L 317, 15.12.2000, s. 3.

OTTAVAT HUOMIOON Cariforum-valtioiden sekä Euroopan yhteisön ja sen jäsenvaltioiden talouskumppanuussopimuksen¹,

OTTAVAT HUOMIOON komission 21 päivänä toukokuuta 2003 antaman tiedonannon Euroopan unionin neuvostolle ja Euroopan parlamentille ”Metsälainsäädännön soveltamisen valvonta, metsähallinto ja puukauppa (FLEGT) – Ehdotus EU:n toimintasuunnitelmaksi” ensimmäisenä toimenpiteenä laitonta puunkorjuuta ja siihen liittyvää puukauppaa koskevien kiireellisten kysymysten käsittelemiseksi,

VAHVISTAVAT UUDELLEEN osapuolten sitoutumisen San Franciscossa 26 päivänä kesäkuuta 1945 allekirjoitettuun Yhdistyneiden kansakuntien peruskirjaan, ja ottavat huomioon Yhdistyneiden kansakuntien yleiskokouksen 10 päivänä joulukuuta 1948 hyväksymässä ihmisoikeuksien yleismaailmallisessa julistuksessa ja Yhdistyneiden kansakuntien yleiskokouksen 13 päivänä syyskuuta 2007 hyväksymässä alkuperäiskansojen oikeuksista annetussa Yhdistyneiden kansakuntien julistuksessa esitetyt periaatteet,

VAHVISTAVAT UUDELLEEN osapuolten sitoutumisen Yhdistyneiden kansakuntien yleiskokouksen 16 päivänä joulukuuta 1996 hyväksymään kansalaisoikeuksia ja poliittisia oikeuksia koskevaan kansainväliseen yleissopimukseen, Yhdistyneiden kansakuntien yleiskokouksen 21 päivänä joulukuuta 1965 hyväksymään kaikkinaisen rotusyrjinnän poistamista koskevaan kansainväliseen yleissopimukseen sekä Yhdistyneiden kansakuntien yleiskokouksen 16 päivänä joulukuuta 1966 hyväksymään taloudellisia, sosiaalisia ja sivistyksellisiä oikeuksia koskevaan kansainväliseen yleissopimukseen,

---

¹ EUVL L 289, 30.10.2008, s. 3.

VAHVISTAVAT UUDELLEEN Yhdistyneiden kansakuntien yleiskokouksen 25 päivänä syyskuuta 2015 hyväksymässä asiakirjassa ”Transforming our world: the 2030 Agenda for Sustainable Development”, jäljempänä ’Agenda 2030 toimintaohjelma’, olevassa kestävä kehityksen toimintaohjelmaa Agenda 2030 koskevassa julkilausumassa esitetyt periaatteet ja sitoumukset, erityisesti sitoumuksen saavuttaa kestävä kehitys tasapainoisesti ja yhdenmukaisesti sen kolmessa eri ulottuvuudessa, jotka ovat talous, sosiaalinen kehitys ja ympäristö,

PALAUTTAVAT MIELIIN tässä yhteydessä Agenda 2030 toimintaohjelmassa esitetyt kestävä kehityksen päämäärät ja sen tavoitteet, kuten tavoitteen edistää kaikenlaisen metsien kestävä hoitoa, pysäyttää metsäkato, ennallistaa huonokuntoisia metsiä ja lisätä metsitystä ja uudelleenmetsitystä merkittävästi koko maailmassa vuoteen 2020 mennessä,

OVAT TIETOISIA Yhdistyneiden kansakuntien yleiskokouksessa 14 päivänä kesäkuuta 1992 hyväksytyssä ympäristöä ja kehitystä koskevassa Rion julistuksessa vahvistettujen periaatteiden merkityksestä kestävä metsänhoidon turvaamisessa, erityisesti yleisen tiedostamisen ja yleisön ympäristöasioihin mukaan ottamisen ja osallistumisen merkitystä koskevasta periaatteesta 10, naisten roolia ympäristönhoidossa ja kehityksessä koskevasta periaatteesta 20 sekä alkuperäiskansojen ja niiden yhteisöjen sekä muiden paikallisyhteisöjen keskeisen tärkeää roolia ympäristönhoidossa ja kehityksessä koskevasta periaatteesta 22,

TUNNUSTAVAT metsien roolin keskeisenä ilmastonmuutoksen hillitsemistä ja siihen sopeutumista koskevana ratkaisuna, palauttavat tässä yhteydessä mieliin ilmastonmuutosta koskevan Yhdistyneiden kansakuntien puitesopimuksen mukaisen, 12 päivänä joulukuuta 2015 hyväksytyin Pariisin ilmastopöimöksen ja erityisesti sen 5 artiklan, jossa kehotetaan vähentämään metsäkadosta ja metsien tilan heikkenemisestä aiheutuvia päästöjä sekä tehostamaan metsien suojelua ja kestäväää hoitoa,

OTTAVAT HUOMIOON Washington D.C:ssä 3 päivänä maaliskuuta 1973 allekirjoitetun villieläimistön ja - kasviston uhanalaisten lajien kansainvälistä kauppaa koskevan yleissopimuksen, jäljempänä 'CITES' tai 'CITES-yleissopimus', ja erityisesti vaatimuksen, että CITES-yleissopimuksen osapuolet myöntävät vientilupia CITES-yleissopimuksen I, II ja III liitteessä lueteltuihin lajeihin kuuluvia yksilöitä varten ainoastaan tietyin edellytyksin, kuten että yksilöä ei ole saatu asiaa koskevien eläin- ja kasvinsuojelulakien vastaisella tavalla,

VAHVISTAVAT UUDELLEEN, että osapuolet pitävät tärkeinä monenvälisen kaupan periaatteita ja sääntöjä, erityisesti Maailman kauppajärjestön perustamisesta 15 päivänä huhtikuuta 1994 Marrakeshissä tehdyn sopimuksen liitteessä IA olevassa vuoden 1994 tullitariffeja ja kauppaa koskevassa yleissopimuksessa, jäljempänä 'GATT 1994', ja muissa kyseisessä liitteessä luetelluissa monenvälisissä sopimuksissa vahvistettuja oikeuksia ja velvoitteita, sekä tarvetta soveltaa niitä avoimella ja syrjimättömällä tavalla,

OTTAVAT HUOMIOON Euroopan yhteisöön suuntautuvaa puutavaran tuontia koskevan FLEGT-lupajärjestelmän perustamisesta 20 päivänä joulukuuta 2005 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 2173/2005,

OVAT TIETOISIA Guyanan sitoutumisesta jatkamaan hyvän hallinnon, kestävän metsänhoidon, lainsäädännön täytäntöönpanon valvonnan ja laillisen puutavaran kaupan edistämistä,

OVAT TIETOISIA siitä, että metsälainsäädännön soveltamisen valvontaa, metsähallintoa ja puukauppaa (FLEGT) koskeva vapaaehtoinen kumppanuussopimus tukee edelleen kestävää metsänhoitoa ja edistää ilmastonmuutoksen torjuntaa metsäkadosta ja metsien heikkenemisestä aiheutuvien päästöjen vähenemisen kautta, edistää metsien suojelua ja kestävää metsänhoitoa sekä täydentää metsien hiilivarastoja kehitysmaissa (REDD+),

TUNNUSTAVAT, että Guyanan metsäkomission 26 päivänä syyskuuta 2018 hyväksymä Guyanan puutavaran laillisuudenvarmennusjärjestelmä on suunniteltu varmistamaan kaikkien tämän sopimuksen soveltamisalaan kuuluvien puutuotteiden laillisuus riippumatta määränpäästä,

TUNNUSTAVAT, että on tärkeää ottaa tämän sopimuksen täytäntöönpanoon mukaan kaikki asiaankuuluvat sidosryhmät omien instituutioidensa kautta sekä metsäsektorilta että sen ulkopuolelta riippumatta sukupuolesta, iästä, sijainnista, uskonnosta tai vakaumuksesta, etnisestä alkuperästä, ihon väristä, kielestä, vammaisuudesta tai muusta ominaisuudesta, mukaan lukien yksityistä sektoria, kansalaisyhteiskuntaa ja paikallis- ja alkuperäisyhteisöjä edustavat sekä muut metsistä riippuvaiset henkilöt,

OVAT TIETOISIA Guyanan sitoumuksesta perustaa perustuslakinsa, kansallisen lainsäädännön ja kansainvälisten välineiden mukaisesti tehokkaita mekanismeja, jotta kaikki asiaankuuluvat sidosryhmät voivat osallistua tämän sopimuksen täytäntöönpanoon,

OVAT TIETOISIA siitä, että ei-luottamuksellisten tietojen julkaiseminen on olennaisen tärkeää kaikkien asiaankuuluvien, metsäsektorin ja sen ulkopuolisten sidosryhmien täysimääräisen ja tehokkaan osallistumisen helpottamiseksi riippumatta sukupuolesta, iästä, sijainnista, uskonnosta tai vakaumuksesta, etnisestä alkuperästä, väristä, kielestä, vammaisuudesta tai muusta ominaisuudesta ja että tietojen antaminen on näin ollen tämän sopimuksen täytäntöönpanon kannalta keskeistä,

OVAT PÄÄTTÄNEET minimoida kaikki tämän sopimuksen täytäntöönpanon seurauksena asiaankuuluviin metsäsektorin ja sen ulkopuolisiin sidosryhmiin mahdollisesti kohdistuvat haittavaikutukset,

OVAT SOPINEET SEURAAVAA:

1 ARTIKLA

Tavoite

Kaikentyyppisten metsien kestävää hoitoa koskevan osapuolten yhteisen sitoumuksen mukaisesti tämän sopimuksen tavoitteena on muodostaa oikeudelliset puitteet sen varmistamiseksi, että kaikki tämän sopimuksen soveltamisalaan kuuluvat Guyanasta unioniin tuodut puutuotteet on tuotettu laillisesti, ja näin edistää puutuotteiden kauppaa.

Lisäksi tämä sopimus tarjoaa perustan osapuolten vuoropuhelulle ja yhteistyölle tämän sopimuksen täysimääräisen soveltamisen helpottamiseksi ja edistämiseksi ja metsälainsäädännön soveltamisen valvonnan ja metsähallinnon parantamiseksi.

2 ARTIKLA

Määritelmät

Tässä sopimuksessa tarkoitetaan

- a) 'toimivaltaisella viranomaisella' viranomaista, jonka unionin jäsenvaltio on nimennyt vastaanottamaan, varmentamaan ja hyväksymään FLEGT-lupia;

- b) 'viennillä' puutuotteiden fyysistä lähtemistä tai poisviemistä mistä tahansa Guyanan maantieteellisen alueen osasta, lukuun ottamatta Guyanan kautta kuljetettavia puutuotteita;
- c) 'FLEGT-luvalla' liitteen IV lisäyksessä 1 esitettyä asiakirjaa, jolla todistetaan, että lähetys on peräisin laillisesta lähteestä ja varmennettu tässä sopimuksessa määriteltyjen arviointiperusteiden mukaisesti;
- d) 'HS-nimikkeellä' Brysselissä 14 päivänä kesäkuuta 1983 Brysselissä tehdyllä harmonoitua tavarankuvaus- ja koodausjärjestelmää koskevalla Maailman tullijärjestön kansainvälisellä yleissopimuksella, mukaan lukien mahdolliset myöhemmät muutokset, perustetussa harmonoidussa tavarankuvaus- ja koodausjärjestelmässä vahvistettua neli- tai kuusinumeroista nimikettä;
- e) 'tuonnilla unioniin' puutuotteiden luovutusta vapaaseen liikkeeseen unionissa unionin tullikoodeksista 9 päivänä lokakuuta 2013 annetun asetuksen (EU) No 952/2013 201 artiklassa tarkoitetulla tavalla, jos tuotteita ei voida katsoa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 952/2013 täydentämisestä tiettyjä unionin tullikoodeksin säännöksiä koskevien yksityiskohtaisten sääntöjen osalta 28 päivänä heinäkuuta 2015 annetun komission delegoidun asetuksen (EU) 2015/2446 1 artiklan 21 alakohdassa määritellyiksi 'tavaroiksi, joilla ei ole kaupallista luonnetta';

- f) 'riippumattomalla tarkastajalla' luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä tai niiden ryhmittymää, joka arvioi sovituin väliajoin Guyanan puutavaran laillisuudenvarmistusjärjestelmän toimintaa, luotettavuutta ja tehokkuutta;
- g) 'yhteisellä seuranta- ja arviointikomitealla' komiteaa, jonka osapuolet ovat perustaneet helpottamaan tämän sopimuksen hallinnointia, seurantaa ja tarkastelua, mukaan lukien riippumattoman tarkastuksen hallinnointi, sekä helpottamaan osapuolten välistä vuoropuhelua ja tiedonvaihtoa;
- h) 'laillisesti tuotetulla puutavaralla' tai 'laillisella puutavaralla', puutuotteita, jotka on hankittu, korjattu, tuotettu, jalostettu, kuljetettu ja pidetty kaupan liitteessä II vahvistetun Guyanan voimassa olevan lainsäädännön ja muiden tämän sopimuksen asiaankuuluvien määräysten mukaisesti; ja, jos kyseessä on maahantuotu puutavara, puutuotteita, jotka on korjattu, tuotettu, jalostettu, kuljetettu ja viety korjuumaan asiaankuuluvan lainsäädännön ja liitteessä V kuvattujen menettelyjen mukaisesti;
- i) 'lupaviranomaisella' Guyanan nimeämää viranomaista, joka myöntää ja vahvistaa FLEGT-lupia;

- j) 'luovutuksella vapaaseen liikkeeseen' unionin tullimenettelyä, joka antaa unionitavaroiden tullioikeudellisen aseman muualta kuin unionista peräisin oleville tavaroille asetuksen (EU) N:o 952/2013 mukaisesti ja joka edellyttää maksettavien tuontitullien kantamista, tarvittaessa muiden maksujen kantamista, kauppapoliittisten toimenpiteiden sekä kieltojen ja rajoitusten soveltamista ja tavaroiden maahantuontia koskevien muiden muodollisuuksien noudattamista;
- k) 'lähetyksellä' FLEGT-luvassa tarkoitettua puutuote-erää, jonka lähettäjä tai laivaaja on lähettänyt Guyanasta ja joka esitetään luovutettavaksi vapaaseen liikkeeseen unionissa sijaitsevassa tullitoimipaikassa;
- l) 'kauttakuljetettavilla puutuotteilla' kaikkia kolmannelta maasta peräisin olevia puutuotteita, jotka saapuvat Guyanan alueelle tullivalvonnassa ja poistuvat sieltä samassa muodossa siten, että tuotteiden alkuperämaa ei muutu;
- m) 'puutuotteilla' liitteessä I lueteltuja tuotteita.

3 ARTIKLA

FLEGT-lupajärjestelmä

1. Tämän sopimuksen osapuolet perustavat FLEGT-lupajärjestelmän. FLEGT-lupajärjestelmässä vahvistetaan menettelyt ja vaatimukset, joilla pyritään FLEGT-lupien avulla varmentamaan ja todistamaan, että unioniin Guyanasta lähetetyt puutuotteet on tuotettu laillisesti. Asetuksen (EY) N:o 2173/2005 ja tämän sopimuksen mukaisesti unioni hyväksyy ainoastaan sellaisten lähetysten tuonnin Guyanasta unioniin, joilla on FLEGT-lupa.
2. FLEGT-lupajärjestelmää sovelletaan puutuotteisiin.
3. Osapuolet toteuttavat kaikki tarvittavat toimenpiteet FLEGT-lupajärjestelmän panemiseksi täytäntöön.

4 ARTIKLA

Lupaviranomainen

1. Guyana nimeää viranomaisen, joka toimii lupaviranomaisena, ja ilmoittaa sen yhteystiedot kirjallisesti Euroopan komissiolle. Osapuolet asettavat kyseiset tiedot yleisön saataville.

2. Lupaviranomainen varmentaa, että puutuotteet on tuotettu laillisesti liitteessä II luetellun lainsäädännön mukaisesti. Lupaviranomainen myöntää FLEGT-luvat, jotka kattavat kaikki Guyanassa laillisesti tuotettujen ja unioniin vietäviksi tarkoitettujen puutuotteiden lähetykset.
3. Maahantuodun puutavaran osalta lupaviranomainen ei myönnä FLEGT-lupia tuotteille, joita ei ole korjattu, tuotettu tai viety korjuumaan ja tuotantomaan lainsäädännön mukaisesti.
4. Lupaviranomainen ylläpitää FLEGT-lupien myöntämismenettelyjään ja asettaa ne julkisesti saataville.
5. Lupaviranomainen pitää kirjaa kaikista FLEGT-luvan saaneista lähetyksistä tavalla, joka on yhdenmukainen tietosuojaa ja tietojen luottamuksellisuutta koskevien eri kansallisten lakien ja toimintaperiaatteiden kanssa, ja luovuttaa nämä tiedot 11 artiklassa tarkoitettua riippumatonta tarkastusta varten kunnioittaen viejien luottamuksellisten tietojen luottamuksellisuutta.

5 ARTIKLA

Toimivaltaiset viranomaiset

1. Euroopan komissio ilmoittaa Guyanalle unionin jäsenvaltioiden nimeämien toimivaltaisten viranomaisten yhteystiedot kirjallisesti. Osapuolet asettavat nämä tiedot yleisön saataville.
2. Toimivaltaiset viranomaiset tarkastavat, että jokaisella lähetyksellä on voimassa oleva FLEGT-lupa ennen kuin kyseinen lähetys luovutetaan vapaaseen liikkeeseen unionissa. Tästä lähetyksen luovutuksesta vapaaseen liikkeeseen voidaan liitteen III mukaisesti kieltäytyä ja lähetys voidaan pitää viranomaisten hallussa, jos FLEGT-luvan voimassaolosta on epäilyksiä.
3. Toimivaltaiset viranomaiset pitävät kirjaa vastaanotetuista FLEGT-luvista ja julkaisevat tiedot vuosittain.
4. Toimivaltaiset viranomaiset tarjoavat tietosuojaa koskevan kansallisen lainsäädännön mukaisesti henkilölle tai elimelle, jonka Guyana on nimennyt riippumattomaksi tarkastajaksi, pääsyn asiaa koskeviin asiakirjoihin ja tietoihin.

5. Tämän artiklan 2 kohtaa ei sovelleta CITES-yleissopimuksen liitteissä luetelluista lajeista saatuihin puutuotteisiin siltä osin kuin nämä tuotteet kuuluvat luonnonvaraisten eläinten ja kasvien suojelusta niiden kauppaa sääntelemällä 9 päivänä joulukuuta 1996 annetussa neuvoston asetuksessa (EY) N:o 338/97 säädetyn tarkastuksen piiriin. Kyseisen tarkastuksen piiriin kuuluvien puutuotteiden laillisuus kuitenkin varmennetaan tämän sopimuksen 8 artiklassa tarkoitetun Guyanan puutavaran laillisuudenvarmennusjärjestelmän mukaisesti.

6 ARTIKLA

FLEGT-luvat

1. Lupaviranomainen myöntää FLEGT-luvat vahvistaakseen, että puutuotteet on tuotettu laillisesti.
2. FLEGT-luvat laaditaan ja täytetään englanniksi liitteessä IV esitetyllä lomakkeella.
3. Osapuolet voivat keskinäisestä sopimuksesta perustaa sähköisiä järjestelmiä FLEGT-lupien myöntämistä, lähettämistä ja vastaanottoa varten.
4. FLEGT-lupien myöntämistä koskevat tekniset eritelmät ja menettely esitetään liitteessä IV.

7 ARTIKLA

Laillisesti tuotetun puutavaran määritelmä

1. Tämän sopimuksen soveltamista varten esitetään 'laillisesti tuotetun puutavaran' määritelmä 2 artiklan h alakohdassa ja sitä täsmennetään liitteessä II, jossa esitetään Guyanan kansallinen oikeudellinen kehys sekä periaatteet, kriteerit, indikaattorit ja varmentajat, joita on noudatettava, jotta puutuotteet kuuluisivat FLEGT-luvan piiriin.
2. Guyana suorittaa liitteessä II esitetyn metsäsektoriin sovellettavan kansallisen oikeudellisen kehysten tarkistuksen tavoitteenaan vahvistaa tarvittaessa ja panna täytäntöön asiaankuuluvat politiikat, lait, määräykset, perussäännöt, strategiat, suuntaviivat, vapaaehtoiset toimenpiteet ja käytäntösäännöt.

8 ARTIKLA

Guyanan puutavaran laillisuudenvarmennusjärjestelmä (GTLAS)

1. Guyana käyttää ja tarvittaessa parantaa nykyistä järjestelmää sen varmistamiseksi, että puutuotteet on tuotettu laillisesti ja että unioniin viedään ainoastaan sellaisiksi todennettuja lähetyksiä, perustamalla liitteessä V esitetyn Guyanan puutavaran laillisuudenvarmennusjärjestelmän (GTLAS).

2. GTLAS-järjestelmään on sisällytettävä vaatimustenmukaisuuden tarkastuksia, jotta voidaan varmentaa, että puutuotteet on tuotettu laillisesti, riippumatta siitä, mille markkinoille tuotteet on tarkoitettu, ja että FLEGT-lupia ei ole myönnetty puutuotteiden lähetyksille, joita ei ole korjattu laillisesti tai joiden alkuperä on tuntematon.

9 ARTIKLA

GTLAS-järjestelmän soveltaminen puutuotteisiin

1. Guyana varmentaa GTLAS-järjestelmää käyttäen muille kuin unionin markkinoille vietyjen puutuotteiden ja kotimarkkinoilla myytyjen puutuotteiden laillisuuden sekä varmentaa maahantuotujen puutuotteiden laillisuuden käyttäen tämän sopimuksen täytäntöönpanemiseksi kehitettyä järjestelmää.
2. GTLAS-järjestelmän soveltamisen tukemiseksi unioni edistää järjestelmän käyttöä muilla kansainvälisillä markkinoilla ja kolmansien maiden kanssa käytävässä kaupassa.
3. Unioni toteuttaa toimenpiteitä estääkseen laittomasti korjatun puutavaran ja siitä saatujen tuotteiden saattamisen unionin markkinoille sovellettavan lainsäädäntönsä mukaisesti.

10 ARTIKLA

FLEGT-luvan saaneiden lähetysten luovutus vapaaseen liikkeeseen

1. Edellytykset FLEGT-luvan saaneiden lähetysten luovuttamiseksi vapaaseen liikkeeseen unionissa kuvataan liitteessä III.
2. Jos toimivaltaisella viranomaisella on perusteltu syy epäillä, ettei lupa ole pätevä tai aito tai ettei se vastaa lähetystä, joka sen on tarkoitus kattaa, se voi soveltaa liitteessä III esitettyjä menettelyjä.
3. Jos lupaviranomaisen ja toimivaltaisten viranomaisten välillä on FLEGT-lupiin liittyviä jatkuvia erimielisyyksiä tai vaikeuksia, asia on saatettava yhteisen seuranta- ja arviointikomitean käsiteltäväksi.

11 ARTIKLA

Riippumaton tarkastaja

1. Osapuolet ovat yksimielisiä tarpeesta käyttää riippumattoman tarkastajan palveluja sovituin väliajoin GTLAS-järjestelmän toiminnan, luotettavuuden ja tehokkuuden arvioimiseksi liitteen V mukaisesti.

2. Guyana käyttää riippumattoman tarkastajan palveluja unionia kuullen liitteessä VI lueteltujen tehtävien hoitamiseen.

3. Riippumaton tarkastaja on luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö tai niiden ryhmittymä, jolla ei ole eturistiriitoja, mukaan lukien ristiriidat, jotka johtuvat organisatorisista tai kaupallisista suhteista
  - a) unionin tai Guyanan metsäsektorin sääntelyviranomaisten kanssa;

  - b) lupaviranomaisen tai minkä tahansa tahon kanssa, joka on vastuussa puuntuotannon laillisuuden varmentamisesta; tai

  - c) minkään toimijan kanssa, joka harjoittaa kaupallista toimintaa Guyanan metsäsektorilla.

4. Riippumaton tarkastaja toimii dokumentoidun hallintorakenteen puitteissa ja kansainvälisesti hyväksytyjä parhaita käytäntöjä vastaavien julkaistujen toimintapolitiikkojen, menetelmien ja menettelyjen mukaisesti.

5. Riippumaton tarkastaja siirtää työtään koskevat valitukset yhteisen seuranta- ja arviointikomitean käsiteltäväksi.

6. Riippumaton tarkastaja esittää havaintonsa osapuolille laatimalla raportteja liitteessä VI kuvatus riippumattoman tarkastajan menettelykäsikirjan mukaisesti. Riippumattoman tarkastajan raportit julkaistaan liitteessä IX esitettyjen menettelyjen mukaisesti.

7. Osapuolet helpottavat riippumattoman tarkastajan työtä tietosuojaa ja tietojen luottamuksellisuutta koskevien erilaisten kansallisten lakiensa ja toimintalinjojensa mukaisesti ja varmistavat erityisesti, että riippumattomalla tarkastajalla on pääsy asiakirjoihin, tietoihin ja muuhun sen tehtävien suorittamiseen tarvittavaan aineistoon ja että hän voi tallentaa ja kopioida niitä.

12 ARTIKLA

Sääntöjenvastaisuudet

Osapuolet ilmoittavat toisilleen kirjallisesti 22 artiklan mukaisesti, jos niillä on perusteltu epäily tai näyttöä FLEGT-lupajärjestelmän kiertämisestä muun muassa seuraavien osalta:

- a) kaupan kierrättäminen, myös ohjaamalla Guyanasta unioniin suuntautuva kauppa kolmannen maan kautta, silloin kun on syytä epäillä, että syynä tähän on pyrkimys välttää lupamenettelyn vaatimukset;

- b) FLEGT-lupien kattamat puutuotteet sisältävät kolmansista maista peräisin olevaa laittomasti tuotetuksi epäiltyä puuta;
- c) FLEGT-luvan saamiseen tai käyttöön liittyy petos.

13 ARTIKLA

FLEGT-lupajärjestelmän käyttöönottopäivä

1. Osapuolet ilmoittavat toisilleen yhteisen seuranta- ja arviointikomitean välityksellä, kun ne katsovat saattaneensa päätökseen tarvittavat valmistelut, joilla FLEGT-lupajärjestelmä saadaan täysimääräisesti käyttöön.
2. Osapuolet teettävät yhteisen seuranta- ja arviointikomitean välityksellä riippumattoman arvioinnin FLEGT-lupajärjestelmästä. Arvioinnissa määritetään, täyttääkö GTLAS-järjestelmä tehtävänsä liitteessä VIII vahvistettujen perusteiden mukaisesti ja onko unionissa käytössä FLEGT-lupien vastaanottamiseen, varmentamiseen ja hyväksymiseen tarkoitetut järjestelmät.
3. Yhteinen seuranta- ja arviointikomitea antaa 2 kohdassa tarkoitetun arvioinnin perusteella suosituksen siitä, aloitetaanko FLEGT-lupajärjestelmän käyttö vai ei.

4. FLEGT-lupajärjestelmän käytön aloittamista koskevan yhteisen seuranta- ja arviointikomitean suosituksen perusteella osapuolet ilmoittavat toisilleen kirjallisesti, minä päivänä FLEGT-lupajärjestelmä otetaan käyttöön.

5. Yhteisen seuranta- ja arviointikomitean annettua suosituksen olla aloittamatta FLEGT-lupajärjestelmän käyttöä osapuolet sopivat yhteisen seuranta- ja arviointikomitean välityksellä siitä, mitä toimenpiteitä tarvitaan käytön aloittamiseksi.

14 ARTIKLA

Tämän sopimuksen täytäntöönpanoaikataulu

Yhteinen seuranta- ja arviointikomitea laatii aikataulun tämän sopimuksen täytäntöönpanolle ja arvioi täytäntöönpanon edistymistä kyseisen aikataulun mukaisesti.

15 ARTIKLA

Tukitoimenpiteet

1. Osapuolet ovat yksilöineet liitteessä luetellut VII alat, joilla tarvitaan lisää teknisiä ja taloudellisia resursseja, jotta tämä sopimus voidaan panna täytäntöön.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettuun resurssien myöntämiseen sovelletaan unionin ja sen jäsenvaltioiden Guyanalle antaman avun ohjelmasuunnittelun tavanomaisia menettelyjä ja Guyanan omia talousarviomenettelyjä.
3. Guyana varmistaa, että sen valmiuksien kehittäminen tämän sopimuksen täytäntöönpanoa varten sisältyy sen kansallisiin suunnitteluvälineisiin, kuten köyhyyden vähentämisen strategioihin ja talousarvioihin.
4. Osapuolet varmistavat, että tämän sopimuksen täytäntöönpanoon liittyvät toimet sovitetaan yhteen asiaankuuluvien nykyisten ja tulevien kehitysaloitteiden kanssa, kuten sellaisten, joilla tuetaan metsäkadosta ja metsien tilan heikkenemisestä aiheutuvia päästöjä vähentäviä toimia sekä metsien suojelua, kestävää hoitoa ja hiilivarastojen parantamista kehitysmaissa.

16 ARTIKLA

Sidosryhmien osallistuminen tämän sopimuksen täytäntöönpanoon

1. Guyana varmistaa, että tämän sopimuksen täytäntöönpano ja seuranta tapahtuvat avoimesti ja osallistavasti yhdessä kaikkien asiaankuuluvien sidosryhmien kanssa niiden omien instituutioiden kautta riippumatta sukupuolesta, iästä, sijainnista, uskonnosta tai vakaumuksesta, etnisestä alkuperästä, ihon väristä, kielestä, vammaisuudesta tai muusta ominaisuudesta, mukaan lukien yksityistä sektoria, kansalaisyhteiskuntaa ja paikallis- ja alkuperäisyhteisöjä edustavat sekä muut metsistä riippuvaiset henkilöt.

2. Guyana varmistaa, että tämän sopimuksen täytäntöönpanon seuraamiseksi on olemassa kansallinen täytäntöönpanoa käsittelevä työryhmä ja että se koostuu asiaankuuluvien viranomaisyksiköiden ja kaikkien asiaankuuluvien sidosryhmien edustajista.

3. Guyana kuulee tämän sopimuksen täytäntöönpanosta säännöllisesti kaikkia asiaankuuluvia sidosryhmiä riippumatta sukupuolesta, iästä, sijainnista, uskonnosta tai vakaumuksesta, etnisestä alkuperästä, ihon väristä, kielestä, vammaisuudesta tai muusta ominaisuudesta, mukaan lukien yksityistä sektoria, kansalaisyhteiskuntaa ja paikallis- ja alkuperäisyhteisöjä edustavat sekä muut metsistä riippuvaiset henkilöt. Guyana kehittää ja käyttää tältä osin strategioita, toimintatapoja ja ohjelmia sidosryhmiensä tarkoituksenmukaiseen kuulemiseen.

4. Unioni kuulee säännöllisesti sidosryhmiään tämän sopimuksen täytäntöönpanosta ottaen huomioon Århusissa 25 päivänä kesäkuuta 1998 tehdystä, tiedon saantia, kansalaisten osallistumisoikeutta päätöksentekoon sekä muutoksenhaku- ja vireillepano-oikeutta ympäristöasioissa koskevasta yleissopimuksesta (Århusin yleissopimus) johtuvat velvoitteensa.

17 ARTIKLA

Sosiaaliset suojalausekkeet

1. Osapuolet arvioivat säännöllisesti tämän sopimuksen vaikutuksia, jotta voidaan minimoida mahdolliset haittavaikutukset, jotka kohdistuvat metsäsektorin ja sen ulkopuolisiin sidosryhmiin riippumatta sukupuolesta, iästä, sijainnista, uskonnosta tai vakaumuksesta, etnisestä alkuperästä, väristä, kielestä, vammaisuudesta tai muusta asemasta.

2. Osapuolet seuraavat tämän sopimuksen vaikutusta sidosryhmiin ja toteuttavat kohtuullisia ja asianmukaisia toimenpiteitä mahdollisten haittavaikutusten lievittämiseksi ja sopivat tarvittaessa lisätoimista kyseisten haittavaikutusten vuoksi.

18 ARTIKLA

Toimet muiden sopimusten täytäntöönpanemiseksi tai ratifioimiseksi

Osapuolet vahvistavat sitoutumisensa kaikkien niiden kansainvälisten ja alueellisten sopimusten ja yleissopimusten tehokkaaseen täytäntöönpanoon, joiden osapuolia ne ovat, mukaan lukien monenväliset ympäristösopimukset ja ilmastopimukset, ihmisoikeuksia ja alkuperäiskansojen oikeuksia koskevat sopimukset sekä työ- ja kauppasopimukset. Osapuolet pyrkivät jatkuvasti ja hellittämättömästi ratifioimaan ja panemaan täytäntöön kansainväliset ja alueelliset sopimukset ja yleissopimukset.

19 ARTIKLA

Markkinakannustimet

Tämän sopimuksen ja muut asiaankuuluvat kansainväliset velvoitteet huomioon ottaen unioni pyrkii edistämään puutuotteiden suotuisaa pääsyä markkinoilleen. Tällaisiin pyrkimyksiin kuuluvat

- a) sellaisiin julkisiin ja yksityisiin hankintaperiaatteisiin kannustaminen, joissa tunnustetaan toimet laillisesti tuotettujen puutuotteiden toimitusten varmistamiseksi; ja

- b) suotuisampi suhtautuminen FLEGT-luvan saaneisiin tuotteisiin unionin markkinoilla.

20 ARTIKLA

Yhteinen seuranta- ja arviointikomitea

1. Osapuolet perustavat kolmen kuukauden kuluessa tämän sopimuksen voimaantulosta yhteisen seuranta- ja arviointikomitean helpottamaan tämän sopimuksen hallinnointia, seuranta- ja arviointia, mukaan lukien riippumattoman tarkastuksen hallinnointi. Yhteinen seuranta- ja arviointikomitea helpottaa myös osapuolten välistä vuoropuhelua ja tietojenvaihtoa.
2. Kumpikin osapuoli nimittää edustajansa yhteiseen seuranta- ja arviointikomiteaan, joka tekee päätöksensä yksimielisesti. Yhteisen seuranta- ja arviointikomitean puheenjohtajana toimii kaksien jäsentä, joista toisen nimeää Guyana ja toisen unioni.
3. Yhteinen seuranta- ja arviointikomitea vahvistaa oman työjärjestyksensä.
4. Yhteinen seuranta- ja arviointikomitea kokoontuu vähintään kaksi kertaa vuodessa osapuolten sopimina ajankohtina ja sopimissa paikoissa.
5. Yhteinen seuranta- ja arviointikomitea huolehtii toimintansa avoimuudesta sekä toimintaansa ja päätöksiään koskevien asiaankuuluvien tietojen asettamisesta julkisesti saataville.

6. Yhteinen seuranta- ja arviointikomitea julkaisee vuosikertomuksen liitteessä IX esitettyjen perusteiden mukaisesti.
7. Yhteisen seuranta- ja arviointikomitean erityiset tehtävät kuvataan liitteessä X.

21 ARTIKLA

Raportointi ja tietojen julkistaminen

1. Tietojen julkinen saatavuus on hallinnon parantamisen kannalta olennaista, ja siksi asiaankuuluvien tietojen antaminen sidosryhmille on tässä sopimuksessa keskeinen asia. Tiedot on asetettava julkisesti saataville, kuten liitteessä IX määrätään sidosryhmien ja kuluttajien luottamuksen parantamiseksi ja osapuolten vastuuvollisuuden varmistamiseksi.
2. Kumpikin osapuoli ottaa huomioon, mitkä ovat sopivimmat tavat, mukaan lukien media, asiakirjat, internet, työpajat ja vuosikertomukset, tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen tietojen jakamiseen yleisölle. Osapuolet pyrkivät erityisesti tarjoamaan metsäsektorin eri sidosryhmille luotettavia, asiaa koskevia ja ajantasaisia tietoja käyttäen liitteessä IX esitettyjä täytäntöönpanotapoja.

22 ARTIKLA

Tiedottaminen tämän sopimuksen täytäntöönpanosta

1. Tämän sopimuksen täytäntöönpanoa koskevasta virallisesta viestinnästä vastaavat seuraavat osapuolten edustajat:
  - a) Guyanan osalta: valtiovarainministeri;
  - b) unionin osalta: unionin Guyanan-edustuston päällikkö.
2. Osapuolet antavat toisilleen ajoissa tämän sopimuksen täytäntöönpanemiseksi tarvittavat tiedot, mukaan lukien 1 kohdassa tarkoitettuja edustajia koskevat muutokset.

23 ARTIKLA

Luottamukselliset tiedot

Kumpikin osapuoli sitoutuu lakiensa sallimissa rajoissa olemaan julkistamatta tämän sopimuksen nojalla vaihdettuja luottamuksellisia tietoja. Kumpikaan osapuoli ei julkista tämän sopimuksen nojalla vaihdettuja liikesalaisuuksia tai luottamuksellisia kaupallisia tietoja.

24 ARTIKLA

Alueellinen soveltaminen

Tätä sopimusta sovelletaan alueisiin, joihin sovelletaan Euroopan unionin toiminnasta tehtyä sopimusta siinä määrättyin edellytyksin, ja Guyanaan.

25 ARTIKLA

Neuvottelut ja sovittelu

1. Osapuolet pyrkivät aina sopimaan tämän sopimuksen tulkinnasta ja soveltamisesta ja ratkaisemaan mahdolliset riidat ensin neuvottelemalla ja tarvittaessa sovittelemalla vilpittömällä mielellä siten, että tavoitteena on päästä yhteisesti hyväksytyyn ratkaisuun.
2. Osapuolen, joka haluaa aloittaa neuvottelut, on ilmoitettava asiasta toiselle osapuolelle ja yhteiselle seuranta- ja arviointikomitealle kirjallisesti, mukaan lukien aiheen yksilöinti ja tiivistelmä pyyntöä tukevista perusteluista.

3. Neuvottelut on aloitettava 40 päivän kuluessa ja ne katsotaan loppuunsaoritetuiksi 90 päivän kuluessa pyynnön esittämisestä, jolleivät osapuolet muuta sovi. Sen estämättä, mitä neuvotteluista määrätään edellä, kumpi tahansa osapuoli voi kiireellisissä tapauksissa pyytää neuvottelujen aloittamista 15 päivän kuluessa. Tällaiset neuvottelut katsotaan loppuunsaoritetuiksi 30 päivän kuluessa pyynnön esittämisestä, jolleivät osapuolet muuta sovi.

4. Jos kuulemisissa ei päästä yhteiseen sopimusratkaisuun, osapuolet voivat sopia sovittelun käyttämisestä. Kumpi tahansa osapuoli voi kuitenkin saattaa riidan ratkaistavaksi välimiesmenettelyssä turvautumatta sovitteluun.

5. Osapuolet valitsevat yhdessä sovittelijan yhteisen seuranta- ja arviointikomitean työjärjestyksen mukaisesti sovittelun käyttämiseksi. Sovittelijan on saatava selvitykset kummaltakin osapuolelta ja kutsuttava koolle sovittelukokous. Elleivät osapuolet muuta sovi, sovittelijan on annettava lausuntonsa siitä, miten riita ratkaistaan tämän sopimuksen mukaisesti, viimeistään 60 päivän kuluttua valinnastaan.

6. Sovittelijan lausunto ei ole sitova.

26 ARTIKLA

Välimiesmenettely

1. Jos osapuolet eivät ole saaneet riittävästi ratkaistua 25 artiklassa määrättyjen neuvottelujen ja tarvittaessa sovittelun avulla, jompikumpi osapuoli pyytää välimiespaneelin perustamista ilmoittamalla asiasta kirjallisesti toiselle osapuolelle ja pysyvän välitystuomioistuinten kansainväliselle toimistolle. Pyynnössä on täsmennettävä aiheena olevat toimenpiteet ja selitettävä, millä tavoin tällaiset toimenpiteet rikkovat tätä sopimusta.
2. Välimiespaneeli koostuu kolmesta välimiehestä, jotka on nimitetty 17 päivänä joulukuuta 2012 alkaen sovellettavien pysyvän välitystuomioistuinten välimiesmenettelysääntöjen mukaisesti, mukaan lukien mahdolliset myöhemmät muutokset.
3. Välitystuomio sitoo osapuolia, jotka toteuttavat kaikki tarvittavat toimenpiteet välitystuomion noudattamiseksi vilpittömässä mielessä.
4. Osapuolet ilmoittavat toisilleen ja yhteiselle seuranta- ja arviointikomitealle toimenpiteistä, jotka ne ovat toteuttaneet välitystuomion noudattamiseksi. Yhteinen seuranta- ja arviointikomitea tarkastelee osapuolten välitystuomion noudattamiseksi toteuttamia toimenpiteitä ja suosittaa tarvittaessa lisätoimenpiteitä tai korjaavia toimenpiteitä sen varmistamiseksi, että välitystuomiota noudatetaan kaikilta osin. Kumpi tahansa osapuoli voi pyytää välimiespaneelia antamaan tuomion alkuperäisen tuomion noudattamisesta.

5. Yhteinen seuranta- ja arviointikomitea vahvistaa välimiesmenettelyn työmenetelmät.

27 ARTIKLA

Muutokset

1. Osapuolen, joka haluaa muuttaa tätä sopimusta, on tehtävä siitä ehdotus toiselle osapuolelle vähintään yhtä kuukautta ennen yhteisen seuranta- ja arviointikomitean seuraavaa kokousta. Yhteinen seuranta- ja arviointikomitea keskustelee ehdotuksesta ja, jos se saavuttaa asiassa yksimielisyyden, antaa suosituksen ehdotetusta muutoksesta. Kumpikin osapuoli harkitsee suositusta, ja jos osapuoli yhtyy suositukseen, se hyväksyy sen omien oikeudellisten menettelyjensä mukaisesti.
2. Molempien osapuolten 1 kohdan mukaisesti hyväksymä muutos tulee voimaan sitä päivää seuraavan kuukauden ensimmäisenä päivänä, jona osapuolet ovat ilmoittaneet toisilleen tätä varten tarvittavien menettelyjen päätökseen saattamisesta.
3. Yhteinen seuranta- ja arviointikomitea voi hyväksyä muutoksia tämän sopimuksen liitteisiin.
4. Muutoksista ilmoitetaan tämän sopimuksen yhteisille tallettajille.

28 ARTIKLA

Soveltamisen keskeyttäminen

1. Osapuolen, joka haluaa keskeyttää tämän sopimuksen soveltamisen, on ilmoitettava aikomuksestaan kirjallisesti toiselle osapuolelle. Sen jälkeen osapuolet keskustelevat asiasta yhden kuukauden kuluessa tällaisen ilmoituksen vastaanottamisesta.
2. Kumpi tahansa osapuoli voi keskeyttää tämän sopimuksen soveltamisen, jos toinen osapuoli rikkoo tätä sopimusta olennaisesti.
3. Soveltamisen keskeyttämistä koskeva päätös ja kyseisen päätöksen perustelut on ilmoitettava toiselle osapuolelle kirjallisesti.
4. Tämän sopimuksen soveltaminen lakkaa 30 kalenteripäivän kuluttua siitä, kun 3 kohdassa tarkoitettu ilmoitus on annettu.
5. Tätä sopimusta aletaan soveltaa uudelleen 30 kalenteripäivän kuluttua siitä, kun soveltamisen keskeyttänyt osapuoli ilmoittaa toiselle osapuolelle, etteivät soveltamisen keskeyttämisen perustelut enää päde.

29 ARTIKLA

Irtisanominen

Kumpi tahansa osapuoli voi ilmoittaa toiselle osapuolelle kirjallisesti aikomuksestaan irtisanoa tämä sopimus, ja yhteinen seuranta- ja arviointikomitea keskustelee sen jälkeen asiasta.

Tämän sopimuksen soveltaminen päättyy 12 kuukauden kuluttua tällaisesta ilmoituksesta.

30 ARTIKLA

Kesto

1. Tämä sopimus on voimassa kymmenen vuotta, jolleivät osapuolet keskeytä sen soveltamista tai irtisano sitä 28 tai 29 artiklan mukaisesti.
2. Tämän sopimuksen voimassaoloa jatketaan automaattisesti peräkkäisillä viiden vuoden jaksoilla, jollei jompikumpi osapuoli irtisanoudu voimassaolon jatkamisesta ilmoittamalla asiasta toiselle osapuolelle kirjallisesti vähintään 12 kuukautta ennen tämän sopimuksen voimassaolon päättymistä.

31 ARTIKLA

Liitteet

Tämän sopimuksen liitteet ovat erottamaton osa sopimusta.

32 ARTIKLA

Todistusvoimaiset tekstit

Tämä sopimus laaditaan kahtena kappaleena bulgarian, englannin, espanjan, hollannin, italian, kreikan, kroaatin, latvian, liettuan, maltan, portugalin, puolan, ranskan, romanian, ruotsin, saksan, slovakin, sloveenin, suomen, tanskan, tšekin, unkarin ja viron kielellä, ja jokainen teksti on yhtä todistusvoimainen. Jos kielitoisinnoissa on eroja, englanninkielistä toisintoa sovelletaan ensisijaisesti.

33 ARTIKLA

Voimaantulo

1. Tämä sopimus tulee voimaan sitä päivää seuraavan kuukauden ensimmäisenä päivänä, jona osapuolet ilmoittavat toisilleen kirjallisesti tätä varten tarvittavien menettelyjensä päätökseen saattamisesta.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettu ilmoitus lähetetään Guyanan valtiovarainministerille ja Euroopan unionin neuvoston pääsihteerille, jotka ovat tämän sopimuksen yhteisiä tallettajia.

TÄMÄN VAKUUDEKSI alla mainitut tätä varten asianmukaisesti valtuutetut täysivaltaiset edustajat ovat allekirjoittaneet tämän sopimuksen.

TEHTY...,

Euroopan unionin puolesta

Guyanan kooperatiivisen tasavallan puolesta

LIITTEET

- Liite I: Sopimuksen soveltamisalaan kuuluvat tuotteet: FLEGT-lupajärjestelmän piiriin kuuluvien puutuotteiden harmonoidut tavarakoodit
- Liite II: Laillisuusmääritelmä
- Liite III: Edellytykset Guyanasta vietyjen FLEGT-luvan saaneiden puutuotteiden luovuttamiseksi vapaaseen liikkeeseen unionissa
- Liite IV: FLEGT-lupia koskevat vaatimukset ja tekniset eritelvät
- Liite V: Guyanan puutavaran laillisuudenvarmennusjärjestelmä (GTLAS)
- Liite VI: GTLAS-järjestelmän riippumattoman tarkastuksen toimeksianto
- Liite VII: Tukitoimenpiteet ja rahoitusmekanismit
- Liite VIII: Guyanan puutavaran laillisuudenvarmennusjärjestelmän (GTLAS) toimintakyvyn arvioimisen perusteet
- Liite IX: FLEGT-lupajärjestelmää koskevien tietojen julkinen saatavuus
- Liite X: Yhteinen seuranta- ja arviointikomitea

SOPIMUKSEN SOVELTAMISALAAN KUULUVAT TUOTTEET:
FLEGT-LUPAJÄRJESTELMÄN PIIRIIN KUULUVIEN PUUTUOTTEIDEN
HARMONOIDUT TAVARAKOODIT

Tässä liitteessä olevassa luettelossa viitataan harmonoituun tavarankuvaus- ja koodausjärjestelmään, joka on perustettu Maailman tullijärjestön kansainvälisellä yleissopimuksella harmonoidusta tavarankuvaus- ja koodausjärjestelmästä.

HS-koodit	Kuvaus
4403	Raakapuu, myös jos siitä on poistettu kuori tai pintapuu, tai karkeasti syrjäyty puu
4404	Vannepuu; halkaistut pylvää; teroitett, pituussuunnassa sahaamattomat puupaalut,- seipäät ja - kepit; puukepit, karkeasti muotoillut, mutta ei sorvatut, taivutettut eikä muulla tavalla valmistettut, kävelykeppien, sateenvarjojen, työkalujen varsien tai niiden kaltaisten tavaroiden valmistukseen soveltuvat; puusäleet ja niiden kaltaiset tavarat
4406	Puiset rata- ja raitiotiepölkkyt
4407	Puu, sahattu tai veistetty (chipped) pituussuunnassa, tasoleikattu tai viiluksi sorvattu, myös höylätty, hiottu tai päistään jatkettu, paksuus suurempi kuin 6 mm
4408	Viilut vanerointia (myös kerrostettua puuta tasoleikkaamalla saadut), ristiinliimattua vaneria tai niiden kaltaista kerrostettua puuta varten ja muu puu, sahattu pituussuunnassa, tasoleikattu tai viiluksi sorvattu, myös höylätty, hiottu, saumattu tai päistään jatkettu, paksuus enintään 6 mm

HS-koodit	Kuvaus
4409	Puu (myös yhdistämättömät laatat ja rimat parkettilattioita varten), yhdeltä tai useammalta syrjältä, pinnalta tai päästä koko pituudelta muotoiltu (pontattu, puolipontattu, viistottu, pontattu viistotuun syrjin tai päin, helmipontattu, tehty muotolistoiksi tai -laudoiksi, pyöristetty tai vastaavilla tavoilla työstetty), myös höylätty, hiottu tai päistään jatkettu
4412	Ristiinliimattu vaneri, vaneroidut puulevyt ja niiden kaltainen kerrostettu puu
4418	Rakennuspuusepän ja kirvesmiehen tuotteet, myös puiset solulevyt, yhdistetyt lattialaatat, päreet ja paanut

LAILLISUUSMÄÄRITELMÄ

1. Lyhenneluettelo
2. Johdanto
3. Määritelmät
4. Laillisuustaulukot
  - 4.1 Laillisuustaulukko A – metsäsektorin toimijan laillisen metsätoiminnan harjoittaminen
  - 4.2 Laillisuustaulukko B – valtionmetsälupa (laaja käyttöoikeusalue)
  - 4.3 Laillisuustaulukko C – valtionmetsälupa (suppea käyttöoikeusalue)
  - 4.4 Laillisuustaulukko D – amerintiaanien kylä

- 4.5 Laillisuustaulukko E – yksityinen maa
- 4.6 Laillisuustaulukko F – muuhun käyttöön otettavalta valtion maalta talteenotetut puutuotteet
- 4.7 Laillisuustaulukko G – takavarikoidut puutuotteet
- 4.8 Laillisuustaulukko H – puutuotteiden jalostus ja myynti
- 4.9 Laillisuustaulukko I – puutuotteiden vienti ja tuonti

5. Sanasto

Lisäys: Sovellettavat oikeuslähteet

1. Lyhenneluettelo

EPA	Environmental Protection Agency (ympäristönsuojeluvirasto)
EU	Euroopan unioni
FD	Finance Division (talousosasto)
FLEGT	Forest Law Enforcement, Governance and Trade (metsälainsäädännön noudattaminen, metsähallinto ja puukauppa)
FMD	Forest Monitoring Division (metsänvalvontaosasto)
FRMD	Forest Resource Management Division (metsävarojen hallintaosasto)
FSO	Forest Sector Operator (metsäsektorin toimija)

GFC Guyana Forestry Commission (Guyanan metsäkomissio)

GGMC Guyana Geology and Mines Commission (Guyanan geologia- ja kaivoskomissio)

GLSC Guyana Lands and Surveys Commission (Guyanan maanmittauskomissio)

RA Revenue Authority (veroviranomainen)

GTLAS Guyana Timber Legality Assurance System (Guyanan puutavaran laillisuudenvarmennusjärjestelmä)

MOL Ministry of Labour (työministeriö)

MAA Ministry responsible for Amerindian Affairs (amerintiaanien asioista vastaava ministeriö)

MPW Ministry of Public Works (julkisista töistä vastaava ministeriö)

NIB National Insurance Board (kansallinen vakuutuslautakunta)

NPPO National Plant Protection Organisation (kansallinen kasvinsuojelujärjestö)

2. Johdanto

Tässä liitteessä vahvistetaan tähän sopimukseen sovellettava 'laillisen puutavaran' laillisuusmääritelmä. Laillisuusmääritelmää päivitetään tarvittaessa tämän sopimuksen täytäntöönpanon aikana tämän sopimuksen 27 artiklan mukaisesti.

Laillisuusmääritelmä on erottamaton osa liitteessä V kuvattua Guyanan puutavaran laillisuudenvarmennusjärjestelmää (GTLAS).

Laillisuusmääritelmä perustuu voimassa olevaan asiaa koskevaan kansalliseen säädös- ja sääntelykehykseen, ja siinä vahvistetaan periaatteet, kriteerit, indikaattorit ja varmentajat, joita tarvitaan tällaisen kehyksen noudattamisen osoittamiseksi.

Laillisuusmääritelmä sisältää myös muita oikeuslähteitä, jotka ovat merkityksellisiä tämän sopimuksen täytäntöönpanon ja GTLAS-järjestelmän yleisen toiminnan kannalta. Nämä viitteet ja muut sovellettavat lait ja määräykset esitetään tämän liitteen lisäyksessä. Laillisuusmääritelmää sovelletaan kaikkiin metsäsektorin toimijoihin koko maassa ja kaikkiin liitteessä I lueteltuihin puutuotteisiin, ja se kattaa sekä kotimaisen että kansainvälisen kaupan.

Laillisuusmääritelmä kehitettiin useita sidosryhmiä osallistaneessa prosessissa, jota koordinoi kansallinen tekninen työryhmä, jossa olivat edustettuina suurin osa Guyanan metsäsektorin keskeisistä sidosryhmistä ja muita intressiryhmiä. Laillisuusmääritelmän kehittämisen yhteydessä järjestettiin eri puolilla maata useita työpajoja, joissa annettiin keskeisille sidosryhmille tietoa vapaaehtoista kumppanuussopimusta koskevasta prosessista. Sidosryhmiä kuultiin myös laillisuusmääritelmän eri elementtien yksityiskohdista, joille haettiin näin sidosryhmien hyväksyntää.

Kohdesidosryhmiä olivat muun muassa puunkorjuuryitykset, sahalaitokset, valmistajat, puutavarakauppiat, puutavaran viejät, puutavaran tuojat, kuljetusliikkeet ja tulliasioitsijat sekä puunkorjuuyhdistysten, amerintiaanien kylien ja yhteisöjen, kansalaisjärjestöjen, mukaan lukien alkuperäiskansojen kansalaisjärjestöt, ja ministeriöiden ja/tai viranomaisyksiköiden edustajat.

Laillisuusmääritelmän taulukoiden rakenne ja sisältö

Laillisuusmääritelmä on jaettu yhdeksäksi taulukoksi, jotka liittyvät eri toimintatyyppeihin. Kukin taulukko sisältää periaatteet, jotka määrittävät ensisijaiset lakisääteiset velvoitteet, ja vastaavat kriteerit, joissa määritellään yksityiskohtaisesti kunkin periaatteen noudattamisen varmistavat lakisääteiset vaatimukset. Kukin kriteeri sisältää indikaattoreita, jotka vastaavat kriteerin täyttäviä toimenpiteitä. Lisäksi näyttöä kunkin indikaattorin noudattamisesta saadaan varmentajista, jotka perustuvat kansalliseen oikeudelliseen kehykseen (oikeuslähteet), jossa säädetään lakisääteisistä ja menettelyjä koskevista vaatimuksista, jotka varmentajan saamiseksi on täytettävä.

Metsäsektorin toimijan indikaattoreiden noudattaminen on osoitus laillisuusmääritelmän noudattamisesta. Jäljempänä olevissa taulukoissa vastaavat virastot ovat ministeriöt ja/tai viranomaisyksiköt, jotka varmistavat, että metsäsektorin toimija noudattaa laillisuusmääritelmän indikaattoreita.

Jokaiseen indikaattoriin liittyy varmentajia. On olemassa kahden tyyppisiä varmentajia:

- On varmentajia, joita ministeriöt ja/tai viranomaisyksiköt myöntävät sisäisten menettelyjensä ja tarkistustensa perusteella. Näissä tapauksissa metsäsektorin toimija noudattaa indikaattoria, kun sillä on vaadittu voimassa oleva varmentaja.

- On muita varmentajia, joita ministeriöt ja/tai viranomaisyksiköt myöntävät niin ikään tehtävänsä mukaisesti mutta jotka myönnetään metsäsektorin toimijan toiminnan säännöllisten tarkastusten perusteella. Näiden tarkastusten tuloksena laadittavat tarkastusraportit ovat varmentajia. Näissä tapauksissa indikaattoreilla määritetään vaatimukset, joita metsäsektorin toimijan on noudatettava. Vaatimustenmukaisuutta arvioidaan tarkastuksessa ja tarkastuskertomuksessa esitetään arvioinnin tulos.

Jotta GTLAS-järjestelmän kehitysvaiheessa laadittava GTLAS-varmennusmenettelyjen käsikirja olisi helpommin sovellettavissa, tehdään ero staattisten ja dynaamisten varmentajien välillä:

- Staattiset varmentajat tukevat laillisuusmääritelmän mukaista lainsäädännön noudattamisen osoittamista niiden kriteerien osalta, jotka eivät liity suoraan puutavaran liikkeisiin toimitusketjussa ja/tai jotka liittyvät metsäsektorin toimijan pitkäaikaisiin toimiin. Ne myönnetään joko kerran tai määräajoin, ja ne ovat voimassa kyseisen ajanjakson. Staattiset varmentajat varmennetaan koko ajanjakson ajalle (käyttöoikeuden voimassaoloaika tai lakisääteinen voimassaoloaika).
- Dynaamisia varmentajia ovat muun muassa ne, jotka liittyvät suoraan puutuotteiden liikkeisiin toimitusketjussa Guyanassa. Niihin sovelletaan toimitusketjun jokaisessa kriittisessä valvontavaiheessa sovellettavia vaatimuksia. Dynaamiset varmentajat myönnetään yhtä lähetystä varten, ja ne ovat voimassa sen ajan, ja siksi niitä seurataan ja tarkastetaan rutiininomaisesti toimitusketjun kaikissa vaiheissa.

Luettelo taulukoista, joissa eritellään kutakin metsäsektorin toimijaa koskevat vaatimukset, jotka liittyvät seuraaviin toimintatyyppeihin:

Toimintatyyppi	Taulukko	Otsikko
Kaikki metsäsektorin toimijat	A	Laillisuustaulukko – metsäsektorin toimijan laillisen metsätoiminnan harjoittaminen
Laaja käyttöoikeusalue	B	Laillisuustaulukko – valtionmetsälupa (laaja käyttöoikeusalue)
Suppea käyttöoikeusalue	C	Laillisuustaulukko – valtionmetsälupa (suppea käyttöoikeusalue)
Amerintiaanien kylä	D	Laillisuustaulukko – amerintiaanien kylä
Yksityinen maa	E	Laillisuustaulukko – yksityinen maa
Muuhun käyttöön otettavalta valtion maalta talteenotetut puutuotteet	F	Laillisuustaulukko – muuhun käyttöön otettavalta valtion maalta talteenotetut puutuotteet
Metsäsektorin toimijat, jotka rikkovat vuoden 2009 metsälakia N:o 6	G	Laillisuustaulukko – takavarikoidut puutuotteet
Puutuotteiden jalostus ja myynti	H	Laillisuustaulukko – puutuotteiden jalostus ja myynti
Puutavaran vienti ja tuonti	I	Laillisuustaulukko – puutuotteiden vienti ja tuonti

Voidakseen harjoittaa laillisesti metsätoimintaa kaikkien metsäsektorin toimijoiden luokkien on noudatettava laillisuustaulukossa A ja muissa niiden toimintaa koskevissa taulukoissa määriteltyjä asiaankuuluvia vaatimuksia. Vuoden 2009 metsälain N:o 6 rikkomistapauksista johtuvissa takavarikoissa metsäsektorin toimijan on noudatettava takavarikoitujen puutuotteiden laillisuustaulukossa G esitettyjä asiaankuuluvia vaatimuksia.

3. Määritelmät

'Metsäsektorin toimija' on luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö, jonka Guyanan metsäkomissio on rekisteröinyt ja hyväksynyt harjoittamaan metsätoimintaa.

'Luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö' voi määritelmän mukaan olla yksi tai useampi elinkeinonharjoittaja ja/tai yritysniimiä (rekisteröintiä) koskevan lain (Cap. 90:05), kumppanuusyhtiölain (Cap. 89:02), osakeyhtiölain (Cap. 89:01), sosiaalisia yhdistyksiä koskevan lain (Cap. 36:04) tai osuuskuntalain (Cap. 88:01) mukaisesti rekisteröity yhteisö.

Metsäsektorin toimijoiden luokittelu perustuu seuraavaan erotteluun:

- Laajat käyttöoikeusalueet – vuoden 2009 metsälain N:o 68 §:n määritelmän mukaan yli 8 097 hehtaarin alueet.

Laajojen käyttöoikeusalueiden metsäsektorin toimijoilla on oltava Guyanan metsäkomission myöntämä valtionmetsälupa. Tämä valtionmetsälupa voi olla joko metsän käyttöoikeussopimus tai tutkimuslupa. Metsän käyttöoikeussopimus voi olla joko puunmyyntisopimus tai hakkuuvuokrasopimus, joka tehdään enintään 40 vuodeksi tai uusitaan ehdollisesti. Metsän käyttöoikeussopimus myönnetään vasta sen jälkeen, kun metsäsektorin toimija on saanut tutkimusluvan.

- Suppeat käyttöoikeusalueet – vuoden 2009 metsälain N:o 67 §:n määritelmän mukaan enintään 8 097 hehtaarin alueet.

Suppeita käyttöoikeusalueita hallinnoivilla metsäsektorin toimijoilla on oltava valtionmetsälupa, joka voi olla joko valtion metsän käyttö lupa tai yhteisömetsän hoitosopimus. Guyanan metsäkomissio myöntää nämä valtionmetsäluvut enintään kahdeksi vuodeksi, ja ne voidaan uusida ehdollisesti.

- Amerintiaanien kylät – amerintiaaneja koskevan lain (Cap. 29:01) 2 § määrittelmän mukaan 'kylä tai amerintiaanien kylä' tarkoittaa ryhmää amerintiaaneja, jotka asuvat kylän mailla tai käyttävät niitä, ja 'kylän maat' tarkoittaa maa-alueita, jotka kylä omistaa yhteisönä kyläneuvostolle kylän edun mukaisesti myönnetyn omistusoikeuden perusteella.

Kyläneuvostolle myönnetään osoitukseksi maa-alueen omistusoikeudesta rajoittamaton maankäyttö lupa tai omistusoikeustodistus. Amerintiaanien kylästä tulee metsäsektorin toimija, kun se tekee Guyanan metsäkomission kanssa sopimuksen kaupallisen puunkorjuun harjoittamisesta amerintiaanien kylän rajojen sisäpuolella.

- Yksityinen maa – vuoden 2009 metsälain N:o 62 §:n määritelmän mukaan 'yksityinen maa' on maa-alue, joka ei ole julkista maata eikä kylän maata.

Yksityinen maa on laillisesti yksilön tai oikeushenkilön hallinnassa omistusoikeustodistuksen, maansaantokirjan tai rajoittamattoman maankäyttöluvan perusteella. Yksityisestä maanomistajasta tulee metsäsektorin toimija, kun se tekee Guyanan metsäkomission kanssa sopimuksen kaupallisen puunkorjuun harjoittamisesta yksityisen maan rajojen sisäpuolella.

- Muuhun käyttöön otettavat valtion maat – puutuotteita voidaan korjata valtion maa-alueilta, jotka asiaankuuluvat ministeriöt ja/tai viranomaisyksiköt ovat hyväksyneet muutettaviksi muuksi kuin metsämaaksi, seuraavien lupien nojalla:
  - a) kaivoslisenssi tai -lupa – Guyanan geologia- ja kaivoskomissio myöntää kaivoslisenssin tai -luvan valtion mailla olevalle alueelle mineraalien etsimistä, louhimista, talteenottoa ja hyödyntämistä varten. Kaivoslisenssin tai -luvan haltijasta tulee metsäsektorin toimija, kun Guyanan metsäkomissio antaa sille luvan korjata puutuotteita kyseisen alueen rajojen sisäpuolelta;

- b) vuokrasopimukset – Guyanan maanmittauskomissio myöntää valtion mailla sijaitsevan alueen vuokrasopimuksen maataloutta tai muuta toimintaa varten; vuokrasopimuksen haltijasta tulee metsäsektorin toimija, kun Guyanan metsäkomissio on antaa sille luvan korjata puutuotteita kyseisen alueen rajojen sisäpuolelta;
  - c) infrastruktuuri (tiet, vesivoimalat, padot jne.) – presidentin kanslia myöntää luvat vesivoimaloiden rakentamiseen, ja julkisten töiden ministeriö myöntää luvat kaikkiin muihin infrastruktuuritöihin, kuten tie- ja siltatyöt. Infrastruktuuriluvan haltijasta tulee metsäsektorin toimija, kun Guyanan metsäkomissio antaa sille luvan korjata puutuotteita kyseisen alueen rajojen sisäpuolelta.
- Kolmas osapuoli – luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö, joka on tehnyt metsäsektorin toimijan kanssa laillisen sopimuksen kaupallisen metsätalouden harjoittamisesta hyväksytyyn alueen rajojen sisäpuolella. Metsäsektorin toimijan vastuulla on varmistaa, että kolmas osapuoli noudattaa laillisuusmääritelmän vaatimuksia.

4. Laillisuustaulukot

4.1 Laillisuustaulukko A – metsäsektorin toimijan laillisen metsätoiminnan harjoittaminen

Periaate 1	Luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö on laillinen			
Arviointiperuste 1.1	Luonnollisella henkilöllä tai oikeushenkilöllä on oikeudellinen identiteetti			
Indikaattorin numero	Indikaattori	Varmentajat (vastuullinen virasto)	Lainsäädäntö-/hallinnolliset viitteet	Varmentajan tyyppi
A.1.1.1 (pakollinen) ¹	Luonnollisella henkilöllä tai oikeushenkilöllä on verotunnistenumero.	Voimassa oleva verotunnistetodistus (veroviranomainen)	Tuloverolain (Cap. 81:01) 60A §	Staattinen
A.1.1.2 Valinnainen (A.1.1.1 kohdan lisäksi)	Luonnollisella henkilöllä tai oikeushenkilöllä on yritysten nimien rekisteröintiä koskevan lain (Cap. 90:05) mukaisesti rekisteröity toiminimi.	Rekisteröintitodistus (sopimuskirja- ja kaupparekisteriviranomainen (DCRA))	Yritysten nimien rekisteröintiä koskevan lain (Cap. 90:05) 5 ja 13 §, kumppanuusyhtiölain (Cap. 89:02) 3 ja 6 §	Staattinen

¹ A1.1.1 koskee kaikkia toimijoita niiden asemasta riippumatta. Lisäksi metsäsektorin toimijan on noudatettava yhtä muuta sen asemaa vastaavaa indikaattoria.

A.1.1.3 Valinnainen (A.1.1.1 kohdan lisäksi)	Jos kyseessä on paikallinen yritys: oikeushenkilöllä on perustamissopimus Jos kyseessä on ulkomainen yritys: oikeushenkilöllä on rekisteröintitodistus	i) Perustamissopimus (paikallinen yritys) (sopimuskirja- ja kaupparekisteriviranomainen) ii) Rekisteröintitodistus (ulkomainen yritys) (sopimuskirja- ja kaupparekisteriviranomainen)	i) Osakeyhtiölain (Cap. 89:01) 8 § ii) Osakeyhtiölain (Cap. 89:01) 321 §	Staattinen
A.1.1.4 Valinnainen (A.1.1.1 kohdan lisäksi)	Kyläneuvosto on nimitetty laillisesti amerintiaaneja koskevan lain (Cap. 29:01) mukaisesti.	Tiedonanto vaalin tuloksesta (amerintiaanien asioista vastaava ministeriö)	Amerintiaaneja koskevan lain (Cap. 29:01) 72 §:n 13 momentti	Staattinen
A.1.1.5 Valinnainen (A.1.1.1 kohdan lisäksi)	Sosiaalisen yhdistyksen rekisteröinti on vahvistettu.	Rekisteröinnin vahvistaminen (sosiaalisten yhdistysten rekisteri (FSR))	Osakeyhtiölain (Cap. 36:04) 15 §	Staattinen
A.1.1.6 Valinnainen (A.1.1.1 kohdan lisäksi)	Osuuskunnalla on rekisteröintitodistus.	Rekisteröintitodistus (osuuskunnista vastaava viranhaltija)	Osuuskuntalain (Cap. 88:01) 7 ja 9 §	Staattinen

4.2 Laillisuustaulukko B – valtionmetsälupa (laaja käyttöoikeusalue)

Periaate 1	Metsäsektorin toimijalla on laillinen oikeus puunkorjukseen, ja se kunnioittaa muiden osapuolten laillisia käyttöoikeuksia			
Arviointiperuste 1.1	Metsäsektorin toimijalla on laillinen oikeus puunkorjukseen			
Indikaattorin numero	Indikaattori	Varmentajat (vastuullinen virasto)	Lainsäädäntö-/hallinnolliset viitteet	Varmentajan tyyppi
B.1.1.1	Metsäsektorin toimijalla on hyväksymiskirje metsän käyttöoikeuden myöntämisestä.	Hyväksymiskirje (Guyanan metsäkomissio / metsävarojen hallintaosasto)	Vuoden 2009 metsälain N:o 6 6 ja 8 §, puunseurantajärjestelmän ohjeet ¹	Staatinnainen
B.1.1.2	Metsäsektorin toimijalla on jompikumpi seuraavista: i) voimassa oleva tutkimuslupa ii) metsän käyttöoikeussopimus	Metsäsektorin toimijalla on jompikumpi seuraavista varmentajista: i) tutkimuslupa (Guyanan metsäkomissio / metsävarojen hallintaosasto) ii) metsän käyttöoikeussopimus (Guyanan metsäkomissio / metsävarojen hallintaosasto)	i) Vuoden 2009 metsälain N:o 6 9 §, vuoden 2018 metsämääräysten 4 ja 5 määräys ii) Vuoden 2009 metsälain N:o 6 6 ja 8 §, vuoden 2018 metsämääräysten 7, 8, 9 ja 11 määräys	Staatinnainen
B.1.1.3 Valinnainen	Metsäsektorin toimijalla on Guyanan metsäkomission hyväksymä kolmannen osapuolen vuokrasopimus, jossa sallitaan puunkorjuu ja/tai puutavaran ajo metsäsektorin toimijan käyttöoikeuden puitteissa.	Guyanan metsäkomission hyväksymä kolmannen osapuolen vuokrasopimus (Guyanan metsäkomissio / metsänvalvontaosasto)	Vuoden 2009 metsälain N:o 6 16 §	Staatinnainen

¹ Puunseurantajärjestelmän ohjeet päivitetään tämän sopimuksen täytäntöönpanovaiheessa. Tämä alaviite koskee tämän taulukon kaikkia kohtia, joissa puunseurantajärjestelmän ohjeet mainitaan.

Arviointiperuste 1.2	Metsäsektorin toimija kunnioittaa muiden osapuolten laillisia käyttöoikeuksia			
Indikaattorin numero	Indikaattori	Varmentajat (vastuullinen virasto)	Lainsäädäntö-/hallinnolliset viitteet	Varmentajan tyyppi
B.1.2.1	Metsäsektorin toimija korjaa puutuotteet käyttöoikeuden rajoissa.	Metsänvalvontaosaston tarkastusraportti (Guyanan metsäkomissio / metsänvalvontaosasto)	Vuoden 2009 metsälain N:o 6 6 §:n 2 momentti	Staattinen
B.1.2.2	Metsäsektorin toimija ei estä amerintiaanikansoja käyttämästä perinteisiä oikeuksiaan.	Metsänvalvontaosaston tarkastusraportti (Guyanan metsäkomissio / metsänvalvontaosasto)	Vuoden 2009 metsälain N:o 6 5 §:n 2 momentin e kohta, amerintiaaneja koskevan lain (Cap. 29:01) 55 ja 57 §, vuoden 2018 metsämääräysten 8 määräyksen ensimmäisessä liitteessä olevan lomakkeen B kohta 4.3, vuoden 2018 metsämääräysten 4 määräyksen ensimmäisessä liitteessä olevan lomakkeen A kohta 8	Staattinen
B.1.2.3	Metsäsektorin toimija ei estä muita yksittäisiä ryhmiä käyttämästä laillisia oikeuksiaan.	Metsänvalvontaosaston tarkastusraportti (Guyanan metsäkomissio / metsänvalvontaosasto)	Vuoden 2009 metsälain N:o 6 5 §:n 2 momentti, vuoden 2018 metsämääräysten 8 määräyksen ensimmäisessä liitteessä olevan lomakkeen B kohta 4.2	Staattinen

Periaate 2	Metsäsektorin toimija täyttää metsätoimintaa koskevat velvoitteet			
Arviointiperuste 2.1	Metsäsektorin toimija noudattaa metsänhoitoon, ympäristöön ja puunseurantajärjestelmään liittyviä vaatimuksia			
Indikaattorin numero	Indikaattori	Varmentajat (vastuullinen virasto)	Lainsäädäntö-/hallinnolliset viitteet	Varmentajan tyyppi
B.2.1.1	Metsäsektorin toimijalla on ympäristölupa.	Jokin seuraavista varmentajista: i) ympäristölupa (ympäristönsuojeluvirasto) ii) käyttö lupa (ympäristönsuojeluvirasto)	Kummankin varmentajan osalta: Ympäristönsuojelulain (Cap. 20:05) 11, 12, 13 ja 15 § sekä 21 §:n 1 momentin b kohta, ympäristönsuojelua (lupia) koskevien määräysten 18 ja 19 §	Staattinen
B.2.1.2	Metsäsektorin toimija noudattaa hyväksytyä vuotuista hakkuukiintiötä ja/tai suurinta sallittua hakkuukiintiötä.	Leimamerkkien hallintaraportti (Guyanan metsäkomissio / metsänvalvontaosasto)	Vuoden 2009 metsälain N:o 6 6 §:n 2 momentin b kohta ja 9 §:n 2 momentin b kohta, vuoden 2018 käytäntösääntöjen nro 1 2.2.2 kohta	Dynaaminen
B.2.1.3	Metsäsektorin toimija noudattaa puunseurantajärjestelmän vaatimuksia.	Puunseurantajärjestelmän varmennusraportti ¹ (Guyanan metsäkomissio / metsänvalvontaosasto)	Vuoden 2018 metsämääräysten 23, 24, 25, 26 ja 27 määräys, puunseurantajärjestelmän ohjeet	Dynaaminen

¹ Tässä liitteessä 'puunseurantajärjestelmän varmennusraportilla' viitataan yleisesti liitteessä V olevassa 3.4.4 kohdassa lueteltuihin eri raportteihin.

B.2.1.4	Metsäsektorin toimijalla on vähintään viiden vuoden hyväksytty metsänhoitosuunnitelma käyttöoikeusalueen vuotuisen toimintasuunnitelman lisäksi.	Kumpikin seuraavista varmentajista: i) metsänhoitosuunnitelma (Guyanan metsäkomissio / metsävarojen hallintaosasto) ii) vuotuinen toimintasuunnitelma (Guyanan metsäkomissio / metsävarojen hallintaosasto)	Kummankin varmentajan osalta: Vuoden 2009 metsälain N:o 6 8 §:n 2 momentin a kohta, vuoden 2018 käytännösääntöjen nro 1 2.2 ja 2.3 kohta, metsäsektorin toimien suuntaviivat (laaja käyttöoikeusalue)	Staattinen
B.2.1.5	Metsäsektorin toimija ei korjaa rajoitettuja ja suojeltuja puulajeja ilman Guyanan metsäkomission lupaa.	Guyanan metsäkomission hyväksyntäkirje (Guyanan metsäkomissio / metsänvalvontaosasto)	Vuoden 2018 metsämääräysten 15 määräys, vuoden 2018 käytännösääntöjen nro 1 4 §:n 4.4.1 ja 4.4.2 kohta	Dynaaminen
Periaate 3	Metsäsektorin toimija täyttää verotukselliset ja sosiaaliset velvoitteensa			
Arviointiperuste 3.1	Metsäsektorin toimija maksaa vaaditut maksut ja verot			
Indikaattorin numero	Indikaattori	Varmentajat (vastuullinen virasto)	Lainsäädäntö-/hallinnolliset viitteet	Varmentajan tyyppi
B.3.1.1	Metsäsektorin toimija noudattaa hallinnointimaksujen ja verojen maksamista koskevia vaatimuksia.	Jokin seuraavista varmentajista: i) kuitit maksuaikataulujen mukaisista suorituksista (Guyanan metsäkomissio / talousosasto) ii) kuitit täysimääräisistä maksuista (Guyanan metsäkomissio / talousosasto)	Kummankin varmentajan osalta: Vuoden 2018 metsämääräysten 38, 40, 41 ja 53 määräys	Dynaaminen

B.3.1.2	Metsäsektorin toimija noudattaa veroviranomaisen julkaiseman sovellettavan verotaulukon verovaatimuksia.	Jokin seuraavista varmentajista: i) voimassa oleva verotunnistetodistus (metsäsektorin toimijat, jotka ovat olleet toiminnassa alle vuoden) (veroviranomainen) ii) talletuskuitti (metsäsektorin toimijat, jotka ovat olleet toiminnassa yli vuoden) (veroviranomainen)	Kummankin varmentajan osalta: Yhtiöverolain (Cap. 81:03) 4 §, tuloverolain (Cap. 81:01) 60A §	Staattinen
Arviointiperuste 3.2	Metsäsektorin toimija täyttää työlainsäädäntöön ja sosiaaliturvan vaatimuksiin liittyvät velvoitteensa			
Indikaattorin numero	Indikaattori	Varmentajat (vastuullinen virasto)	Lainsäädäntö-/hallinnolliset viitteet	Varmentajan tyyppi
B.3.2.1	Metsäsektorin toimijalla on vaatimustenmukaisuustodistus.	Vaatimustenmukaisuustodistus (kansallinen vakuutuslautakunta)	Kansallisen vakuutus- ja sosiaaliturvalain (Cap. 36:01) 16 §, kansallisten vakuutus- ja sosiaaliturvamääräysten (vakuutusmaksujen periminen) 4, 5, 14, 15 ja 19 määräys	Staattinen
B.3.2.2	Metsäsektorin toimija työllistää harjoitettavan toiminnan mukaan asiaankuuluvat lakisääteiset iät ylittäviä henkilöitä.	Tarkastusraportti (työministeriö)	Työturvallisuus- ja -terveyslain (Cap. 99:10) 41 §, nuorten ja lasten käyttöä työvoimana koskevan lain (Cap. 99:01) 2 ja 3 §	Staattinen

B.3.2.3	Metsäsektorin toimija maksaa työntekijöille vähintään lakisääteisen vähimmäispalkan.	Tarkastusraportti (työministeriö)	Työlain (Cap. 98:01) 8 ja 11 §, vuoden 2016 työvoimaa (vähimmäispalkkaa) koskevan kansallisen määräyksen nro 15 4 § ja liite	Staattinen
B.3.2.4	Metsäsektorin toimija varmistaa, että työpaikalla on käytettävissä tai saatavilla ensiapuvälineet.	Tarkastusraportti (työministeriö)	Vuoden 2009 metsälain N:o 6 17 § Työturvallisuus- ja -terveyslain (Cap. 99:10) 47 §:n 1 momentin n kohta	Staattinen
B.3.2.5	Metsäsektorin toimija varmistaa, että työntekijöille on hankittu asianmukaiset henkilönsuojaimet.	Tarkastusraportti (työministeriö)	Työturvallisuus- ja -terveyslain (Cap. 99:10) 46 §, vuoden 2009 metsälain N:o 6 17 §	Staattinen
B.3.2.6	Metsäsektorin toimija ilmoittaa kaikista työpaikalla tapahtuneista tapaturmista ja loukkaantumisista ja kirjaa ne muistiin.	Tarkastusraportti (työministeriö)	Työturvallisuus- ja -terveyslain (Cap. 99:10) 69 §	Staattinen
B.3.2.7	Metsäsektorin toimija noudattaa syrjimättömyyttä koskevaa lainsäädäntöä.	Tarkastusraportti (työministeriö)	Syrjinnän ehkäisemistä koskevan lain (Cap. 99:09) 4 §:n 2 momentti ja 5 §	Staattinen

4.3 Laillisuustaulukko C – valtionmetsälupa (suppea käyttöoikeusalue)

Periaate 1	Metsäsektorin toimijalla on laillinen oikeus puunkorjukseen, ja se kunnioittaa muiden osapuolten laillisia käyttöoikeuksia			
Arviointiperuste 1.1	Metsäsektorin toimijalla on laillinen oikeus puunkorjukseen			
Indikaattorin numero	Indikaattori	Varmentajat (vastuullinen virasto)	Lainsäädäntö-/hallinnolliset viitteet	Varmentajan tyyppi
C.1.1.1	Metsäsektorin toimijalla on hyväksymiskirje metsän käyttöoikeuden myöntämisestä.	Hyväksymiskirje (Guyanan metsäkomissio / metsävarojen hallintaosasto)	Vuoden 2009 metsälain N:o 6 6 ja 7 §, puunseurantajärjestelmän ohjeet ¹	Staattinen
C.1.1.2	Metsäsektorin toimijalla on metsän käyttöoikeussopimus.	Metsän käyttöoikeussopimus (Guyanan metsäkomissio / metsävarojen hallintaosasto)	Vuoden 2009 metsälain N:o 6 6 ja 7 § sekä 11 §:n 3 momentti, vuoden 2018 metsämääräysten 7, 8, 9 ja 11 määräys	Staattinen
C.1.1.3 Valinnainen	Metsäsektorin toimijalla on Guyanan metsäkomission hyväksymä kolmannen osapuolen vuokrasopimus, jossa sallitaan puunkorjuu ja/tai puutavaran ajo metsäsektorin toimijan käyttöoikeuden puitteissa.	Guyanan metsäkomission hyväksymä kolmannen osapuolen vuokrasopimus (Guyanan metsäkomissio / metsänvalvontaosasto)	Vuoden 2009 metsälain N:o 6 16 §	Staattinen

¹ Puunseurantajärjestelmän ohjeet päivitetään tämän sopimuksen täytäntöönpanovaiheen aikana. Tämä alaviite koskee tämän taulukon kaikkia kohtia, joissa puunseurantajärjestelmän ohjeet mainitaan.

Arviointiperuste 1.2	Metsäsektorin toimija kunnioittaa muiden osapuolten laillisia käyttöoikeuksia			
Indikaattorin numero	Indikaattori	Varmentajat (vastuullinen virasto)	Lainsäädäntö-/hallinnolliset viitteet	Varmentajan tyyppi
C.1.2.1	Metsäsektorin toimija korjaa puutuotteet käyttöoikeuden rajoissa.	Metsänvalvontaosaston tarkastusraportti (Guyanan metsäkomissio / metsänvalvontaosasto)	Vuoden 2009 metsälain N:o 66 §:n 2 momentti	Staattinen
C.1.2.2	Metsäsektorin toimija ei estä amerintiaanikansoja käyttämästä perinteisiä oikeuksiaan.	Metsänvalvontaosaston tarkastusraportti (Guyanan metsäkomissio / metsänvalvontaosasto)	Vuoden 2009 metsälain N:o 65 §:n 2 momentin e kohta, vuoden 2018 metsämääräysten 8 määräyksen ensimmäisessä liitteessä olevan lomakkeen C kohta 4.3, amerintiaaneja koskevan lain (Cap. 29:01) 55 ja 57 §	Staattinen
C.1.2.3	Metsäsektorin toimija ei estä muita yksittäisiä ryhmiä käyttämästä laillisia oikeuksiaan.	Metsänvalvontaosaston tarkastusraportti (Guyanan metsäkomissio / metsänvalvontaosasto)	Vuoden 2009 metsälain N:o 65 §:n 2 momentti, vuoden 2018 metsämääräysten 8 määräyksen ensimmäisessä liitteessä olevan lomakkeen C kohta 4.3	Staattinen

Periaate 2	Metsäsektorin toimija täyttää metsätoimintaa koskevat veloitteet			
Arviointiperuste 2.1	Metsäsektorin toimija noudattaa metsänhoitoon, ympäristöön ja puunseurantajärjestelmään liittyviä vaatimuksia			
Indikaattorin numero	Indikaattori	Varmentajat (vastuullinen virasto)	Lainsäädäntö-/hallinnolliset viitteet	Varmentajan tyyppi
C.2.1.1	Metsäsektorin toimijalla on ympäristölupa.	Käyttölupa (ympäristönsuojeluvirasto)	Ympäristönsuojelulain (Cap. 20:05) 21 §:n 1 momentin b kohta, ympäristönsuojelua (lupia) koskevien määräysten 18 ja 19 määräys	Staattinen
C.2.1.2	Metsäsektorin toimija noudattaa hyväksyttyä kiintiötä.	Leimamerkkien hallintaraportti (Guyanan metsäkomissio / metsänvalvontaosasto)	Vuoden 2009 metsälain N:o 6 6 §:n 2 momentin b kohta ja 9 §:n 2 momentin b kohta, vuoden 2018 käytäntösääntöjen nro 1 2.4 kohta	Dynaaminen
C.2.1.3	Metsäsektorin toimija noudattaa puunseurantajärjestelmän vaatimuksia.	Puunseurantajärjestelmän varmennusraportti (Guyanan metsäkomissio / metsänvalvontaosasto)	Vuoden 2018 metsämääräysten 23, 24, 25, 26 ja 27 määräys, puunseurantajärjestelmän ohjeet	Dynaaminen
C.2.1.4	Metsäsektorin toimija ei korjaa rajoitettuja ja suojeltuja puulajeja ilman Guyanan metsäkomission lupaa.	Guyanan metsäkomission hyväksyntäkirje (Guyanan metsäkomissio / metsänvalvontaosasto)	Vuoden 2018 metsämääräysten 15 määräys, vuoden 2018 käytäntösääntöjen nro 1 4 §:n 4.4.1 ja 4.4.2 kohta	Dynaaminen

Periaate 3	Metsäsektorin toimija täyttää verotukselliset ja sosiaaliset velvoitteensa			
Arviointiperuste 3.1	Metsäsektorin toimija maksaa vaaditut maksut ja verot			
Indikaattorin numero	Indikaattori	Varmentajat (vastuullinen virasto)	Lainsäädäntö-/hallinnolliset viitteet	Varmentajan tyyppi
C.3.1.1	Metsäsektorin toimija noudattaa hallinnointimaksujen ja verojen maksamista koskevia vaatimuksia.	Jokin seuraavista varmentajista: i) kuitit maksuaikataulujen mukaisista suorituksista (Guyanan metsäkomissio / talousosasto) ii) kuitit täysimääräisistä maksuista (Guyanan metsäkomissio / talousosasto)	Kummankin varmentajan osalta: Vuoden 2018 metsämääräysten 38, 40, 41 ja 53 määräys	Dynaaminen
C.3.1.2	Metsäsektorin toimija noudattaa veroviranomaisen julkaiseman sovellettavan verotaulukon verovaatimuksia. ¹	Jokin seuraavista varmentajista: i) voimassa oleva verotunnistetodistus (metsäsektorin toimijat, jotka ovat olleet toiminnassa alle vuoden) (veroviranomainen) ii) talletuskuitti (metsäsektorin toimijat, jotka ovat olleet toiminnassa yli vuoden) (veroviranomainen)	Kummankin varmentajan osalta: Yhtiöverolain (Cap. 81:03) 4 §, tuloverolain (Cap. 81:01) 60A §	Staattinen

¹ Sosiaalisille yhdistyksille rekisteröidyt yhteisömetsän hoitosopimukset on vapautettu indikaattorin C.3.1.2 noudattamisesta.

Arviointiperuste 3.2	Metsäsektorin toimija täyttää työlainsäädäntöön ja sosiaaliturvan vaatimuksiin liittyvät velvoitteensa			
Indikaattorin numero	Indikaattori	Varmentajat (vastuullinen virasto)	Lainsäädäntö-/hallinnolliset viitteet	Varmentajan tyyppi
C.3.2.1	Metsäsektorin toimijalla on vaatimustenmukaisuustodistus.	Vaatimustenmukaisuustodistus (kansallinen vakuutuslautakunta)	Kansallisen vakuutus- ja sosiaaliturvalain (Cap. 36:01) 16 §, kansallisten vakuutus- ja sosiaaliturvamääräysten (vakuutusmaksujen periminen) 4, 5, 14, 15 ja 19 määräys	Staattinen
C.3.2.2	Metsäsektorin toimija työllistää harjoitettavan toiminnan mukaan asiaankuuluvat lakisääteiset iät ylittäviä henkilöitä.	Tarkastusraportti (työministeriö)	Työturvallisuus- ja -terveyslain (Cap. 99:10) 41 §, nuorten ja lasten käyttöä työvoimana koskevan lain (Cap. 99:01) 2 ja 3 §	Staattinen
C.3.2.3	Metsäsektorin toimija maksaa työntekijöille vähintään lakisääteisen vähimmäispalkan.	Tarkastusraportti (työministeriö)	Työlain (Cap. 98:01) 8 ja 11 § Vuoden 2016 työvoimaa (vähimmäispalkkaa) koskevan kansallisen määräyksen nro 15 4 § ja liite	Staattinen

C.3.2.4	Metsäsektorin toimija varmistaa, että työpaikalla on käytettävissä tai saatavilla ensiapuvälineet.	Tarkastusraportti (työministeriö)	Vuoden 2009 metsälain N:o 617 §, työturvallisuus- ja -terveyslain (Cap. 99:10) 47 §:n 1 momentin kohta	Staatinn
C.3.2.5	Metsäsektorin toimija varmistaa, että työntekijöille on hankittu asianmukaiset henkilönsuojaimet.	Tarkastusraportti (työministeriö)	Työturvallisuus- ja -terveyslain (Cap. 99:10) 46 §, vuoden 2009 metsälain N:o 617 §	Staatinn
C.3.2.6	Metsäsektorin toimija ilmoittaa kaikista työpaikalla tapahtuneista tapaturmista ja loukkaantumisista ja kirjaa ne muistiin.	Tarkastusraportti (työministeriö)	Työturvallisuus- ja -terveyslain (Cap. 99:10) 69 §	Staatinn
C.3.2.7	Metsäsektorin toimija noudattaa syrjimättömyyttä koskevaa lainsäädäntöä.	Tarkastusraportti (työministeriö)	Syrjinnän ehkäisemistä koskevan lain (Cap. 99:09) 4 §:n 2 momentti ja 5 §	Staatinn

4.4 Laillisuustaulukko D – amerintiaanien kylä

Periaate 1	Metsäsektorin toimijalla on laillinen oikeus puunkorjukseen, ja se kunnioittaa muiden osapuolten laillisia käyttöoikeuksia			
Arviointiperuste 1.1	Metsäsektorin toimijalla on laillinen oikeus puunkorjukseen			
Indikaattorin numero	Indikaattori	Varmentajat (vastuullinen virasto)	Lainsäädäntö-/hallinnolliset viitteet	Varmentajan tyyppi
D.1.1.1	Metsäsektorin toimijalla on laillinen omistusoikeus metsämaahan, jolla kaupallista toimintaa harjoitetaan.	Jokin seuraavista varmentajista: i) omistusoikeustodistus (maarekisteri (LR)) ii) rajoittamaton maankäyttölupa (Guyanan maanmittauskomissio)	i) Maarekisterilain (Cap. 5:02) 71 § ii) Amerintiaaneja koskevan lain (Cap. 29:01) 63 §, valtion maita koskevan lain (Cap. 62:01) 3 §	Staattinen
D.1.1.2 Valinnainen	Amerintiaanien kylän asukkaalla on metsäsektorin toimijan kanssa kirjallinen lupa sellaisen kaupallisen toiminnan harjoittamiseen, joka liittyy puunkorjukseen tai puutavaran ajoon kylän mailta.	Kyläneuvoston ja metsäsektorin toimijan (asukas) välinen kirjallinen sopimus (Guyanan metsäkomissio)	Amerintiaaneja koskevan lain (Cap. 29:01) 54 §	Staattinen
D.1.1.3 Valinnainen	Ei-asukkaalla on metsäsektorin toimijan kirjallinen suostumus sellaisen kaupallisen toiminnan harjoittamiseen, joka liittyy puunkorjukseen tai puutavaran ajoon kylän mailta.	Kyläneuvoston ja metsäsektorin toimijan (ei-asukas) välinen kirjallinen sopimus (Guyanan metsäkomissio)	Amerintiaaneja koskevan lain (Cap. 29:01) 55 §	Staattinen

Arviointiperuste 1.2	Metsäsektorin toimija kunnioittaa muiden osapuolten laillisia käyttöoikeuksia			
Indikaattorin numero	Indikaattori	Varmentajat (vastuullinen virasto)	Lainsäädäntö-/hallinnolliset viitteet	Varmentajan tyyppi
D.1.2.1	Metsäsektorin toimija korjaa puutuotteet kylän maiden rajojen sisäpuolelta.	Tarkastusraportti (Guyanan metsäkomissio / metsänvalvontaosasto)	Amerintiaaneja koskevan lain (Cap. 29:01) 55 §	Staattinen
D.1.2.2	Metsäsektorin toimija ei estä amerintiaanikansoja käyttämästä perinteisiä oikeuksiaan.	Tarkastusraportti (Guyanan metsäkomissio / metsänvalvontaosasto)	Vuoden 2009 metsälain N:o 6 5 §:n 2 momentin e kohta, amerintiaaneja koskeva lain (Cap. 29:01) 55 ja 57 §	Staattinen
Periaate 2	Metsäsektorin toimija täyttää metsätoimintaa koskevat velvoitteet			
Arviointiperuste 2.1	Metsäsektorin toimija noudattaa metsänhoitoon, ympäristöön ja puunseurantajärjestelmään liittyviä vaatimuksia			
Indikaattorin numero	Indikaattori	Varmentajat (vastuullinen virasto)	Lainsäädäntö-/hallinnolliset viitteet	Varmentajan tyyppi
D.2.1.1	Metsäsektorin toimija noudattaa puunseurantajärjestelmän vaatimuksia.	Puunseurantajärjestelmän varmennusraportti (Guyanan metsäkomissio / metsänvalvontaosasto)	Vuoden 2018 metsämääräysten 23, 24, 25, 26 ja 27 määräys, puunseurantajärjestelmän ohjeet ¹	Dynaaminen

¹ Puunseurantajärjestelmän ohjeet päivitetään tämän sopimuksen täytäntöönpanovaiheen aikana.

Periaate 3	Metsäsektorin toimija täyttää verotukselliset ja sosiaaliset velvoitteensa			
Arviointiperuste 3.1	Metsäsektorin toimija noudattaa sovellettavia verovaatimuksia			
Indikaattorin numero	Indikaattori	Varmentajat (vastuullinen virasto)	Lainsäädäntö-/hallinnolliset viitteet	Varmentajan tyyppi
D.3.1.1	Metsäsektorin toimija noudattaa veroviranomaisen julkaiseman sovellettavan verotaulukon verovaatimuksia.	Jokin seuraavista varmentajista: i) voimassa oleva verotunnistodistus (metsäsektorin toimijat, jotka ovat olleet toiminnassa alle vuoden) (veroviranomainen) ii) talletuskuitti (metsäsektorin toimijat, jotka ovat olleet toiminnassa yli vuoden) (veroviranomainen)	Kummankin varmentajan osalta: Yhtiöverolain (Cap. 81:03) 4 §, tuloverolain (Cap. 81:01) 60A §	Staattinen
Arviointiperuste 3.2	Metsäsektorin toimija täyttää työlainsäädäntöön ja sosiaaliturvan vaatimuksiin liittyvät velvoitteensa			
Indikaattorin numero	Indikaattori	Varmentajat (vastuullinen virasto)	Lainsäädäntö-/hallinnolliset viitteet	Varmentajan tyyppi
D.3.2.1	Metsäsektorin toimijalla on vaatimustenmukaisuustodistus.	Vaatimustenmukaisuustodistus (kansallinen vakuutuslautakunta)	Kansallisen vakuutus- ja sosiaaliturvalain (Cap. 36:01) 16 §, kansallisten vakuutus- ja sosiaaliturvamääräysten (vakuutusmaksujen periminen) 4, 5, 14, 15 ja 19 määräys	Staattinen

D.3.2.2	Metsäsektorin toimija työllistää harjoitettavan toiminnan mukaan asiaankuuluvat lakisääteiset iät ylittäviä henkilöitä.	Tarkastusraportti (työministeriö)	Työturvallisuus- ja -terveyslain (Cap. 99:10) 41 §, nuorten ja lasten käyttöä työvoimana koskevan lain (Cap. 99:01) 2 ja 3 §	Staattinen
D.3.2.3	Metsäsektorin toimija maksaa työntekijöille vähintään lakisääteisen vähimmäispalkan.	Tarkastusraportti (työministeriö)	Työlain (Cap. 98:01) 8 ja 11 §, vuoden 2016 työvoimaa (vähimmäispalkkaa) koskevan kansallisen määräyksen nro 15 4 § ja liite	Staattinen
D.3.2.4	Metsäsektorin toimija varmistaa, että työpaikalla on käytettävissä tai saatavilla ensiapuvälineet.	Tarkastusraportti (työministeriö)	Työturvallisuus- ja -terveyslain (Cap. 99:10) 47 §:n 1 momentin n kohta	Staattinen
D.3.2.5	Metsäsektorin toimija varmistaa, että työntekijöille on hankittu asianmukaiset henkilönsuojaimet.	Tarkastusraportti (työministeriö)	Työturvallisuus- ja -terveyslain (Cap. 99:10) 46 §, vuoden 2009 metsälain N:o 6 17 §	Staattinen
D.3.2.6	Metsäsektorin toimija ilmoittaa kaikista työpaikalla tapahtuneista tapaturmista ja loukkaantumisista ja kirjaa ne muistiin.	Tarkastusraportti (työministeriö)	Työturvallisuus- ja -terveyslain (Cap. 99:10) 69 §	Staattinen
D.3.2.7	Metsäsektorin toimija noudattaa syrjimättömyyttä koskevaa lainsäädäntöä.	Tarkastusraportti (työministeriö)	Syrjinnän ehkäisemistä koskevan lain (Cap. 99:09) 4 §:n 2 momentti ja 5 §	Staattinen

4.5 Laillisuustaulukko E – yksityinen maa

Periaate 1	Metsäsektorin toimijalla on laillinen oikeus puunkorjuuseen			
Arviointiperuste 1.1	Metsäsektorin toimijalla on laillinen oikeus puunkorjuuseen			
Indikaattorin numero	Indikaattori	Varmentajat (vastuullinen virasto)	Lainsäädäntö-/hallinnolliset viitteet	Varmentajan tyyppi
E.1.1.1	Metsäsektorin toimijalla on laillinen omistusoikeus metsämaahan, jolla kaupallista toimintaa harjoitetaan.	Jokin seuraavista varmentajista: i) rajoittamaton omistusoikeus (maarekisteri) ii) maansaantokirja (asiakirjarekisteri (DR)) iii) rajoittamaton maankäyttölupa (Guyanan maanmittauskomissio)	i) Maarekisterilain (Cap. 5:02) 65 ja 66 § ii) Asiakirjarekisterilain (Cap. 5:01) 22 §:n 1 momentti iii) Valtion maita koskevan lain (Cap. 62:01) 3 §:n 1 momentin a kohta	Staattinen
E.1.1.2 Valinnainen	Metsäsektorin toimijalla on kolmannen osapuolen kanssa laillinen sopimus puunkorjuusta ja/tai puutavaran ajosta yksityiseltä maalta.	Metsäsektorin toimijan ja kolmannen osapuolen välinen sopimus (Guyanan metsäkomissio / metsänvalvontaosasto)	Metsälain 16 § Puunseurantajärjestelmän ohjeet ¹	Staattinen

¹ Puunseurantajärjestelmän ohjeet päivitetään tämän sopimuksen täytäntöönpanovaiheen aikana. Tämä alaviite koskee tämän taulukon kaikkia kohtia, joissa puunseurantajärjestelmän ohjeet mainitaan.

Periaate 2	Metsäsektorin toimija täyttää metsätoimintaa koskevat velvoitteet			
Arviointiperuste 2.1	Metsäsektorin toimija noudattaa puunseurantajärjestelmän vaatimuksia			
Indikaattorin numero	Indikaattori	Varmentajat (vastuullinen virasto)	Lainsäädäntö-/hallinnolliset viitteet	Varmentajan tyyppi
E.2.1.1	Metsäsektorin toimija noudattaa puunseurantajärjestelmän vaatimuksia.	Puunseurantajärjestelmän varmennusraportti (Guyanan metsäkomissio / metsänvalvontaosasto)	Vuoden 2018 metsämääräysten 23, 24, 25, 26 ja 27 määräys, puunseurantajärjestelmän ohjeet	Dynaaminen
E.2.1.2	Metsäsektorin toimija korjaa puutuotteet yksityisten maiden rajojen sisäpuolelta.	Metsänvalvontaosaston tarkastusraportti (Guyanan metsäkomissio / metsänvalvontaosasto)	Valtion maita koskevan lain (Cap. 62:01) 21 §, puunseurantajärjestelmän ohjeet	Staattinen
Periaate 3	Metsäsektorin toimija täyttää verotukselliset ja sosiaaliset velvoitteensa			
Arviointiperuste 3.1	Metsäsektorin toimija noudattaa sovellettavia verovaatimuksia			
Indikaattorin numero	Indikaattori	Varmentajat (vastuullinen virasto)	Lainsäädäntö-/hallinnolliset viitteet	Varmentajan tyyppi
E.3.1.1	Metsäsektorin toimija noudattaa veroviranomaisen julkaiseman sovellettavan verotaulukon verovaatimuksia.	Jokin seuraavista varmentajista: i) voimassa oleva verotunnistetodistus (metsäsektorin toimijat, jotka ovat olleet toiminnassa alle vuoden) (veroviranomainen) ii) talletuskuitti (metsäsektorin toimijat, jotka ovat olleet toiminnassa yli vuoden) (veroviranomainen)	Kummankin varmentajan osalta: Yhtiöverolain (Cap. 81:03) 4 §, tuloverolain (Cap. 81:01) 60A §	Staattinen

Arviointiperuste 3.2	Metsäsektorin toimija täyttää työlainsäädäntöön ja sosiaaliturvan vaatimuksiin liittyvät velvoitteensa			
Indikaattorin numero	Indikaattori	Varmentajat (vastuullinen virasto)	Lainsäädäntö-/hallinnolliset viitteet	Varmentajan tyyppi
E.3.2.1	Metsäsektorin toimijalla on vaatimustenmukaisuustodistus.	Vaatimustenmukaisuustodistus (kansallinen vakuutuslautakunta)	Kansallisen vakuutus- ja sosiaaliturvalain (Cap. 36:01) 16 §, kansallisten vakuutus- ja sosiaaliturvamääräysten (vakuutusmaksujen periminen) 4, 5, 14, 15 ja 19 määräys	Staattinen
E.3.2.2	Metsäsektorin toimija työllistää harjoitettavan toiminnan mukaan asiaankuuluvat lakisääteiset iät ylittäviä henkilöitä.	Tarkastusraportti (työministeriö)	Työturvallisuus- ja -terveyslain (Cap. 99:10) 41 §, nuorten ja lasten käyttöä työvoimana koskevan lain (Cap. 99:01) 2 ja 3 §	Staattinen
E.3.2.3	Metsäsektorin toimija maksaa työntekijöille vähintään lakisääteisen vähimmäispalkan.	Tarkastusraportti (työministeriö)	Työlain (Cap. 98:01) 8 ja 11 § Vuoden 2016 työvoimaa (vähimmäispalkkaa) koskevan kansallisen määräyksen nro 15 4 § ja liite	Staattinen
E.3.2.4	Metsäsektorin toimija varmistaa, että työpaikalla on käytettävissä tai saatavilla ensiapuvälineet.	Tarkastusraportti (työministeriö)	Työturvallisuus- ja -terveyslain (Cap. 99:10) 47 §:n 1 momentin n kohta	Staattinen
E.3.2.5	Metsäsektorin toimija varmistaa, että työntekijöille on hankittu asianmukaiset henkilönsuojaimet.	Tarkastusraportti (työministeriö)	Työturvallisuus- ja -terveyslain (Cap. 99:10) 46 §, vuoden 2009 metsälain N:o 6 17 §	Staattinen
E.3.2.6	Metsäsektorin toimija ilmoittaa kaikista työpaikalla tapahtuneista tapaturmista ja loukkaantumisista ja kirjaa ne muistiin.	Tarkastusraportti (työministeriö)	Työturvallisuus- ja -terveyslain (Cap. 99:10) 69 §	Staattinen
E.3.2.7	Metsäsektorin toimija noudattaa syrjimättömyyttä koskevaa lainsäädäntöä.	Tarkastusraportti (työministeriö)	Syrjinnän ehkäisemistä koskevan lain (Cap. 99:09) 4 §:n 2 momentti ja 5 §	Staattinen

4.6 Laillisuustaulukko F – muuhun käyttöön otettavalta valtion maalta talteenotetut puutuotteet

Periaate 1	Metsäsektorin toimijalla on laillinen oikeus puunkorjuuseen, ja se kunnioittaa muiden osapuolten laillisia käyttöoikeuksia			
Arviointiperuste 1.1	Metsäsektorin toimijalla on laillinen oikeus puunkorjuuseen			
Indikaattorin numero	Indikaattori	Varmentajat (vastuullinen virasto)	Lainsäädäntö-/hallinnolliset viitteet	Varmentajan tyyppi
F.1.1.1	Metsäsektorin toimijalla on jonkin seuraavista: i) vuokrasopimus ii) kaivoslupa tai -lisenssi iii) lupa päästä mille tahansa maalle minkä tahansa teiden rakennus- ja kunnossapitotöiden suorittamiseksi, mukaan lukien puutuotteiden korjuu ja siirto tai muu tarkoitus iv) lupa rakentaa ja ylläpitää vesivoimalaitosta.	Jokin seuraavista varmentajista: i) vuokrasopimus (Guyanan maanmittauskomissio) ii) kaivoslupa tai -lisenssi (Guyanan geologia- ja kaivoskomissio) iii) julkisten töiden ministeriön kirjallinen lupa iv) vesivoimalupa (presidentin kanslia)	i) Valtion maita koskevan lain (Cap. 62:01) 3 §:n 1 momentin b kohta ii) Kaivoslain (Cap. 65:01) 7 § iii) Valtion maita (yksityisiä teitä) koskevan lain (Cap. 62:03) 3 ja 4 §, valtion maiden yksityisteitä (puunkorjuuta) koskevien määräysten 2 määräys iv) Vesivoimalain (Cap. 56:03) 5, 6 ja 7 §	Staattinen
F.1.1.2 Valinnainen	Metsäsektorin toimijalla on kolmannen osapuolen kanssa laillinen sopimus puutavaran korjuusta ja/tai talteenotosta metsäsektorin toimijan kiinteistöllä.	Metsäsektorin toimijan ja kolmannen osapuolen välinen sopimus (Guyanan metsäkomissio / metsänvalvontaosasto)	Metsälain 16 § Puunseurantajärjestelmän ohjeet ¹	Staattinen

¹ Puunseurantajärjestelmän ohjeet päivitetään tämän sopimuksen täytäntöönpanovaiheen aikana. Tämä alaviite koskee tämän taulukon kaikkia kohtia, joissa puunseurantajärjestelmän ohjeet mainitaan.

Arviointiperuste 1.2		Metsäsektorin toimija kunnioittaa muiden osapuolten laillisia käyttöoikeuksia		
Indikaattorin numero	Indikaattori	Varmentajat (vastuullinen virasto)	Lainsäädäntö-/hallinnolliset viitteet	Varmentajan tyyppi
F.1.2.1	Metsäsektorin toimija korjaa puuta jonkin seuraavista rajoissa: i) vuokrasopimus ii) kaivoslupa tai -lisenssi iii) alueella, jolla julkisten töiden ministeriö ja/tai Guyanan energiavirasto on asianmukaisesti valtuutettu toteuttamaan hankkeita	Metsänvalvontaosaston tarkastusraportti (Guyanan metsäkomissio / metsänvalvontaosasto)	i) Valtion maita koskevan lain (Cap. 62:01) 3 § ii) Kaivoslain (Cap. 65:01) 7 § ja 135 §:n 2 momentin zc kohta iii) Julkisia maita (yksityisteitä) koskevan lain (Cap. 62:03) 3 ja 4 §, vesivoimalain (Cap. 56:03) 6 §:n 2 momentti	Staattinen
F.1.2.2	Metsäsektorin toimija ei estä amerintiaanikansoja käyttämästä perinteisiä oikeuksiaan.	Metsänvalvontaosaston tarkastusraportti (Guyanan metsäkomissio / metsänvalvontaosasto)	Vuoden 2009 metsälain N:o 6 5 §:n 2 momentin e kohta, amerintiaaneja koskeva lain (Cap. 29:01) 55 ja 57 §	Staattinen
F.1.2.3	Metsäsektorin toimija ei estä muita yksittäisiä ryhmiä käyttämästä laillisia oikeuksiaan.	Metsänvalvontaosaston tarkastusraportti (Guyanan metsäkomissio / metsänvalvontaosasto)	Vuoden 2009 metsälain N:o 6 5 §:n 2 momentin määritelmän mukaan	Staattinen

Periaate 2	Metsäsektorin toimija täyttää metsätoimintaa koskevat velvoitteet			
Arviointiperuste 2.1	Metsäsektorin toimija noudattaa metsänhoitoon, ympäristöön ja puunseurantajärjestelmään liittyviä vaatimuksia			
Indikaattorin numero	Indikaattori	Varmentajat (vastuullinen virasto)	Lainsäädäntö-/hallinnolliset viitteet	Varmentajan tyyppi
F.2.1.1	Metsäsektorin toimija noudattaa puunseurantajärjestelmän vaatimuksia.	Puunseurantajärjestelmän varmennusraportti (Guyanan metsäkomissio / metsänvalvontaosasto)	Vuoden 2018 metsämääräysten 23, 24, 25, 26 ja 27 määräys, puunseurantajärjestelmän ohjeet	Dynaaminen
F.2.1.2 (koskee metsäsektorin toimijaa, jonka on noudatettava F.1.1.1 kohdaniv alakohdan vaatimuksia)	Metsäsektorin toimijalla on ympäristölupa vesivoimalaitoksen rakentamiseen ja ylläpitämiseen.	Rakennuslupa (ympäristönsuojeluvirasto)	Ympäristönsuojelulain (Cap. 20:05) 21 §:n 1 momentin a kohta, ympäristönsuojelua (lupia) koskevien määräysten 18 ja 19 määräys	Staattinen

Periaate 3	Metsäsektorin toimija täyttää verotukselliset ja sosiaaliset velvoitteensa			
Arviointiperuste 3.1	Metsäsektorin toimija maksaa vaaditut maksut ja verot			
Indikaattorin numero	Indikaattori	Varmentajat (vastuullinen virasto)	Lainsäädäntö-/hallinnolliset viitteet	Varmentajan tyyppi
F.3.1.1	Metsäsektorin toimija noudattaa hallinnointimaksujen ja verojen maksamista koskevia vaatimuksia.	Jompikumpi seuraavista varmentajista: i) kuitit maksuaikataulujen mukaisista suorituksista (Guyanan metsäkomissio / talousosasto) ii) kuitit täysimääräisistä maksuista (Guyanan metsäkomissio / talousosasto)	Kummankin varmentajan osalta: Puunseurantajärjestelmän ohjeet ¹	Dynaaminen
F.3.1.2	Metsäsektorin toimija noudattaa veroviranomaisen julkaiseman sovellettavan verotaulukon verovaatimuksia.	Jokin seuraavista varmentajista: i) voimassa oleva verotunnistetodistus (metsäsektorin toimijat, jotka ovat olleet toiminnassa alle vuoden) (veroviranomainen) ii) talletuskuitti (metsäsektorin toimijat, jotka ovat olleet toiminnassa yli vuoden) (veroviranomainen)	Kummankin varmentajan osalta: Yhtiöverolain (Cap. 81:03) 4 §, tuloverolain (Cap. 81:01) 60A §	Staattinen

¹ Puunseurantajärjestelmän ohjeet päivitetään tämän sopimuksen täytäntöönpanovaiheen aikana.

Arviointiperuste 3.2		Metsäsektorin toimija täyttää työlaainsäädäntöön ja sosiaaliturvan vaatimuksiin liittyvät velvoitteensa		
Indikaattorin numero	Indikaattori	Varmentajat (vastuullinen virasto)	Lainsäädäntö-/hallinnolliset viitteet	Varmentajan tyyppi
F.3.2.1	Metsäsektorin toimijalla on vaatimustenmukaisuustodistus.	Vaatimustenmukaisuustodistus (kansallinen vakuutuslautakunta)	Kansallisen vakuutus- ja sosiaaliturvalain (Cap. 36:01) 16 §, kansallisten vakuutus- ja sosiaaliturvamääräysten (vakuutusmaksujen periminen) 4, 5, 14, 15 ja 19 määräys	Staattinen
F.3.2.2	Metsäsektorin toimija työllistää harjoitettavan toiminnan mukaan asiaankuuluvat lakisääteiset iät ylittäviä henkilöitä.	Tarkastusraportti (työministeriö)	Työturvallisuus- ja -terveyslain (Cap. 99:10) 41 §, nuorten ja lasten käyttöä työvoimana koskevan lain (Cap. 99:01) 2 ja 3 §	Staattinen
F.3.2.3	Metsäsektorin toimija maksaa työntekijöille vähintään lakisääteisen vähimmäispalkan.	Tarkastusraportti (työministeriö)	Työlain (Cap. 98:01) 8 ja 11 §, vuoden 2016 työvoimaa (vähimmäispalkkaa) koskevan kansallisen määräyksen nro 15 4 § ja liite	Staattinen
F.3.2.4	Metsäsektorin toimija varmistaa, että työpaikalla on käytettävissä tai saatavilla ensiapuvälineet.	Tarkastusraportti (työministeriö)	Työturvallisuus- ja -terveyslain (Cap. 99:10) 47 §:n 1 momentin n kohta	Staattinen
F.3.2.5	Metsäsektorin toimija varmistaa, että työntekijöille on hankittu asianmukaiset henkilönsuojaimet.	Tarkastusraportti (työministeriö)	Työturvallisuus- ja -terveyslain (Cap. 99:10) 46 §, vuoden 2009 metsälain N:o 6 17 §	Staattinen
F.3.2.6	Metsäsektorin toimija ilmoittaa kaikista työpaikalla tapahtuneista tapaturmista ja loukkaantumisista ja kirjaa ne muistiin.	Tarkastusraportti (työministeriö)	Työturvallisuus- ja -terveyslain (Cap. 99:10) 69 §	Staattinen
F.3.2.7	Metsäsektorin toimija noudattaa syrjimättömyyttä koskevaa lainsäädäntöä.	Tarkastusraportti (työministeriö)	Syrjinnän ehkäisemistä koskevan lain (Cap. 99:09) 4 §:n 2 momentti ja 5 §	Staattinen

4.7 Laillisuustaulukko G – takavarikoidut puutuotteet¹

Periaate 1	Takavarikoituja puutuotteita hallinnoidaan lakisääteisten vaatimusten mukaisesti			
Arviointiperuste 1.1	Metsäsektorin toimija noudattaa takavarikoitujen puutuotteiden käyttöä koskevia sääntöjä			
Indikaattorin numero	Indikaattori	Varmentajat (vastuullinen virasto)	Lainsäädäntö-/hallinnolliset viitteet	Varmentajan tyyppi
G.1.1.1	Metsäsektorin toimijalla on takavarikoitujen puutuotteiden osalta jompikumpi seuraavista: i) takavarikointilomake ii) säilytyslomake	Jokin seuraavista varmentajista: i) takavarikointilomake (Guyanan metsäkomissio / metsänvalvontaosasto) ii) säilytyslomake (Guyanan metsäkomissio / metsänvalvontaosasto)	Vuoden 2009 metsälain N:o 6 58 §, puunseurantajärjestelmän ohjeet ²	Dynaaminen
G.1.1.2	Metsäsektorin toimija noudattaa kaikkia toimitusketjuun palautettaviksi tarkoitettuihin takavarikoituihin puutuotteisiin liittyviä oikeudellisia velvoitteita.	Guyanan metsäkomission vapautustodistus (Guyanan metsäkomissio / metsänvalvontaosasto)	Vuoden 2009 metsälain N:o 6 58 §:n 5 momentti, 58 §:n 7 momentti, 60 §, 70 §:n 5 momentti ja 71 §, puunseurantajärjestelmän ohjeet	Dynaaminen

¹ Tämän taulukon indikaattoreiden noudattaminen osoittaa, että takavarikoidut puutuotteet on palautettu toimitusketjuun laillisesti.

² Puunseurantajärjestelmän ohjeet päivitetään tämän sopimuksen täytäntöönpanovaiheen aikana. Tämä alaviite koskee tämän taulukon kaikkia kohtia, joissa puunseurantajärjestelmän ohjeet mainitaan.

4.8 Laillisuustaulukko H – puutuotteiden jalostus ja myynti

Periaate 1	Metsäsektorin toimija noudattaa puutavaran jalostus- ja myyntivaatimuksia			
Arviointiperuste 1.1	Metsäsektorin toimija noudattaa sovellettavia lupavaatimuksia			
Indikaattorin numero	Indikaattori	Varmentajat (vastuullinen virasto)	Lainsäädäntö-/hallinnolliset viitteet	Varmentajan tyyppi
H.1.1.1	Metsäsektorin toimijalla on vuotuinen toimilupa.	Vuotuinen toimilupa (Guyanan metsäkomissio / metsänvalvontaosasto)	Vuoden 2009 metsälain N:o 6 39 §, vuoden 2018 metsämääräysten 29, 30 ja 31 määräys, puunseurantajärjestelmän ohjeet ¹	Staattinen
H.1.1.2 valinnainen	Metsäsektorin toimijalla on voimassa oleva metsätuotteiden jälleenmyyntilupa.	Metsätuotteiden jälleenmyyntilupa (Guyanan metsäkomissio / metsänvalvontaosasto)	Vuoden 2009 metsälain N:o 6 41 §, vuoden 2018 metsämääräysten 32, 33 ja 34 määräys, puunseurantajärjestelmän ohjeet	Staattinen
H.1.1.3 valinnainen	Metsäsektorin toimijalla on voimassa oleva puutavaraliikkeen toimilupa.	Puutavaraliikkeen toimilupa (Guyanan metsäkomissio / metsänvalvontaosasto)	Vuoden 2009 metsälain N:o 6 40 §, puunseurantajärjestelmän ohjeet	Staattinen

¹ Puunseurantajärjestelmän ohjeet päivitetään tämän sopimuksen täytäntöönpanovaiheen aikana. Tämä alaviite koskee tämän taulukon kaikkia kohtia, joissa puunseurantajärjestelmän ohjeet mainitaan.

Periaate 2	Metsäsektorin toimija täyttää metsätoimintaa koskevat velvoitteet			
Arviointiperuste 2.1	Metsäsektorin toimija noudattaa metsänhoitoon, ympäristöön ja puunseurantajärjestelmään liittyviä vaatimuksia			
Indikaattorin numero	Indikaattori	Varmentajat (vastuullinen virasto)	Lainsäädäntö-/hallinnolliset viitteet	Varmentajan tyyppi
H.2.1.1	Metsäsektorin toimijalla on ympäristölupa.	Jokin seuraavista varmentajista: i) ympäristölupa (ympäristönsuojeluvirasto) ii) käyttölupa (ympäristönsuojeluvirasto)	Kummankin varmentajan osalta: Ympäristönsuojelulain (Cap. 20:05) 11, 12, 13 ja 15 § sekä 21 §:n 1 momentin b kohta, ympäristönsuojelua (lupia) koskevien määräysten 18 ja 19 §	Staattinen
H.2.1.2	Metsäsektorin toimija noudattaa puunseurantajärjestelmän vaatimuksia.	Puunseurantajärjestelmän varmennusraportti (Guyanan metsäkomissio / metsänvalvontaosasto)	Puunseurantajärjestelmän ohjeet	Dynaaminen
Periaate 3	Metsäsektorin toimija täyttää verotukselliset ja sosiaaliset velvoitteensa			
Arviointiperuste 3.1	Metsäsektorin toimija maksaa vaaditut maksut ja verot			
Indikaattorin numero	Indikaattori	Varmentajat (vastuullinen virasto)	Lainsäädäntö-/hallinnolliset viitteet	Varmentajan tyyppi
H.3.1.1	Metsäsektorin toimija noudattaa hallinnointimaksujen maksamista koskevia vaatimuksia.	Jompikumpi seuraavista varmentajista: i) kuitit maksuaikataulujen mukaisista suorituksista (Guyanan metsäkomissio / talousosasto) ii) kuitit täysimääräisistä maksuista (Guyanan metsäkomissio / talousosasto)	Kummankin varmentajan osalta: Vuoden 2018 metsämääräysten 53 määräys. Puunseurantajärjestelmän ohjeet	Dynaaminen

H.3.1.2	Metsäsektorin toimija noudattaa veroviranomaisen julkaiseman sovellettavan verotaulukon verovaatimuksia.	Jokin seuraavista varmentajista: i) voimassa oleva verotunnistodistus (metsäsektorin toimijat, jotka ovat olleet toiminnassa alle vuoden) (veroviranomainen) ii) talletuskuitti (metsäsektorin toimijat, jotka ovat olleet toiminnassa yli vuoden) (veroviranomainen)	Kummankin varmentajan osalta: Yhtiöverolain (Cap. 81:03) 4 §, tuloverolain (Cap. 81:01) 60A §	Staattinen
Arviointiperuste 3.2	Metsäsektorin toimija täyttää työlainsäädäntöön ja sosiaaliturvan vaatimuksiin liittyvät velvoitteensa			
Indikaattorin numero	Indikaattori	Varmentajat (vastuullinen virasto)	Lainsäädäntö-/hallinnolliset viitteet	Varmentajan tyyppi
H.3.2.1	Metsäsektorin toimijalla on vaatimustenmukaisuustodistus.	Vaatimustenmukaisuustodistus (kansallinen vakuutuslautakunta)	Kansallisen vakuutus- ja sosiaaliturvalain (Cap. 36:01) 16 §, kansallisten vakuutus- ja sosiaaliturvamääräysten (vakuutusmaksujen periminen) 4, 5, 14, 15 ja 19 määräys	Staattinen
H.3.2.2	Metsäsektorin toimija työllistää harjoitettavan toiminnan mukaan asiaankuuluvat lakisääteiset iät ylittäviä henkilöitä.	Tarkastusraportti (työministeriö)	Työturvallisuus- ja -terveyslain (Cap. 99:10) 41 §, nuorten ja lasten käyttöä työvoimana koskevan lain (Cap. 99:01) 2 ja 3 §	Staattinen

H.3.2.3	Metsäsektorin toimija maksaa työntekijöille vähintään lakisääteisen vähimmäispalkan.	Tarkastusraportti (työministeriö)	Työlain (Cap. 98:01) 8 ja 11 §, vuoden 2016 työvoimaa (vähimmäispalkkaa) koskevan kansallisen määräyksen nro 15 4 § ja liite	Staattinen
H.3.2.4	Metsäsektorin toimija varmistaa, että työpaikalla on käytettävissä tai saatavilla ensiapuvälineet.	Tarkastusraportti (työministeriö)	Työturvallisuus- ja -terveyslain (Cap. 99:10) 47 §:n 1 momentin n kohta	Staattinen
H.3.2.5	Metsäsektorin toimija varmistaa, että työntekijöille on hankittu asianmukaiset henkilönsuojaimet.	Tarkastusraportti (työministeriö)	Työturvallisuus- ja -terveyslain (Cap. 99:10) 46 §, vuoden 2009 metsälain N:o 6 17 §	Staattinen
H.3.2.6	Metsäsektorin toimija ilmoittaa kaikista työpaikalla tapahtuneista tapaturmista ja loukkaantumisista ja kirjaa ne muistiin.	Tarkastusraportti (työministeriö)	Työturvallisuus- ja -terveyslain (Cap. 99:10) 69 §	Staattinen
H.3.2.7	Metsäsektorin toimija noudattaa syrjimättömyyttä koskevaa lainsäädäntöä.	Tarkastusraportti (työministeriö)	Syrjinnän ehkäisemistä koskevan lain (Cap. 99:09) 4 §:n 2 momentti ja 5 §	Staattinen

4.9 Laillisuustaulukko I – puutuotteiden vienti ja tuonti

Periaate 1	Metsäsektorin toimija noudattaa puutuotteiden vienti- ja tuontivaatimuksia			
Arviointiperuste 1.1	Metsäsektorin toimija noudattaa vientivaatimuksia ja puunseurantajärjestelmää			
Indikaattorin numero	Indikaattori	Varmentajat (vastuullinen virasto)	Lainsäädäntö-/hallinnolliset viitteet	Varmentajan tyyppi
I.1.1.1	Metsäsektorin toimijalla on voimassa oleva lupa puutuotteiden vientiin.	Jokin seuraavista varmentajista: i) metsätuotteiden jälleenmyyntilupa (Guyanan metsäkomissio / metsänvalvontaosasto) ii) vuotuinen toimilupa (Guyanan metsäkomissio / metsänvalvontaosasto) iii) puutavaraliikkeen toimilupa (Guyanan metsäkomissio / metsänvalvontaosasto)	i) Vuoden 2009 metsälain N:o 6 41 §, vuoden 2018 metsämääräysten 32, 33 ja 34 määräys ii) Vuoden 2018 metsämääräysten 31 määräyksen a kohdan iii alakohta, vuoden 2009 metsälain N:o 6 39 § iii) Vuoden 2009 metsälain N:o 6 40 §:n 2 momentti	Staattinen

I.1.1.2	Metsäsektorin toimijalla on vientilupa.	i) vientitodistus (Guyanan metsäkomissio / metsänvalvontaosasto) ii) CITES-lupa (soveltuvin osin) (luonnonvaraisen kasviston ja eläimistön suojelua ja hoitoa käsittelevä komissio (WCMC), Guyanan metsäkomissio / metsänvalvontaosasto)	i) Vuoden 2009 N:o 6 metsälain N:o 6 44 § Puunseurantajärjestelmän ohjeet ¹ ii) Luonnonvaraisen kasviston ja eläimistön suojelua ja hoitoa koskevan lain 2016 29 §:n 1 momentti	Dynaaminen
I.1.1.3	Metsäsektorin toimija noudattaa puunseurantajärjestelmän vaatimuksia.	Puunseurantajärjestelmän varmennusraportti (Guyanan metsäkomissio / metsänvalvontaosasto)	Vuoden 2018 metsämääräysten 23, 24, 25, 26 ja 27 määräys, puunseurantajärjestelmän ohjeet	Dynaaminen
I.1.1.4	Metsäsektorin toimija noudattaa vientimaksujen maksamista koskevia vaatimuksia.	Kuitit (Guyanan metsäkomissio / talousosasto)	Vuoden 2018 metsämääräysten 41 määräys, puunseurantajärjestelmän ohjeet	Dynaaminen
Arviointiperuste 1.2	Metsäsektorin toimija noudattaa tuontivaatimuksia ja puunseurantajärjestelmää			
Indikaattorin numero	Indikaattori	Varmentajat (vastuullinen virasto)	Lainsäädäntö-/hallinnolliset viitteet	Varmentajan tyyppi
I.1.2.1	Metsäsektorin toimijalla on tuontilisenssi.	Tuontilisenssi (Guyanan metsäkomissio / metsänvalvontaosasto)	Vuoden 2009 metsälain N:o 6 37 §, vuoden 2018 metsämääräysten 36 määräys	Staattinen
I.1.2.2	Metsäsektorin toimijalla on tuontilupa.	Tuontilupa (kansallinen kasvinsuojelujärjestö (NPPO))	Vuoden 2011 kasvinsuojelulain N:o 9 8 §	Dynaaminen

¹ Puunseurantajärjestelmän ohjeet päivitetään tämän sopimuksen täytäntöönpanovaiheen aikana. Tämä alaviite koskee tämän taulukon kaikkia kohtia, joissa puunseurantajärjestelmän ohjeet mainitaan.

I.1.2.3	Metsäsektorin toimija noudattaa asianmukaista huolellisuutta minimoidakseen laitonta alkuperää olevien puutuotteiden tuontiriskin.	<ul style="list-style-type: none"> i) Asianmukaisen huolellisuuden arviointiraportti (kansallinen kasvinsuojelujärjestö) ii) CITES-lupa soveltuvin osin (luonnonvaraisen kasviston ja eläimistön suojelua ja hoitoa käsittelevä komissio) 	<ul style="list-style-type: none"> i) Vuoden 2018 metsämääräysten 36 määräyksen 3 kohta. ii) Luonnonvaraisen kasviston ja eläimistön suojelua ja hoitoa koskevan lain 29 §:n 1 momentti, Cap., laki N:o 22 vuodelta 2016 	Dynaaminen
I.1.2.4	Metsäsektorin toimija noudattaa puunseurantajärjestelmän vaatimuksia.	Puunseurantajärjestelmän varmennusraportti (Guyanan metsäkomissio / metsänvalvontaosasto)	Vuoden 2018 metsämääräysten 23, 24, 25, 26 ja 27 määräys, puunseurantajärjestelmän ohjeet	Dynaaminen
Periaate 2	Metsäsektorin toimija täyttää verotukselliset ja sosiaaliset velvoitteensa (koskee vain metsäsektorin toimijoita, jotka harjoittavat vientiä ja/tai tuontia ja joita muut taulukot eivät koske)			
Arviointiperuste 2.1	Metsäsektorin toimija täyttää verotukselliset velvoitteensa			
Indikaattorin numero	Indikaattori	Varmentajat (vastuullinen virasto)	Lainsäädäntö-/hallinnolliset viitteet	Varmentajan tyyppi
I.2.1.1	Metsäsektorin toimija noudattaa veroviranomaisen julkaiseman sovellettavan verotaulukon verovaatimuksia.	<p>Jokin seuraavista varmentajista:</p> <ul style="list-style-type: none"> i) voimassa oleva verotunnistetodistus (metsäsektorin toimijat, jotka ovat olleet toiminnassa alle vuoden) (veroviranomainen) ii) talletuskuitti (metsäsektorin toimijat, jotka ovat olleet toiminnassa yli vuoden) (veroviranomainen) 	<p>Kummankin varmentajan osalta:</p> <p>Yhtiöverolain (Cap. 81:03) 4 §, tuloverolain (Cap. 81:01) 60A §</p>	Staattinen

Arviointiperuste 2.2	Metsäsektorin toimija täyttää työlainsäädäntöön ja sosiaaliturvan vaatimuksiin liittyvät velvoitteensa			
Indikaattorin numero	Indikaattori	Varmentajat (vastuullinen virasto)	Lainsäädäntö-/hallinnolliset viitteet	Varmentajan tyyppi
I.2.2.1	Metsäsektorin toimijalla on vaatimustenmukaisuustodistus.	Vaatimustenmukaisuustodistus (kansallinen vakuutuslautakunta)	Kansallisen vakuutus- ja sosiaaliturvalain (Cap. 36:01) 16 §, kansallisten vakuutus- ja sosiaaliturvamääräysten (vakuutusmaksujen periminen) 4, 5, 14, 15 ja 19 määräys	Staattinen
I.2.2.2	Metsäsektorin toimija työllistää harjoitettavan toiminnan mukaan asiaankuuluvat lakisääteiset iät ylittäviä henkilöitä.	Tarkastusraportti (työministeriö)	Työturvallisuus- ja -terveyslain (Cap. 99:10) 41 §, nuorten ja lasten käyttöä työvoimana koskevan lain (Cap. 99:01) 2 ja 3 §	Staattinen
I.2.2.3	Metsäsektorin toimija maksaa työntekijöille vähintään lakisääteisen vähimmäispalkan.	Tarkastusraportti (työministeriö)	Työlain (Cap. 98:01) 8 ja 11 §, vuoden 2016 työvoimaa (vähimmäispalkkaa) koskevan kansallisen määräyksen nro 15 4 § ja liite	Staattinen

I.2.2.4	Metsäsektorin toimija varmistaa, että työpaikalla on käytettävissä tai saatavilla ensiapuvälineet.	Tarkastusraportti (työministeriö)	Työturvallisuus- ja -terveyslain (Cap. 99:10) 47 §:n 1 momentin n kohta	Staatinen
I.2.2.5	Metsäsektorin toimija varmistaa, että työntekijöille on hankittu asianmukaiset henkilönsuojaimet.	Tarkastusraportti (työministeriö)	Työturvallisuus- ja -terveyslain (Cap. 99:10) 46 §, vuoden 2009 metsälain N:o 6 17 §	Staatinen
I.2.2.6	Metsäsektorin toimija ilmoittaa kaikista työpaikalla tapahtuneista tapaturmista ja loukkaantumisista ja kirjaa ne muistiin.	Tarkastusraportti (työministeriö)	Työturvallisuus- ja -terveyslain (Cap. 99:10) 69 §	Staatinen
I.2.2.7	Metsäsektorin toimija noudattaa syrjimättömyyttä koskevaa lainsäädäntöä.	Tarkastusraportti (työministeriö)	Syrjinnän ehkäisemistä koskevan lain (Cap. 99:09) 4 §:n 2 momentti ja 5 §	Staatinen

5. Sanasto

Amerintiaani	'Amerintiaani' on amerintiaaneja koskevan lain (Cap. 29:01) 2 §:n määritelmän mukaan Guyanan kansalainen, joka kuuluu Guyanan alkuperäiseen väestöön tai alkuperäiskansaan tai on jonkun Guyanan alkuperäiseen väestöön tai alkuperäiskansaan kuuluvan jälkeläinen.
Amerintiaanien kyläneuvosto	'Kyläneuvosto' on amerintiaaneja koskevan lain (Cap. 29:01) 2 §:n määritelmän mukaan amerintiaaneja koskevan lain nojalla perustettu kyläneuvosto, Annain piirineuvosto, Konashenin kyläneuvosto, Baramitan kyläneuvosto ja mikä tahansa amerintiaanien asioista vastaavan ministerin määräyksestä perustettu kyläneuvosto.
Vuotuinen toimilupa	Vuoden 2009 metsälain N:o 6 39 §:n mukainen vuotuinen toimilupa, jonka Guyanan metsäkomissio myöntää sahalaitykselle, jossa sahataan tukkeja ja pelkkoja laudoiksi, lankuiksi tai soiroiksi tai jatkojalostukseen soveltuviksi puutuotteiksi.
Vuotuinen toimintasuunnitelma	Asiakirja, jossa esitetään keskeiset ja yksityiskohtaiset toimet, jotka luvanhaltijan on suoritettava seuraavan kalenterivuoden aikana (tammikuusta joulukuuhun). Se sisältää katsauksen edellisen vuoden toimintaan sekä kuluvan vuoden toimintaa koskevat suunnitelmat.

CITES-yleissopimus

Luonnonvaraisen eläimistön ja kasviston uhanalaisten lajien kansainvälistä kauppaa koskeva yleissopimus (CITES) on vuonna 1973 tehty yleissopimus, jonka Guyana allekirjoitti vuonna 1973 ja jolla säännellään sellaisten kasvi- ja eläinlajien kansainvälistä kauppaa, joiden uskotaan olevan kansainvälisen kaupan vahingoittamia tai mahdollisesti sen vahingoittamia, tai kielletään tällainen kauppa.

Asianmukainen huolellisuus

Tässä sopimuksessa asianmukaisella huolellisuudella tarkoitetaan kohtuullisia toimenpiteitä, joita toimijat ovat toteuttaneet laittomasti korjatun tai laittoman puutavaran Guyanaan tuonnin riskin minimoimiseksi.

Vienti

Tullilain (Cap. 82:01) 2 §:ssä 'vientä' määritellään Guyanasta pois viemiseksi tai poisviennin aiheuttamiseksi.

Viejä

Tullilain (Cap. 82:01) 2 §:n määritelmän mukaan 'viejä' on henkilö, joka vie Guyanasta tavaraa (mukaan lukien maahantuovilta ilma-aluksilta tai aluksilta siirretyt tavarat) tai toimittaa niitä käytettäväksi ilma-aluksen tai aluksen myymälöissä, tai myös omistaja tai hänen puolestaan toimiva henkilö tai kuka tahansa henkilö, joka allekirjoittaa tullia varten mitkä tahansa vietävään tavarahan tai ilma-aluksen tai aluksen myymälöihin toimitettaviksi tarkoitettuun tavarahan liittyvät asiakirjat.

Metsä

Vuoden 2009 metsälain N:o 62 §:n määritelmän mukaan 'metsä' on

- a) puuvartisten kasvien hallitsema ekosysteemi, joka koostuu:
  - i) suljetuista metsämuodostelmista, joissa eri korkuiset puut ja aluskasvillisuus peittävät suuren osan maaperästä; tai
  - ii) avoimista metsämuodostelmista, joilla on yhtenäinen kasvillisuuspeite ja joilla puiden latvuspeittävyys on yli 10 prosenttia; ja

- b) joihin kuuluvat:
  - i) mangrovemetsät ja kosteikkoalueet tai metsän sisällä olevat avoimet maa-alueet, jotka muodostavat olennaisen osan ekosysteemiä;
  - ii) metsäntuotteet ekosysteemissä; ja
  - iii) ekosysteemin biologiset resurssit, maaperän resurssit ja vesivarat.

Metsän käyttöoikeussopimus	Vuoden 2009 metsälain N:o 62 §:ssä 'metsän käyttöoikeussopimus' määritellään nimensä mukaiseksi sopimukseksi, jolla metsäkomissio myöntää vuoden 2009 metsälain N:o 66 §:n mukaisen käyttöoikeuden.
Metsänhoitosuunnitelma	Metsänhoitosuunnitelman ohjeiden (2018) mukaan metsänhoitosuunnitelma perustuu yksityiskohtaisiin sosiaalisiin, taloudellisiin ja ympäristöön liittyviin arviointeihin, ja siinä esitetään kaikkien käyttöoikeusalueella suoritettavien toimien järjestys ja laajuus.
Metsätoiminta	Vuoden 2009 metsälain N:o 62 §:n määritelmän mukaan 'metsätoimintaan' kuuluvat metsätuotteiden leikkaaminen tai talteenotto, metsätuotteiden siirtäminen tai kuljettaminen miltä tahansa alueelta, ensiasteen jalostuslaitoksen käyttö, minkä tahansa polun, tien, rakennelman tai laitteiston rakentaminen tai kunnossapito ja mikä tahansa muu toiminta, jolla helpotetaan mitä tahansa edellä mainituista toimista.
Metsätuotteiden jälleenmyyntilupa	Vuoden 2009 metsälain N:o 641 §:ssä edellytetään, että kaikilla, jotka harjoittavat puutuotteiden ostamiseen jälleenmyytäväksi liittyvää liiketoimintaa, on oltava tämä Guyanan metsäkomission myöntämä lupa.

Tuonti	Tullilain (Cap. 82:01) 2 §:n määritelmän mukaan 'tuonti' tarkoittaa tuomista tai tuottamista Guyanaan.
Tuoja	Tullilain (Cap. 82:01) 2 §:n määritelmän mukaan 'tuoja' on omistaja tai muu henkilö, jonka hallussa tavarat ovat tai jolla on niihin nautintaoikeus niiden tuonnin ajankohtana ja sen jälkeen siihen asti, kunnes kyseiset tavarat on asianmukaisesti toimitettu pois asianomaisen viranhaltijan vastuulta, sekä myös kuka tahansa henkilö, joka allekirjoittaa minkä tahansa tuontitavaroita koskevan asiakirjan, joka tuojan on tullilainsäädännön mukaan allekirjoitettava.
Puutavaraliikkeen toimilupa	Vuoden 2009 metsälain N:o 6 40 §:n mukainen lupa, jonka Guyanan metsäkomissio antaa henkilölle puutavaran ostamiseen, varastointiin ja myymiseen tiloissaan liiketoiminnan harjoittamista varten.
Ensiasteen jalostuslaitos	Vuoden 2009 metsälain N:o 6 2 §:n määritelmän mukaan 'ensiaasteen jalostuslaitos' on mikä tahansa sahalaitos tai muu tehdas, kone tai laite, joka on suunniteltu tai jota käytetään minkä tahansa jalostamattoman metsätuotteen sahaamiseen tai muuhun muuntamiseen tuotteiksi, joita myydään, käytetään taikka käsitellään tai jalostetaan edelleen, ja joka voi olla myös siirrettävä saha tai moottorisaha.

Siirtolupa	Vuoden 2009 metsälain N:o 6 36 §:ssä edellytetään, että metsäsektorin toimijalla on Guyanan metsäkomission myöntämä voimassa oleva siirtolupa puutuotteiden siirtämiseen ja/tai puutuotteiden kuljettamiseen Guyanassa mistä tahansa valtion metsästä, julkiselta maalta, kylän mailta, yksityisiltä mailta tai Guyanaan saapumispaikasta.
Sahalaitos	Vuoden 2009 metsälain N:o 6 2 §:n määritelmän mukaan 'sahalaitos' on saha, joka on suunniteltu ja jota käytetään tukkien tai pelkkojen sahaamiseen laudoiksi, lankuiksi tai soiroiksi tai jatkojalostukseen soveltuviksi puutuotteiksi, ja johon kuuluu sahauspaikka.
Sahauspaikka	Vuoden 2009 metsälain N:o 6 2 §:n määritelmän mukaan 'sahauspaikka' on alue tai kuoppa, jonka tarkoituksena on helpottaa manuaalisesti käytettävän tukkisahan käyttöä.
Valtion metsä	Vuoden 2009 N:o 6 metsälain N:o 6 3 §:n mukaan valtion metsä on alue, jonka ministeri voi määrätä julistettavaksi valtion metsäksi. Amerintiaanien kylän maita, Iwokraman sademetsää tai Kaieteurin kansallispuistoa ei kuitenkaan voida julistaa valtion metsäksi.

Valtionmetsälupa	Vuoden 2009 metsälain N:o 62 §:n määritelmän mukaan 'valtionmetsäluvalla' tarkoitetaan tutkimuslupaa, käyttöoikeutta, käyttöilupaa, metsityssopimusta tai yhteisömetsän hoitosopimusta.
Puutavara	<p data-bbox="603 459 1455 548">Vuoden 2009 metsälain N:o 62 §:n kuvauksen mukaan "puutavara" on:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li data-bbox="603 627 1455 716">a) puu tai mikä tahansa puun puumainen osa, joka on joko pystyssä, kaatunut tai kaadettu; ja <li data-bbox="603 795 1455 940">b) mikä tahansa puuaines, sahattu tai sahaamaton, halkaistu, veistetty tai muulla tavalla paloitetu tai muotoiltu, polttopuuta lukuun ottamatta.
Perinteinen oikeus	Amerintiaaneja koskevan lain (Cap. 29:01) 2 §:n määritelmän mukaan 'perinteisellä oikeudella' tarkoitetaan mitä tahansa kotitarveoikeutta tai etuoikeutta, joka on ollut voimassa kyseisen lain voimaantulopäivänä, joka on kuulunut amerintiaanien kylälle tai amerintiaanien yhteisölle laillisesti tai perinteisen tavan nojalla ja jota käytetään kestäväällä tavalla sen hengellisen suhteen mukaisesti, joka amerintiaanien kylällä tai amerintiaanien yhteisöllä on perinteisesti maahan; se ei kuitenkaan kata perinteistä kaivostoiminnan erioikeutta.

Sovellettavat oikeuslähteet

	Lait, määräykset	Kuvaus
Metsätalous	Metsälaki N:o 6 vuodelta 2009	Laki, jolla on konsolidoitu ja täydennetty metsäsektoriin liittyvää lainsäädäntöä.
	Metsämääräykset, määräys N:o 2 vuodelta 2018	Nämä määräykset tukevat vuoden 2009 metsälain N:o 6 täytäntöönpanoa.
	Valtion maita koskeva laki vuodelta 1903 (Cap. 62:01)	Laki valtion maiden, jokien ja lahdelmien asianmukaisesta sääntelystä.
	Menettelyohje N:o 1 vuodelta 2018	Menettelyohjeen yleisenä tarkoituksena on edistää puunkorjuukäytäntöjä, joiden avulla parannetaan hyödyntämistasoa, vähennetään ympäristövaikutuksia, varmistetaan metsien kestävyys tuleville sukupolville ja parannetaan metsätalouden taloudellista ja sosiaalista tukea osana kestävää kehitystä.
	Puunseurantajärjestelmän ohjeet	Puunseurantajärjestelmä on pakollinen kansallinen tietojärjestelmä, jolla valvotaan puutuotteiden toimitusketjua kansallisella tasolla.

	Lait, määräykset	Kuvaus
Ympäristö/maankäyttö	Ympäristönsuojelulaki (Cap. 20:05)	Laki ympäristön hoidosta, säilyttämisestä, suojelusta ja parantamisesta, pilaantumisen ehkäisemisestä tai torjumisesta, talouskehityksen ympäristövaikutusten arvioinnista, luonnonvarojen kestävästä käytöstä sekä niille ominaisista tai niihin liittyvistä seikoista.
	Ympäristönsuojelua (lupia) koskevat määräykset vuodelta 2000	Nämä määräykset tukevat ympäristönsuojelulain (Cap. 20:05) täytäntöönpanoa.
	Kaivoslaki (Cap. 65:01)	Laki metallien, mineraalien ja jalokivien etsinnästä ja louhinnasta sekä niiden kuljettamisesta ja siihen liittyvistä seikoista.
	Kasvinsuojelulaki, laki N:o 9 vuodelta 2011	Laki kasvien, kasvimateriaalin ja niistä saatujen esineiden tuonnista ja viennistä, vieraiden tuholaisten ja tautien Guyanaan kulkeutumiselta suojelemisesta sekä tautien ja tuholaisten torjunnasta ja tuhoamisesta maassa.
	Asiakirjarekisterilaki (Cap. 5:01)	Laki Guyanan asiakirjarekisterinpitäjän virastosta ja maansaantokirjojen, kiinnitysvelkakirjojen ja muiden sopimuskirjojen täytäntöönpanoa ja rekisteröintiä koskevan lainsäädännön muuttamisesta.
	Maarekisterilaki (Cap. 5:02)	Laki maan rekisteröinnistä ja siihen liittyvistä seikoista.
	Vesivoimalaki (Cap. 56:03)	Laki sellaisten lupien myöntämisestä, joilla sallitaan Guyanan vesien hyödyntäminen sähköenergian tuottamiseen, ja siihen liittyvistä seikoista.
	Valtion maita (yksityisteitä) koskeva laki (Cap. 62:03)	Laki henkilöiden mahdollisuudesta rakentaa ja ylläpitää teitä kaivostoimintaa, puunkaatoa ja muita tarkoituksia varten valtion mailla sekä määrätä ja periä tietyin edellytyksin muilta henkilöiltä tietulleja tällaisten teiden käytöstä.
	Valtion maiden yksityisteitä (puun kaatoa) koskevat määräykset	Näillä määräyksillä tuetaan valtion maista (yksityisteistä) annetun lain (Cap. 62:03) täytäntöönpanoa.
	Luonnonvaraisen kasviston ja eläimistön suojelua ja hoitoa koskeva laki, laki N:o 14 vuodelta 2016	Laki Guyanan luonnonvaraisen kasviston ja eläimistön suojelusta, säilyttämisestä, hoidosta ja kestävästä käytöstä sekä koti- ja ulkomaankaupasta.

	Lait, määräykset	Kuvaus
Työvoima, turvalliset ja syrjimättömät käytännöt	Nuorten ja lasten käyttöä työvoimana koskeva laki (Cap. 99:01)	Laki tiettyjen nuorten ja lasten käyttöä työvoimana koskevien yleissopimusten täytäntöönpanosta.
	Työlaki (Cap. 98:01)	Laki työministeriön perustamisesta sekä työnantajien ja työntekijöiden välisestä suhteesta ja niiden välisten riitojen ratkaisemisesta.
	Työvoimaa (vähimmäispalkkaa) koskeva kansallinen määräys N:o 15 vuodelta 2016	Nämä määräykset tukevat työlain (Cap. 98:01) täytäntöönpanoa.
	Syrjinnän ehkäisemistä koskeva laki (Cap. 99:09)	Laki syrjinnän poistamisesta työssä, koulutuksessa, työhönotossa ja ammatillisten elinten jäsenyydessä sekä samanarvoista työtä tekevien miesten ja naisten urakehityksestä ja samapalkkaisuudesta sekä niihin liittyvistä asioista.
	Kansallinen vakuutus- ja sosiaaliturvalaki (Cap. 36:01)	Laki kansallisen vakuutus- ja sosiaaliturvajärjestelmän perustamisesta, josta maksetaan korvauksia vanhuuseläkkeen, työkyvyttömyysetuuden, perhe-eläkkeen, sairauspäivärahan, äitiysrahan ja hautausavustuksen muodossa, sekä työtapaturmakorvauksia koskevan vakuutusjärjestelmän mukaisten korvausten maksamisesta työsuhteen aikana tai työsuhteen luonteesta johtuvan tapaturman tai kuoleman tapauksessa, kansallisen vakuutusrahaston perustamisesta sekä siihen sidoksissa olevista tai siihen liittyvistä seikoista.
	Kansalliset vakuutus- ja sosiaaliturvamääräykset (vakuutusmaksujen kerääminen)	Näillä määräyksillä tuetaan kansallisen vakuutus- ja sosiaaliturvalain (Cap. 36:01) täytäntöönpanoa.

	Lait, määräykset	Kuvaus
Työturvallisuus ja -terveys	Työturvallisuus- ja -terveyslaki (Cap. 99:10)	Laki teollisuuslaitosten rekisteröinnistä ja sääntelystä, työntekijöiden työturvallisuudesta ja -terveydestä sekä niihin liittyvistä tai niiden kannalta olennaisista tarkoituksista.
Talous ja kauppa	Tuloverolaki (Cap. 81:01)	Laki tuloista maksettavien verojen määrittämisestä ja niiden kantamisesta.
	Yhtiöverolaki (Cap. 81:03)	Laki yritysten voitoista maksettavien verojen määrittämisestä ja siihen liittyvistä tarkoituksista.
	Osakeyhtiölaki (Cap. 89:01)	Laki yhtiöitä koskevan lainsäädännön tarkistamisesta ja muuttamisesta sekä aiheeseen liittyvistä ja siitä johtuvista asioista.
	Yritysten nimien rekisteröintiä koskeva laki (Cap. 90:05)	Laki yritysten ja liiketoimintaa harjoittavien henkilöiden rekisteröinnistä toiminimillä ja niihin liittyvistä tarkoituksista.
	Kumppanuusyhtiölaki (Cap. 89:02)	Laki kumppanuusyhtiöitä koskevan lain julkaisemisesta ja muuttamisesta.
	Sosiaalisia yhdistyksiä koskeva laki (Cap. 36:04)	Laki sosiaalisten ja muiden yhdistysten perustamisesta, rekisteröinnistä, yhtiöittämisestä ja hallinnoinnista.
	Osuuskuntalaki (Cap. 88:01)	Laki osuuskuntien muodostamisesta ja niiden toiminnan sääntelystä.
Alkuperäiskansat	Amerintiaaneja koskeva laki (Cap. 29:01)	Laki amerintiaanien kylien ja yhteisöjen kollektiivisten oikeuksien tunnustamisesta ja suojelemisesta, maan antamisesta amerintiaanien kylille ja yhteisöille sekä hyvän hallintotavan edistämisestä amerintiaanien kylissä ja yhteisöissä.

Tämän sopimuksen tulkintaan ja täytäntöönpanoon sekä Guyanan puutavaran laillisuudenvarmennusjärjestelmän yleiseen toimintaan sovellettavat oikeuslähteet:

- Perustuslaki (Cap. 1:01)
- Tietojen saatavuutta koskeva laki 2011, laki N:o 21 vuodelta 2011
- Tullilaki (Cap. 82:01)
- Yhtäläisiä oikeuksia koskeva laki (Cap. 38:01)
- Guyanan metsäkomissiota koskeva laki N:o 20 vuodelta 2007
- Asiaankuuluvat kansainväliset sopimukset, yleissopimukset, julistukset ja kahdenväliset sopimukset, joiden osapuolena Guyana on

Seuraavat voimassa olevat asiakirjat päivitetään GTLAS-järjestelmän täytäntöönpanovaiheessa:

1. Metsäsektorin toimien suuntaviivat (suppea käyttöoikeusalue)
2. Metsäsektorin toimien suuntaviivat (laaja käyttöoikeusalue)

3. Metsävarojen hallintaosaston menettelykäsikirja
4. Metsänvalvontaosaston menettelykäsikirja
5. Talousosaston menettelykäsikirja
6. Puunseurantajärjestelmän ohjeet

Seuraavat asiakirjat laaditaan GTLAS-järjestelmän kehittämisvaiheessa:

1. GTLAS-varmennusmenettelyjen käsikirja
  2. Tuotujen puutuotteiden valvontamenettelyjen käsikirja
-

EDELITYKSET GUYANASTA VIETYJEN
FLEGT-LUVAN SAANEIDEN PUUTUOTTEIDEN
LUOVUTTAMISEKSI VAPAASEEN LIIKKEESEEN UNIONISSA

I. FLEGT-luvan, jäljempänä 'lupa', esittäminen

1. Lupa on esitettävä unionin sen jäsenvaltion toimivaltaisille viranomaisille, jossa kyseisen luvan kattama lähetys on ilmoitettu tullille luovutettavaksi vapaaseen liikkeeseen¹. Tämä voidaan tehdä sähköisesti tai muita nopeita tapoja käyttäen.
2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettujen toimivaltaisten viranomaisten on ilmoitettava sovellettavien kansallisten menettelyjen mukaisesti tulliviranomaisille heti, kun lupa on hyväksytty.

---

¹ Luovutus vapaaseen liikkeeseen on EU:n tullimenettely. Unionin tullikoodeksista 9 päivänä lokakuuta 2013 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 952/2013 201 artiklan 2 ja 3 kohdan mukaan luovutus vapaaseen liikkeeseen sisältää seuraavat toimet: a) mahdollisten maksettavien tuontitullien kantaminen; b) tarvittaessa muiden maksujen kantaminen näiden maksujen kantamisesta voimassa olevien asiaankuuluvien säännösten mukaisesti; c) kauppapoliittisten toimenpiteiden sekä kieltojen ja rajoitusten soveltaminen, jollei niitä ole pitänyt soveltaa jo aiemmin (siinä tapauksessa FLEGT-luvan olemassaolo tarkistetaan tarvittaessa näillä toimenpiteillä); d) tavaroiden maahantuontia koskevien muiden muodollisuuksien suorittaminen. Muiden kuin yhteisötavaroiden luovutus vapaaseen liikkeeseen antaa niille yhteisötavaroiden tullioikeudellisen aseman.

II. Lupa-asiakirjojen pätevyystarkastukset

1. Painettujen lupien on oltava liitteessä IV kuvatun mallin mukaisia. Luvan katsotaan olevan mitätön, jos se ei ole liitteessä IV asetettujen vaatimusten ja eritelmien mukainen.
2. Luvan katsotaan olevan mitätön, jos se esitetään siihen merkityn voimassaolon päättymispäivän jälkeen.
3. Luvassa voi olla yliviivauksia tai korjauksia vain, jos lupaviranomainen on ne vahvistanut.
4. Vain sellainen luvan voimassaolon pidentäminen hyväksytään, jonka lupaviranomainen on vahvistanut.
5. Vain sellainen kaksoiskappale tai korvaava lupa hyväksytään, jonka lupaviranomainen on myöntänyt ja vahvistanut.

III. Lisätietoja koskevat pyynnöt

1. Jos unionin toimivaltaisella viranomaisella on luvan, kaksoiskappaleen tai korvaavan luvan voimassaoloa tai aitoutta koskevia epäilyjä, se voi pyytää lisätietoja lupaviranomaiselta.

2. Tietopyynnön kanssa voidaan toimittaa myös jäljennös asianomaisesta luvasta, kaksoiskappaleesta tai korvaavasta luvasta.
3. Lupaviranomaisen on tarvittaessa peruutettava lupa ja myönnettävä luvasta korjattu jäljennös, joka todistetaan oikeaksi ”Duplicate”-leimalla, ja toimitettava se toimivaltaiselle viranomaiselle.

IV. Luvan ja lähetyksen vastaavuuden varmentaminen

1. Jos toimivaltainen viranomainen pitää lähetyksen lisätarkastamista tarpeellisena ennen päätöksen tekemistä siitä, voidaanko lupa hyväksyä, tarkastuksia voidaan tehdä sen varmentamiseksi, vastaako kyseessä oleva lähetys luvassa annettuja tietoja ja lupaviranomaisen hallussa olevia kyseistä lupaa koskevia tietoja.
2. Vapaaseen liikkeeseen luovutettavaksi esitettyjen puutuotteiden lähetyksen katsotaan vastaavan luvassa ilmoitettuja tilavuus- tai painotietoja, kun puutuotteiden tilavuus tai paino ei poikkea enempää kuin 10 prosenttia vastaavassa luvassa ilmoitetusta tilavuudesta tai painosta.
3. Jos asianomainen toimivaltainen viranomainen on epävarma siitä, vastaako lähetys lupaa, se voi pyytää lupaviranomaiselta lisätietoja.

4. Lupaviranomainen voi pyytää toimivaltaisia viranomaisia lähettämään jäljennöksen kyseessä olevasta luvasta tai korvaavasta luvasta.
5. Lupaviranomaisen on tarvittaessa peruutettava lupa ja myönnettävä luvasta korjattu jäljennös, joka todistetaan oikeaksi ”Duplicate”-leimalla, ja toimitettava se toimivaltaiselle viranomaiselle.
6. Jos toimivaltainen viranomainen ei saa vastausta 21 kalenteripäivän kuluessa lisätietopyynnön esittämisestä, toimivaltainen viranomainen ei hyväksy lupaa ja toimii sovellettavan kansallisen lainsäädännön ja menettelyjen mukaisesti.
7. Lupaa ei hyväksytä, jos todetaan, tarvittaessa III jaksossa tarkoitettujen lisätietojen toimittamisen tai tässä jaksossa tarkoitettujen lisätutkimuksen perusteella, ettei lupa vastaa lähetystä.

V. Varmentaminen ennen lähetyksen saapumista

1. Lupa voidaan esittää ennen sen kattaman lähetyksen saapumista.
2. Lupa hyväksytään, jos se täyttää kaikki liitteessä IV esitetyt vaatimukset eikä tämän liitteen III ja IV jakson mukaista lisävarmennusta pidetä tarpeellisena.

VI. Muut seikat

1. Tuoja vastaa III ja IV jakson mukaisen varmentamisen loppuun saattamisen aikana aiheutuneista kustannuksista, jollei asianomaisen unionin jäsenvaltion sovellettavassa lainsäädännössä tai menettelyissä toisin edellytä.
2. Jos lupien varmentamisen yhteydessä syntyy jatkuvia erimielisyyksiä tai vaikeuksia, asia voidaan siirtää yhteisen seuranta- ja arviointikomitean käsiteltäväksi.

VII. Luovutus vapaaseen liikkeeseen

1. Kun puutuotteet ilmoitetaan luovutettavaksi vapaaseen liikkeeseen, niiden lupanumero on annettava sen yhtenäisen hallinnollisen asiakirjan kohdassa 44, jolla tullilmoitus tehdään.
  2. Kun tullilmoitus tehdään tietotekniikkaa käyttäen, lupanumero on annettava asianomaisessa kohdassa.
  3. Puutuotteet voidaan luovuttaa vapaaseen liikkeeseen vasta sitten, kun tässä liitteessä kuvatut menettelyt on saatettu päätökseen.
-

FLEGT-LUPIA KOSKEVAT VAATIMUKSET JA TEKNISET ERITELMÄT

1. FLEGT-lupia koskevat yleiset vaatimukset

- 1.1. Tämän sopimuksen liitteessä I lueteltujen Guyanasta unioniin vietävien puutuotteiden lähetyksillä on oltava FLEGT-lupa. Asetuksen (EY) N:o 2173/2005 ja tämän sopimuksen mukaisesti unioni hyväksyy ainoastaan sellaisten lähetysten tuonnin Guyanasta unioniin, joilla on FLEGT-lupa.
- 1.2. Tämän sopimuksen 2 artiklan c alakohdan mukaan FLEGT-lupa on lupaviranomaisen myöntämä asiakirja, jolla vahvistetaan, että unioniin vietäväksi tarkoitettu puutuotelähetys on tuotettu laillisesti ja varmennettu tässä sopimuksessa vahvistettujen arviointiperusteiden mukaisesti.
- 1.3. FLEGT-lupa voi olla myönnetty paperisessa tai sähköisessä muodossa.
- 1.4. FLEGT-lupa myönnetään yhden luvanhaltijan yhdelle lähetykselle ensimmäiseen saapumispaikkaan unionissa. Yhtä yksittäistä FLEGT-lupaa ei pidä ilmoittaa tulliselvitettäväksi useammassa kuin yhdessä unionin tullitoimipaikassa.

- 1.5. Painetuissa tai sähköisissä luvissa on ilmoitettava lisäyksessä 1 täsmennetyt tiedot lisäyksessä 2 annettujen ohjeiden mukaisesti.
- 1.6. Hakijan on toimitettava valmistevero- ja kauppatoimintojen yksikköön FLEGT-lupa ja vientitodistus unioniin vientiä varten tai ainoastaan vientitodistus muihin määräpaikkoihin vientiä varten ja liitettävä muut vaaditut asiakirjat. FLEGT-luvan ja vientitodistuksen myöntämistä koskevat menettelyt ja niiden liittäminen tulliasiakirjoihin saatetaan päätökseen GTLAS-järjestelmän täytäntöönpanovaiheessa.
- 1.7. Jos on kyse monimutkaisista, muun muassa erityyppisiä puutuotteita sisältävistä, lähetyksistä, joista ei ehkä ole mahdollista antaa kaikkia lisäyksen 1 mallissa 1 täsmennettyjä tietoja, FLEGT-lupa on lisättävä hyväksyty liite (FLEGT-lupa on liitetty täydentävä tavarakuvaus). Hyväksytyt liitteet on sisällettävä lisäyksen 1 mallissa 2 täsmennetyt lähetyksen kuvaukseen liittyvät laadulliset ja määrälliset tiedot. Tällöin FLEGT-luvan vastaavissa ruuduissa (ruudut 9 ja 16) ei esitetä lähetystä koskevia tietoja vaan viittaus hyväksytyyn liitteeseen.
- 1.8. FLEGT-lupien voimassaolon jatkamista sekä peruuttamisen ja hallinnoinnin määrittelyä koskevia yksityiskohtaisia vaatimuksia ja menettelyjä tarkennetaan GTLAS-järjestelmän täytäntöönpanovaiheessa. FLEGT-lupien hakemista ja myöntämistä koskevat menettelyt julkistetaan.

- 1.9. Guyana toimittaa unionille oikeaksi todistetun jäljennöksen FLEGT-luvasta ja näytteet lupaviranomaisen leimoista sekä näytteet valtuutetun henkilöstön allekirjoituksista.
- 1.10. Kaikkien hyväksytyjen FLEGT-lupien alkuperäinen kappale ja sen jäljennökset myönnetään luvanhaltijalle tämän sopimuksen mukaisesti.
- 1.11. Luonnonvaraisen eläimistön ja kasviston uhanalaisten lajien kansainvälistä kauppaa koskevan yleissopimuksen (CITES) nojalla suojelluille puutuotteille on tehtävä GTLAS-järjestelmän mukainen laillisuustarkastus, ja niiden on kuuluttava FLEGT-luvan piiriin.
- 1.12. Guyanan CITES-hallintoviranomaisen on ennen vientiä varmistettava, että CITES-yleissopimuksen määräyksen soveltamisalaan kuuluva puutavara tai tällaista puutavaraa sisältävät tuotteet täyttävät kaikki GTLAS-vaatimukset. Guyanan CITES-hallintoviranomainen myöntää CITES-luvat unioniin tarkoitetuille lähetyksille, jotka sisältävät ainoastaan CITES-yleissopimuksen määräysten soveltamisalaan kuuluvaa puutavaraa tai puuta sisältäviä tuotteita.

2. FLEGT-lupaviranomaisen velvollisuudet

- 2.1. Guyanan FLEGT-lupaviranomainen, jäljempänä 'lupaviranomainen', on Guyanan metsätalouskomission puutavaran laillisuus- ja kauppayksikkö (TLTU).

- 2.2. Lupaviranomaisen henkilöstön, hallintorakenteiden ja sisäisen valvonnan pätevyysvaatimukset määritellään ja vahvistetaan ennen FLEGT-lupajärjestelmän käyttöönottoa.
- 2.3. Lupaviranomainen ilmoittaa vastaanotetuista ja hylätyistä vientiä koskevista hakulomakkeista ja myönnettyistä FLEGT-luvista hallinnon tietojärjestelmäyksikölle (MISU).
- 2.4. Lupaviranomainen kehittää FLEGT-lupia varten numerointijärjestelmän, joka mahdollistaa unionin markkinoille tarkoitettujen FLEGT-lupien ja kaikkien muiden lakisäätteisten vientiasiakirjojen erottamisen toisistaan.
- 2.5. Lupaviranomainen myöntää luvanhaltijan pyynnöstä vain yhden pidennyksen, joka kestää enintään kolme kuukautta. Lupaviranomainen merkitsee ja vahvistaa uuden viimeisen voimassaolopäivän.
- 2.6. Kun lupaviranomainen jatkaa FLEGT-luvan voimassaoloa tai peruu tai korvaa sen, lupaviranomaisen on ilmoitettava asiasta unionin asiaankuuluvan jäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle.
- 2.7. Lupaviranomainen pyrkii takaamaan FLEGT-lupien aitouden ja estämään poistot tai muutokset.

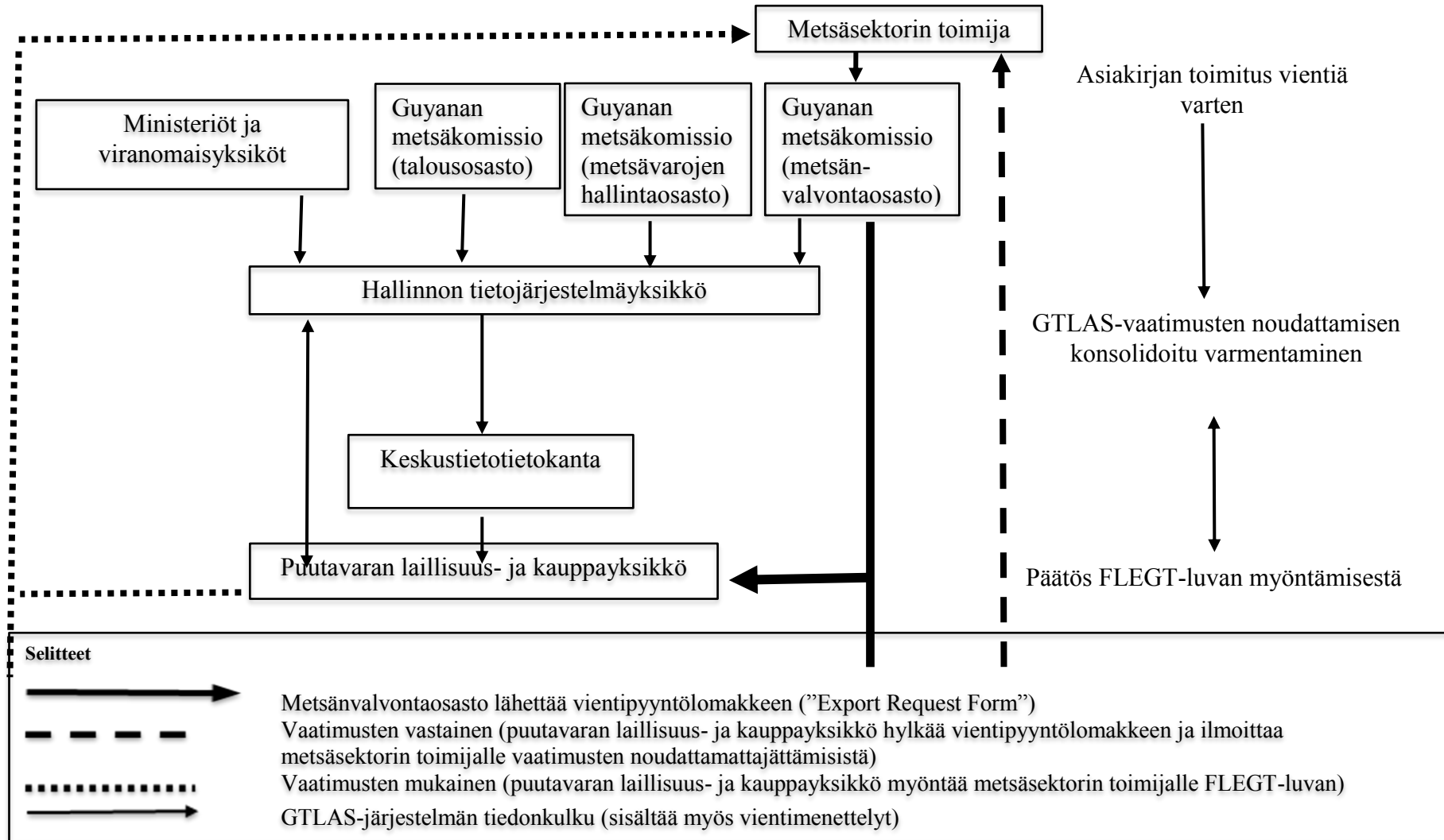
- 2.8. FLEGT-lupajärjestelmä liitetään vähitellen vuonna 2019 annetun tullin ja kaupan keskitetyn palvelupisteen järjestelmää koskevan lain N:o 15 nojalla perustettuun Guyanan viennin keskitetyn palvelupisteen järjestelmään, kun olosuhteet mahdollistavat sen.
  - 2.9. Lupaviranomainen vastaa tarvittavasta tietojenvaihdosta Guyanan ja unionin jäsenvaltioiden FLEGT-järjestelmästä vastaavien toimivaltaisten viranomaisten sekä muiden Guyanan FLEGT-lupiin liittyvissä asioissa toimivaltaisten viranomaisten välillä.
3. Menettely FLEGT-lupien myöntämiseksi

FLEGT-lupien hallinnoinnissa on seuraavat vaiheet.

- 3.1. Metsänvalvontaosasto toimittaa kunkin lähetyksen osalta lupaviranomaiselle vientipyynnönlomakkeen, jossa lupaviranomaiselle ilmoitetaan, että metsäsektorin toimija on esittänyt pyynnön puutuotteiden viennistä ja täyttänyt metsänvalvontaosaston vientivaatimukset.
- 3.2. Saatuaan vientipyynnönlomakkeen lupaviranomainen tarkistaa keskustietotietokannan sen varmistamiseksi, että metsäsektorin toimija noudattaa GTLAS-vaatimuksia.
- 3.3. Tarkastettuaan vientipyynnönlomakkeen ja tarkistettuaan keskustietokannan ja varmistettuaan, että metsäsektorin toimija noudattaa GTLAS-vaatimuksia, lupaviranomainen myöntää kyseiselle lähetykselle FLEGT-luvan.

- 3.4. Jos metsäsektorin toimija ei noudata GTLAS-järjestelmän vaatimuksia, lupaviranomaisen on ilmoitettava metsäsektorin toimijalle havaituista noudattamattajättämistapauksista ja metsäsektorin toimijalle on annettava mahdollisuus korjata ne. Jos metsäsektorin toimija ei pysty korjaamaan näitä noudattamattajättämistapauksia, lupaviranomainen hylkää kyseistä lähetystä koskevan vientipyyntölomakkeen.
- 3.5. FLEGT-lupa on myönnettävä ennen tullin valmistevero- ja kauppatoimintojen yksikön suorittamaa lähetyksen tulliselvitystä.
- 3.6. FLEGT-lupajärjestelmää sovelletaan myös kaikkeen liitteessä I lueteltuun puutavaraan, jota käytetään näytteenä tai esittelytuotteena, kun se viedään unionin markkinoille.
- 3.7. Lupaviranomainen toimittaa kaikista hyväksytyistä FLEGT-luvista sähköiset jäljennökset asiaankuuluvalla unionin tulliviranomaiselle ja toimivaltaiselle viranomaiselle.
- 3.8. Kaikki FLEGT-lupien myöntämiseen liittyvät tiedot säilytetään keskustietokannassa, myös hylättyjen lupien tiedot.
- 3.9. FLEGT-luvan hakemiseen liittyvät lomakkeet ja menettelyt laaditaan ja julkistetaan ennen FLEGT-lupajärjestelmän käyttöönottoa.

Tiedonkulun kaavio

4. Painettuja FLEGT-lupia koskevat tekniset eritelvät
  - 4.1. Painetut luvat on laadittava lisäyksen 1 mallin mukaisesti.
  - 4.2. Paperikoon on oltava A4, ja paperissa on oltava vesileima, jossa on Guyanan metsäkomission logo ja sinetti.
  - 4.3. Luvat on täytettävä kirjoituskoneella tai tietokoneella tai tarvittaessa käsin.
  - 4.4. Lupaviranomaisen on käytettävä teräksistä metallileimasinta.
  - 4.5. Lupaviranomaisen on käytettävä myönnetyn määrän merkitsemisessä väärentämiseltä suojaavaa menetelmää siten, että numeroita tai viittauksia on mahdotonta lisätä.
  - 4.6. Lomakkeessa ei saa olla yliviivauksia tai muutoksia, ellei niitä ole todistettu oikeiksi lupaviranomaisen leimalla ja allekirjoituksella.
  - 4.7. Luvat painetaan ja täytetään englanniksi.

5. Sähköisiä FLEGT-lupia koskevat tekniset eritelvät

5.1. FLEGT-lupia voidaan myöntää ja käsitellä GTLAS-järjestelmän yhteydessä kehitetyillä sähköisillä järjestelmillä.

5.2. Jos unionin jäsenvaltiolla ei ole yhteyttä sähköiseen järjestelmään, sen käyttöön on annettava painettu lupa.

6. FLEGT-luvan kappaleet

6.1. FLEGT-lupa laaditaan yhtenä alkuperäisenä lupana ja neljänä muuna kappaleena seuraavasti:

- i) alkuperäiskappale toimivaltaiselle viranomaiselle ("Original" (for the competent authority));
- ii) määrämään tulliviranomaiselle yksi kappale ("Copy for customs at destination");
- iii) tuojalle yksi kappale ("Copy for the importer");
- iv) lupaviranomaiselle yksi kappale ("Copy for the licensing authority");
- v) luvanhaltijalle yksi kappale ("Copy for the licensee").

- 6.2. FLEGT-luvat, joissa on merkintä ”Original” (for the competent authority), ”Copy for the Importer” tai ”Copy for Customs at destination”, annetaan luvanhaltijalle, joka lähettää ne tuojalle.
- 6.3. Tuojan on esitettävä alkuperäiskappale ja asiaankuuluva kappale unionin sen jäsenvaltion tulliviranomaiselle, jossa kyseisen luvan kattama lähetys ilmoitetaan luovutettavaksi vapaaseen liikkeeseen. Tuojan on säilytettävä kappale, jossa on merkintä ”Copy for the Importer”, tuojan arkistoitavaksi.
- 6.4. Kappaleen, jossa on merkintä ”Copy for the Licensing Authority”, säilyttää lupaviranomainen arkistoitavaksi sekä myönnettyjen lupien mahdollista myöhempää varmennusta varten.
- 6.5. Kappale, jossa on merkintä ”Copy for the Licensee”, annetaan luvanhaltijalle luvanhaltijan arkistoitavaksi.
- 6.6. FLEGT-luvan sähköiset jäljennökset toimitetaan myös asiaankuuluvalla unionin tulliviranomaiselle ja toimivaltaiselle viranomaiselle.
- 6.7. Lupaviranomainen arkistoi FLEGT-luvan jäljennöksen ja hallinnon tietojärjestelmä tallentaa sähköisen kopion keskustietokantaan.

7. FLEGT-lupien voimassaolo, peruuttaminen ja korvaaminen

7.1. FLEGT-lupien voimassaolo ja voimassaolon päätyminen

FLEGT-lupa tulee voimaan sen myöntämispäivänä, ja se on voimassa kuuden kuukauden ajan myöntämispäivästä. Voimassaolon päättymispäivä merkitään FLEGT-lupa.

FLEGT-luvan voimassaolo päättyy ja se on palautettava lupaviranomaiselle, jos luvassa tarkoitetut puutuotteet katoavat tai tuhoutuvat lähetyksen aikana ennen niiden saapumista unioniin tai jos vientiä ei ole suoritettu eikä luvan haltija ole pyytänyt luvan voimassaolon jatkamista.

7.2. FLEGT-luvan peruuttaminen

FLEGT-lupa peruutetaan seuraavissa tilanteissa:

- FLEGT-luvan myöntämisen jälkeen on havaittu lähetykseen liittyvä luvan haltijan tekemä rikkomus; ja
- luvan haltija palauttaa luvan vapaaehtoisesti päätettyään olla käyttämättä sitä.

7.3. FLEGT-luvan korvaaminen

Jos FLEGT-lupa katoaa, varastetaan tai tuhoutuu, luvanhaltija tai valtuutettu edustaja voi hakea lupaviranomaiselta korvaavaa lupaa, mikäli hän pystyy esittämään todisteet alkuperäisen luvan ja/tai sen jäljennöksen häviämisestä, varkaudesta tai tuhoutumisesta.

Jos lupaviranomainen on tyytyväinen todisteisiin luvan korvaamiseksi, se myöntää korvaavan luvan vastaanotettuaan luvanhaltijan pyynnön.

Korvaavan FLEGT-luvan on sisällettävä alkuperäisen FLEGT-luvan sisältämät tiedot ja merkinnät, FLEGT-luvan numero mukaan lukien, ja korvaavassa FLEGT-luvassa on oltava merkintä ”Replacement licence”.

Jos kadonnut tai varastettu lupa saadaan takaisin, sitä ei saa käyttää uudelleen ja se on palautettava lupaviranomaiselle.

7.4. FLEGT-luvan uudelleenhaku

Viejän on pyydettävä uutta FLEGT-lupaa aina, kun puutuote, HS-nimike, laji tai yksikkömäärä on muuttunut tai lähetyksen paino tai tilavuus poikkeaa yli 10 prosenttia FLEGT-luvassa ilmoitetusta.

8. FLEGT-lupiin liittyvien noudattamattajättämisten hallinta

Jos havaitaan puutuotteisiin liittyviä rikkomuksia tai vilpillisiä tietoja tai FLEGT-luvan tietojen väärentämistä, muuttamista tai muokkaamista tai FLEGT-lupajärjestelmän säännösten rikkomista, lupaviranomainen soveltaa Guyanan lainsäädännössä säädettyjä seuraamuksia.

9. Luvan voimassaoloon liittyvien epäilyjen käsittely

9.1. Jos unionin jäsenvaltion toimivaltaisilla viranomaisilla on luvan, kaksoiskappaleen tai korvaavan luvan voimassaoloa tai aitoutta koskevia epäilyjä, ne voivat pyytää lisätietoja lupaviranomaiselta.

9.2. Lupaviranomainen voi tarvittaessa pyytää toimivaltaista viranomaista lähettämään jäljennöksen kyseessä olevasta luvasta tai korvaavasta luvasta.

9.3. Lupaviranomainen voi tarvittaessa peruuttaa luvan ja myöntää ”Duplicate”-leimalla oikeaksi todistetun korjatun alkuperäiskappaleen ja toimittaa sen toimivaltaiselle viranomaiselle.

- 9.4. Kun luvan pätevyys on varmistettu, lupaviranomaisen on ilmoitettava tästä viipymättä toimivaltaiselle viranomaiselle mieluiten sähköisillä viestintävälineillä. Toimivaltaisen viranomaisen palauttamat jäljennökset on todistettava oikeiksi leimalla ”Validated on ...” (päiväys).
- 9.5. Jos kyseessä oleva lupa ei ole voimassa, lupaviranomaisen on ilmoitettava tästä välittömästi toimivaltaiselle viranomaiselle mieluiten sähköisillä viestintävälineillä ja kummankin viranomaisen on toteutettava asianmukaiset toimenpiteet.

LISÄYKSET

1. Lupalomake (mallit 1 ja 2).
2. Ohjeet

Malli 1: FLEGT-luvan malli

Euroopan unioni		FLEGT	
ALKUPERÄISKAPPALE	1. Lupaviranomainen Nimi Osoite	2. Tuoja Nimi Osoite	
	3. FLEGT-lupnumero	4. Voimassaolon päättymispäivä (PP/KK/VV) _ _ _ _ _	
	5. Viejämaa	7. Kuljetusväline	
	6. ISO-koodi		
	8. Luvanhaltija (nimi ja osoite)		
	9. Puutuotteiden kauppanimitys	10. HS-nimikkeet	
11. Yleiset ja tieteelliset nimet	12. Korjuumaat	13. Korjuumaiden ISO-koodit	
14. Määrä (m ³)	15. Nettopaino (kg)	16. Yksiköiden määrä	
17. Tunnusmerkit (jos on)			
18 Lupaviranomaisen allekirjoitus ja leima Nimi Paikka ja päiväys			

Malli 2: Lisätietoja monimutkaisesta lähetyksestä

SEURAAVAT TIEDOT KOSKEVAT FLEGT-LUPAA:

Lupanumero:.....

Voimassaolon päättymispäivä:.....

Luvanhaltijan nimi:.....

Tuojan nimi:.....

Tieto #	Puutuotteiden kauppanimi	HS-nimikkeet	Yleiset ja tieteelliset nimet	Korjuumaat	Korjuumaa n ISO-koodi	Tilavuus (m ³)*	Nettopaino (kg)*	Yksiköiden määrä
1								
2								
3								
4								
5								
6								
7								
8								
9								
10								

*Joko tilavuus tai paino on ilmoitettava

Myöntämispaikka	Päivämäärä (PP/KK/VVVV):	Lupaviranomaisen allekirjoitus ja leima			
-----------------	--------------------------	---	--	--	--

Ohjeet

Yleistä:

- Täytetään suuraakkosin.
- ISO-koodi on kaksikirjaiminen kansainvälinen maakoodi.
- Mallin 1 merkintä ”ORIGINAL” on korvattava jollakin seuraavista luvan jäljennöksen vastaanottajan mukaan: ”COPY FOR CUSTOMS AT DESTINATION” (määrämaan tulliviranomaisen kappale), ”COPY FOR THE IMPORTER” (tuojan kappale), ”COPY FOR THE LICENSING AUTHORITY” (lupaviranomaisen kappale), ”COPY FOR THE LICENSEE” (luvanhaltijan kappale)

Ruutu 1	Lupaviranomainen	Ilmoitetaan lupaviranomaisen nimi ja osoite.
Ruutu 2	Tuoja	Ilmoitetaan tuojan nimi ja osoite.
Ruutu 3	FLEGT-lupanumero	Ilmoitetaan selvästi FLEGT-lupanumero vaaditussa muodossa.
Ruutu 4	Voimassaolon päättymispäivä	Ilmoitetaan selvästi luvan voimassaolon päättymispäivä.
Ruutu 5	Viejämaa	Tällä tarkoitetaan kumppanimaata (Guyana), josta puutuotteet on viety unioniin.
Ruutu 6	ISO-koodi	Ilmoitetaan Guyanan kaksikirjaiminen maakoodi.
Ruutu 7	Kuljetusväline	Ilmoitetaan kuljetusväline vientipaikkaan.

Ruutu 8	Luvanhaltija	Ilmoitetaan viejän nimi ja osoite.
Ruutu 9	Puutuotteiden kauppanimitys	Ilmoitetaan puutuotteiden kauppanimitys.
Ruutu 10	HS-nimikkeet	Ilmoitetaan harmonoidun tavarankuvaus- ja koodausjärjestelmän neli- tai kuusinumeroinen tavarakoodi, joka on kuvattu tämän sopimuksen liitteessä I.
Ruutu 11	Yleiset ja tieteelliset nimet	Ilmoitetaan tuotteessa käytettyjen puulajien yleiset ja tieteelliset nimet. Jos kyseessä on yhdistelmätuote, jossa on käytetty useampaa kuin yhtä puulajia, jokainen laji ilmoitetaan omalla rivillään. Nämä tiedot voidaan jättää täyttämättä, jos on kyse yhdistelmätuotteista tai osista, jotka sisältävät useampaa kuin yhtä tunnistamatonta lajia (esim. lastulevy).
Ruutu 12	Korjuumaat	Ilmoitetaan maat, joista ruudussa 10 tarkoitettu puuaines on korjattu. Jos kyseessä on yhdistelmätuote, ilmoitetaan kaikki käytetyn puun lähteet. Nämä tiedot voidaan jättää täyttämättä, jos on kyse yhdistelmätuotteista tai osista, jotka sisältävät useampaa kuin yhtä tunnistamatonta lajia (esim. lastulevy).
Ruutu 13	ISO-koodit	Ilmoitetaan ruudussa 12 tarkoitettujen maiden ISO-koodit. Nämä tiedot voidaan jättää täyttämättä, jos on kyse yhdistelmätuotteista tai osista, jotka sisältävät useampaa kuin yhtä tunnistamatonta lajia (esim. lastulevy).
Ruutu 14	Määrä (m ³)	Ilmoitetaan kokonaistilavuus kuutiometreinä. Tämä tieto voidaan jättää ilmoittamatta paitsi jos ruudussa 15 tarkoitettu tieto on jätetty ilmoittamatta.

Ruutu 15	Nettopaino (kg)	Ilmoitetaan kokonaispaino kilogrammoina. Tämä on puutuotteiden nettomassa, johon ei lueta mukaan päällystä tai muuta pakkausta lukuun ottamatta kannattimia, alustoja, tarroja jne. Tämä tieto voidaan jättää ilmoittamatta paitsi jos ruudussa 14 tarkoitettu tieto on jätetty ilmoittamatta.
Ruutu 16	Yksiköiden määrä	Ilmoitetaan yksikkömäärä, jos se on paras tapa kuvata jalostettua tuotetta määrällisesti. Tämä tieto voidaan jättää ilmoittamatta.
Ruutu 17	Tunnusmerkit	Ilmoitetaan tarvittaessa kaikki tunnusmerkit, esimerkiksi tavaraerän tai konossementin numero. Tämä tieto voidaan jättää ilmoittamatta.
Ruutu 18	Lupaviranomaisen allekirjoitus ja leima	Ruudussa on oltava valtuutetun virkamiehen allekirjoitus ja lupaviranomaisen virallinen leima. Myös allekirjoittajan nimi sekä paikka ja päiväys on merkittävä.

GUYANAN PUUTAVARAN LAILLISUUDENVARMENNUSJÄRJESTELMÄ (GTLAS)

1 JOHDANTO

2 GTLAS-JÄRJESTELMÄN SOVELTAMISALA

2.1 GTLAS-järjestelmän soveltamisalaan kuuluvat puutuotteet

2.2 Puutavaran alkuperä

2.3 GTLAS-järjestelmän kattamat metsäsektorin toimijat

2.4 Sovellettava lainsäädäntö ja menettelyt

2.5 GTLAS-järjestelmän täytäntöönpanoon osallistuvien yhteisöjen tehtävät ja vastuut

2.6 Tehokkaan koordinoinnin varmistavat täytäntöönpanorakenteet

3 GTLAS-JÄRJESTELMÄN KUVAUS

3.1 Metsien jako- ja korjuuoikeudet

- 3.2 Laillisuusmääritelmä
- 3.3 Puunseurantajärjestelmän vaatimukset
- 3.4 Jakomenettely, laillisuusmääritelmän ja puunseurantajärjestelmän vaatimusten noudattamisen varmentaminen
- 3.5 Noudattamattajättämisten hallinnointi
- 3.6 Konsolidoitu varmennus
- 3.7 Tietojen kerääminen ja hallinta
- 3.8 FLEGT-lupajärjestelmä
- 3.9 Riippumaton tarkastus
- 3.10 GTLAS-järjestelmää koskeva valitusmekanismi
- 3.11 GTLAS-järjestelmän täytäntöönpanon valvonta:

4 GTLAS-JÄRJESTELMÄN TÄYTÄNTÖÖNPANOJA TUKEVAT JÄRJESTELMÄT

LISÄYS

1 JOHDANTO

Yhä useampi maa osallistuu laittomien hakkuiden ja niihin liittyvän puukaupan torjumiseen tähtääviin kansainvälisiin toimiin toteuttamalla toimenpiteitä laittomien puutuotteiden kaupan estämiseksi. Tämä sopimus täydentää Guyanan vihreän valtion kehittämisstrategiaa. Guyana hyödyntää tämän sopimuksen täytäntöönpanossa nykyistä laillisuudenvarmennusjärjestelmäänsä tehostaakseen edelleen laittoman puunkorjuun ja siihen liittyvän kaupan torjuntaa ja pitääkseen metsäkadon ja metsien tilan heikkenemisen alhaisella tasolla.

Guyanan puutavaran laillisuudenvarmennusjärjestelmä (GTLAS) perustuu kansalliseen oikeudelliseen kehykseen, ja sen tavoitteena on varmistaa, että Guyanan puutuotteet ovat laillisia. Tätä tarkoitusta varten GTLAS-järjestelmä muodostaa luotettavan laillisuudenvarmennusjärjestelmän, jolla taataan puiden korjuun, kuljetuksen ja jalostuksen sekä puutuotteiden viennin ja tuonnin laillisuus. Siihen sisältyy vaatimustenmukaisuuden tarkastuksia sen varmistamiseksi, että puutuotteet on tuotettu laillisesti aiotuista kohdemarkkinoista riippumatta. Sillä varmistetaan, että unionin markkinoille suunnatuille laillisten puutuotteiden lähetyksille myönnetään FLEGT-luvat ja vientitodistukset ja että kaikille muille markkinoille tarkoitetuille tuotteille myönnetään ainoastaan vientitodistukset. Lisäksi GTLAS-järjestelmän avulla voidaan varmentaa tuotujen puutuotteiden laillisuus.

Guyanana järjestelmä perustuu sen nykyiseen puunseurantajärjestelmään tätä järjestelmää laajentaen sekä muihin puutavaran laillisuuden varmistamiseen tarkoitettuihin valtion valvontajärjestelmiin. Nykyinen puunseurantajärjestelmä on leimamerkki- ja paperipohjainen järjestelmä, joka mahdollistaa puutuotteiden kulun tehokkaan valvonnan kotimaisessa ja kansainvälisessä kaupassa. Puunseurantajärjestelmä kytketään Guyanan laillisuusmääritelmään, joka perustuu kansalliseen oikeudelliseen kehykseen, ja siitä tulee keskeinen osa GTLAS-järjestelmää.

Nykyisen puunseurantajärjestelmän ja varmennusmenettelyjen arvioinnissa arvioitiin GTLAS-järjestelmän vaatimusten käytännöllisyyttä ja toimivuutta. Siinä yksilöitiin myös tarvittavia toimenpiteitä ja sellaisia puutteita, jotka on korjattava täytäntöönpanovaiheessa puutavaran laillisuuden varmistamiseksi tehokkaiden tarkastusten, varmennus- ja validointimenettelyjen avulla.

Tällaisia toimenpiteitä ovat muun muassa seuraavat: vahvistetaan julkisen sektorin yksiköiden välistä koordinaatiota erityisesti Guyanan metsäkomission ja muiden maankäytöstä vastaavien yksiköiden välillä, jotta voidaan edelleen tehostaa maanjakoprosesseja ja käsitellä niihin liittyviä kysymyksiä, parannetaan metsäsektoria koskevien tietojen saatavuutta yleisölle, vahvistetaan oikeudellista kehystä, parannetaan Guyanan metsäkomission tiedonhallinnan tieto- ja viestintäjärjestelmää ja kehitetään entistä vakaampia varmennus- ja validointimenettelyjä. Havaittuja puutteita korjataan muun muassa kehittämällä järjestelmiä, joiden avulla voidaan tunnistaa, kirjata ja hallita vaatimusten noudattamattajättämistapauksia, käsittelemällä ja ratkaisemalla valituksia, teettämällä kolmannella osapuolella määräaikaistarkastuksia GTLAS-järjestelmän arvioimiseksi ja parantamiseksi ja perustamalla FLEGT-lupayksikkö puutavaran vientiä varten. Vahvistamista vaativien osa-alueiden parantamiseksi luodaan täytäntöönpanorakenteet.

GTLAS-järjestelmä kehitettiin kansallisen teknisen työryhmän koordinoiman useita sidosryhmiä osallistaneen prosessin avulla. Tähän prosessiin osallistui valtaosa Guyanan metsäsektorin keskeisistä sidosryhmistä sekä muita intressiryhmiä. Keskeisille sidosryhmille jaettiin useissa valtakunnallisissa kokouksissa tietoa ja niitä kuultiin vapaaehtoista kumppanuussopimusta koskevasta prosessista. Tähän liitteeseen sisältyvien GTLAS-järjestelmän eri osien yksityiskohdista sovittiin näiden sidosryhmien kanssa yksimielisesti.

GTLAS-järjestelmän kehittämiseen osallistui muun muassa seuraavia sidosryhmiä: puunkorjuuyrityksiä, sahalaitoksia, valmistajia, puutavarakauppiaita, puutavaran viejiä, tuojia ja kuljetusliikkeitä, tulliasioitsijoita sekä puunkorjuuyhdistysten, amerintiaanien kylien ja yhteisöjen, alkuperäiskansojen kansalaisjärjestöjen ja ministeriöiden ja/tai viranomaisyksiköiden edustajia.

2 GTLAS-JÄRJESTELMÄN SOVELTAMISALA

2.1 GTLAS-järjestelmän soveltamisalaan kuuluvat puutuotteet

GTLAS-järjestelmän kattamat puutuotteet ja niitä vastaava harmonoitu tavarankuvaus- ja koodausjärjestelmä sisältyvät liitteeseen I. Osapuolet tarkastelevat uusien tuotteiden sisällyttämistä liitteeseen I kahden vuoden kuluttua FLEGT-lupajärjestelmän käyttöönotosta.

2.2 Puutavaran alkuperä

Puutavaran lähteet on jaettu kuuteen pääluokkaan:

- a) Suppeat käyttöoikeusalueet ovat enintään 8 097 hehtaarin alueita. Suppeita käyttöoikeusalueita hallinnoivilla metsäsektorin toimijoilla on oltava valtionmetsälupa, joka voi olla joko valtion metsän käyttö lupa tai yhteisömetsän hoitosopimus. Guyanan metsäkomissio myöntää nämä valtionmetsäluvut enintään kahdeksi vuodeksi, ne voidaan uusida ehdollisesti ja niihin sisältyy hyväksytty kiintiö. Suppeiden käyttöoikeusalueiden on noudatettava vuoden 2018 käytännösääntöä nro 1 ja suppeita käyttöoikeusalueita koskevien metsäsektorin toimien suuntaviivoja. Suppeiden käyttöoikeusalueiden haltijoilta ei vaadita puunkorjuuta edeltävää inventaaria.

- b) Laajat käyttöoikeusalueet ovat yli 8 097 hehtaarin alueita. Laajojen käyttöoikeusalueiden metsäsektorin toimijoilla on oltava Guyanan metsäkomission myöntämä valtionmetsälupa. Valtionmetsälupa voi olla joko metsän käyttöoikeussopimus tai tutkimuslupa. Metsän käyttöoikeussopimus voi olla puunmyyntisopimus tai hakkuuvuokrasopimus. Nämä valtionmetsäluvut myönnetään sen jälkeen, kun metsäsektorin toimija on hankkinut tutkimusluvan, ne ovat voimassa enintään 40 vuotta ja ne voidaan uusida ehdollisesti. Laajojen käyttöoikeusalueiden on noudatettava vuoden 2018 käytännösääntöä nro 1 ja laajoja käyttöoikeusalueita koskevien metsäsektorin toimien suuntaviivoja. Säännöissä määrätään metsänhoitosuunnitelman laatimisesta, vuotuisesta toimintasuunnitelmasta ja metsäsektorin toimijan tekemästä puunkorjuuta edeltävästä inventaarista metsänhoitosuunnitelman ohjeiden mukaisesti.

- c) Amerintiaanien kylät – amerintiaaneja koskevan lain (Cap. 29:01) määritelmän mukaan kylä tai amerintiaanien kylä tarkoittaa ryhmää amerintiaaneja, jotka asuvat kylän mailla tai käyttävät niitä, ja kylän maat tarkoittavat maa-alueita, jotka kylä omistaa yhteisönä kyläneuvostolle kylän edun mukaisesti myönnetyn omistusoikeuden perusteella. Kyläneuvostolle myönnetään osoitukseksi maa-alueen omistusoikeudesta rajoittamaton maankäyttölupa tai omistusoikeustodistus. Amerintiaanien kylästä tulee metsäsektorin toimija, kun se tekee Guyanan metsäkomission kanssa sopimuksen kaupallisen puunkorjuun harjoittamisesta amerintiaanien kylän rajojen sisäpuolella.
- d) Yksityiset maat – vuoden 2009 metsälain N:o 6 määritelmän mukaan yksityinen maa on maa-alue, joka ei ole julkista maata eikä kylän maata. Yksityinen maa on laillisesti yksilön tai oikeushenkilön hallinnassa omistusoikeustodistuksen, maansaantokirjan tai rajoittamattoman maankäyttöluvan perusteella. Yksityisestä maanomistajasta tulee metsäsektorin toimija, kun se tekee Guyanan metsäkomission kanssa sopimuksen kaupallisen puunkorjuun harjoittamisesta yksityisen maan rajojen sisäpuolella.
- e) Muuhun käyttöön otettavat valtion maat¹ – Puutuotteita voidaan korjata valtion maa-alueilta, jotka asiaankuuluvat ministeriöt ja/tai viranomaisyksiköt ovat hyväksyneet muutettaviksi muuksi kuin metsämaaksi, seuraavien lupien nojalla:
- i) Kaivoslisenssi tai - lupa – Guyanan geologia- ja kaivoskomissio myöntää kaivoslisenssin tai - luvan valtion mailla olevalle alueelle mineraalien etsimistä, louhimista, talteenottoa ja hyödyntämistä varten. Kaivoslisenssin tai - luvan haltijasta tulee metsäsektorin toimija, kun Guyanan metsäkomissio antaa sille luvan korjata puutuotteita kyseisen alueen rajojen sisäpuolelta.

---

¹ Valtion maat kattavat valtion metsäalueet.

- ii) Vuokrasopimukset – Guyanan maanmittauskomissio myöntää valtion mailla sijaitsevan alueen vuokrasopimuksen maataloutta tai muuta toimintaa varten. Vuokrasopimuksen haltijasta tulee metsäsektorin toimija, kun Guyanan metsäkomissio antaa sille luvan korjata puutuotteita kyseisen alueen rajojen sisäpuolelta.

- iii) Infrastrukturi (tiet, vesivoimalaitokset, padot jne.) – Presidentin kanslia myöntää vesivoimalaitosten rakentamiseen tarvittavat luvat. Julkisten töiden ministeriö myöntää luvat kaikkiin muihin infrastruktuuritöihin, kuten teiden ja siltojen rakentamiseen. Infrastruktuuriluvan haltijasta tulee metsäsektorin toimija, kun Guyanan metsäkomissio antaa sille luvan korjata puutuotteita kyseisen alueen rajojen sisäpuolelta.

Jotta puutavaraa voidaan korjata muuhun (kaupalliseen) käyttöön otettavalta alueelta, minkä tahansa edellä mainitun luvan haltijan on ensin rekisteröidyttävä Guyanan metsäkomissioon, jotta siitä tulee metsäsektorin toimija, ja noudatettava 3 kohdassa vahvistettuja sääntöjä. Jos jonkin edellä mainitun luvan haltija ei aio käyttää puutavaraa kaupallisiin tarkoituksiin tai mihinkään muuhunkaan käyttötarkoitukseen hyväksytyllä alueella, haltijaa ei tarvitse rekisteröidä Guyanan metsäkomissioon eikä siitä tule metsäsektorin toimijaa. Tällöin puutavara katsotaan hylätyksi (ks. kohta 3.3.10).

- f) Tuodut puutuotteet – Tuottajasta tulee metsäsektorin toimija, kun Guyanan metsäkomissio myöntää tuontilisenssin liitteessä I lueteltujen puutuotteiden tuontia varten.

- g) Takavarikoidut puutuotteet – Puutuotteet takavarikoidaan, jos epäillään, että on tapahtunut vuoden 2009 metsälain N:o 6 vastainen rikos. Takavarikoidut puutuotteet voidaan palauttaa toimitusketjuun 3.3.10 kohdassa esitettyjen menettelyjen mukaisesti.

2.3 GTLAS-järjestelmän kattamat metsäsektorin toimijat

Metsäsektorin toimijat luokitellaan seuraaviin toimintotyyppeihin, jotka liittyvät puunkorjuuseen sekä puutuotteiden tuontiin, kuljetukseen, jalostukseen, kauppaan ja vientiin:

- valtionmetsäluvut (suppeat ja laajat käyttöoikeusalueet)
- amerintiaanien kylät
- yksityiset maat
- muuhun käyttöön otettavat valtion maat
- puutuotteiden jalostus ja/tai myynti
- puutuotteiden vienti ja/tai tuonti.

2.4 Sovellettava lainsäädäntö ja menettelyt

Laillisuusmääritelmässä esitetään GTLAS-järjestelmän perustana oleva sovellettava lainsäädäntö (mukaan lukien määräykset) (ks. liitteen II lisäys). Nämä säädökset muodostavat Guyanan metsäsektoriin sovellettavan kehyksen ja tukevat maan pyrkimyksiä kestävään metsänhoitoon. Niiden tarkoituksena on torjua laitonta puunkorjuuta ja siihen liittyvää kauppaa. Tässä sopimuksessa mainitun kansallisen oikeudellisen kehyksen tehokkaalla täytäntöönpanolla pyritään edistämään hyvää metsähallintoa ja varmistamaan GTLAS-järjestelmän luotettavuus.

2.5 GTLAS-järjestelmän täytäntöönpanoon osallistuvien yhteisöjen tehtävät ja vastuut

Ministeriöt ja/tai viranomaisyksiköt, jotka osallistuvat laillisuusmääritelmän noudattamisen ja toimitusketjun valvonnan varmentamiseen, ovat seuraavat:

- Guyanan metsäkomissio
- veroviranomainen
- amerintiaanien asioista vastaava ministeriö
- työministeriö

- kansallinen vakuutuslautakunta
- Guyanan maanmittauskomissio
- Guyanan geologia- ja kaivoskomissio
- ympäristönsuojeluvirasto
- sopimuskirja- ja kaupparekisteriviranomainen
- sosiaalisten yhdistysten rekisteri
- osuuskunnista vastaava osasto (DCR)
- asiakirjarekisteri
- kiinteistörekisteri
- kansallinen kasvinsuojelujärjestö
- luonnonvaraisen kasviston ja eläimistön suojelua ja hoitoa käsittelevä komissio

- julkisten töiden ministeriö
- presidentin kanslia.

Kaikkien ministeriöiden ja/tai viranomaisyksiköiden vastuulla on valtuutuksensa mukaisesti varmistaa, että metsäsektorin toimijat noudattavat laillisuusmääritelmää, ja niiden on toimitettava tietoja hallinnon tietojärjestelmäyksikölle, jotta yksikkö voi hallinnoida ja ylläpitää metsäsektorin toimijoiden sähköisiä tiedostoja. GTLAS-järjestelmän täytäntöönpanovaiheessa ministeriöiden ja/tai viranomaisyksiköiden tehtäviä ja vastuita GTLAS:n varmennuksessa kehitetään edelleen ja kootaan GTLAS:n varmennuksen menettelykäsikirjaan.

Seuraavassa esitetään yhteenvetokuvaukset GTLAS-järjestelmään osallistuvista ministeriöistä ja/tai viranomaisyksiköistä, jotka varmentavat vaatimustenmukaisuuden ja toimittavat tietoja hallinnon tietojärjestelmäyksikölle:

1. Guyanan metsäkomissiolla on lakisääteiset valtuudet Guyanan valtion metsien hallinnoimiseen ja sääntelemiseen. Guyanan metsäkomissio vastaa Guyanan puolesta tämän sopimuksen täytäntöönpanosta, mukaan lukien GTLAS-järjestelmän hallinnointi yhteistyössä muiden ministeriöiden ja/tai viranomaisyksiköiden kanssa. Guyanan metsäkomissiossa GTLAS-järjestelmän täytäntöönpanoon osallistuvat seuraavat osastot ja yksiköt:

- Metsävarojen hallintaosasto on vastuussa asiaankuuluvien metsäsektorin toimijoiden oikeudellisen aseman vahvistamisesta kaikille liitteen I soveltamisalaan kuuluvien puutuotteiden lähteiden osalta. Metsävarojen hallintaosasto tekee, tarkistaa ja hyväksyy laajojen käyttöoikeusalueiden puunkorjuuta edeltävät inventaarit ja tekee korjuuta edeltäviä tarkastuksia muuhun käyttöön otettavien valtion mailla. Metsävarojen hallintaosasto tarkistaa ja hyväksyy tarvittaessa myös asiaankuuluvat metsäsektorin toimijoiden hallinta- ja toimintasuunnitelmat. Lisäksi metsävarojen hallintaosasto neuvoo metsänvalvontaosastoa metsäsektorin toimijoiden puunkorjuun aloittamisen hyväksymisessä. Sen jälkeen metsänvalvontaosasto myöntää Guyanan metsäkomission jäljitysleimamerkit ja asiaankuuluvat kuljetusasiakirjat (ks. 3.3.4 kohta).

- Metsänvalvontaosasto vastaa puunseurantajärjestelmän kaikkien kriittisten valvontapisteiden hallinnasta ja valvonnasta. Metsänvalvontaosasto myös myöntää Guyanan metsäkomission jäljitysleimamerkit ja kuljetusasiakirjat metsäsektorin toimijoille ja valvoo niiden käyttöä (ks. 3.3.4 kohta). Se käyttää paperisia ja digitaalisia tietoja toimitusketjun kaikissa vaiheissa. Jos metsäsektorin toimija aikoo tehdä kolmannen osapuolen kanssa sopimuksen puunkorjuusta ja/tai puutavaran ajosta metsäsektorin toimijan suppealla käyttöoikeusalueella tai laajalla käyttöoikeusalueella, metsänvalvontaosasto hyväksyy metsäsektorin toimijan ja kolmannen osapuolen välisen vuokrasopimuksen. Metsäsektorin toimija on edelleen vastuussa laillisuusmääritelmän asiaankuuluvien indikaattoreiden noudattamisesta.

- Talousosaston vastuulla on valvoa, että metsäsektorin toimijat täyttävät taloudelliset velvoitteensa Guyanan metsäkomissiolle.

- Hallinnon tietojärjestelmäyksikkö on talousosaston yksikkö, joka vastaa keskustietotietokannan yleisestä hallinnasta. Keskustietokanta sisältää tiedot, joita hallinnon tietojärjestelmäyksikkö käyttää arvioidessaan metsäsektorin toimijoiden ja niiden toiminnan lainmukaisuutta. Hallinnon tietojärjestelmäyksikkö vastaanottaa, varmentaa ja arkistoi GTLAS-järjestelmän toimintaan liittyvät tiedot, jotka Guyanan metsäkomission osastot, ministeriöt ja/tai viranomaisyksiköt ja metsäsektorin toimijat toimittavat sisällytettäväksi metsäsektorin toimijoiden sähköisiin tiedostoihin keskustietokantaan. Jos vaatimuksia ei noudateta, hallinnon tietojärjestelmäyksikkö ilmoittaa asiasta metsäsektorin toimijalle tai noudattamattajättämisestä vastaavalle henkilölle ja päivittää keskustietokantaan noudattamattajättämisistä koskevan osan asiaankuuluvilta ministeriöiltä ja/tai viranomaisyksiköiltä saatujen tietojen perusteella. Hallinnon tietojärjestelmäyksikkö varmentaa nämä tiedot tekemällä asiakirjatarkastuksia, viestimällä säännöllisesti kaikkien osallistuvien metsäsektorin toimijoiden kanssa ja analysoimalla tietoja. Hallinnon tietojärjestelmäyksikkö varmistaa myös keskustietokannan tietojen luotettavuuden ja saatavuuden, ja erityisesti sen, että metsäsektorin toimijoiden sähköiset tiedostot ovat ajan tasalla. Se tekee myös yhteistyötä muiden ministeriöiden ja/tai viranomaisyksiköiden kanssa säännöllisen tiedonvälityksen ja - jakamisen parantamiseksi.

- Puutavaran laillisuus- ja kauppayksikkö on Guyanan FLEGT-lupaviranomainen. Puutavaran laillisuus- ja kauppayksikkö ja hallinnon tietojärjestelmäyksikkö toimivat itsenäisesti, jotta vältetään eturistiriidat hallinnon tietojärjestelmäyksikön varmennustoimien ja puutavaran laillisuus- ja kauppayksikön lupatoimien välillä. Puutavaran laillisuus- ja kauppayksikkö vastaanottaa vientipyyntölomakkeet metsänvalvontaosastolta ja käsittelee ne. Puutavaran laillisuus- ja kauppayksikkö tarkastaa keskustietokannasta, onko metsäsektorin toimija täyttänyt GTLAS-järjestelmän lakisääteiset vaatimukset. Kun GTLAS-järjestelmän vaatimukset on täytetty, puutavaran laillisuus- ja kauppayksikkö myöntää vientitodistuksia kaikille markkinoille ja lisäksi FLEGT-lupia liitteessä I luetelluille unioniin vietäville tuotteille. Puutavaran laillisuus- ja kauppayksikkö vastaa myös puutuotteiden tuontilisenssien myöntämisestä.

- Sisäisen tarkastuksen yksikkö (IAU) vastaa Guyanan metsäkomission toimeksiannon mukaisista sisäisistä tarkastuksista. Sisäisen tarkastuksen yksikkö valvoo GTLAS-järjestelmään liittyvien tietojen laatua. Sisäisen tarkastuksen yksikkö toimittaa riippumattomalle tarkastajalle pyynnöstä myös raportin Guyanan metsäkomission toimien toiminnasta GTLAS-järjestelmässä.

2. Veroviranomainen on Guyanan vero- ja tulliviranomainen. Veroviranomaisen tulli-, valmistevero- ja kauppatoimintojen yksikkö varmistaa, että kaikki Guyanasta viedyt ja sinne tuodut puutuotteet täyttävät tulliin ja valmisteveroihin liittyvät GTLAS-järjestelmän vaatimukset. Tullin valmistevero- ja kauppatoimintojen yksikkö varmistaa, että kaikilla vietävillä puutuotteilla on voimassa oleva FLEGT-lupa ja vientitodistus unionin markkinoita tai vientitodistus muita markkinoita varten. Se seuraa myös kauttakuljetettavan puutavaran kulkua saapumispaikasta Guyanasta poistumiseen asti.
3. Amerintiaanien asioista vastaavan ministeriön vastuulla on vahvistaa puunkorjukseen kaupallisia tarkoituksia varten osallistuvien amerintiaanien kylien neuvostojen vaalit.
4. Työministeriö vastaa siitä, että metsäsektorin toimijat täyttävät laillisuusmääritelmässä asetetut sosiaali- ja työlainsäädännön mukaiset velvoitteensa.
5. Kansallinen vakuutuslautakunta vastaa metsäsektorin toimijoiden rekisteröinnin ja sosiaaliturvamaksujen suorituksen valvonnasta ja tarkastamisesta. Kansallinen vakuutuslautakunta vastaa myös siitä, että metsäsektorin toimijat noudattavat laillisuusmääritelmän asiaankuuluvaa indikaattoria.

6. Guyanan maanmittauskomissio vastaa rajoittamattomien maankäyttölupien ja vuokrasopimusten myöntämisestä valtion maille. Se on yhteydessä kaikkiin ministeriöihin ja/tai viranomaisyksiköihin, jotka osallistuvat valtion maa-alueita koskevien tietojen rekisteröintiin ja säilyttämiseen.
7. Guyanan geologia- ja kaivoskomissio vastaa kaivoslupien myöntämisestä ja hallinnoinnista.
8. Ympäristönsuojeluvirasto vastaa ympäristölupien myöntämisestä ja hallinnoinnista.
9. Sopimuskirja- ja kaupparekisteriviranomainen vastaa yhtiötettyjen yritysten ja oikeushenkilöiden rekisteröinnistä.
10. Sosiaalisten yhdistysten rekisteri vastaa sellaisten yhteisöjen hallinnoimien metsänhoitoyhdistysten metsäsektorin toimijoiden rekisteröinnistä, jotka on luokiteltu sosiaalisten yhdistysten rekisteriin kuuluviksi.
11. Osuuskunnista vastaava osasto vastaa niiden yhteisöjen hallinnoimien metsänhoitoyhdistysten metsäsektorin toimijoiden rekisteröinnistä, jotka on luokiteltu osuuskunniksi.

12. Asiakirjarekisteri vastaa valtion omistuksesta yksityisomistukseen siirtyneiden maa-alueiden rekisteröinnistä ja omistusoikeuden antamisesta niihin.
13. Kiinteistörekisteri vastaa yksityisten maiden rekisteröinnistä ja omistusoikeuden antamisesta niihin.
14. Kansallinen kasvinsuojelujärjestö vastaa puutuotteisiin liittyvien tuontilupien, kasvien terveystodistusten ja karanteeniasioiden hallinnoinnista.
15. Luonnonvaraisen kasviston ja eläimistön suojelua ja hoitoa käsittelevä komissio on luonnonvaraisen eläimistön ja kasviston uhanalaisten lajien kansainvälistä kauppaa koskevan yleissopimuksen (CITES) hallintoviranomainen ja vastaa CITES-lupien myöntämisestä vienti- ja tuontipaikassa.
16. Julkisten töiden ministeriö vastaa merkittävän infrastruktuurin suunnittelusta, rakentamisesta ja kunnossapidosta Guyanassa sekä hyväksynnän (luvan) myöntämisestä infrastruktuurityölle ja sen hallinnoinnista.
17. Presidentin kanslia vastaa vesivoimalaitosten rakentamisen hyväksymisestä (vesilupa).

2.6 Tehokkaan koordinoinnin varmistavat täytäntöönpanorakenteet

Tämän sopimuksen täytäntöönpanoon osallistuvien hallituksen elinten ja kansalaisjärjestöjen sujuvan toiminnan ja koordinoinnin mahdollistamiseksi vahvistetaan vapaaehtoisen kumppanuussopimuksen FLEGT-sihteeristöä ja perustetaan hallituksen koordinointielin ja kansallinen täytäntöönpanotyöryhmä.

2.6.1 Vapaaehtoisen FLEGT-kumppanuussopimuksen sihteeristö

Vapaaehtoisen FLEGT-kumppanuussopimuksen sihteeristö on osa Guyanan metsäkomission järjestelmää ja toimii kansallisen täytäntöönpanotyöryhmän sihteeristönä. Tämäsihteeristö koordinoi ja helpottaa toteutettavia toimia kansallisen täytäntöönpanotyöryhmän hyväksymän vuotuisen työsuunnitelman mukaisesti. Se antaa myös logistista ja teknistä tukea hallituksen koordinointielimen ja yhteisen seuranta- ja arviointikomitean kokouksille.

2.6.2 Hallituksen koordinointielin

Hallituksen koordinointielin perustetaan ja virallistetaan hallituksen määräyksellä. Se toimii tämän sopimuksen kehittämiseen ja täytäntöönpanoon osallistuvien ministeriöiden ja/tai viranomaisyksiköiden koordinointielimenä. Kaikki ministeriöt ja/tai viranomaisyksiköt laativat ja allekirjoittavat yhdessä yhteisymmärryspöytäkirjan, jossa linjataan niiden sitoutuminen hallituksen koordinointielimeen osallistumiseen. Hallituksen koordinointielin varmistaa tämän sopimuksen tehokkaan täytäntöönpanon kunkin viraston lakisäätteisten ja poliittisten valtuuksien mukaisesti. Se voi tarvittaessa ottaa mukaan muitakin julkishallinnon yksiköitä.

Hallituksen koordinointielimen tehtävänä on

- tutkia ministeriöiden ja/tai viranomaisyksiköiden nykyisiä menettelyjä, jotka liittyvät GTLAS-järjestelmän toimintaan, jotta voidaan tunnistaa ja korjata kyseisten menettelyjen mahdolliset puutteet ja päällekkäisyydet;
- edistää GTLAS-järjestelmän kehittämistä ja täytäntöönpanoa;

- arvioida jatkuvasti GTLAS-järjestelmän kehittämistä ja täytäntöönpanoa;
- suositella parannuksia ja ratkaista ongelmia, joita GTLAS-järjestelmän toiminnassa voi ilmetä; ja
- kehittää GTLAS-järjestelmän varmennusmenettelyjä, jotka perustuvat vaatimusten noudattamattajättämiseen liittyvien riskien analyysiin (ks. 3.4.1 kohta), jotta varmistetaan mittakaavaedut ja koordinointi ministeriöiden ja/tai viranomaisyksiköiden välillä.

Hallituksen koordinoitielimessä edustettuina olevat ministeriöt ja/tai viranomaisyksiköt järjestävät säännöllisiä, määräaikaista ja tarvittaessa pidettäviä kokouksia, joissa keskustellaan GTLAS-järjestelmän käytännön toteutuksesta.

Guyanán metsäkomissio laatii täytäntöönpanovaiheessa yhteisymmärryspöytäkirjoja tai suorittaa muita asiaankuuluvia järjestelyjä kunkin ministeriön ja/tai viranomaisyksikön kanssa määrittääkseen toimintasääntöjä ja menettelyjä tietojen vaihtoa varten. Yhteisymmärryspöytäkirjoista neuvotellaan ja ne allekirjoitetaan GTLAS-järjestelmän täytäntöönpanovaiheessa. Niissä edellytetään, että ministeriöt ja/tai viranomaisyksiköt nimittävät vapaaehtoisen kumppanuussopimuksen yhteyspisteen ja sen sijaisen.

Yhteisymmärryspöytäkirjat tai muut asiaankuuluvat järjestelyt kattavat vähintään seuraavat:

- sopimus siitä, että varmentajat ja vaatimustenmukaisuuden arvioinnin tulokset toimitetaan hallinnon tietojärjestelmäyksikölle
- toimitettavien tietojen tyyppin kuvaus ja muoto
- tietojen toimittamisen tiheys ja määräajat
- kuvaus toimintasäännöistä, jotka koskevat metsäsektorin toimijoiden vaatimustenmukaisuustilanteen ilmoittamista hallinnon tietojärjestelmäyksikölle
- varmennus- ja tarkastussäännöt Guyanan metsäkomissiolle toimitettujen tietojen eheyden varmistamiseksi
- menettely, jolla asianosaiset voivat tarvittaessa tiedustella asiakirjaa/varmentajaa
- menettely, jolla Guyanan metsäkomissio tai asiaankuuluva ministeriö tai viranomaisyksikkö puuttuu yhteisymmärryspöytäkirjan ehtojen rikkomiseen
- ministeriöiden ja/tai viranomaisyksiköiden yhteistyö paikalla tapahtuvan varmennuksen/valvonnan osalta

- kaikki muut tiedot, jotka ovat GTLAS-järjestelmän tehokkaan toiminnan kannalta tarpeen, kuten yhteinen julkinen koulutustoiminta, tiedotuskampanjat ja mekanismien kehittäminen tietojen jakamiseksi muiden maankäytöstä vastaavien yksiköiden kanssa.

2.6.3 Kansallinen täytäntöönpanotyöryhmä

Kansallinen täytäntöönpanotyöryhmä on sidosryhmien välinen rakenne, joka edistää vapaaehtoisen kumppanuussopimuksen sääntelykehityksen täytäntöönpanoa. Siihen kuuluu sekä ministeriöiden ja/tai viranomaisyksiköiden edustajia että yksityisen sektorin, kansalaisyhteiskunnan ja alkuperäiskansojen sidosryhmien edustajia. Kansallinen täytäntöönpanotyöryhmä toimii täytäntöönpanon edistymistä koskevan tehokkaan viestinnän ja tiedonvaihdon yhteyspisteenä ja koordinoi yksityiskohtaisen etenemissuunnitelman laatimista täytäntöönpanoaikataulun mukaisesti. Se valvoo näiden toimien täytäntöönpanoa koordinoitusti sidosryhmien kanssa ja osallistamalla sidosryhmiä jatkuvasti GTLAS-järjestelmän kehittämiseen kumppanuussopimuksen täytäntöönpanon aikana. Kansallinen täytäntöönpanotyöryhmä antaa strategisia ohjeita Guyanan edustajille yhteisessä seuranta- ja arviointikomiteassa ja voi myös ehdottaa yhteisen seuranta- ja arviointikomitean kokousten esityslistoihin lisättäviä käsiteltäviä asioita. Se pitää säännöllisiä ja kausittaisia kokouksia ja ottaa vastaan palautetta hallituksen koordinointielimeltä ja vapaaehtoisen FLEGT-kumppanuussopimuksen sihteeristöltä.

3 GTLAS-JÄRJESTELMÄN KUVAUS

GTLAS-järjestelmässä, josta suuri enemmistö sidosryhmistä on sopinut Guyanassa, on kahdeksan osaa:

1. metsien jako- ja korjuuoikeudet
2. laillisuusmääritelmä
3. puunseurantajärjestelmän vaatimukset
4. käyttöoikeusalueiden jakomenettely, laillisuusmääritelmän ja puunseurantajärjestelmän vaatimusten noudattamisen varmentaminen
5. FLEGT-lupajärjestelmä
6. riippumaton tarkastus
7. GTLAS-järjestelmää koskeva valitusmekanismi
8. GTLAS-järjestelmän täytäntöönpanon valvonta.

Metsien jako- ja korjuuoikeuksissa määritetään menettelyt, joita Guyanan metsäkomission on noudatettava valtion mailla sijaitsevien metsien käyttöoikeuksien jakamisessa ja korjuuoikeuksien myöntämisessä valtion metsäalueille, muuhun käyttöön otettaville valtion maille sekä amerintiaanien kylille ja yksityisille maille.

Laillisuusmääritelmä on yhteenveto Guyanan kansallisesta säädös- ja sääntelykehystä, jota sovelletaan tähän sopimukseen. Metsäsektorin toimijoiden on noudatettava tätä kehystä, jotta puutuotteet kuuluvat FLEGT-luvan piiriin.

Puunseurantajärjestelmän vaatimukset ovat vaatimuksia, joita metsäsektorin toimijoiden on noudatettava, jotta puutuotteita voidaan seurata järjestelmällisesti koko toimitusketjussa.

Neljäs osa kattaa Guyanan suorittaman varmennuksen. Se perustuu GTLAS-järjestelmään osallistuvien ministeriöiden ja/tai viranomaisyksiköiden nykyisiin tehtäviin, ja sitä vahvistetaan sidosryhmien ehdottamilla asiaankuuluvilla aloilla. Ministeriöiden ja/tai viranomaisyksiköiden tehtäviä ja vastuita GTLAS-järjestelmän varmentamisessa kehitetään edelleen GTLAS-järjestelmän varmennuksen menettelykäsikirjassa GTLAS-järjestelmän täytäntöönpanovaiheen aikana.

Viides osa on FLEGT-lupajärjestelmä. Lähetykset katsotaan laillisiksi, kun metsäsektorin toimijat ja niiden puutuotteet noudattavat varmennusjärjestelmässä vahvistettuja vaatimuksia. Tämän perusteella unioni ja Guyana sopivat, että puutavaran laillisuus- ja kauppayksikkö myöntää FLEGT-lupia tällaisten unioniin vietävien puutuotteiden kattamiseksi. FLEGT-lupajärjestelmän menettelyjä käsitellään tarkemmin liitteessä IV.

Riippumattomassa tarkastuksessa arvioidaan säännöllisesti GTLAS-järjestelmän luotettavuutta ja tehokkuutta liitteessä VI esitettyjen tavoitteiden mukaisesti.

Seitsemäs osa on valitusmekanismi. Valitusmekanismin avulla kaikki sidosryhmät voivat ilman syrjintää tehdä valituksen GTLAS-järjestelmän toiminnasta tai tilanteesta, jossa ne katsovat GTLAS-järjestelmän vaikuttaneen niihin kielteisesti. Valitukset ohjataan ministeriöille ja/tai viranomaisyksiköille, riippumattomalle tarkastajalle tai yhteiselle seuranta- ja arviointikomitealle.

Kahdeksas osa on GTLAS-järjestelmän täytäntöönpanon valvonta. Guyana ja unioni valvovat yhdessä GTLAS-järjestelmän täytäntöönpanoa yhteisen seuranta- ja arviointikomitean kautta liitteessä X kuvatulla tavalla.

3.1 Metsien jako- ja korjuuoikeudet

Vuoden 2009 metsälaissa N:o 6 ja vuoden 2018 metsämääräyksissä määritellään Guyanan metsäkomission myöntämisvaltuuksien parametrit:

- suppeiden käyttöoikeusalueiden valtionmetsälupia koskevat sopimukset (mukaan lukien yhteisömetsän hoitosopimukset);
- laajojen käyttöoikeusalueiden valtionmetsälupia koskevat sopimukset;
- käyttöluvat; ja
- metsityssopimukset.

Vuoden 2009 metsälaissa N:o 6 ja vuoden 2018 metsämääräyksissä säädetään myös Guyanan metsäkomission ja seuraavanlaisten sidosryhmien välisten sopimusten ehdoista:

- yksityisen maan haltija;
- amerintiaanien maiden kyläneuvosto; ja
- muuhun käyttöön otettavilta valtion mailta peräisin olevan puutavaran talteenottoluvan haltija.

Guyanán metsäkomissio vahvistaa yhteistyössä Guyanan geologia- ja kaivoskomission, Guyanan maanmittauskomission, amerintiaanien asioista vastaavan ministeriön, ympäristönsuojeluviraston ja muiden asiaankuuluvien viranomaisyksiköiden kanssa kansallista paikkatietojärjestelmän (GIS) mekanismeja maankäyttökysymyksiin liittyvän tiedon jakamiseksi näiden viranomaisten kesken. Se edellyttää yksityisten maa-alueiden ja maatalousvuokrasopimusten, kaivoslupahakemusten ja pienten toimijoiden GIS-digitalisoinnin kehittämistä ja luonnonvaraministeriön GIS-alustalla olevan nykyisen GIS-tiedon päivittämistä.

Kaikissa jäljempänä 3.1.1–3.1.3 kohdassa mainituissa tapauksissa hyväksytyn hakijan (metsäsektorin toimijan) on sitten täytettävä kaikki sopimusvelvoitteet.

Metsien käyttöoikeuksien jakomenettelyt päivitetään metsävarojen hallintaosaston menettelykäsikirjassa GTLAS-järjestelmän kehittämisen yhteydessä. Nämä menettelyt kattavat metsien jakamisen laajoiksi ja suppeiksi käyttöoikeusalueiksi (vapaana olevien alueiden luettelon laatiminen, hakemusmenettely, arviointimenettely, valtionmetsäluvan myöntäminen) ja sopimuksen myöntämisen puunkorjuulle yksityisillä mailla tai korjuuluvan myöntämisen muuhun käyttöön otettaville valtion maille. Käsikirjassa esitetään myös vaatimukset, joita on noudatettava kansallisen oikeudellisen kehyksen noudattamiseksi. Käsikirjan asiaankuuluvat osat ovat julkisesti saatavilla.

3.1.1 Metsänkäyttö- ja puunkorjuuoikeuksien jakaminen suppeille ja laajoille käyttöoikeusalueille

Valtionmetsälupia myönnetään vain, jos todetaan, että jaettavaksi määritetyillä valtion metsäalueilla ei ole olemassa laillista omistusta. Tätä varten Guyanan metsäkomissio pitää ennen jakomenettelyä kokouksia muiden maankäyttöviranomaisten kanssa varmistaakseen, että valtionmetsälupia varten käytettävissä olevilla alueilla ei ole rasitteita. Guyanan metsäkomissio pyrkii mahdollisuuksien mukaan yhteistyössä muiden maankäyttöviranomaisten kanssa välttämään valtionmetsälupien myöntämistä, jos muuta maankäyttöä on olemassa.

Jos jaettavilla valtion metsäalueilla voidaan harjoittaa muuta laillista maankäyttötoimintaa, kuten kaivostoimintaa tai maataloutta, Guyanan metsäkomissio varmistaa, että muut maankäyttöviranomaiset eivät vastusta valtionmetsälupien myöntämistä. Laillisuusmääritelmän mukaan Guyanan metsäkomissio varmistaa, että metsäsektorin toimijat noudattavat muiden osapuolten laillisia käyttöoikeuksia, erityisesti silloin, kun valtionmetsäluvat ovat käytössä rinnakkain muunlaisen maankäyttötoiminnan kanssa.

Valtion metsien jakaminen kaupallista puunkorjuuta varten aloitetaan laatimalla luettelo vapaista metsäalueista, joille Guyanan metsäkomissio voi jakaa valtionmetsälupia. Kun Guyanan metsäkomission johtokunta on hyväksynyt kyseisen luettelon, siitä ilmoitetaan sähköisissä ja painetuissa tiedotusvälineissä, jotta sidosryhmät voivat hakea lupia. Sidosryhmät voivat hakea näitä aloja asianmukaisilla lomakkeilla määräaikaan mennessä. Guyanan metsäkomission osastot ja metsävarojen jakokomitea tarkastavat hakemukset toimitettujen tietojen oikeellisuuden ja täydellisyyden varmistamiseksi. Tämän jälkeen hakemukset tarkistaa ja niitä arvioi edelleen Guyanan metsäkomission johtokunnan tekninen alakomitea asiaankuuluvien johtokunnan hyväksymien kriteerien mukaisesti ja ottaen huomioon vuoden 2009 metsälain N:o 6 ja vuoden 2018 metsämääräysten mukaiset vaatimukset. Tekninen alakomitea toimittaa suositukset Guyanan metsäkomission hallitukselle, joka tekee lopullisen päätöksen luvan myöntämisestä.

Hakemuksen arviointiin sisältyy vähintään seuraavat kriteerit: hakemuslomake täytetty on kaikilta osin, hakijan taloudellinen kestävyys on osoitettu kaikilta osin, hakijalla on kokemusta metsätoiminnasta, toiminta synnyttää työpaikkoja ja ehdotetulla toiminnalla luodaan lisäarvoa. Jos lopullinen päätös luvan myöntämisestä on myönteinen, Guyanan metsäkomissio laatii ja myöntää alkuperäisen valtionmetsäluvan ja syöttää tarvittavat tiedot keskustietokantaan. Metsän käyttöoikeussopimusta ei myönnetä, ennen kuin ennakkomaksu ja muut maksamattomat maksut on maksettu tai niistä on annettu vakuus Guyanan metsäkomissiolle.

3.1.2 Puunkorjuuoikeuksien myöntäminen muuhun käyttöön otettavilla valtion mailla, amerintiaanien kylissä ja yksityisillä mailla

Hakija toimittaa amerintiaanien kylässä, yksityisellä maalla ja muuhun käyttöön otettavilla valtion mailla tapahtuvaa puunkorjuuta varten vaadittavat asiakirjat Guyanan metsäkomissiolle. Sen jälkeen Guyanan metsäkomissio varmistaa lähdeasiakirjojen aitouden asianomaisilta ministeriöiltä ja/tai viranomaisyksiköiltä. Puunkorjuuseen amerintiaanien kylässä ja yksityisillä alueilla vaadittavia lähdeasiakirjoja ovat rajoittamatonta omistusoikeutta ja kuljetusta koskevat asiakirjat, rajoittamaton maankäyttölupa tai omistusoikeustodistus. Puunkorjuuseen muuhun käyttöön otettavilla valtion mailla vaadittavia asiakirjoja ovat maatalousmaan vuokrasopimus, kaivoslisenssi tai -lupa, infrastruktuurin hyväksymiskirje tai vesivoimalalupa. Kun näiden asiakirjojen aitous on varmistettu, Guyanan metsäkomissio käsittelee tiedot, tekee sopimuksen puutuotteiden siirtämisestä ja syöttää tarvittavat tiedot keskustietokantaan.

Guyanan metsäkomissio tunnustaa, että amerintiaanien maa-alueita koskevan hankkeen valvonnassa on meneillään amerintiaanien maa-alueiden omistusoikeuksien myöntämistä ja jatkamista koskeva prosessi.

Jos Guyanan hallitus hyväksyy ja vahvistaa amerintiaanien maa-alueita koskevan hankkeen suositukset amerintiaanien maiden omistusoikeuksista tai niiden jatkamisesta, asiasta vastaava ministeri ilmoittaa siitä Guyanan metsäkomissiolle ajoissa. Sen jälkeen Guyanan metsäkomission on noudatettava näitä suosituksia, jotta voidaan tarkastella uudelleen käyttöoikeusaluetta, jolle on myönnetty metsän käyttöoikeuksia, ja mukauttaa käyttöoikeusalueen rajoja tarpeen mukaan.

3.1.3 Muiden oikeuksien myöntäminen

3.1.3.1 Käyttöluvat

Guyanan metsäkomissio voi hakemuksesta myöntää käyttöluvan vuoden 2009 metsälain N:o 6 mukaisesti. Käyttölupien tarkoituksena on sallia tutkimus, koulutus tai vastaava toiminta. Kaupallista puunkorjuuta ei voida tehdä käyttöluvalla.

3.1.3.2 Metsityssopimukset

Guyanan metsäkomissio voi hakemuksesta myöntää luvan metsitykseen vuoden 2009 metsälain N:o 6 mukaisesti. Tällaista sopimusta ei ole voimassa tämän sopimuksen tekohetkellä.

Jos perustetaan kaupallisia viljelymetsiä, tämän sopimuksen liitettä II muutetaan siten, että siihen sisällytetään tarvittavat laillisuustaulukot. Tällaisia taulukoita kehitetään yhteistyössä sidosryhmien ja unionin kanssa.

3.2 Laillisuusmääritelmä

GTLAS-järjestelmä perustuu liitteeseen II, jossa esitetään tämän liitteen 2.3 kohdassa mainittuihin metsäsektorin toimijoiden eri luokkiin sovellettavat vaatimukset ja käsitellään taulukossa 1 lueteltuja periaatteita.

Laillisuustaulukoiden laaja valikoima on johdettu Guyanan lainsäädännöstä, jossa yksilöidään useita puutuotteiden lähteitä ja metsäsektorin toimijoiden tyyppejä, joilla on erilaiset lakisääteiset vaatimukset.

Kun varmennetaan, että metsäsektorin toimijat noudattavat jotain periaatetta, otetaan huomioon kaikki sovellettavat kriteerit ja vastaavat indikaattorit, kuten jäljempänä 3.4 ja 3.6 kohdassa kuvataan. Kunkin indikaattorin noudattaminen perustuu Guyanan metsäkomission ja eri ministeriöiden ja/tai viranomaisyksiköiden antamien vastaavien virallisten asiakirjojen (varmentajien) saatavuuteen ja pätevyyteen.

Taulukossa 1 esitetään yhteenveto kustakin yhdeksästä laillisuusmääritelmän mukaisesta taulukosta. Vasemmassa sarakkeessa esitetään kunkin periaatteen aihealue, ja oikeassa sarakkeessa esitetään kyseisestä temaattisesta alueesta vastaavat ministeriöt ja/tai viranomaisyksiköt.

Taulukko 1: Kaikkiin liitteessä II lueteltuihin metsäsektorin toimijoiden tyypeihin sovellettavat periaatteet

A. Laillisuustaulukko – metsäsektorin toimijan laillisen metsätoiminnan harjoittaminen	
Periaate 1: luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö on laillinen	
Laillinen toimintaoikeus	Sopimuskirja- ja kaupparekisteriviranomainen, osuuskunnista vastaava viranhaltija, sosiaalisten yhdistysten rekisteri, amerintiaanien asioista vastaava ministeriö, veroviranomainen
B. Laillisuustaulukko – valtionmetsälupa (laaja käyttöoikeusalue)	
Periaate 1: metsäsektorin toimijalla on laillinen oikeus puunkorjukseen, ja se kunnioittaa muiden osapuolten laillisia käyttöoikeuksia	
Laillinen puunkorjuuoikeus	Guyanan metsäkomissio
Muiden osapuolten lailliset käyttöoikeudet	Guyanan metsäkomissio
Periaate 2: metsäsektorin toimija täyttää metsätoimintaa koskevat velvoitteet	
Ympäristö	Ympäristönsuojeluvirasto
Metsätalous	Guyanan metsäkomissio
Periaate 3: metsäsektorin toimija täyttää verotukselliset ja sosiaaliset velvoitteensa	
Verotukselliset	Guyanan metsäkomissio, veroviranomainen
Sosiaaliset	Työministeriö, kansallinen vakuutuslautakunta

C. Laillisuustaulukko – valtionmetsälupa (suppea käyttöoikeusalue)	
Periaate 1: metsäsektorin toimijalla on laillinen oikeus puunkorjukseen, ja se kunnioittaa muiden osapuolten laillisia käyttöoikeuksia	
Laillinen puunkorjuuoikeus	Guyanan metsäkomissio
Muiden osapuolten lailliset käyttöoikeudet	Guyanan metsäkomissio
Periaate 2: metsäsektorin toimija täyttää metsätoimintaa koskevat velvoitteet	
Ympäristö	Ympäristönsuojeluvirasto
Metsätalous	Guyanan metsäkomissio
Periaate 3: metsäsektorin toimija täyttää verotukselliset ja sosiaaliset velvoitteensa	
Verotukselliset	Guyanan metsäkomissio, veroviranomainen
Sosiaaliset	Työministeriö, kansallinen vakuutuslautakunta
D. Laillisuustaulukko – amerintiaanien kylä	
Periaate 1: metsäsektorin toimijalla on laillinen oikeus puunkorjukseen, ja se kunnioittaa muiden osapuolten laillisia käyttöoikeuksia	
Laillinen puunkorjuuoikeus	Maarekisteri, Guyanan maanmittauskomissio
Muiden osapuolten lailliset käyttöoikeudet	Guyanan metsäkomissio
Periaate 2: metsäsektorin toimija täyttää metsätoimintaa koskevat velvoitteet	
Metsätalous	Guyanan metsäkomissio
Periaate 3: metsäsektorin toimija täyttää verotukselliset ja sosiaaliset velvoitteensa	
Verotukselliset	Veroviranomainen
Sosiaaliset	Työministeriö, kansallinen vakuutuslautakunta

E. Laillisuustaulukko – yksityinen maa	
Periaate 1: metsäsektorin toimijalla on laillinen oikeus puunkorjukseen, ja se kunnioittaa muiden osapuolten laillisia käyttöoikeuksia	
Laillinen puunkorjuuoikeus	Kiinteistörekisteri, asiakirjarekisteri, Guyanan maanmittauskomissio, Guyanan metsäkomissio
Muiden osapuolten lailliset käyttöoikeudet	Guyanan metsäkomissio
Periaate 2: metsäsektorin toimija täyttää metsätoimintaa koskevat velvoitteet	
Metsätalous	Guyanan metsäkomissio
Periaate 3: metsäsektorin toimija täyttää verotukselliset ja sosiaaliset velvoitteensa	
Verotukselliset	Veroviranomainen
Sosiaaliset	Työministeriö, kansallinen vakuutuslautakunta
F. Laillisuustaulukko – muuhun käyttöön otettavalta valtion maalta talteenotetut puutuotteet	
Periaate 1: metsäsektorin toimijalla on laillinen oikeus puunkorjukseen, ja se kunnioittaa muiden osapuolten laillisia käyttöoikeuksia	
Laillinen puunkorjuuoikeus	Guyanan metsäkomissio, Guyanan maanmittauskomissio, Guyanan geologia- ja kaivoskomissio, julkisten töiden ministeriö, presidentin kanslia
Muiden osapuolten lailliset käyttöoikeudet	Guyanan metsäkomissio
Periaate 2: metsäsektorin toimija täyttää metsätoimintaa koskevat velvoitteet	
Ympäristö	Ympäristönsuojeluvirasto
Metsätalous	Guyanan metsäkomissio
Periaate 3: metsäsektorin toimija täyttää verotukselliset ja sosiaaliset velvoitteensa	
Verotukselliset	Guyanan metsäkomissio, veroviranomainen
Sosiaaliset	Työministeriö, kansallinen vakuutuslautakunta

G. Laillisuustaulukko – takavarikoidut puutuotteet	
Periaate 1: takavarikoituja puutuotteita hallinnoidaan lakisääteisten vaatimusten mukaisesti	
Rikkomus ja puutavaran takavarikoinnin hallinta	Guyanan metsäkomissio
H. Laillisuustaulukko – puutuotteiden jalostus ja myynti	
Periaate 1: metsäsektorin toimija noudattaa puutavaran jalostus- ja myyntivaatimuksia	
Laillinen toimintaoikeus	Guyanan metsäkomissio
Periaate 2: metsäsektorin toimija täyttää metsätoimintaa koskevat velvoitteet	
Ympäristö	Ympäristönsuojeluvirasto
Metsätalous	Guyanan metsäkomissio
Periaate 3: metsäsektorin toimija täyttää verotukselliset ja sosiaaliset velvoitteensa	
Verotukselliset	Guyanan metsäkomissio, veroviranomainen
Sosiaaliset	Työministeriö, kansallinen vakuutuslautakunta

I. Laillisuustaulukko – puutuotteiden vienti ja tuonti	
Periaate 1: metsäsektorin toimija noudattaa puutuotteiden vienti- ja tuontivaatimuksia	
Vienti	Guyanan metsäkomissio, luonnonvaraisen kasviston ja eläimistön suojelua ja hoitoa käsittelevä komissio
Tuonti	Guyanan metsäkomissio, luonnonvaraisen kasviston ja eläimistön suojelua ja hoitoa käsittelevä komissio, kansallinen kasvinsuojelujärjestö
Verotukselliset	Guyanan metsäkomissio
Metsätalous	Guyanan metsäkomissio
Periaate 2: metsäsektorin toimija täyttää verotukselliset ja sosiaaliset velvoitteensa (koskee vain metsäsektorin toimijoita, jotka harjoittavat vientiä ja/tai tuontia ja joita muut taulukot eivät koske)	
Verotukselliset	Veroviranomainen
Sosiaaliset	Työministeriö, kansallinen vakuutuslautakunta

3.3 Puunseurantajärjestelmän vaatimukset

GTLAS-järjestelmän keskeisiä osatekijöitä ovat toimitusketjun hallinta ja valvonta korjuusta kuljetukseen, jalostukseen, kotimarkkinamyyntiin, vientiin ja tuontiin. Nämä valvontatoimenpiteet suoritetaan puunseurantajärjestelmän ohjeissa lueteltujen menettelyjen mukaisesti. Kaikkien metsäsektorin toimijoiden on noudatettava laillisuusmääritelmän vaatimuksia. Lisäksi laajojen ja suppeiden käyttöoikeusalueiden metsäsektorin toimijoiden on noudatettava vuoden 2018 käytännesäännöissä nro 1, metsäsektorin toimien suuntaviivoissa (suppea käyttöoikeusalue) ja metsäsektorin toimien suuntaviivoissa (laaja käyttöoikeusalue) asetettuja vaatimuksia.

Tässä kohdassa esitetään puunseurantajärjestelmän vaatimukset, joita metsäsektorin toimijan on noudatettava, ja 3.4.4 kohdassa esitetään toimet, jotka ministeriöiden ja/tai viranomaisyksiköiden on toteutettava näiden vaatimusten noudattamisen varmentamiseksi.

Lisäyksessä esitetään yhteenveto toimitusketjun kriittisistä valvontapisteistä sekä asiakirjat ja todisteet, joita tarvitaan tehtäessä erityisiä varmuksia toimitusketjun valvontatoimenpiteiden suorittamiseksi ja puutavaravirtojen laillisuuden arvioimiseksi GTLAS-järjestelmän mukaisesti.

3.3.1 puunkorjuuta edeltävä inventaari

Laajat käyttöoikeusalueet: Laajojen käyttöoikeusalueiden metsäsektorin toimijoiden on noudatettava vuoden 2018 käytännesääntöjen nro 1 puunkorjuuta edeltäviä vaiheita koskevia vaatimuksia, metsäsektorin toimien suuntaviivoja (laaja käyttöoikeusalue) ja puunseurantajärjestelmän ohjeiden jäljitysvaatimuksia.

Suppeiden käyttöoikeusalueiden, muuhun käyttöön otettavien valtion maiden¹, amerintiaanien kylien tai yksityisten maiden metsäsektorin toimijoihin ei sovelleta korjuuta edeltäviä vaatimuksia.

Laajoja käyttöoikeusalueita koskevat puunkorjuuta edeltävät säännöt ovat seuraavat:

1. Velvollisuus tehdä puunkorjuuta edeltävä inventaari kaikilla alueilla, joilta puita ehdotetaan korjattaviksi toimintavuonna, jotta tiedetään suurin mahdollinen hakkuukiintiö tietyllä kaudella.²

---

¹ Guyanan metsäkomissio tekee muuhun käyttöön otettavilla valtion mailla puunkorjuuta edeltävän tarkastuksen kaupalliseen puunkorjuuseen tarkoitettujen puiden sijainnin ja lajien vahvistamiseksi.

² Puunkorjuuta edeltävää inventaaria koskevasta velvoitteesta voidaan luopua niiden laajoja käyttöoikeusalueita hallinnoivien metsäsektorin toimijoiden osalta, joiden alueilla tehtävä aktiivinen louhinta vaikuttaa vähintään 25 prosenttiin alueesta (100 hehtaaria).

2. Velvollisuus laatia puunkorjuuta edeltävä inventaarioraportti, joka sisältää metsäkartan.
3. Velvollisuus kiinnittää jokaiseen korjattavaan puuhun leimamerkki, jossa on yksilöllinen inventaarinumero.
4. Velvollisuus laatia metsänhoitosuunnitelma.
5. Velvollisuus laatia vuotuinen toimintasuunnitelma, joka sisältää puunkorjuuta edeltävät inventaaritiedot.

3.3.2 Puunkorjuu

Guyanán metsäkomission kaupallisen puuntuotannon hallinnollista valvonta- ja seurantamekanismia helpotetaan puunseurantajärjestelmällä käyttämällä kaikille metsäsektorin toimijoille määritettyä Guyanan metsäkomission jäljitysleimamerkkien yksilöllistä järjestysnumeroa. Näitä Guyanan metsäkomission jäljitysmerkkejä käytetään puutuotteiden alkuperän tunnistamiseen ja varmentamiseen sekä puunkorjuun tason valvontaan valtion metsäalueilla. Leimamerkintä on tehtävä seuraavasti: puolet leimamerkistä kiinnitetään kanton hakkuuajankohtana ja toinen puoli, jossa on sama järjestysnumero kuin kantoleimamerkissä, kiinnitetään puutuotteeseen (tukit, sahatavara, paalut, pylvääät ja tolpat), joka kuljetetaan pois valtion metsäalueilta, muuhun käyttöön otettavilta valtion mailta, yksityisiltä mailta ja amerintiaanien kyliltä. Leimamerkkien yksilöllinen numero osoittaa, mikä on metsäsektorin toimija ja mikä on puutuotteiden maantieteellinen alkuperä.

Laajat käyttöoikeusalueet: Laajojen käyttöoikeusalueiden metsäsektorin toimijoiden on noudatettava vuoden 2018 käytäntöjen nro 1 puunkorjuuta koskevia vaatimuksia, metsäsektorin toimien suuntaviivoja (laaja käyttöoikeusalue) ja puunseurantajärjestelmän ohjeiden jäljitysvaatimuksia. Laajojen käyttöoikeusalueiden metsäsektorin toimijoille myönnetään leimamerkit toimintavuonna Guyanan metsäkomission hyväksymiltä alueilta korjattaville puille. Guyanan metsäkomissio laskee metsäsektorin toimijan vuosittaisen kiintiön (puutuotteiden tilavuuden) valitun hakkuukierron ja puunkorjuuta edeltävän inventaarin tulosten perusteella. Kiintiön perusteella määritetään myönnettävien leimamerkkien määrä.

Suppeat käyttöoikeusalueet: Suppeiden käyttöoikeusalueiden metsäsektorin toimijoiden on noudatettava vuoden 2018 käytäntöjen nro 1 puunkorjuuta koskevia vaatimuksia, metsäsektorin toimien suuntaviivoja (suppea käyttöoikeusalue) ja puunseurantajärjestelmän ohjeiden jäljitysvaatimuksia. Suppeiden käyttöoikeusalueiden metsäsektorin toimijoille myönnetään jäljitysleimamerkkejä sen jälkeen, kun Guyanan metsäkomissio on hyväksynyt kaupallisen puunkorjuun. Guyanan metsäkomissio laskee metsäsektorin toimijan hyväksytyyn kiintiön (puutuotteiden tilavuuden) käyttöoikeusalueen osalta. Kiintiön perusteella määritetään myönnettävien leimamerkkien määrä.

Muuhun käyttöön otettavat valtion maat: Muuhun käyttöön otettavien valtion maiden metsäsektorin toimijoiden on noudatettava puunseurantajärjestelmän ohjeiden jäljitysvaatimuksia. Metsäsektorin toimijoille myönnetään muuhun käyttöön otettavia valtion maita koskevia leimamerkkejä niiden puiden osalta, jotka on yksilöity kaupallisia tarkoituksia varten metsävarojen hallintaosaston puunkorjuuta edeltävän tarkastuksen aikana.

Amerintiaanien kylät ja yksityiset maat: Amerintiaanien kylien ja yksityisten maiden metsäsektorin toimijoiden on noudatettava puunseurantajärjestelmän ohjeiden jäljitysvaatimuksia. Amerintiaanien kylien ja yksityisten maiden metsäsektorin toimijoille myönnetään pyynnöstä leimamerkit, koska puunkorjuuta edeltävää inventaaria tai määrättyä kiintiötä ei ole.

Puunkorjuusäännöt		Metsäsektorin toimijoiden luokat			
		Laajat käyttöoikeusalueet	Suppeat käyttöoikeusalueet	Muuhun käyttöön otettavat valtion maat	Amerintiaanian kylät ja yksityiset maat
1.	Velvollisuus korjata vain hyväksytyin puunkorjuuta edeltävän inventaarin ja siihen liittyvän metsäkartan puut (ks. kohta 3.3.1) vuotuisen toimintasuunnitelman mukaisesti ¹	X			
2.	Kiellettyä korjata puita hyväksytyin alueen ulkopuolelta	X	X	X	X
3.	Velvollisuus korjata kaupallista tarkoitusta varten vain ne puut, jotka on hyväksytty metsävarojen hallintaosaston korjuuta edeltävässä tarkastusraportissa			X	
4.	Velvollisuus korjata puut kestävän tuoton mukaisesti ²	X	X		
5.	Velvollisuus kiinnittää Guyanan metsäkomission jäljitysleimamerkit korjattuihin tukkeihin	X	X	X	X
6.	Velvollisuus kiinnittää Guyanan metsäkomission jäljitysleimamerkit vastaaviin kantoihin	X	X	X	X

¹ Guyanan metsäkomissio sallii metsäsektorin toimijoiden korjaavan inventoimattomia puita (joiden halkaisija on vaaditun mukainen) enintään 10 prosenttia kunkin Guyanan metsäkomission hyväksymän alueen vuotuisesta toimintasuunnitelmasta. Näin ollen metsäsektorin toimijan on laadittava tarkistettu metsäkartta, josta käyvät selvästi ilmi inventoimattomat puut, ja toimitettava se Guyanan metsäkomissiolle.

² Hyväksytty vuotuinen hakkuukiintiö / suurin sallittu hakkuukiintiö laajojen käyttöoikeusalueiden osalta tai hyväksytty kiintiö suppeiden käyttöoikeusalueiden osalta.

Puunkorjuusäännöt		Metsäsektorin toimijoiden luokat			
		Laajat käyttöoikeusalueet	Suppeat käyttöoikeusalueet	Muuhun käyttöön otettavat valtion maat	Amerintiaanie n kylät ja yksityiset maat
7.	Velvollisuus täyttää siirtolupaan tai yksityisten kiinteistöjen siirtoilmoitukseen kaikki asianmukaiset tiedot (ks. lisäys) ja tehdä metsäasemalla ilmoitus Guyanan metsäkomissiolle	X	X	X	X
8.	Velvollisuus noudattaa hakkuurajoituksia (ml.: vähimmäishakkuuhalkaisija, enimmäishakkuukorkeus)	X	X		
9.	Kiellettyä korjata suojeltuja lajeja ilman Guyanan metsäkomission lupaa	X	X		
10.	Velvollisuus noudattaa tie- ja reittirakentamiseen liittyviä määräyksiä	X	X		
11.	Velvollisuus noudattaa valvottuun ja suunnattuun korjuuseen liittyviä määräyksiä	X	X		

3.3.3 Puunkorjuun jälkeinen vaihe

Laajat käyttöoikeusalueet: Laajojen käyttöoikeusalueiden metsäsektorin toimijoiden on noudatettava vuoden 2018 käytännesääntöjen nro 1 puunkorjuun jälkeisiä vaiheita koskevia vaatimuksia, metsäsektorin toimien suuntaviivoja (laaja käyttöoikeusalue) ja puunseurantajärjestelmän ohjeiden jäljitysvaatimuksia.

Suppeat käyttöoikeusalueet: Suppeiden käyttöoikeusalueiden metsäsektorin toimijoiden on noudatettava vuoden 2018 käytännesääntöjen nro 1 puunkorjuun jälkeisiä vaiheita koskevia vaatimuksia, metsäsektorin toimien suuntaviivoja (suppea käyttöoikeusalue) ja puunseurantajärjestelmän ohjeiden jäljitysvaatimuksia.

Muuhun käyttöön otettavat valtion maat, amerintiaanien kylät ja yksityiset maat: Muuhun käyttöön otettavien valtion maiden, amerintiaanien kylien ja yksityisten maiden metsäsektorin toimijoiden on noudatettava puunseurantajärjestelmän ohjeiden jäljitysvaatimuksia.

Puunkorjuun jälkeisiä vaiheita koskevat säännöt	Metsäsektorin toimijoiden luokat			
	Laajat käyttöoikeusalueet	Suppeat käyttöoikeusalueet	Muuhun käyttöön otettavat valtion maat	Amerintiaanie n kylät ja yksityiset maat
1. Velvollisuus suorittaa maksut ja verot	X	X	X	
2. Velvollisuus sulkea alueet, joilta on korjattu puut	X			
3. Velvollisuus palauttaa käyttämättömät leimamerkit	X	X	X	X
4. Velvollisuus noudattaa ympäristövaatimuksia	X	X		

3.3.4 Kuljetus

Laajat käyttöoikeusalueet: Laajojen käyttöoikeusalueiden metsäsektorin toimijoiden on noudatettava vuoden 2018 käytäntösääntöjen nro 1 kuljetuksia koskevia vaatimuksia, metsäsektorin toimien suuntaviivoja (laaja käyttöoikeusalue) ja puunseurantajärjestelmän ohjeiden jäljitysvaatimuksia.

Suppeat käyttöoikeusalueet: Suppeiden käyttöoikeusalueiden metsäsektorin toimijoiden on noudatettava vuoden 2018 käytäntösääntöjen nro 1 kuljetuksia koskevia vaatimuksia, metsäsektorin toimien suuntaviivoja (suppea käyttöoikeusalue) ja puunseurantajärjestelmän ohjeiden jäljitysvaatimuksia.

Muuhun käyttöön otettavat valtion maat, amerintiaanien kylät ja yksityiset maat sekä jalostus ja myynti: Näiden toimintojen metsäsektorin toimijoiden on noudatettava puunseurantajärjestelmän ohjeiden jäljitysvaatimuksia.

Metsäsektorin toimijoiden on täytettävä asiakirjat, joissa määritellään puutuotteet kussakin puunkorjuupaikassa tai poistuttaessa sieltä. Näitä asiakirjoja käytetään puutavaran alkuperän valvontaan kuljetuksen aikana. Seuraavassa taulukossa määritellään puutavaran lähtöpaikan mukaan, mitä asiakirjaa tarvitaan metsäalueilta peräisin olevien puutuotteiden, välikuljetusten, takavarikoidun puun ja vietävän puutavaran osalta.

1. Metsäalueilta peräisin olevat puutuotteet:

Valtion metsäalueilta peräisin olevien puutuotteiden kuljetusten valvontaan käytetään neljää eri asiakirjaa:

- i) Siirtolupaa¹ käytetään, kun puutuotteita kuljetetaan valtion metsäalueilta. Siirtolupa on oikeudellinen asiakirja, jota Guyanan metsäkomissio käyttää tietojen keräämiseen Guyanan metsäkomission varmentamista ja merkitsemistä puutuotteista. Tällaiset puutuotteet, joihin liittyy siirtolupa, voidaan sen jälkeen siirtää ilmoituksen ensimmäisen paikan kautta Guyanan metsäkomissiolle tai lopulliselle määräpaikalle.

---

¹ Tuotantorekisteriä käytetään siirtolupaan tai yksityisen kiinteistön siirtoilmoitukseen liitettyinä asiakirjana jommassakummassa asiakirjassa ilmoitettujen puutuotteiden lisätuotantotietojen rekisteröimiseksi.

- ii) Siirtoluvan yhteydessä käytetään ajopäiväkirjalomaketta, joka on tarkoitettu käytettäväksi ennen siirtoluvan voimassaolon päättymistä. Yhden siirtoluvan mukana on yleensä yksi tai useampi ajopäiväkirjalomake. Ajopäiväkirjalomakkeita käytetään siihen asti, kunnes puutuotteiden kokonaistilavuus ilmoitetaan siirtoluvassa metsäasemalla. Ajopäiväkirjalomakkeita käytetään, kun puutuotteiden ”osajoukko” kuljetetaan metsästä keskuspaikkaan, jotta siirtoluvassa voidaan ilmoittaa kokonaistilavuus. Sen jälkeen puutuotteiden jatkokuljetuksissa käytetään siirtolupaa lopulliseen määräpaikkaan asti.
- iii) Jälleenlähetyksellä kuljetetaan puutuotteita valtion metsistä, joiden siirtolupa on luovutettu Guyanan metsäkomissiolle. Tällaiset puutuotteet, joihin liittyy jälleenlähetyksilupa, voidaan sen jälkeen siirtää lopulliseen määräpaikkaan sen paikan kautta, jossa siirtolupa luovutettiin.
- iv) Kauppakirjaa¹ käytetään kuljetettaessa valtion metsistä myytyjä puutuotteita (joiden siirtolupa on luovutettu Guyanan metsäkomissiolle).

---

¹ Metsäsektorin toimija antaa ostajalle kauppakirjan, jossa on seuraavat tiedot: puulaji, toimittaja, määränpää, virallinen leima (sahalaitoksen/puutavaraliikkeen tapauksessa) ja määrä (tilavuus tai pituus).

Yksityisiltä mailta ja amerintiaanien kylistä tulevien puutuotteiden osalta metsäsektorin toimija käyttää puutuotteiden kuljetukseen yksityisen kiinteistön siirtoilmoitusta¹. Tällaiset puutuotteet, joihin liittyy yksityisen kiinteistön siirtoilmoitus, voidaan sen jälkeen siirtää ilmoituksen ensimmäisen paikan kautta Guyanan metsäkomissiolle tai lopulliseen määräpaikkaansa. Kauppakirjaa käytetään myös kuljetettaessa yksityisiltä mailta ja amerintiaanien kylistä myytyjä puutuotteita (joiden osalta yksityisen kiinteistön siirtoilmoitus on annettu Guyanan metsäkomissiolle).

2. Takavarikoitujen puutuotteiden kuljetuksen valvonnassa käytetään seuraavia asiakirjoja:

- a) Jos puutuotteiden epäillään olevan vuoden 2009 metsälain N:o 6 vastaisia, puutuotteiden kuljetukseen käytetään säilytys- tai takavarikointilomakkeita. Kummankin lomakkeen myöntää Guyanan metsäkomissio.
  - i) Säilytyslomake myönnetään, jos puutuotteet pysyvät metsäsektorin toimijan tai syytetyn hallussa. Lomake helpottaa puutuotteiden kuljetusta Guyanan metsäkomission hyväksymään paikkaan.
  - ii) Takavarikointilomake myönnetään, jos puutuotteet ovat Guyanan metsäkomission varmentamia.

---

¹ Tuotantorekisteriä käytetään siirtolupaan tai yksityisen kiinteistön siirtoilmoitukseen liitettyinä asiakirjana jommassakummassa asiakirjassa ilmoitettujen puutuotteiden lisätuotantotietojen rekisteröimiseksi.

- b) Guyanan metsäkomissio myöntää vapautustodistuksen sellaisten puutuotteiden jatkokuljetusten kattamiseksi, jotka voidaan palauttaa toimitusketjuun 3.3.10 kohdassa esitettyjen menettelyjen jälkeen.
3. Guyanan metsäkomissio myöntää puutavaran markkinoillesaattamistodistuksen (ks. puutavaran markkinoillesaattamistodistuksen hakemista ja hankkimista koskeva 3.3.7 kohta) ainoastaan vientiin tarkoitetuille puutuotteille puutavaran alkuperästä riippumatta. Puutavaran markkinoillesaattamistodistusta käytetään, kun kuljetetaan puutavaraa Guyanan metsäkomission tarkastuspaikasta vientipaikkaan, jos vietäviä puutuotteita on yksi kontillinen. Jos puutuotteita on enemmän kuin yksi kontillinen, puutuotteiden kuljettamiseen Guyanan metsäkomission tarkastuspaikasta vientipaikkaan käytetään jälleenlähetyslupaa tai kauppakirjaa, johon liitetään jäljennös hyväksytystä puutavaran markkinoillesaattamistodistuksesta. Guyanan metsäkomission on varmennettava kaikki vientiä varten kuljetettava puutavara ennen lähtöä.

Kuljetussäännöt		Metsäsektorin toimijoiden luokat				
		Laajat käyttö-oikeusalueet	Suppeat käyttö-oikeusalueet	Muuhun käyttöön otettavat valtion maat	Amerintiaanien kylät ja yksityiset maat	Jalostus ja myynti
1.	Velvollisuus merkitä kaikki metsäalueilta peräisin olevat puutuotteet siirtolupaann ennen kuljetusta ja esittää tämä asiakirja Guyanan metsäkomission metsäasemalle kauttakuljetuksen aikana tai pyynnöstä Guyanan metsäkomission kenttätarkastuksen aikana.	X	X	X		
2.	Velvollisuus merkitä valtion metsäalueilta peräisin olevien puutuotteiden ”osajoukko” ajopäiväkirjalomakkeeseen, jotta se voidaan ilmoittaa siirtoluvassa.	X	X	X		

Kuljetussäännöt		Metsäsektorin toimijoiden luokat				
		Laajat käyttö-oikeusalueet	Suppeat käyttö-oikeusalueet	Muuhun käyttöön otettavat valtion maat	Amerintiaanien kylät ja yksityiset maat	Jalostus ja myynti
3.	Velvollisuus merkitä kaikki valtion metsäalueilta tai yksityisiltä metsäalueilta peräisin olevat puutuotteet kauppakirjaan ¹ ennen kuljetusta ja esittää tämä asiakirja Guyanan metsäkomission metsäasemalle kauttakuljetuksen aikana tai pyynnöstä Guyanan metsäkomission kenttätarkastuksen aikana.	X	X	X	X	
4.	Velvollisuus merkitä kaikki yksityisiltä metsäalueilta peräisin olevat puutuotteet yksityisen kiinteistön siirtoilmoitukseen ennen kuljetusta ja esittää tämä asiakirja Guyanan metsäkomission metsäasemalle kauttakuljetuksen aikana tai pyynnöstä Guyanan metsäkomission kenttätarkastuksen aikana.				X	

¹ Kauppakirjan käyttö: tätä käytetään vain, jos puutuotteet (joista on maksettu rojalti ja siirtolupa on luovutettu Guyanan metsäkomissiolle) on myyty valtion metsäalueiden tai yksityisten metsäalueiden tasolla.

Kuljetussäännöt		Metsäsektorin toimijoiden luokat				
		Laajat käyttö-oikeusalueet	Suppeat käyttö-oikeusalueet	Muuhun käyttöön otettavat valtion maat	Amerintiaaniien kylät ja yksityiset maat	Jalostus ja myynti
5.	Velvollisuus merkitä kaikki toimitusketjussa kuljetetut puutuotteet kauppakirjaan sovellettavin osin ja esittää tämä asiakirja pyynnöstä Guyanan metsäkomission kenttätarkastuksen aikana.					X
6.	Velvollisuus käyttää takavarikoitujen puutuotteiden kuljetuksessa säilytys- tai takavarikointilomaketta ja esittää tämä asiakirja Guyanan metsäkomission metsäasemalle kauttakuljetuksen aikana tai pyynnöstä Guyanan metsäkomission kenttätarkastuksen aikana.	X	X	X	X	X
7.	Velvollisuus käyttää vapautustodistusta kuljetettaessa eteenpäin puutuotteita, jotka Guyanan metsäkomissio on hyväksynyt palautettavaksi toimitusketjuun ¹ , ja esittää tämä asiakirja Guyanan metsäkomission metsäasemalle kuljetuksen aikana tai pyynnöstä Guyanan metsäkomission kenttätarkastuksen aikana.	X	X	X	X	X

¹ Kun takavarikoituja puutuotteita koskeva vaatimustenvastaisuuskysymys on ratkaistu, Guyanan metsäkomissio myöntää vapautustodistuksen. Kun puutuotteita myydään huutokaupassa ja luovutetaan takaisin toimitusketjuun, Guyanan metsäkomissio myöntää vapautustodistuksen.

Kuljetussäännöt		Metsäsektorin toimijoiden luokat				
		Laajat käyttö-oikeusalueet	Suppeat käyttö-oikeusalueet	Muuhun käyttöön otettavat valtion maat	Amerintiaanien kylät ja yksityiset maat	Jalostus ja myynti
8.	Velvollisuus täyttää kaikki kuljetusasiakirjojen asiaankuuluvat kohdat.	X	X	X	X	X
9.	Velvollisuus käyttää puutavaran markkinoillesaattamistodistusta vietäviksi tarkoitetuille puutuotteille ainoastaan Guyanan metsäkomission luokitustarkastuspaikasta vientipaikkaan.	X	X	X	X	X
10.	Velvollisuus käyttää jälleenlähetyilupaa kaikille valtion metsäalueilta peräisi oleville puutuotteille ja siirtolupa on luovutettava Guyanan metsäkomissiolle.	X	X	X		

3.3.5 Puutuotteiden jalostus

Esijalostus tarkoittaa raakapuun muuntamista erilaisiksi puutuotteiksi. Ensimmäinen muuntovaihe voidaan suorittaa pysyvässä sahalaitoksessa, siirrettävällä sahalla tai moottorisahalla. Jatkojalostus tarkoittaa esijalostettujen puutuotteiden muuntamista edelleen muiksi puutuotteiksi. Jatkojalostuslaitos voi olla joko sahalaitos tai puutavaraliike, joka jatkojalostaa ainoastaan esijalostettuja puutuotteita lisäarvoa tuottaviksi puutuotteiksi. Tässä toiminnassa ei käytetä lähteenä raakapuuta.

Sahalaitos tai puutavaraliike: Sahalaitoksen tai puutavaraliikkeen metsäsektorin toimijoiden on noudatettava puunseurantajärjestelmän ohjeiden jäljitysvaatimuksia.

Jalostussäännöt		Metsäsektorin toimijoiden luokat	
		Sahalaitokset	Puutavaraliikkeet
1.	Velvollisuus hankkia vuosittain lupa sahalaitoksen tai puutavaraliikkeen toimintaan.	X	X
2.	Velvollisuus merkitä kaikkia sahalaitokseen tai puutavaraliikkeeseen saapuvia puutuotteita koskevat asiaankuuluvat tiedot sahalaitoksen tai puutavaraliikkeen vastaanotettujen, ostettujen tai toimitettujen tuotteiden rekisteriin.	X	X
3.	Velvollisuus merkitä kaikkia jalostettuja puutuotteita koskevat asiaankuuluvat tiedot sahatun puutavaran tai puutuotteiden palautuslomakkeeseen ("return of lumber sawn and lumber produce form") tai sahatun tukin tai tukkituotteen palautuslomakkeeseen ("return of log sawn and log produce form").	X	
4.	Velvollisuus merkitä kaikkia jalostettuja puutuotteita koskevat asiaankuuluvat tiedot puutavaraliikkeen kuukausittaisiin palautuslomakkeisiin.		X
5.	Velvollisuus toimittaa kaikki edellä mainitut asiakirjat kuukausittain Guyanan metsäkomission metsäasemalle tai pyynnöstä Guyanan metsäkomission kenttätarkastuksen aikana.	X	X

3.3.6 Puutuotteiden myynti kotimarkkinoilla

Puutuotteiden myynti kotimarkkinoilla tapahtuu puutavaraliikkeessä, sahalaitoksessa tai käyttöoikeusalueella. Lisäksi luonnolliselle henkilölle tai oikeushenkilölle, joka ei harjoita sahalaitos- tai puutavaraliiketoimintaa, voidaan myöntää vain lupa ostaa ja myydä puutuotteita.

Kaikkien metsäsektorin toimijoiden on noudatettava puunseurantajärjestelmän ohjeiden jäljitysvaatimuksia.

Puutuotteiden myyntiä kotimarkkinoilla koskevat säännöt		Metsäsektorin toimijoiden luokat				
		Laajat käyttö-oikeusalueet	Suppeat käyttö-oikeusalueet	Muuhun käyttöön otettavat valtion maat	Amerintiaanien kylät ja yksityiset maat	Jalostus ja myynti ¹
1.	Velvollisuus hankkia lupa puutuotteiden myymiseen paikallisesti ² .					X
2.	Velvollisuus merkitä kaikkien puutuotteiden myyntiä koskevat asiaankuuluvat tiedot puutuotteiden myyntilomakkeeseen.	X	X	X	X	X
3.	Velvollisuus toimittaa puutuotteiden myyntilomake kuukausittain Guyanan metsäkomission metsäasemalle tai pyynnöstä Guyanan metsäkomission kenttätarkastuksen aikana.	X	X	X	X	X
4.	Velvollisuus antaa ostajalle kauppakirja ja merkitä sen laskunumero puutuotteiden myyntilomakkeeseen.	X	X	X	X	X

¹ Koskee sahalaitoksia ja puutavaraliikkeitä sekä luonnollisia henkilöitä, oikeushenkilöitä tai yhteisöjä, jotka eivät harjoita sahalaitos- tai puutavaraliiketoimintaa vaan joilla on lupa vain puutuotteiden ostamiseen ja myymiseen.

² Laajojen käyttöoikeusalueiden, suppeiden käyttöoikeusalueiden, muuhun käyttöön otettavien valtion maiden, amerintiaanien kylien ja yksityisten maiden metsäsektorin toimijat on jo rekisteröity Guyanan metsäkomission joko harjoittamaan kaupallista metsätaloutta tai mahdollistamaan sen.

3.3.7 Puutuotteiden vienti

Vuoden 2009 metsälain N:o 6 mukaan puutuotteiden vientiin on tällä hetkellä liitettävä Guyanan metsäkomission viejälle antama vientitodistus.

Puutuotteelle ei saa antaa vientitodistusta, jos tuote on otettu, siirretty tai kuljetettu tai sitä on muulla tavoin käsitelty vuoden 2009 metsälain N:o 6 vastaisesti.

Metsäsektorin toimijan on ensin toimitettava Guyanan metsäkomissiolle etukäteen hyväksyttäväksi seuraavat asiakirjat, jotta voidaan varmistaa, että metsäsektorin toimijat vievät laillisesti varmennettuja puutuotteita:

- puutavaran markkinoillesaattamistodistuksen hakemus
- vientitodistuksen hakemus
- metsätuotteiden vientihakemus
- sähköinen yhtenäinen hallinnollinen asiakirja (ESAD) automatisoidussa tullitietojärjestelmässä (ASYCUDA)
- kauppalasku

- CITES-lupa (tapauksen mukaan)
- Caricom-alkuperätodistus (vaaditaan ainoastaan Karibian yhteisön maihin (Caricom) suuntautuvaan vientiin)
- alkuperätodistus (muut kuin Caricom-maat).

Kun metsäsektorin toimijan katsotaan täyttävän vaatimukset ja edellä mainitut asiakirjat on hyväksytty, ne palautetaan metsäsektorin toimijalle ja puutavaran laillisuus- ja kauppaysikkö myöntää metsäsektorin toimijalle vientitodistuksen kaikille markkinoille ja lisäksi FLEGT-luvan liitteessä I luetelluille unioniin vietäville tuotteille. Sen jälkeen metsäsektorin toimija toimittaa FLEGT-luvan ja vientitodistuksen unionin markkinoille tai vientitodistuksen ainoastaan unionin ulkopuolisille markkinoille sekä muut edellä mainitut asiakirjat.

Puutuotteiden vientiä koskevat säännöt		Kaikki metsäsektorin toimijat
1.	Velvollisuus hankkia lupa puutuotteiden vientiin.	X
2.	Velvollisuus merkitä kaikki vientiin tarkoitetut puutuotteet asianomaisiin vientiasiakirjoihin ¹ ennen vientiä ja ilmoittaa nämä asiakirjat Guyanan metsäkomission päätoimipaikkaan hyväksyttäväksi.	X
3.	Velvollisuus täyttää kaikki edellä mainittujen vientiasiakirjojen asiaankuuluvat kohdat.	X
4.	Velvollisuus ilmoittaa Guyanan metsäkomission hyväksymät vientiasiakirjat ja vientitodistus tullin valmistevero- ja kauppatoimintojen yksikölle.	X
5.	Kielto viedä puutuotteita, joita ei ole ilmoitettu vientitodistuksessa.	X
6.	Velvollisuus toimittaa CITES-lupa (tapauksen mukaan) ja Caricom-alkuperätodistus (tapauksen mukaan) sekä kauppalasku, kun vientiasiakirjat ilmoitetaan Guyanan metsäkomission päätoimipaikkaan.	X
7.	Velvollisuus maksaa vientimaksu.	X

3.3.8 Puutuotteiden tuonti

Vuoden 2009 metsälain N:o 6 mukaan puutuotteiden tuontia harjoittavalla metsäsektorin toimijalla on oltava tuontilisenssi. Lisäksi vuoden 2009 metsälaissa N:o 6 säädetään, että kukaan ei saa tuoda Guyanaan tai välittää Guyanassa mitään puutuotteita, jotka on hankittu tai tuotu mistä tahansa maasta laittomasti.

¹ Sisältää metsätuotteiden vientihakemuksen, puutavaran markkinoillesaattamistodistuksen hakemuksen, vientitodistushakemuksen ja automatisoidussa tullitietojärjestelmässä (ASYCUDA) olevan sähköisen yhtenäisen hallinnollisen asiakirjan (ESAD).

Vuoden 2009 metsälain N:o 6 mukaan maahantuojan vastuulla on osoittaa, että maahantuodut puutuotteet on hankittu laillisesti ja viety laillisesti niiden alkuperämaasta.

Guyana antaa lainsäädäntöä, jossa vaaditaan maahantuojia noudattamaan asianmukaista huolellisuutta, ja laatii sopimuksen täytäntöönpanoa varten erityisiä täytäntöönpano-ohjeita tuontia koskevista lisäasiakirjavaatimuksista.

Guyana tunnustaa tuontipuutuotteiden laillisuuden, jos niihin liittyy:

1. voimassaoleva FLEGT-lupa, joka kattaa koko lähetyksen, joka on peräisin sellaisesta viejämaasta, joka on tehnyt unionin kanssa vapaaehtoisen kumppanuussopimuksen ja jolla on käytössä toimiva FLEGT-lupajärjestelmä;
2. voimassaoleva CITES-lupa, joka kattaa koko lähetyksen; tai
3. oma ilmoitus asianmukaisen huolellisuuden noudattamisesta laatimalla asianmukaisen huolellisuuden arviointiraportti seuraavien mukaisesti:
  - tiedot tuotavien puutuotteiden laillisesta alkuperästä niiden korjuumaassa;

- tiedot tuotavien puutuotteiden arvioidusta laittomuuden riskistä;
- menettely tunnistettujen laittomuusriskien lieventämiseksi ja/tai hallitsemiseksi.

Puutuotteiden tuontia koskevat säännöt		Kaikki metsäsektorin toimijat
1.	Velvoite saada lupa tuoda puutuotteita.	X
2.	Kielto tuoda puutuotteita, joita ei ole ilmoitettu tuontiluvassa.	X
3.	Velvollisuus merkitä tuontilupahakemukseen kaikki tuotavaksi tarkoitetut puutuotteet ja ilmoittaa tämä asiakirja kansalliselle kasvinsuojelujärjestölle hyväksyttäväksi ennen tuontia.	X
4.	Velvollisuus täyttää kaikki tuontilupahakemuksen asiaankuuluvat kohdat.	X
5.	Velvollisuus toimittaa FLEGT-lupa tai CITES-lupa tai (tarvittaessa) asianmukaisen huolellisuuden arviointiraportti tuontilupahakemuksen mukana.	X

3.3.9 Kauttakuljetettava puutavara

Kauttakuljetettavat puutuotteet ovat Guyanassa kuljetettavia tuotteita, joiden alkuperä ja määräpaikka ovat Guyanan tullirajojen ulkopuolella.

Kauttakuljetettavia puutuotteita ei saa päästää Guyanan toimitusketjuun. Siksi niitä ei saa myydä kotimarkkinoilla eikä niille saa antaa vientitodistuksia tai FLEGT-lupia.

Tullin valmistevero- ja kauppatoimintojen yksiköllä on käytössään kauttakuljetettavien tavaroiden hallinta- ja valvontamenettelyt, joita käytetään myös kauttakuljetettavien puutuotteiden hallintaan ja valvontaan.

Kauttakuljetettavien puutuotteiden on oltava tullin valmistevero- ja kauppatoimintojen yksikön hyväksymiä. Ne ovat koko ajan Guyanan tulliviranomaisen valvonnassa saapumispaikasta poistumispaikkaan, jossa puutuotteet siirretään vastaanottavaan maahan vaihtamalla viralliset tulliasiakirjat.

3.3.10 Takavarikoidut ja hylätyt puutuotteet

3.3.10.1 Takavarikoidut puutuotteet

Vuoden 2009 metsälain N:o 6 vastaisiksi epäillyt puutuotteet takavarikoidaan ja poistetaan toimitusketjusta. Tietyissä jäljempänä kuvatuissa tapauksissa ja takavarikoidun puutavaran hallinnointimenettelyjen mukaisesti tällainen puutavara voidaan palauttaa Guyanan toimitusketjuun.

Toimitusketjuun palauttamisen jälkeen FLEGT-lupia voidaan myöntää takavarikoidulle puutavaralle ainoastaan, jos puutavaran takavarikoinnista ei ole nostettu syytteitä kolmen kuukauden kuluessa (metsälaki, 60 §:n 1 momentin a kohta) tai jos kaikki syytetyt on vapautettu (metsälaki, 60 §:n 1 momentin b kohta).

Osapuolet arvioivat tätä lähestymistapaa uudelleen yhteisen seuranta- ja arviointikomitean kautta kahden vuoden kuluttua tämän sopimuksen voimaantulosta.

Seuraavassa kuvataan menettelyt takavarikoidun puutavaran hallinnoimiseksi:

1. Guyanan metsäkomission suorittama takavarikointi ja tutkinta: Jos metsänvalvontaosastolla on perusteltu syy epäillä puutuotteiden laillisuutta, Guyanan metsäkomissio takavarikoi ne joko ottamalla ne haltuunsa tai antamalla säilytyslomakkeen, jossa metsäsektorin toimija veloitetaan säilyttämään puutuotteet hallussaan ja kielletään kuljettamasta niitä, ellei Guyanan metsäkomissio ole antanut siihen lupaa. Metsäsektorin toimijalle tai muulle toimijalle kuin metsäsektorin toimijalle annetaan takavarikointilomake, jos takavarikoidut puutuotteet ovat Guyanan metsäkomission varmentamia.

Sen jälkeen metsänvalvontaosasto suorittaa tutkimuksen sen varmistamiseksi, onko rikkomus tehty. Jos rikotaan tai epäillään rikotun metsälakia (amerintiaanien kylien rajojen sisällä), kyläneuvosto ja/tai Guyanan metsäkomissio (kyläneuvoston kutsusta)¹ suorittavat tutkimuksen, ja kyläneuvosto voi kutsua metsäsektorin toimijan tai muun toimijan kuin metsäsektorin toimijan kyläneuvoston kuultavaksi.

---

¹ Kyläneuvosto voi hyväksyä korvauksen tai käynnistää asiasta oikeudellisen menettelyn. Kummassakin tapauksessa metsänvalvontaosasto pyytää kyläneuvostolta kopion raportista.

Metsänvalvontaosasto laatii takavarikointi- tai säilytyslomakkeen ja pysäyttämismääräyksen kaikissa tapauksissa, joissa metsäsektorin toimijat tai muut toimijat kuin metsäsektorin toimijat eivät noudata vaatimuksia. Tämä raportti ja jäljennös jommastakummasta edellä mainitusta lomakkeesta toimitetaan Guyanan metsäkomission päätoimipaikkaan, jossa tehdään lopullinen päätös havainnoista ja suosituksista. Raportti toimitetaan sen jälkeen tietojärjestelmäyksikölle arkistoitavaksi keskustietokannan noudattamattajättämisistä koskevaan osaan.

2. Seuraamukset: Metsäsektorin toimija ja Guyanan metsäkomissio voivat suostua luopumaan ensimmäisen rikkomuksen suhteen vaatimuksista hyvitystä vastaan, jos se on vähäinen. Kaikkiin muihin rikkomuksiin sovelletaan vuoden 2009 metsälain N:o 6 68, 69 ja 70 §:ää sekä lain liitteessä 1 mainittuja seuraamuksia.
3. Takavarikoidun puutavaran myynti, palautus ja hävittäminen

Takavarikoidun hajoavan puutavaran myynti: Jos takavarikoitu puutavara on nopeassa luonnollisessa hajoamisprosessissa, Guyanan metsäkomissio voi myydä kyseisen puutavaran ja pitää myyntituotot hallussaan siihen asti, kunnes mahdollinen vuoden 2009 metsälain N:o 6 rikkomista koskeva menettely on saatettu päätökseen.

Takavarikoidun puutavaran palauttaminen metsäsektorin toimijalle:

Määritys takavarikoiduksi puutavaraksi voidaan poistaa ja takavarikoidut puutuotteet voidaan palauttaa metsäsektorin toimijalle ja toimitusketjuun, jos

- a) mitään vuoden 2009 metsälain N:o 6 rikkomista koskevaa menettelyä ei ole aloitettu takavarikoituun tavaraan liittyen kolmen kuukauden kuluessa takavarikoinnista. Tämä sisältää tapauksiet, joissa kaikki tarvittavat korvaukset on maksettu ja suorittamatta olevat maksut on kirjattu Guyanan metsäkomission rahoitusjärjestelmään ja Guyanan metsäkomissio on ne sittemmin hyväksynyt;
- b) oikeudenkäynti on pantu vireille ja saatettu päätökseen, mutta
  - i) kaikki syytetyt on vapautettu; tai
  - ii) vuoden 2009 metsälain N:o 6 tai muun kirjoitetun oikeuden nojalla ei ole annettu tuomioistuimen määräystä takavarikoidun puutavaran menettämistä.

Takavarikoidun puutavaran menettäminen ja Guyanan metsäkomission toteuttama hävittäminen: Jos tuomioistuin on määrännyt takavarikoidun puutavaran menetetyksi valtiolle, Guyanan metsäkomissio voi säilyttää tai hävittää sen asianmukaiseksi katsomallaan tavalla. Tähän sisältyy Guyanan metsäkomission mahdollisuus huutokaupata julkisesti tällaista menetetyksi tuomittua puutavaraa.

Edellä mainituissa tapauksissa kaikille takavarikoiduille puutuotteille, jotka saa palauttaa toimitusketjuun, myönnetään puutuotteiden eteenpäin kuljetuksen kattava vapautustodistus. FLEGT-lupia myönnetään kuitenkin ainoastaan takavarikoidulle puutavaralle, joka on palautettu metsäsektorin toimijalle, koska syytettä ei ole nostettu kolmen kuukauden kuluessa tai koska kaikki syytetyt on vapautettu.

Jos todetaan, että rikkomuksen on tehnyt muu toimija kuin metsäsektorin toimija, takavarikoituja ja menetetyiksi tuomittuja puutuotteita voidaan käyttää vain hallituksen hyväksymissä hankkeissa¹.

4. Tapauksen ratkaisun dokumentointi: Vapautustodistuksen antamisen jälkeen lopullinen päätös seuraamuksesta ja puutuotteiden vapauttamista koskeva hyväksyntä toimitetaan hallinnon tietojärjestelmäyksikölle. Tämän jälkeen hallinnon tietojärjestelmäyksikkö päivittää keskustietokannan vaatimusten noudattamattajättämissä koskevan osan ja arkistoi asiakirjat keskustietokantaan metsäsektorin toimijan sähköiseen tiedostoon, jos rikkomuksen tekijä on metsäsektorin toimija. GTLAS-järjestelmän täytäntöönpanovaiheessa tätä keskustietokannan vaatimusten noudattamattajättämissä koskevaa osaa vahvistetaan.

---

¹ Jos puutavaran takavarikointihetkellä ei ole käynnissä hallituksen hyväksymiä hankkeita, nämä puutuotteet varastoidaan Guyanan metsäkomission hyväksymään turvalliseen paikkaan myöhempää käyttöä varten.

5. Takavarikoitujen puutuotteiden sovellettavien vaatimusten tuleva kehitys: GTLAS-järjestelmän täytäntöönpanovaiheessa korjataan tässä jaksossa kuvatun prosessin mahdolliset puutteet, mukaan lukien menettelyt, jotka koskevat sellaisten puutuotteiden palauttamista toimitusketjuun, joiden osalta on tehty rikkomuksia mutta niihin liittyvistä vaatimuksista on luovuttu hyvitystä vastaan, menettelyt sen dokumentoimiseksi ja erottamiseksi, mikä toimitusketjuun palautettu puutavara voi saada FLEGT-luvan, sekä sellaisen puutavaran tilanne ja rajoitukset, jonka epäillään olevan laitonta ennen rikkomisen havaitsemista; vaatimukset ja menettely korvattavien puutuotteiden markkina-arvon vahvistamiseksi; menettelyt, jos korvausta ei makseta vaaditulla tavalla; korvausten maksumenettely ja tallennus; seuraamusten täyttämistä ja vapautustodistuksen antamista koskevat menettelyt, standardit ja asiakirjat; mihin puutuotteet päätyvät, jos metsäsektorin toimija todetaan syylliseksi oikeudenkäynnissä; takavarikoitujen puutuotteiden huutokauppaa koskevat vaatimukset ja menettelyt; ja ketkä Guyanan metsäkomissiossa ovat vastuussa näistä vaiheista ja mitkä ovat heidän valtuutensa ja vastuunsa huutokauppaprosessissa.

Takavarikoituja puutuotteita koskevia sääntöjä sovelletaan myös henkilöön, joka ei ole metsäsektorin toimija mutta jonka Guyanan metsäkomissio epäilee rikkovan vuoden 2009 metsälakia N:o 6.

Molemmat osapuolet arvioivat kahden vuoden kuluttua tämän sopimuksen voimaantulosta yhteisen seuranta- ja arviointikomitean kautta uudelleen FLEGT-luvan rajoittamista koskemaan sellaista takavarikoitua puutavaraa, joka on palautettu metsäsektorin toimijalle, koska syytettä ei ole nostettu kolmen kuukauden kuluessa tai koska kaikki syytetyt on vapautettu syytteesenpanosta.

Takavarikoituja puutuotteita koskevat säännöt		Kaikki metsäsektorin toimijat
1.	Velvollisuus kuljettaa takavarikoidut puutuotteet (Guyanan metsäkomission määrittämään paikkaan) säilytyslomakkeen tai takavarikointilomakkeen kanssa ja esittää tämä asiakirja Guyanan metsäkomission metsäasemalle kauttakuljetuksen aikana tai pyynnöstä Guyanan metsäkomission kenttätarkastuksen aikana.	X
2.	Kielto käyttää takavarikoituja puutuotteita, joita ei ole vapautettu palautettavaksi toimitusketjuun vapautustodistuksen avulla.	X

3.3.10.2 Hylätyt puutuotteet

Metsälaissa N:o 6 2009 säädetään, että hylätyt puutuotteet, joiden laillista omistajaa ei voida jäljittää ja/tai vahvistaa, eivät pääse toimitusketjuun, vaan ne katsotaan valtion omaisuudeksi ja niitä käytetään hallituksen hyväksymissä hankkeissa. Guyanan metsäkomissio laatii raportit löydetyistä hylätyistä puutuotteista ja niiden käytöstä, ja hallinnon tietojärjestelmäyksikkö arkistoi niistä sähköiset kopiot keskustietokantaan ja ne julkistetaan. Hylätyn puutavaran määritelmä, toimenpiteet sen varmistamiseksi, että se erotetaan toimitusketjusta, sekä vaatimukset raportoida säännöllisesti löydetyistä hylätystä puutavarasta esitetään vapaaehtoisen kumppanuussopimuksen täytäntöönpanovaiheessa kehittyissä menettelyissä.

3.4 Jakomenettelyn, laillisuusmääritelmän ja puunseurantajärjestelmän vaatimusten noudattamisen varmentaminen

3.4.1 Yleiset varmennusperiaatteet

Tässä osassa kuvataan, miten jakomenettelyn, laillisuusmääritelmän ja puunseurantajärjestelmän vaatimusten noudattaminen varmistetaan. Se perustuu Guyanan voimassa olevaan lainsäädäntöön ja menettelykäsikirjoihin.

Metsänvalvontaosaston menettelykäsikirja, talousosaston menettelykäsikirja ja metsävarojen hallintaosaston menettelykäsikirja päivitetään ennen FLEGT-lupajärjestelmän käyttöönottoa GTLAS-järjestelmän kehittämisen aikana havaittujen puutteiden perusteella.

GTLAS-järjestelmän täytäntöönpanovaiheessa ministeriöiden ja/tai viranomaisyksiköiden rutiinotoimintojen ja - tarkastusten, konsolidoidun varmuksen ja vaatimusten noudattamattajättämisten hallinnan menetelmiä GTLAS:n varmuksessa kehitetään edelleen ja ne kootaan GTLAS:n varmuksen menettelykäsikirjaan. Tätä käsikirjaa kehitetään Guyanan metsäkomission valvonnassa yhteistyössä kaikkien muiden GTLAS-järjestelmään osallistuvien ministeriöiden ja/tai viranomaisyksiköiden kanssa. Yhteisellä seuranta- ja arviointikomitealla on myös mahdollisuus tarkastella ja kommentoida tätä käsikirjaa ennen GTLAS-järjestelmän käyttöönottoa.

GTLAS-järjestelmän menettelykäsikirjassa määritellään varmuusmenetelmä, jolla arvioidaan riskejä sille, että metsäsektorin toimijat eivät noudata indikaattoreita ja toimitusketjun valvontatoimenpiteitä, seuraavien seikkojen perusteella:

- ministeriöiden ja/tai viranomaisyksiköiden tehtävät ja vastuut: 2.5 kohdassa kuvaillaan tarkemmin, kuka tekee mitäkin kunkin indikaattorin varmentamisessa ja toimitusketjun valvontatoimenpiteissä;

- miten usein tapahtuvaa ja intensiivistä varmentaminen on suhteessa arvioituun riskiin;
- riskitekijät, kuten metsäsektorin toimijoiden tyypit, puutuotteiden tyypit, puulajit ja maantieteellinen alue;
- varmennuksen tyyppi: fyysinen varmennus tai asiakirjavarmennus, suunniteltu tai suunnittelematon varmennus;
- varmentajien arkistointiprotokollat ja tiedot vaatimustenmukaisuudesta sekä sähköisessä muodossa että paperilla.

Näin varmistetaan, että varmentaminen tehdään luotettavasti, kustannustehokkaasti ja tehokkaasti.

Jakomenettelyn, laillisuusmääritelmän ja tuotantoketjun vaatimuksia koskevan lainsäädännön noudattamisen varmentamisella pyritään varmistamaan, että:

- valtion metsät jaetaan 3.1 kohdassa kuvattujen menettelyjen mukaisesti;

- puunkorjuussa amerintiaanien kylissä ja yksityisillä mailla noudatetaan 3.1.2 kohdassa kuvattuja menettelyjä;
- metsätoiminta Guyanassa on laillista;
- metsäsektorin toimijat täyttävät laillisuusmääritelmää ja toimitusketjun valvontatoimenpiteitä koskevat velvoitteensa; ja
- noudattamattajättämistapaukset tunnistetaan, kirjataan ja ratkaistaan.

3.4.2 Metsänjakomenettelyn noudattamisen varmistaminen

Metsänjakomenettelyn noudattamista varmistettaessa tarkastetaan vuoden 2009 metsälaisissa N:o 6 vahvistettujen metsän käyttöoikeussopimusten jakovaatimusten ja metsävarojen hallintaosaston menettelykäsikirjan jakomenettelyä koskevan kohdan noudattaminen.

Kun hakemukset on täytetty, mukaan lukien se, että vaaditut maksut maksettu, Guyanan metsäkomission metsänvalvontaosasto ja metsävarojen hallintaosasto tarkistavat ensin, onko hakemukset täytetty kaikilta osin, minkä jälkeen ne tarkistaa Guyanan metsäkomission metsävarojen jakokomitea. Guyanan metsäkomission sisäisen tarkastuksen yksikkö varmentaa, että Guyanan metsäkomission jakomenettelyssä on noudatettu vakiintuneita metsän käyttöoikeussopimusten jakomenettelyjä, mukaan lukien sen, että hakemukset ovat metsävarojen jakokomitean hakemusten tarkistamista koskevien ohjeiden mukaisia. Tämän jälkeen metsäasioista vastaava viranhaltija toimittaa raportin koko edellä kuvatusta menettelystä Guyanan metsäkomission johtokunnan tekniselle alakomitealle, joka tarkistaa ja arvioi hakemukset. Edellä mainitun tarkistuksen ja arvioinnin perusteella johtokunnan tekninen alakomitea toimittaa raportin Guyanan metsäkomission johtokunnalle, joka tekee lopullisen päätöksen sopimuksen myöntämisestä. Avoimuuden varmistamiseksi jakomenettely ja sen tuloksiin liittyvät tiedot julkistetaan.

Kun sopimuksen myöntämisestä on tehty lopullinen päätös, Guyanan metsäkomissio laatii ja myöntää alkuperäiset sopimukset ja tarvittavat tiedot tallennetaan keskustietokantaan.

Metsän käyttöoikeussopimuksen jakomenettely (luettelon laatiminen vapaista alueista, hakumenettely, Guyanan metsäkomission tarkistus- ja arviointimenettely sekä Guyanan metsäkomission johtokunnan tarkistus-, arviointi- ja myöntämismenettely), mukaan lukien siihen liittyvien todisteiden ja vaatimustenmukaisuuden arvioinnin tietojen tallentaminen keskustietokantaan, kuvataan metsävarojen hallintaosaston menettelykäsikirjassa.

3.4.3 Laillisuusmääritelmän noudattamisen varmentaminen

Laillisuusmääritelmän noudattamisen varmentaminen koskee kaikkia Guyanan metsäsektorin toimijoita. Metsäsektorin toimijoiden noudattamisen varmentaminen perustuu Guyanan metsäkomission ja kaikkien muiden GTLAS-järjestelmän täytäntöönpanoon osallistuvien ministeriöiden ja/tai viranomaisyksiköiden työhön. Laillisuusmääritelmässä lueteltujen varmentajien avulla varmennetaan, että vastaavat indikaattorit ovat lainsäädännön mukaisia. GTLAS-järjestelmään osallistuvat ministeriöt ja/tai viranomaisyksiköt hoitavat valtuuksiensa mukaisia asiakirjoihin perustuvia tehtäviä ja kenttätehtäviä. Ministeriöillä ja/tai viranomaisyksiköillä on GTLAS-järjestelmän yhteydessä kolmen tyyppisiä vastuuta:

- Rutiinitoiminnot

Ministeriöiden ja/tai viranomaisyksiköiden on noudatettava sisäisiä menettelyjään ja sisäisiä tarkastuksia, jotka johtavat varmentajien julkistamiseen. Näissä tapauksissa metsäsektorin toimija noudattaa indikaattoria, kun sillä on vaadittu voimassa oleva varmentaja.

– Rutiinitarkastukset

Rutiinitarkastuksilla tarkoitetaan ministeriöiden ja/tai viranomaisyksiköiden valtuutukseen kuuluvia metsäsektorin toimijan toiminnan säännöllisiä tarkastuksia. Niistä laaditaan tarkastuskertomukset, jotka ovat myös laillisuusmääritelmän varmentajia. Näissä tapauksissa indikaattoreilla määritetään vaatimukset, joita metsäsektorin toimijan on noudatettava. Tarkastuksessa arvioidaan vaatimustenmukaisuutta ja tarkastuskertomuksessa esitetään arvioinnin tulos.

– Satunnaisesti ilmoitetut tai ilmoittamattomat tarkastukset

Ministeriöt ja/tai viranomaisyksiköt suorittavat myös satunnaisesti ilmoitettuja tai ilmoittamattomia indikaattorien noudattamisen varmuuksia, jotka perustuvat asiakirjatarkastuksiin ja fyysisiin tarkastuksiin; näissä tarkastuksissa varmistetaan, että metsäsektorin toimijat täyttävät jatkuvasti GTLAS-järjestelmän mukaiset oikeudelliset velvoitteensa.

Indikaattorien noudattamisen arvioinnista vastaavat ministeriöt ja/tai viranomaisyksiköt tiedottavat hallinnon tietojärjestelmäyksikölle vaatimustenmukaisuuden arvioinnin tuloksista ja ilmoittavat selvästi, onko metsäsektorin toimija noudattanut kyseisen ministeriön ja/tai viranomaisyksikön vastuulla olevia indikaattoreita.

Hallinnon tietojärjestelmäyksikkö päivittää keskustietokannassa olevan metsäsektorin toimijan sähköisen tiedoston 3.4 kohdassa esitetyistä varmennustoimista laadittujen raporttien sekä muiden ministeriöiden ja/tai viranomaisyksiköiden konsolidoidun varmennuksen aikana toimittamien raporttien perusteella.

Erityisiä menettelyjä laillisuusmääritelmän kunkin indikaattorin noudattamisen varmentamiseksi kehitetään edelleen GTLAS-järjestelmän varmennuksen menettelykäsikirjassa GTLAS-järjestelmän täytäntöönpanovaiheen aikana. Näillä varmennusmenettelyillä varmistetaan indikaattoreiden noudattamisen varmistamisen luotettavuus osana GTLAS-järjestelmää.

Menettelyissä kuvataan, miten sekä rutiininomaiset että satunnaiset toiminnot ja tarkastukset toteutetaan ja miten ne johtavat varmentajan määrittämiseen ja noudattamisen arviointiin. Staattisia ja dynaamisia varmentajia tarkastellaan eri tavoin:

- Staattiset varmentajat varmennetaan määräajaksi, joka määritellään GTLAS-järjestelmän täytäntöönpanovaiheessa.
- Dynaamisten varmentajien avulla varmennetaan, että puutavaran alkuperä ja puunseurantajärjestelmän vaatimukset ovat lainsäädännön mukaisia toimitusketjun jokaisessa vaiheessa.

3.4.4 Puunseurantajärjestelmän vaatimusten varmentaminen

Puunseurantajärjestelmä on pakollinen kansallinen järjestelmä, jota Guyanan metsäkomissio käyttää arvioidessaan ja varmentaessaan, että metsäsektorin toimijat ja niiden puutuotteet koko toimitusketjussa korjuusta kuljetukseen, jalostukseen ja myyntiin kotimarkkinoilla, ovat puunseurantajärjestelmän vaatimusten mukaisia. Puunseurantajärjestelmä kattaa kaikki puutuotteiden virrat Guyanassa, myös tuonnin, ja sen avulla Guyanan metsäkomissio voi kerätä tarkkoja tilastoja näistä virroista, mukaan lukien puutavaran tuotantoon, jalostukseen ja kauppaan liittyvät virrat. Puunseurantajärjestelmän avulla Guyanan metsäkomissio voi varmistaa, että metsäsektorin toimija on noudattanut puunseurantajärjestelmän ohjeissa vahvistettuja toimitusketjun valvontavaatimuksia, ja sen avulla voidaan hallita vaatimusten noudattamattajättämistapauksia. Edellä 3.3 kohdassa vahvistetaan säännöt, joita metsäsektorin toimijoiden on noudatettava, ja 3.4.4.1–3.4.4.8 kohdassa kuvataan ministeriöiden ja/tai viranomaisyksiköiden asiaan liittyvää varmentamista. Puunseurantajärjestelmä mahdollistaa sen, että Guyanan metsäkomissio voi suorittaa metsäsektorin toimijan toiminnan ja toimien järjestelmällisiä ja satunnaisia kenttävarmennuksia ja asiakirjavarmennuksia puunseurantajärjestelmän eri valvontapisteitä varten. Kenttätarkastusten aikana metsänvalvontaosasto tarkastaa puutuotteet rutiininomaisesti arvioidakseen ja validoidakseen metsäsektorin toimijan sääntöjenmukaisuuden toimitusketjun jokaisessa kriittisessä valvontapisteessä metsäsektorin toimijan Guyanan metsäkomissiolle toimittamien tietojen perusteella.

Lisäyksessä kuvataan myös ilmoitetut ja varmennetut tiedot. Guyanan metsäkomission päätoimipaikassa tehtävien asiakirjatarkastusten aikana metsänvalvontaosasto tekee säännöllistä täsmäytystä analysoimalla tietoja, jotka metsäsektorin toimijat ovat ilmoittaneet ja jotka Guyanan metsäkomissio on kerännyt kenttätarkastusten aikana toimitusketjun eri kriittisiä valvontapisteitä varten. Näitä analyysseja on kuvattu tarkemmin kunkin valvontavaiheen osalta 3.4.4.1–3.4.4.8 kohdassa ja ä lisäyksessä. Silloin kun puunseurantajärjestelmän vaatimus liittyy asiakirjan toimittamiseen, vaatimuksen noudattamisen varmentaminen edellyttää kyseisen asiakirjan sisältämien tietojen paikkansapitävyyden ja täydellisyyden arviointia.

Kenttätarkastuksen ja varmennuksen sekä asiakirjatietojen varmennuksen aikana havaitut vaatimusten noudattamattajättämistapaukset käsitellään 3.5 kohdassa tarkoitetun hallinnollisen menettelyn mukaisesti.

Kaikki metsänvalvontaosaston henkilöstön toimittamat raportit ja metsäsektorin toimijoiden toimittamat tiedot lähetetään hallinnon tietojärjestelmäyksikölle arkistoitaviksi metsäsektorin toimijoiden sähköisiin tiedostoihin keskustietokantaan. Varmennuskertomuksista julkistetaan vuosittainen yhteenveto.

Hallinnon tietojärjestelmäyksikkö vastaanottaa, tallentaa ja arkistoi keskustietokantaan muiden ministeriöiden ja/tai viranomaisyksiköiden toimittamia toimitusketjun valvontaan liittyviä asiaankuuluvia tietoja (ks. 3.4.3 kohta).

Tietojen analysointi-, täsmäytys- ja validointimenettelyt päivitetään metsänvalvontaosaston menettelykäsikirjaan GTLAS-järjestelmän täytäntöönpanovaiheessa. Tässä menettelykäsikirjassa ilmoitetaan, missä, kenen toimesta ja miten nämä tiedot varmennetaan validoinnin ja täsmäytyksen avulla¹. Guyanan metsäkomissio on laatinut taulukon (sisältyy lisäykseen), joka kattaa toimitusketjun kriittiset valvontapisteet sekä asiakirjat ja/tai todisteet, jotka osoittavat laillisuuden seuraavissa vaiheissa:

- puunkorjuuta edeltävä inventaari
- puunkorjuu
- puunkorjuun jälkeinen vaihe
- puutuotteiden kuljetus
- puutuotteiden jalostus
- puutuotteiden myynti kotimarkkinoilla
- puutuotteiden vienti
- puutuotteiden takavarikointi

---

¹ Validointi: hallitus varmentaa metsäsektorin toimijan ilmoittamat tiedot ilmoituksen paikkansapitävyyden varmistamiseksi. Täsmäytys: hallitus vertailee tietojen kahden vaiheen välillä jäljitettävyyden varmentamiseksi.

- kauttakuljetettava puutavara
- puutuotteiden tuonti.

Puunseurantajärjestelmä lisää yleisesti Guyanan metsäsektorin avoimuutta ja luotettavuutta ja parantaa siten sen imagoa kansallisilla ja kansainvälisillä markkinoilla.

3.4.4.1 Oikeudellisen aseman noudattamisen varmistaminen ennen metsätoiminnan aloittamista

Metsävarojen hallintaosasto varmentaa, että metsäsektorin toimijalla on tarvittavat asiakirjat sen osoittamiseksi, että metsäsektorin toimija on sijoittautunut toimimaan Guyanassa laillisesti laillisuusmääritelmän mukaisesti. Metsävarojen hallintaosasto hyväksyy ennen korjuuta metsäsektorin toimijan oikeuden puunkorjuuseen sekä Guyanan metsäkomission päätoimipaikassa tehtävien asiakirja-arvioiden että kenttätarkastusten perusteella. Metsävarojen hallintaosasto toimittaa nämä tiedot hallinnon tietojärjestelmäyksikölle arkistoitavaksi metsäsektorin toimijan sähköiseen tiedostoon.

3.4.4.2 Puunkorjuuta edeltävän inventaarin vaatimustenmukaisuuden tarkastaminen

- Laajat käyttöoikeusalueet

Metsänvalvontaosasto varmistaa 3.3.1 kohdassa esitettyjen puunkorjuuta edeltävien vaatimusten noudattamisen useilla kenttävarmennuksen ja tietojen varmennuksen tasoilla.

A. Kenttätarkastukset

A.1 Puunkorjuuta edeltävien toimien seuranta

Metsävarojen hallintaosaston kenttähenkilöstö arvioi rutiinikenttätarkastuksilla, noudattaako metsäsektorin toimija 3.3.1 kohdassa lueteltuja puunkorjuuta edeltäviä sääntöjä 1, 2 ja 3, ja täyttää Guyanan metsäkomission varmennusraportin, jossa luetellaan kaikki mahdolliset noudattamattajättämistapaukset.

Metsävarojen hallintaosaston henkilöstö toimittaa Guyanan metsäkomission varmennusraportin metsävarojen hallintaosaston päätoimipaikkaan, jossa tehdään lisävarmennus tietoja vertailemalla.

B. Asiakirjavarmennus

B.1 Metsänhoitoasiakirjojen validointi

Metsävarojen hallintaosaston päätoimipaikassa arvioidaan metsäsektorin toimijan metsänhoitosuunnitelman ja vuotuisen toimintasuunnitelman asiakirjatarkistuksen perusteella, noudattaako metsäsektorin toimija 3.3.1 kohdassa lueteltuja puunkorjuuta edeltäviä sääntöjä 2, 4 ja 5, ja täytetään asiakirjatarkistusraportti, jossa luetellaan kaikki noudattamattajättämistapaukset.

B.2 Ilmoitettujen inventaaritietojen tarkistaminen:

Metsävarojen hallintaosaston päätoimipaikassa verrataan metsäsektorin toimijan puunkorjuuta edeltävästä inventaariraportista saatuja tietoja Guyanan metsäkomission varmennusraporttiin, jotta voidaan varmistaa 3.3.1 kohdassa lueteltujen puunkorjuuta edeltäviä sääntöjen 1, 2 ja 3 noudattaminen.

Metsävarojen hallintaosaston päätoimipaikka toimittaa edellä esitettyjen varmennusten perusteella hallinnon tietojärjestelmäyksikölle arkistoitavaksi metsäsektorin toimijan sähköiseen tiedostoon Guyanan metsäkomission varmennusraportin ja asiakirjatarkistusraportin, jotka sisältävät tietoja vaatimustenmukaisuudesta.

Metsävarojen hallintaosaston ilmoittaa metsänvalvontaosastolle metsäsektorin toimijan vaatimuksenmukaisuudesta, mikä vaaditaan puunkorjuun aloittamiseksi.

Kun puunkorjuuta edeltävä inventaari on hyväksytty, metsänvalvontaosasto myöntää metsäsektorin toimijalle Guyanan metsäkomission jäljitysleimamerkit, jotka koskevat Guyanan metsäkomission hyväksymillä alueilla toimintavuonna korjattavia puita. Guyanan metsäkomissio laskee metsäsektorin toimijan vuosittaisen kiintiön (puutuotteiden tilavuuden) valitun hakkuukierron ja puunkorjuuta edeltävän inventaarin tulosten perusteella. Kiintiön perusteella määritetään myönnettävien leimamerkkien määrä.

– Suppeat käyttöoikeusalueet

Guyanan metsäkomissio ei tee puunkorjuuta edeltävää tarkastusta, koska suppeiden käyttöoikeusalueiden metsäsektorin toimijoiden ei tarvitse harjoittaa puunkorjuuta edeltävää toimintaa.

Metsänvalvontaosasto laskee ja hyväksyy metsäsektorin toimijan kiintiön (puutuotteiden tilavuus) käyttöoikeusalueelle. Kiintiön perusteella määritetään myönnettävien leimamerkkien määrä.

Metsänvalvontaosasto hyväksyy kaupallisen puunkorjuun ja antaa siihen liittyvät Guyanan metsäkomission jäljitysmerkinnät metsäsektorin toimijalle.

– Muuhun käyttöön otettavat valtion maat

Vaikka valtion maiden metsäsektorin toimijoilta ei edellytetä puunkorjuuta edeltävää toimintaa, metsävarojen hallintaosaston tekee puunkorjuuta edeltävän tarkastuksen kaupallista korjuuta varten nimettyjen puulajien sijainnin ja lajin selvittämiseksi. Metsävarojen hallintaosaston henkilöstö toimittaa raportin puunkorjuuta edeltävästä tarkastuksesta metsänvalvontaosaston päätoimipaikkaan keskustietokantaan lataamista sekä lisävarmennusta varten, jolloin tietoja verrataan korjuun varmennusten aikana.

Metsänvalvontaosasto myöntää metsäsektorin toimijoille Guyanan metsäkomission jäljitysleimamerkkejä niille puille, jotka on yksilöity kaupallisia tarkoituksia varten metsävarojen hallintaosaston puunkorjuuta edeltävän tarkastuksen aikana.

– Amerintiaanien kylät ja yksityiset maat

Guyanan metsäkomissio ei tee puunkorjuuta edeltäviä tarkastuksia, koska amerintiaanien kylien ja yksityisten maiden metsäsektorin toimijoiden ei tarvitse harjoittaa puunkorjuuta edeltävää toimintaa. Metsänvalvontaosasto antaa metsäsektorin toimijoille pyynnöstä Guyanan metsäkomission jäljitysleimamerkit.

3.4.4.3 Vaatimustenmukaisuuden tarkastaminen puunkorjuun aikana ja sen jälkeen

- Laajat käyttöoikeusalueet

Metsänvalvontaosasto arvioi ja varmentaa 3.3.2 kohdassa esitettyjen puunkorjuuvaatimusten noudattamisen useilla kenttävarmennuksen ja tietojen varmennuksen tasoilla.

A. Kenttätarkastukset ja -varmennukset:

A.1 Puunkorjuutoimien seuranta

Metsänvalvontaosaston kenttähenkilöstö arvioi rutiinikenttätarkastuksilla, noudattaako metsäsektorin toimija 3.3.2 kohdassa lueteltuja sääntöjä 1, 2, 5, 6, 8, 9, 10 ja 11, ja täyttää tarkastusraportin, jossa luetellaan kaikki mahdolliset noudattamattajättämistapaukset.

A.2 Tukiinmittaustarkastukset

Metsänvalvontaosaston kenttähenkilöstö mittaa korjatut tukit rutiinikenttätarkastuksessa ja täyttää tukinmittauksen tarkastusraportin, jossa luetellaan kaikki mahdolliset 3.3.2 kohdassa luetellut sääntöjen 5, 8 ja 9 noudattamattajättämistapaukset.

A.3 Puunkorjuun jälkeiset tarkastukset

Metsänvalvontaosaston kenttähenkilöstö tarkastaa kantojen sijainnin ja tiedot sekä täyttää kenttätietolomakkeen, jossa luetellaan kaikki mahdolliset 3.3.2 kohdassa luetellut sääntöjen 1, 2, 6, 7, 8, 9, 10 ja 11 sekä 3.3.3 kohdassa lueteltujen sääntöjen 2 ja 4 noudattamattajättämistapaukset.

A.4 Korjatuista tukeista ilmoitettujen tietojen kenttävarmennus

Metsänvalvontaosaston kenttähenkilöstö tarkastaa puutuotteet 3.3.2 kohdassa lueteltujen sääntöjen 5, 7, 8 ja 9 noudattamisen arvioimiseksi ja validoi siirtoluvan tiedot. Metsänvalvontaosaston kenttähenkilöstö täyttää päivittäisen seurantaraportin, jossa luetellaan kaikki mahdolliset noudattamattajättämistapaukset.

Kenttätarkastusten ja - varmennusten aikana metsänvalvontaosaston kenttähenkilöstö kiinnittää (vasaralla) pysäyttämismerkinnän sääntöjenvastaiseen puutavaraan ja hyväksyntämerkinnän sääntöjenmukaiseen puutavaraan. Metsänvalvontaosaston kenttätarkastuksen jälkeen sääntöjenmukaiseksi merkitty puutavara validoidaan kuljetukseen toimitusketjussa, jossa tehdään lisätarkastuksia ja - varmennuksia 3.4.4.4–3.4.4.7 kohdan mukaisesti.

Metsänvalvontaosaston kenttähenkilöstö toimittaa kaikki edellä 3.4.4.3 kohdassa mainitut raportit ja lomakkeen metsänvalvontaosaston päätoimipaikkaan, jossa tehdään lisävarmennus tietojen vertailun avulla.

B. Tietojen varmentaminen:

Puutavaran alkuperä ja korjuurajoitukset varmennetaan täsmäyttämällä kanto- ja tukkitiedot:

- Metsänvalvontaosaston päätoimipaikassa verrataan siirtoluvan tietoja tarkastuksen, tukinmittauksen tarkastuksen sekä päivittäisten seurantaraporttien ja kenttätietolomakkeen tietoihin puutavaran alkuperän varmentamiseksi ja 3.3.2 kohdassa lueteltujen sääntöjen 1, 2, 4, 5, 6, 7, 8 ja 9 noudattamisen varmentamiseksi.

- Metsänvalvontaosaston päätoimipaikassa verrataan metsäsektorin toimijan puunkorjuuta edeltävästä inventaariraportista saatuja tietoja tarkastuksen, tukinmittauksen tarkastusten ja päivittäisten seurantaraporttien tietoihin 3.3.2 kohdassa lueteltujen sääntöjen 1, 2 ja 7 noudattamisen varmentamiseksi.

- Guyanan metsäkomission päätoimipaikassa varmennetaan verotuksellisten ja leimamerkin käyttöä koskevien velvoitteiden täyttäminen:
  - Guyanan metsäkomission talousosasto vertaa metsän käyttöoikeussopimuksen ja/tai siirtoluvan tietoja kuittien ja maksuaikataulujen tietoihin sen varmentamiseksi, että metsäsektorin toimija noudattaa 3.3.3 kohdan sääntöä 1.

  - Guyanan metsäkomission sisäisen tarkastuksen yksikkö vertaa metsänvalvontaosaston leimamerkkien myöntämisrekisterin ja siirtoluvan tietoja metsänvalvontaosaston leimamerkkien palauttamisrekisterin ja tuotantorekisterin tietoihin sen varmentamiseksi, että metsäsektorin toimija noudattaa 3.3.3 kohdan sääntöä 3.

Metsänvalvontaosaston päätoimipaikka täyttää edellä esitettyjen varmennusten perusteella asiakirjatarkastusraportin ja lähettää sen yhdessä 3.4.4.3 kohdassa mainittujen raporttien kanssa hallinnon tietojärjestelmäyksikölle arkistoitavaksi metsäsektorin toimijan sähköiseen tiedostoon.

– Suppeat käyttöoikeusalueet

Metsänvalvontaosasto arvioi ja varmistaa 3.3.2 kohdassa esitettyjen puunkorjuuta koskevien vaatimusten noudattamisen useilla kenttävarmennuksen ja tietojen varmennuksen tasoilla.

A. Kenttätarkastukset ja -varmennukset:

A.1 Puunkorjuutoimien seuranta

Metsänvalvontaosaston kenttähenkilöstö arvioi rutiinikenttätarkastuksilla, noudattaako metsäsektorin toimija 3.3.2 kohdassa lueteltuja sääntöjä 2, 5, 6, 8, 9, 10 ja 11, ja täyttää tarkastusraportin, jossa luetellaan kaikki mahdolliset noudattamattajättämistapaukset.

A.2 Korjatuista tukeista ilmoitettujen tietojen kenttävarmennus

Metsänvalvontaosaston kenttähenkilöstö tarkastaa puutuotteet 3.3.2 kohdassa lueteltujen sääntöjen 5, 7, 8 ja 9 noudattamisen arvioimiseksi ja validoi siirtoluvan tiedot. Metsänvalvontaosaston kenttähenkilöstö täyttää päivittäisen seurantaraportin, jossa luetellaan kaikki mahdolliset noudattamattajättämistapaukset.

A.3 Puunkorjuun jälkeiset tarkastukset

Metsänvalvontaosaston kenttähenkilöstö tarkastaa kantojen sijainnin ja tiedot sekä täyttää kenttätietolomakkeen, jossa luetellaan kaikki 3.3.2 kohdassa lueteltujen sääntöjen 2, 6, 7, 8, 9, 10 ja 11 sekä 3.3.3 kohdassa luetellun säännön 4 noudattamattajättämistapaukset.

Metsänvalvontaosaston kenttähenkilöstö toimittaa kaikki edellä 3.4.4.3 kohdassa mainitut raportit ja lomakkeen metsänvalvontaosaston päätoimipaikkaan, jossa tehdään lisävarmennus tietojen vertailun avulla.

B. Tietojen varmentaminen:

B.1 Puutavaran alkuperän ja korjuurajoitusten varmentaminen täsmäyttämällä kanto- ja tukkitiedot:

Metsänvalvontaosaston päätoimipaikassa verrataan siirtoluvan tietoja tarkastuksen sekä päivittäisten seurantaraporttien ja kenttätietolomakkeen tietoihin puutavaran alkuperän varmentamiseksi ja 3.3.2 kohdassa lueteltujen sääntöjen 2, 4, 5, 6, 7, 8 ja 9 noudattamisen varmentamiseksi.

B.2 Guyanan metsäkomission päätoimipaikassa varmennetaan verotuksellisten ja leimamerkin käyttöä koskevien velvoitteiden täyttäminen:

- Guyanan metsäkomission talousosasto vertaa metsän käyttöoikeussopimuksen ja/tai siirtoluvan tietoja kuittien ja maksuaikataulujen tietoihin sen varmentamiseksi, että metsäsektorin toimija noudattaa 3.3.3 kohdan sääntöä 1.

- Guyanan metsäkomission sisäisen tarkastuksen yksikkö vertaa metsänvalvontaosaston leimamerkkien myöntämisrekisterin ja siirtoluvan tietoja metsänvalvontaosaston leimamerkkien palauttamisrekisterin tietoihin sen varmentamiseksi, että metsäsektorin toimija noudattaa 3.3.3 kohdan sääntöä 3.

Metsänvalvontaosaston päätoimipaikka täyttää edellä esitettyjen varmennusten perusteella asiakirjatarkastusraportin ja lähettää sen yhdessä kaikkien 3.4.4.3 kohdassa mainittujen raporttien ja lomakkeen kanssa hallinnon tietojärjestelmäyksikölle arkistoitavaksi metsäsektorin toimijan sähköiseen tiedostoon.

- Muuhun käyttöön otettavat valtion maat

Metsänvalvontaosasto arvioi ja varmistaa 3.3.2 kohdassa esitettyjen puunkorjuuta edeltävien vaatimusten noudattamisen tietojen varmennuksen avulla.

Tietojen varmentaminen:

Puutavaran alkuperä ja ilmoitettujen tietojen paikkansapitävyys varmennetaan täsmäyttämällä kanto- ja tukkitiedot:

Metsänvalvontaosaston päätoimipaikassa verrataan siirtoluvan tietoja puunkorjuuta edeltävän tarkastuksen tietoihin puutavaran alkuperän arvioimiseksi ja varmentamiseksi ja 3.3.2 kohdassa lueteltujen sääntöjen 2, 3, 5, 6 ja 7 noudattamisen varmentamiseksi.

Guyanans metsäkomission päätoimipaikassa varmennetaan verotuksellisten ja leimamerkin käyttöä koskevien velvoitteiden täyttäminen:

- Guyanan metsäkomission talousosasto vertaa maatalousmaan vuokrasopimuksen, kaivosluvan tai -lisenssin tai vesivoimalaluvan ja/tai siirtoluvan tietoja kuittien ja maksuaikataulujen tietoihin sen varmentamiseksi, että metsäsektorin toimija noudattaa 3.3.3 kohdan sääntöä 1.
- Guyanan metsäkomission sisäisen tarkastuksen yksikkö vertaa metsänvalvontaosaston leimamerkkien myöntämisrekisterin ja siirtoluvan tietoja metsänvalvontaosaston leimamerkkien palauttamisrekisterin tietoihin sen varmentamiseksi, että metsäsektorin toimija noudattaa 3.3.3 kohdan sääntöä 3.

Metsävarojen hallintaosaston päätoimipaikka toimittaa edellä esitettyjen varmennusten perusteella hallinnon tietojärjestelmäyksikölle arkistoitavaksi metsäsektorin toimijan sähköiseen tiedostoon asiakirjatarkistusraportin, jotka sisältävät tietoja sääntöjenmukaisuudesta.

– Amerintiaanien kylät ja yksityiset maat

Metsänvalvontaosasto arvioi ja varmentaa 3.3.2 kohdassa esitettyjen puunkorjuuvaatimusten noudattamisen useilla kenttävarmennuksen ja tietojen varmennuksen tasoilla.

A. Kenttätarkastukset:

A.1 Puunkorjuutoimien seuranta

Metsänvalvontaosaston kenttähenkilöstö arvioi rutiinikenttätarkastuksilla, noudattaako metsäsektorin toimija 3.3.2 kohdassa lueteltuja sääntöjä 2 ja 5, ja täyttää Guyanan metsäkomission varmennusraportin, jossa luetellaan kaikki mahdolliset noudattamattajättämistapaukset.

A.2 Korjatuista tukeista ilmoitettujen tietojen kenttävarmennus

Metsänvalvontaosaston kenttähenkilöstö tarkastaa puutuotteet 3.3.2 kohdassa lueteltujen sääntöjen 5 ja 7 noudattamisen arvioimiseksi ja validoi yksityisen kiinteistön siirtoilmoituksen tiedot. Metsänvalvontaosaston kenttähenkilöstö täyttää päivittäisen seurantaraportin, jossa luetellaan kaikki mahdolliset noudattamattajättämistapaukset.

A.3 Puunkorjuun jälkeiset tarkastukset

Metsänvalvontaosaston kenttähenkilöstö tarkastaa kantojen sijainnin ja tiedot sekä täyttää kenttätietolomakkeen, jossa luetellaan kaikki 3.3.2 kohdassa lueteltujen sääntöjen 2, 5, 6 ja 7 noudattamattajättämistapaukset.

Metsänvalvontaosaston kenttähenkilöstö toimittaa tarkastusraportit ja päivittäiset seurantaraportit sekä metsänvalvontaosaston päätoimipaikkaan, jossa tehdään lisävarmennus vertailemalla tietoja.

B. Tietojen varmentaminen:

B.1 Puutavaran alkuperä ja ilmoitettujen tietojen paikkansapitävyys varmennetaan täsmäyttämällä kanto- ja tukkitiedot:

- Metsänvalvontaosaston pääkonttori vertaa yksityisen kiinteistön siirtoilmoituksen tietoja tarkastusraportin ja päivittäisen tarkastusraportin tietoihin sekä kenttätietolomakkeeseen puutavaran alkuperän varmentamiseksi ja 3.3.2 kohdassa lueteltujen sääntöjen 2, 5 ja 7 noudattamisen varmentamiseksi.

B.2 Guyanan metsäkomission päätoimipaikassa varmennetaan verotuksellisten ja leimamerkin käyttöä koskevien velvoitteiden täyttäminen:

- Guyanan metsäkomission sisäisen tarkastuksen yksikkö vertaa metsänvalvontaosaston leimamerkkien myöntämisrekisterin ja yksityisen kiinteistön siirtoilmoituksen tietoja metsänvalvontaosaston leimamerkkien palauttamisrekisterin tietoihin sen varmentamiseksi, että metsäsektorin toimija noudattaa 3.3.3 kohdan sääntöä 3.

Metsänvalvontaosaston päätoimipaikka täyttää edellä esitettyjen varmennusten perusteella asiakirjatarkastusraportin ja lähettää sen yhdessä 3.4.4.3 kohdassa mainittujen raporttien ja lomakkeen kanssa hallinnon tietojärjestelmäyksikölle arkistoitavaksi metsäsektorin toimijan sähköiseen tiedostoon.

3.4.4.4 Kuljetuksen vaatimustenmukaisuuden varmentaminen

Metsänvalvontaosasto varmentaa 3.3.4 kohdassa esitettyjen kuljetusvaatimusten noudattamisen useilla kenttävarmennuksen ja tietojen varmennuksen tasoilla. Metsänvalvontaosasto arvioi puutavaran alkuperää alkuperän osoittavan asiakirjan varmennuksella.

A. Kenttätarkastukset:

A.1 Kuljetustoiminnan seuranta

Metsänvalvontaosasto tarkastaa kuljetettavan puutavaran rutiinitarkastuksilla puutavaran lähteen arvioimiseksi ja sen arvioimiseksi, noudattaako metsäsektorin toimija 3.3.4 kohdassa mainittuja sääntöjä 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9 tai 10 ja 8 (tilanteen mukaan), ja täyttää kuukausiraportin, jossa luetellaan kaikki mahdolliset noudattamattajättämistapaukset.

Metsänvalvontaosaston henkilöstö toimittaa kuukausiraportin metsänvalvontaosaston päätoimipaikkaan, jossa tehdään lisävarmennus tietoja vertailemalla.

B. Tietojen varmentaminen:

B.1 Kuljetettavia puutuotteita koskevien ilmoitettujen tietojen varmentaminen:

Metsänvalvontaosaston päätoimipaikka vertaa 3.3.4 kohdassa lueteltujen kuljetusasiakirjojen tietoja kuukausiraportin tietoihin arvioidakseen 3.3.4 kohdassa mainittujen sääntöjen 8 sekä 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9 tai 10 (tilanteen mukaan) noudattamista.

Metsänvalvontaosaston päätoimipaikka täyttää edellä esitettyjen varmennusten perusteella asiakirjatarkastusraportin ja lähettää sen yhdessä kuukausiraportin kanssa hallinnon tietojärjestelmäyksikölle arkistoitavaksi metsäsektorin toimijan sähköiseen tiedostoon.

3.4.4.5 Jalostuslaitosten sääntöjenmukaisuuden varmentaminen

Metsänvalvontaosaston vastuulla on varmentaa ja täsmäyttää puutavaravarantoa ja tukkivarastoja koskevat tiedot sekä tukkipanoksia ja jalostuslaitoksissa (sahalaitoksessa tai puutavaraliikkeessä) jalostettuja tuotoksia koskevat tiedot. Metsänvalvontaosasto tarkistaa ja täsmäyttää kuukausittain puutuotepanokset ja -tuotokset vertailemalla sahalaitokseen tai puutavaraliikkeeseen saapuvien puutuotteiden tilavuuksia laitoksen jalostamien puutuotteiden tilavuuksiin (tuotos). Metsänvalvontaosasto tutkii jalostustoiminnan tosiasialliset panokset ja tuotokset laitokseen tuotavien ja siellä jalostettujen puutuotteiden tyyppien ja tilavuuksien sekä jalostuksen hyötysuhteen perusteella sen varmistamiseksi, ettei laitokseen pääse ilmoittamattomia puutuotteita. Näin varmistetaan, että metsäsektorin toimija jalostaa vain ilmoitettuja puutuotteita, jotka on tarkastettu ennen laitokseen saapumista.

Metsänvalvontaosasto varmentaa 3.3.5 kohdassa esitettyjen jalostusvaatimusten noudattamisen usean tason kenttävarmennuksilla ja tietojen varmennuksilla.

A. Kenttätarkastukset ja -varmennukset:

A.1 Sahalaitokseen tai puutavaraliikkeeseen saapuvien puutuotteiden alkuperän ja ilmoitusten oikeellisuuden seuranta ja varmentaminen

Metsänvalvontaosaston kenttähenkilöstö arvioi metsäsektorin toimijan sääntöjen 1 ja 2 noudattamista (ks. 3.3.5 kohta) vertailemalla sahalaitoksen/puutavaraliikkeen vastaanotettujen/ostettujen/toimitettujen tuotteiden rekisterin tietoja sahalaitokseen tai puutavaraliikkeeseen saapuvien puutuotteiden fyysisen tarkastuksen tietoihin ja täyttää päivittäisen seurantaraportin, jossa luetellaan kaikki mahdolliset noudattamattajättämistapaukset.

Metsänvalvontaosaston henkilöstö toimittaa päivittäisen seurantaraportin metsänvalvontaosaston päätoimipaikkaan, jossa tehdään lisävarmennus tietoja vertaamalla.

B. Tietojen varmentaminen:

B.1 Ilmoitettujen tietojen oikeellisuuden varmentaminen täsmäyttämällä:

- Metsänvalvontaosaston päätoimipaikka vertaa sahalaitoksen/puutavaraliikkeen vastaanotettujen/ostettujen/toimitettujen tuotteiden rekisterin tietoja päivittäisen seurantaraportin tietoihin sen varmistamiseksi, että 3.3.5 kohdassa lueteltuja sääntöjä 1, 2 ja 5 noudatetaan.

Metsänvalvontaosaston päätoimipaikka vertaa palautuslomakkeista¹ saatuja tietoja päivittäiseen seurantaraporttiin, jotta voidaan varmentaa 3.3.5 kohdassa lueteltujen sääntöjen 1, 3 tai 4 ja 5 noudattaminen ja seurata jalostuksen hyötysuhdetta sen varmistamiseksi, että sahalaitoksessa tai puutavaraliikkeessä ei käsitellä ilmoittamattomia puutuotteita. Metsänvalvontaosaston päätoimipaikka täyttää edellä esitettyjen varmennusten perusteella asiakirjatarkastusraportin ja lähettää sen yhdessä kaikkien 3.4.4.5 kohdassa mainittujen raporttien kanssa hallinnon tietojärjestelmäyksikölle arkistoitavaksi metsäsektorin toimijan sähköiseen tiedostoon.

---

¹ Sahatun ja tuotetun puutavaran palautuslomake ("return of lumber sawn and lumber produced form") tai sahattujen tukkien tai tuotetun puutavaran palautuslomake ("return of log sawn and lumber produced form") tai puutavaraliikkeen kuukausittainen palautusilmoitus.

3.4.4.6 Puutuotteiden kotimarkkinoilla myynnin sääntöjenmukaisuuden varmentaminen¹

Metsänvalvontaosasto varmistaa kaikkien jalostuksen jälkeen myytyjen puutuotteiden sääntöjenmukaisuuden 3.4.4.5 kohdassa kuvattujen jalostustoimien varmennuksilla.

Lisäksi metsänvalvontaosaston päätoimipaikka varmentaa puutavaralähteet varmentamalla seuraavat tiedot:

- Metsänvalvontaosaston päätoimipaikka vertaa puutuotteiden myyntilomakkeista saatuja tietoja asianomaisiin palautuslomakkeisiin² ja sahalaitoksen/puutavaraliikkeen tuoterekisteristä saatuihin vastaanotettuja/ostettuja/toimitettuja tuotteita koskeviin tietoihin, jotta voidaan varmistaa 3.3.6 kohdassa lueteltujen sääntöjen 1, 2, 3 ja 4 noudattaminen ja varmentaa, ettei ilmoittamattomia puutuotteita myydä.

---

¹ Ks. metsäsektorin toimijan määritelmä liitteessä II olevassa 3 kohdassa.

² Sahatun ja tuotetun puutavaran palautuslomake (”return of lumber sawn and lumber produced form”) tai sahattujen tukkien tai tuotetun puutavaran palautuslomake (”return of log sawn and lumber produced form”) tai puutavaraliikkeen kuukausittainen palautusilmoitus.

- Metsänvalvontaosaston päätoimipaikka vertaa puutuotteiden myyntilomakkeiden tietoja kauppakirjan tietoihin varmentaa 3.3.6 kohdassa lueteltujen sääntöjen 1, 2, 3 ja 4 noudattamisen sekä sen, ettei ilmoittamattomia puutuotteita myydä (sovelletaan metsäsektorin toimijaan, joka on luonnollinen henkilö, oikeushenkilö tai yhteisö, jolla on lupa ainoastaan ostaa ja myydä puutuotteita).

Metsänvalvontaosaston päätoimipaikka täyttää edellä esitettyjen varmennusten perusteella asiakirjatarkistusraportin ja lähettää sen yhdessä kaikkien sääntöjenmukaisuutta koskevia tietoja sisältävien lomakkeiden ja rekisteritietojen kanssa hallinnon tietojärjestelmäyksikölle arkistoitavaksi metsäsektorin toimijan sähköiseen tiedostoon.

- Laajat ja suppeat käyttöoikeusalueet, muuhun käyttöön otettavat valtion maat, amerintiaanien kylät ja yksityiset maat

Metsänvalvontaosasto varmistaa kaikkien jalostuksen jälkeen myytyjen puutuotteiden sääntöjenmukaisuuden 3.4.4.1 ja 3.4.4.2 kohdassa kuvattujen korjuun jälkeisten toimien ja korjuutoimien varmuuksilla.

Lisäksi metsänvalvontaosaston päätoimipaikka tekee seuraavat puutavaralähteiden tietojen varmennukset:

- Metsänvalvontaosaston päätoimipaikka vertaa puutuotteiden myyntilomakkeista saatuja tietoja kuljetusasiakirjojen tietoihin arvioidakseen 3.3.6 kohdassa lueteltujen sääntöjen 1, 2, 3 ja 4 noudattaminen ja varmentaakseen, ettei ilmoittamattomia puutuotteita myydä.

Edellä esitetyn varmennuksen perusteella metsänvalvontaosaston päätoimipaikka täyttää asiakirjatarkastusraportin ja lähettää sen yhdessä puutuotteiden myyntilomakkeen kanssa hallinnon tietojärjestelmäyksikölle arkistoitavaksi metsäsektorin toimijan sähköiseen tiedostoon.

3.4.4.7 Vientivaatimusten noudattamisen varmentaminen

Ennen FLEGT-luvan ja vientitodistuksen myöntämistä on kaksi erillistä peräkkäistä varmennusmenettelyä: Guyanan metsäkomission luokitustarkastus ja puutavaran laillisuus- ja kauppayksikön lopputarkastukset. Liitteessä IV vahvistetaan FLEGT-lupia koskevat vaatimukset, jotka perustuvat näihin varmennusmenettelyihin.

Metsänvalvontaosasto varmentaa 3.3.7 kohdassa esitettyjen vaatimusten noudattamisen useilla kenttävarmennuksen ja tietojen varmennuksen tasoilla.

A. Kenttätarkastukset:

A.1 Guyanan metsäkomission tarkastus

Kun metsäsektorin toimija on jättänyt metsätuotteiden vientihakemuksen ja kaikki siihen liittyvät lomakkeet ja asiakirjat, metsänvalvontaosaston kenttähenkilöstö tarkastaa puutuotteet arvioimalla niiden tilavuuden ja luokittelemalla ne arvioidakseen 3.3.7 kohdassa lueteltujen sääntöjen 1, 2 ja 3 noudattamista. Jos Guyanan metsäkomission luokituksen tarkastaja katsoo luokittelun jälkeen, että noudattamattajättämistapauksia ei ole, hän kiinnittää puutuotteeseen ”hyväksyntämerkin” ja täydentää puutavaran markkinoillesaattamistodistuksen hakemuksen ennen kuin se palautetaan metsäsektorin toimijalle. Metsäsektorin toimija toimittaa puutavaran markkinoillesaattamistodistuksen hakemuksen uudelleen metsänvalvontaosaston päätoimipaikkaan tietoja vertaamalla tehtävää lisävarmennusta varten (ks. B.1 kohta).

B. Tietojen varmentaminen:

B.1 Ilmoitettujen tietojen ja puutuotteiden alkuperän varmentaminen:

B.1.a Metsänvalvontaosaston päätoimipaikka vertaa puutavaran markkinoillesaattamistodistuksen hakemuksen tietoja metsätuotteiden vientihakemukseen, vientitodistushakemukseen ja automatisoidussa tullitietojärjestelmässä (ASYCUDA) olevaan sähköiseen yhtenäiseen hallinnolliseen asiakirjaan (ESAD) puutavaran lähteen ja 3.3.7 kohdassa lueteltujen sääntöjen 1, 2, 3, 4, 5 ja 6 noudattamisen varmentamiseksi.

Metsänvalvontaosasto toimittaa sen jälkeen varmennusraportin hallinnon tietojärjestelmäyksikölle arkistoitavaksi keskustietokantaan. Kun metsäsektorin toimija katsotaan sääntöjenmukaiseksi, metsänvalvontaosasto toimittaa myös vientipyyntölomakkeen puutavaran laillisuus- ja kauppayksikölle.

B.1.b GTLAS-järjestelmän noudattamisen varmistaminen
FLEGT-luvan myöntämistä varten:

Puutavaran laillisuus- ja kauppayksikkö käyttää hallinnon tietojärjestelmäyksikön keskustietokantaan konsolidoidun varmennuksensa aikana arkistoimia sääntöjenmukaisuustietoja (ks. 3.6 kohta) metsäsektorin toimijan vaatimustenmukaisuustietojen tarkastamiseen sen varmentamiseksi, että metsäsektorin toimija noudattaa kaikkia asiaankuuluvia indikaattoreita, ja myöntää siinä tapauksessa metsäsektorin toimijalle vientitodistuksen (ja FLEGT-luvan unionin markkinoille). Sen jälkeen metsäsektorin toimija toimittaa tullin valmistevero- ja kauppatoimintojen yksikölle vientitodistuksen ja kaikki tarvittavat asiakirjat.

B.2 Guyanan metsäkomission päätoimipaikassa varmennetaan verotusta koskevien velvoitteiden täyttäminen:

- Guyanan metsäkomission sisäisen tarkastuksen yksikkö vertaa lähetykseen liittyvän laskun tietoja vastaanoton yhteydessä saataviin tietoihin sen varmentamiseksi, että metsäsektorin toimija noudattaa 3.3.7 kohdan sääntöä 7.

Metsänvalvontaosaston päätoimipaikka toimittaa edellä esitettyjen varmennusten perusteella kaikki 3.4.4.7 kohdassa mainitut lomakkeet hallinnon tietojärjestelmäyksikölle arkistoitavaksi keskustietokantaan metsäsektorin toimijan sähköiseen tiedostoon.

C. Kenttätarkastukset

C.1 Tullin valmistevero- ja kauppatoimintojen yksikön lähetyksen tarkastus

Tullin valmistevero- ja kauppatoimintojen yksikkö tekee lisätarkastuksia sen varmistamiseksi, että puutuotteiden lähetys vastaa vientitodistuksessa olevia tietoja, minkä jälkeen tullin valmistevero- ja kauppatoimintojen yksikkö hyväksyy puutuotteiden luovutuksen vientiä varten.

Jos automatisoidussa tullitietojärjestelmässä (ASYCUDA) olevan sähköisen yhtenäisen hallinnollisen asiakirjan (ESAD) ja FLEGT-luvan sisällöt poikkeavat toisistaan, tullin valmistevero- ja kauppatoimintojen yksikkö ilmoittaa asiasta puutavaran laillisuus- ja kauppayksikölle, joka toteuttaa asianmukaisia toimia, jotka kehitetään GTLAS-järjestelmän täytäntöönpanovaiheessa.

3.4.4.8 Tuotujen puutuotteiden varmentaminen

Kansallinen kasvinsuojelujärjestö tekee yhteistyössä Guyanan metsäkomission ja tullin valmistevero- ja kauppatoimintojen yksikön kanssa tuotujen puutuotteiden järjestelmällisiä tarkastuksia seuraavien asiakirjojen perusteella:

- metsäsektorin toimijan asianmukaisen huolellisuuden arviointiraportti;

- voimassaoleva FLEGT-lupa; tai
- voimassa oleva CITES-lupa.

Metsänvalvontaosasto varmentaa yhteistyössä kansallisen kasvinsuojelujärjestön ja tullin valmistevero- ja kauppatoimintojen yksikön kanssa 3.3.8 kohdassa esitettyjen vaatimusten noudattamisen useilla kenttävarmennuksen ja tietojen varmennuksen tasoilla.

Tullin valmistevero- ja kauppatoimintojen yksikön ja Guyanan metsäkomission välistä tiivistä koordinointia jatketaan puutavaran tuonnin valvonnassa ja tarkastamisessa varmistetaan, että kaikki tuodut puutuotteet ovat laillisia. Guyanan metsäkomissio laatii tuotujen puutuotteiden valvontamenettelyjen käsikirjan GTLAS-järjestelmän täytäntöönpanovaiheessa. Tämä käsikirja sisältää asianmukaisen huolellisuuden periaatteet puutuotteita markkinoille saattavien toimijoiden velvollisuuksien vahvistamisesta 20 päivänä lokakuuta 2010 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 995/2010 (EU:n puutavara-asetus) mukaisesti.

A. Tuontihakemuksen tietojen varmentaminen

A.1 Kansallisen kasvinsuojelujärjestön, Guyanan metsäkomission ja tullin valmistevero- ja kauppatoimintojen yksikön koordinoitut asiakirjatarkastukset:

- Kansallinen kasvinsuojelujärjestö, Guyanan metsäkomissio (metsänvalvontaosasto) ja tullin valmistevero- ja kauppatoimintojen yksikkö arvioivat, noudattaako metsäsektorin toimija 3.3.8 kohdassa lueteltuja sääntöjä 1, 3, 4 ja 5, sekä lainvastaisuuden riskiä ja vahvistavat tuotavien puutuotteiden laillisen alkuperän asiakirjatarkastuksilla. Kansallinen kasvinsuojelujärjestö täyttää varmennusraportin, jossa luetellaan kaikki mahdolliset noudattamattajättämistapaukset.

Kun metsäsektorin toimija katsotaan sääntöjenmukaiseksi, kansallinen kasvinsuojelujärjestö myöntää tuontiluvan. Sen perusteella tullin valmistevero- ja kauppatoimintojen yksikkö vapauttaa tuontiluvassa luetellut puutuotteet tullin valmistevero- ja kauppatoimintojen yksikön ja metsänvalvontaosaston varmennuksen (kts. B kohta) jälkeen.

Kansallinen kasvinsuojelujärjestö toimittaa edellä esitettyjen varmennusten perusteella edellä 3.4.4.8 kohdassa mainitun varmennusraportin hallinnon tietojärjestelmäyksikkö tietoja vertailemalla tehtävää lisävarmennusta varten.

B. Kenttätarkastus ja -varmennus:

B.1 Tullin valmistevero- ja kauppatoimintojen yksikön ja Guyanan metsäkomission (metsänvalvontaosaston) suorittama lähetysten tarkastus:

Tullin valmistevero- ja kauppatoimintojen yksikön ja metsänvalvontaosaston kenttähenkilöstö voi suorittaa fyysisiä lisävarmennuksia edellä mainittujen varmennusten tulosten ja riskinarvioinnin perusteella sen arvioimiseksi, noudattaako metsäsektorin toimija 3.3.8 kohdassa mainittua sääntöä 2. Puutuotteiden fyysisessä tarkastuksessa arvioidaan, vastaavatko ne tuontilupahakemusta. Tullin valmistevero- ja kauppatoimintojen yksikkö täyttää varmennusraportin, jossa luetellaan kaikki mahdolliset noudattamattajättämistapaukset.

C. Tietojen varmentaminen

C.1 Puutuotteiden lähteen varmentaminen täsmäytyksen avulla:

Metsävarojen hallintaosaston päätoimipaikassa verrataan varmennusraportin tietoja metsäsektorin tuontiasiakirjoista saatuihin tietoihin, jotta voidaan varmistaa 3.3.8 kohdassa lueteltujen sääntöjen 1 ja 2 noudattaminen.

Metsänvalvontaosaston päätoimipaikka täyttää edellä esitettyjen varmennusten perusteella asiakirjatarkistusraportin ja lähettää sen yhdessä 3.4.4.8 kohdassa mainittujen lomakkeiden ja raporttien kanssa hallinnon tietojärjestelmäyksikölle arkistoitavaksi metsäsektorin toimijan sähköiseen tiedostoon.

3.5 Noudattamattajättämisten hallinnointi

Yksi GTLAS-järjestelmän keskeisistä tehtävistä on tunnistaa ja korjata noudattamattajättämiset, mitä kutsutaan usein noudattamattajättämisten hallinnoimiseksi. Tämä on GTLAS-järjestelmän tehtävä kaikkien laillisuusmääritelmässä säänneltyjen toimien osalta, jotka perustuvat kaikkiin oikeudellisiin ja sääntelyyn liittyviin vaatimuksiin. Lisäksi riippumattomassa tarkastuksessa arvioidaan, onko GTLAS-järjestelmä sille asetettujen tavoitteiden ja prosessien mukainen. GTLAS-järjestelmä varmistaa, että aina kun noudattamattajättäminen havaitaan, mukaan lukien sopimuksen ehtojen noudattamisen laiminlyönti, toteutetaan seuraavat toimenpiteet lakisääteisten velvoitteiden mukaisesti. Jos tällaiset toimenpiteet eivät sisälly kansalliseen oikeudelliseen kehykseen, GTLAS-järjestelmä määrittelee nämä täydentävät toimenpiteet, joihin voi sisältyä hallinnollisia ja toiminnallisia seuraamuksia. Täytäntöönpanovaiheessa sisällytetään mekanismit noudattamattajättämisten riskien tunnistamiseksi ja käsittelemiseksi kaikkiin GTLAS-järjestelmän osiin, myös laatimalla GTLAS-järjestelmän varmennuksen menettelykäsikirja tarpeen mukaan nykyisten vaatimusten täydentämiseksi. GTLAS-järjestelmä sisältää myös noudattamattajättämisten hallinnoinnin järjestelmälliset menettelyt.

Noudattamattajättämisten hallinnointi GTLAS-järjestelmän avulla on järjestelmällistä ja sekä oikeudellisten vaatimusten että sääntelyvaatimusten mukaista. Se tukee avoimuuden ja vastuuvollisuuden periaatteita ja muun muassa sen varmistamista, että hallinnon tietojärjestelmäyksikkö kirjaa sähköisesti keskustietokantaan kaikki GTLAS-järjestelmän täytäntöönpanon aikana havaitut noudattamattajättämistapaukset.

Tiedot kootaan, analysoidaan ja jaetaan täytäntöönpanoviranomaisten kanssa. Puolivuosittain julkaistaan tiivistelmä tilivelvollisuuden edistämiseksi ja täytäntöönpanon vahvistamiseksi. Jos GTLAS-järjestelmässä todettu noudattamattajättäminen johtaa puun takavarikointiin, se käynnistää 3.3.10 kohdassa kuvatun puutavaran takavarikointiprosessin.

3.6 Konsolidoitu varmennus

Hallinnon tietojärjestelmäyksikkö tekee konsolidoidun varmennuksen varmistaakseen, että metsäsektorin toimija noudattaa kaikkia laillisuusmääritelmän indikaattoreita. Hallinnon tietojärjestelmäyksikkö arkistoi kaikki Guyanan metsäkomission metsävarojen hallintaosastolta, talousosastolta ja metsänvalvontaosastolta sekä muilta ministeriöiltä ja/tai viranomaisyksiköiltä saamansa sääntöjenmukaisuustiedot metsäsektorin toimijan sähköiseen tiedostoon. Kunkin indikaattorin konsolidoidun varmennuksen menettelyt ja tiheys sekä hallinnon tietojärjestelmäyksikön ja muiden ministeriöiden ja/tai viranomaisyksiköiden välistä tietojenvaihtoa koskevat pöytäkirjat vahvistetaan GTLAS-järjestelmän varmennuksen menettelykäsikirjassa GTLAS-järjestelmän täytäntöönpanovaiheessa.

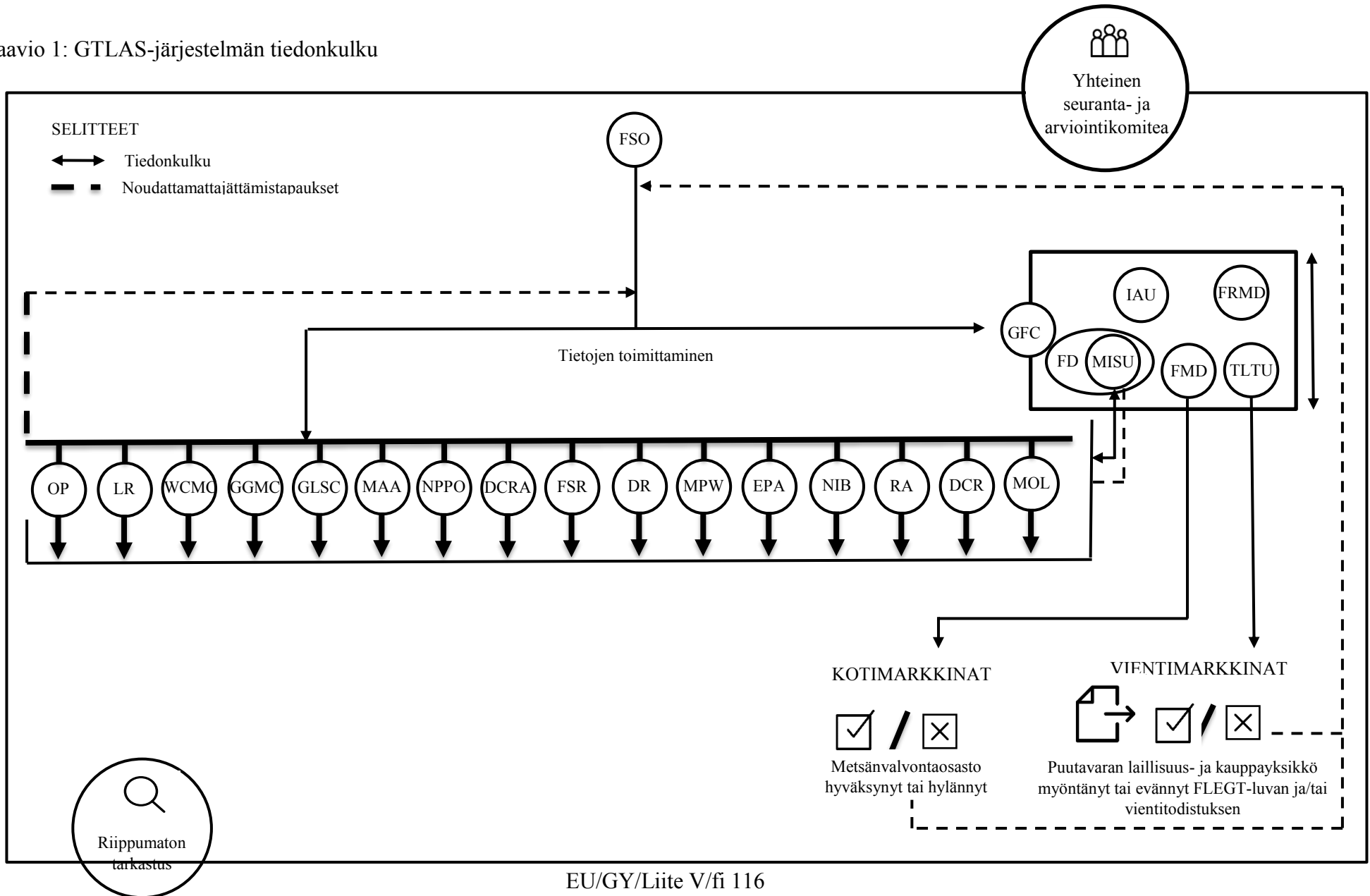
Hallinnon tietojärjestelmäyksikkö päivittää GTLAS:n varmennukseen osallistuvien ministeriöiden ja/tai viranomaisyksiköiden sille toimittamien tietojen perusteella keskustietokannan vaatimusten noudattamattajättämissä koskevan osan metsäsektorin toimijan sähköiseen tiedostoon. Hallinnon tietojärjestelmäyksikkö seuraa myös kaikkia noudattamattajättämissä, jotka liittyvät ministeriöiden ja/tai viranomaisyksiköiden keskustietokannan noudattamattajättämissä koskevassa osassa tunnistettuihin ja kirjattuihin indikaattoreihin sen varmistamiseksi, että näitä noudattamattajättämissä käsitellään oikea-aikaisesti. Puutavaran laillisuus- ja kauppayksikkö saa keskustietokannan avulla käyttöönsä kaikki tiedot siitä, miten metsäsektorin toimijat noudattavat GTLAS-järjestelmän vaatimuksia, ja tekee FLEGT-lupapäätöksensä sen perusteella.

3.7 Tietojen kerääminen ja hallinta

Alla olevassa kaaviossa 1 esitetään tiedonhallinta- ja varmennusprosessien kulku GTLAS-järjestelmässä, koska se liittyy puutuotteiden kotimaiseen ja kansainväliseen kauppaan.

Siinä kuvataan, miten tietoja kerätään puunseurantajärjestelmän menettelyjen avulla, jotta voidaan säännellä metsäsektorin toimijoiden toimintaa ja toimenpiteitä sekä varmistaa voimassa olevan kansallisen oikeudellisen kehyksen noudattaminen.

Kaavio 1: GTLAS-järjestelmän tiedonkulku

SELITTEET

- Metsäsektorin toimija (FSO) toimittaa ministeriöille ja/tai viranomaisyksiköille asiaankuuluvat asiakirjat laillisuusmääritelmän indikaattoreiden noudattamiseksi.
- Guyanan metsäkomissio (GFC) ja muut ministeriöt ja/tai viranomaisyksiköt varmentavat metsäsektorin toimijan toimittamien ja tarkastusten aikana kerättyjen tietojen avulla, että metsäsektorin toimija noudattaa indikaattoreita. Nämä tiedot välitetään hallinnon tietojärjestelmäyksikköön (MISU) tallennettavaksi keskustietokantaan metsäsektorin toimijan sähköiseen tiedostoon.
- Guyanan metsäkomissio hallinnoi Guyanan puutavaran laillisuudenvarmennusjärjestelmää (GTLAS), johon kuuluu puunseurantajärjestelmä, ja varmentaa metsäsektorin toimijan toiminnan sääntöjenmukaisuuden seuraavien yksiköiden ja osastojen työn avulla:
- Metsävarojen hallintaosasto (FRMD) kerää metsäsektorin toimijalta ja asianomaisilta ministeriöiltä ja/tai viranomaisyksiköiltä tiedot metsäsektorin toimijan oikeudellisesta asemasta kaikkien liitteen I kattamien puutuotteiden lähteiden osalta. Sen jälkeen metsävarojen hallintaosasto toimittaa nämä tiedot hallinnon tietojärjestelmäyksikölle tallennettavaksi keskustietokantaan metsäsektorin toimijan sähköiseen tiedostoon. Metsävarojen hallintaosasto myös neuvoo metsänvalvontaosastoa (FMD) metsäsektorin toimijan puunkorjuun aloittamisen hyväksymisessä sekä Guyanan metsäkomission jäljitysleimamerkkien ja kuljetusasiakirjojen myöntämisessä. Lisäksi metsävarojen hallintaosasto toimittaa talousosastolle (FD) tietoja hallinnointipalkkioiden ja - maksujen maksamisesta.

- Metsänvalvontaosasto kerää tietoa kaikista puunseurantajärjestelmän kriittisistä valvontapisteistä kenttä- ja asiakirjatarkastusten avulla. Metsänvalvontaosasto myös vastaanottaa ja välittää asiaankuuluvia tietoja GTLAS-järjestelmään osallistuvilta metsäsektorin toimijoilta hallinnon tietojärjestelmäyksikölle. Lisäksi metsänvalvontaosasto toimittaa talousosastolle tietoja hallinnointipalkkioiden ja -maksujen maksamisesta. Metsänvalvontaosasto vastaa niin ikään kotimarkkinoilla myytävien puutuotteiden hyväksymisestä sen perusteella, että metsäsektorin toimija noudattaa GTLAS-järjestelmän vaatimuksia.
- Talousosasto saa metsäsektorin toimijan taloudellisiin velvoitteisiin liittyvät tiedot kaikilta muilta Guyanan metsäkomission osastoilta. Kaikki talousosaston saamat tiedot toimitetaan hallinnon tietojärjestelmäyksikölle tallennettavaksi keskustietokantaan metsäsektorin toimijan sähköiseen tiedostoon.
- Hallinnon tietojärjestelmäyksikkö vastaa keskustietokannan yleisestä hallinnoinnista. Tietojärjestelmäyksikkö vastaanottaa ja varmentaa kaikilta muilta Guyanan metsäkomission osastoilta sekä ministeriöiltä ja/tai viranomaisyksiköiltä saamansa tiedot, jotka liittyvät metsäsektorin toimijan täyttämiin GTLAS-järjestelmän vaatimuksiin. Se arkistoi nämä tiedot keskustietokantaan metsäsektorin toimijan sähköiseen tiedostoon.
- Sisäisen tarkastuksen yksikkö (IAU) tekee Guyanan metsäkomission muiden osastojen keräämien GTLAS-järjestelmän tietojen laadunvarmistuksia. Se myös toimittaa pyydettyessä riippumattomalle tarkastajalle raportin GTLAS-järjestelmän toiminnasta Guyanan metsäkomission toimien yhteydessä. Tarkastuksen aikana kerätyt tiedot välitetään myös hallinnon tietojärjestelmäyksikölle arkistoitavaksi keskustietokantaan.

- Puutavaran laillisuus- ja kauppayksikkö (TLTU) on Guyanan FLEGT-lupaviranomainen. Puutavaran laillisuus- ja kauppayksikkö tarkastaa keskustietokannasta, onko metsäsektorin toimija noudattanut kaikkia GTLAS-järjestelmän lakisääteisiä vaatimuksia, ennen kuin vientitodistus ja FLEGT-lupa myönnetään. Puutavaran laillisuus- ja kauppayksikkö toimittaa FLEGT-luvan ja vientitodistuksen myöntämistä tai epäämistä koskevat tiedot hallinnon tietojärjestelmäyksikölle arkistoitavaksi keskustietokantaan. Kun metsäsektorin toimijan katsotaan keskustietokannan tietojen perusteella noudattavan GTLAS-järjestelmän vaatimuksia, puutuotteet pääsevät vientimarkkinoille.
- Valitusmekanismeissa vastaanotetaan, arkistoidaan ja käsitellään metsäsektorin toimijoiden ja suuren yleisön valituksia, joita voidaan saada kolmen kanavan kautta: ministeriöt ja/tai viranomaisyksiköt, riippumaton tarkastaja tai yhteinen seuranta- ja arviointikomitea. Nämä tiedot toimitetaan sen jälkeen hallinnon tietojärjestelmäyksikölle arkistoitavaksi valitusrekisteriin.
- Riippumaton tarkastaja arvioi GTLAS-järjestelmän toimintaa, tehokkuutta ja luotettavuutta sovellettavan oikeudellisen kehyksen mukaisesti. Riippumaton tarkastaja kerää tietoja asiakirjatarkistuksista, kenttätarkastuksista, tutkimuksista ja asiaankuuluvien sidosryhmien haastatteluista. Riippumaton tarkastaja saa myös käyttöönsä Guyanan metsäkomission tuottamia tietoja sekä muiden GTLAS-järjestelmään osallistuvien ministeriöiden ja/tai viranomaisyksiköiden hallussa olevia tietoja. Riippumaton tarkastaja toimittaa tarkastuskertomuksen yhteisen seuranta- ja arviointikomitean tarkasteltavaksi.

- Yhteinen seuranta- ja arviointikomitea on (Guyanan ja unionin) kahdenvälinen mekanismi, joka valvoo GTLAS-järjestelmän täytäntöönpanovaihetta ja tämän sopimuksen luvanmyöntämisvaihetta. Yleinen seuranta- ja arviointikomitea tarkistaa riippumattoman tarkastajan saaman yhteenvetoraportin ja hyväksyy sen julkaisemisen. Yhteinen seuranta- ja arviointikomitea saa tietoja myös valitusmekanismin kautta. Se edistää myös osapuolten välistä vuoropuhelua ja tietojenvaihtoa.

3.8 FLEGT-lupajärjestelmä

FLEGT-lupa myönnetään jokaiselle liitteessä I lueteltuja puutuotteita sisältävälle ja unionin markkinoille vietävälle vientilähetykselle edellyttäen, että tällainen lähetys ja viejä täyttävät kaikki GTLAS-järjestelmässä vahvistetut vaatimukset.

Metsäsektorin toimijalle on myönnettävä FLEGT-luvat ennen tullin valmistevero- ja kauppatoimintojen yksikön suorittamaa lopullista vapautusta.

FLEGT-lupien yksityiskohtainen hallinnointi- ja myöntämismenettely kehitetään GTLAS-järjestelmän täytäntöönpanovaiheessa ja se sisällytetään metsänvalvontaosaston menettelykäsikirjaan vientimenettelyjä koskevaan jaksoon, ja se perustuu seuraaviin tekijöihin:

a) Asiakirjat

- CITES-lupa vaaditaan, jos lähetys sisältää CITES-luettelossa mainittuja lajeja.

- Puunviennin edellyttämät asiakirjat sekä vientitodistuksen ja FLEGT-luvan hakemisen sähköiset tai paperipohjaiset vaiheet esitetään selkeästi ja julkaistaan ennen FLEGT-lupajärjestelmän käyttöönottoa.
- Automatisoidussa tullitietojärjestelmässä (ASYCUDA) olevan sähköisen yhtenäisen hallinnollisen asiakirjan (ESAD) ja FLEGT-luvan välisen johdonmukaisuuden tarkastamista koskevat menettelyt kuvataan.
- b) Varmentaminen
  - Varmentamisen tarkoitus sekä tiheys ja laajuus kuvataan selkeästi.
- c) Luokittelu
  - Luokitteluvaatimukset ennen puutavaran vientiä esitetään.
- d) Puutavaran laillisuus- ja kauppayksikkö ja metsäsektorin toimija
  - Puutavaran laillisuus- ja kauppayksikön hakemuksen tilaa ja tulosta koskevan vastauksen antamisen määräaika on selkeästi määritelty.
  - Toimet puutavaran laillisuus- ja kauppayksikön toimintaa koskevien valitusten käsittelemiseksi esitetään selkeästi.

- Puutavaran laillisuus- ja kauppayksikön puutavaran vientihakemusten käsittelyvaiheet kuvataan selkeästi. Niitä ovat muun muassa hakemusten rekisteröinti, tietojen täydellisyyden ja oikeellisuuden tarkistaminen, vuorovaikutus viejän ja hallinnon tietojärjestelmäyksikön kanssa, viestintä toimivaltaisten viranomaisten kanssa ja tietojen arkistointi.
  - Puutavaran laillisuus- ja kauppayksikön laatimat säännölliset raportit yhteisen seuranta- ja arviointikomitean tarkasteltavaksi annetuista FLEGT-luvista kuvaillaan.
- e) Tullin valmistevero- ja kauppatoimintojen yksikkö
- Tullin valmistevero- ja kauppatoimintojen yksikön asema ja tehtävä vientiprosessissa määritellään selkeästi.
  - Määritellään selkeästi toimet, jotka toteutetaan, jos automatisoidussa tullitietojärjestelmässä (ASYCUDA) olevan sähköisen yhtenäisen hallinnollisen asiakirjan (ESAD) ja FLEGT-luvan välillä on eroja, mukaan lukien tullin valmistevero- ja kauppatoimintojen yksikön, puutavaran laillisuus- ja kauppayksikön ja hallinnon tietojärjestelmäyksikön välinen vuorovaikutus sekä keskustietokannan tiedonhallinta.

FLEGT-lupajärjestelmän yksityiskohdat sekä FLEGT-luvan malli ja FLEGT-lupaan sisällytettävät pakolliset tiedot esitetään liitteessä IV.

3.9 Riippumaton tarkastus

Riippumattoman tarkastuksen tavoitteena on arvioida, toimiiko GTLAS-järjestelmä tehokkaasti, asianmukaisesti ja luotettavasti. Sen tarkoituksena on myös tunnistaa mahdolliset heikkoudet ja riskit järjestelmän rakenteissa ja täytäntöönpanossa. Riippumattoman tarkastuksen toimeksianto, mukaan lukien tehtävät, vaaditut pätevyydet ja menetelmät, esitetään liitteessä VI.

3.10 GTLAS-järjestelmää koskeva valitusmekanismi

Valitusmekanismeissa käsitellään GTLAS-järjestelmän toimintaa koskevia valituksia ja riitoja. Valitusmekanismeja tuetaan GTLAS-järjestelmässä niin, että sitä voi käyttää kolmen kanavan kautta: ministeriöiden ja/tai viranomaisyksiköiden, riippumattoman tarkastajan tai yhteisen seuranta- ja arviointikomitean kautta. Valitus- ja riitojenratkaisumekanismia koskevia yksityiskohtaisia menettelyjä kussakin kanavassa kehitetään GTLAS-järjestelmän täytäntöönpanovaiheessa, ja ne julkistetaan.

3.10.1 Ministeriöt ja/tai viranomaisyksiköt

Kunkin GTLAS-järjestelmään osallistuvan ministeriön ja viranomaisyksikön valitusmekanismi perustuu olemassa oleviin järjestelmiin, joita arvioidaan ja muutetaan tarvittaessa GTLAS-järjestelmän kehittämisen yhteydessä. Kunkin ministeriön ja viranomaisyksikön valitusmekanismi perustuu seuraaviin periaatteisiin:

- se on selkeä, avoin ja helposti noudatettava
- se julkistetaan laajalti ja samalla annetaan ohjeet siitä, miten ja missä valitukset tehdään
- siinä käsitellään sekä sähköisiä että paperipohjaisia valituksia
- se on riittävän reagoiva, jotta varmistetaan, että valituksia tutkitaan ja käsitellään asianmukaisesti
- siinä varmistetaan kunkin ministeriön ja viranomaisyksikön sisäisillä tarkastuksilla, että valitukset käsitellään oikea-aikaisesti

- siinä annetaan valituksen esittäjille mahdollisuus hakea muutosta päätöksiin
- siinä käsitellään sekä luonnollisten henkilöiden että oikeushenkilöiden esittämiä valituksia
- siinä varmistetaan, että valituslomakkeet ovat käyttäjäystävällisiä, ja otetaan huomioon, että kaikki valituksen esittäjät eivät välttämättä ole luku- ja kirjoitustaitoisia.

Kukin ministeriö ja viranomaisyksikkö toimittaa Guyanan metsäkomissiolle säännöllisesti yhteenvedon GTLAS-järjestelmän täytäntöönpanoon ja toimintaan liittyvistä valituksista. Tämä yhteenvedo sisältää vastaanotettujen valitusten määrän, tyypit ja tilanteen. Guyanan metsäkomissio ylläpitää näitä tietoja keskustietokannan sähköisessä valitusrekisterissä. Riippumattomalla tarkastajalla on pääsy sähköisen valitusrekisterin tietoihin.

3.10.2 Riippumaton tarkastus

Riippumattomassa tarkastuksessa perustetaan erityinen mekanismi sidosryhmien valitusten tai kantelujen läpinäkyvää käsittelyä varten. Kehitettävissä menettelyissä riippumaton tarkastaja toimittaa kaikki valitukset Guyanan metsäkomissiolle valitusrekisteriin tallennettavaksi ja yhteiselle seuranta- ja arviointikomitealle.

Riippumattomassa tarkastuksessa (liite VI) valitusmekanismia varten kehitetyissä menettelyissä noudatetaan riippumattomuuden, luotettavuuden, saavutettavuuden, avoimuuden ja oikea-aikaisuuden periaatteita.

3.10.3 Yhteinen seuranta- ja arviointikomitea

Yhteinen seuranta- ja arviointikomitea vastaa FLEGT-lupajärjestelmän toimintaa ja täytäntöönpanoa koskevien valitusten käsittelystä kummankin osapuolen alueella. Se vastaa myös riippumattoman tarkastajan työhön liittyvien valitusten käsittelystä ja sopii tarvittavista toimenpiteistä. Tätä valitusmekanismia varten kehitetyissä menettelyissä noudatetaan riippumattomuuden, luotettavuuden, saavutettavuuden, avoimuuden ja oikea-aikaisuuden periaatteita.

3.11 GTLAS-järjestelmän täytäntöönpanon valvonta

Osapuolet perustavat yhteisen seuranta- ja arviointikomitean helpottamaan tämän sopimuksen hallinnointia, seurantaa ja tarkastelua tämän sopimuksen 20 artiklan mukaisesti. Yhteisen seuranta- ja arviointikomitean yleinen tehtävä tämän sopimuksen hallinnoinnissa, seurannassa ja tarkastelussa sekä sen GTLAS-järjestelmään liittyvät erityistehtävät kuvataan liitteessä X.

Guyana ja unioni perustavat tarvittaessa yhteiseen seuranta- ja arviointikomiteaan asiaankuuluvia alakomiteoita sopimuksen täytäntöönpanoon liittyvien erityisten alojen käsittelemiseksi. Alakomiteat laativat raportteja vastuualueistaan, mukaan lukien suositukset yhteiselle seuranta- ja arviointikomitealle uudelleentarkastelua ja asianmukaisia toimia varten.

Ennen FLEGT-lupien myöntämistä tehdään GTLAS-järjestelmästä yhteinen riippumaton tekninen arviointi. Tässä yhteisessä teknisessä arvioinnissa tarkastellaan järjestelmän kuvausta erityisesti tähän sopimukseen sen voimaantulon jälkeen tehtyjen muutosten osalta. Tässä arvioinnissa arvioidaan myös koko järjestelmää, jotta voidaan määrittää, onko käytössä asianmukaisia mekanismeja sen varmistamiseksi, että GTLAS täyttää suunnitellut tehtävänsä. Arvioinnin perusteet esitetään liitteessä VIII.

4 GTLAS-JÄRJESTELMÄN TÄYTÄNTÖÖNPANOVA TUKEVAT JÄRJESTELMÄT

GTLAS-järjestelmää kehitetään sen olemassa olevien osatekijöiden pohjalta, ja niitä vahvistetaan täytäntöönpanovaiheessa seuraavasti:

- a) Metsien käytön jakomenettely
  - Tunnistetaan ja korjataan puutteet ja nykyiset ja mahdolliset ristiriita-alueet maanjaon yhteydessä
  - Vahvistetaan tiedon jakamisen mekanismeja maanjaosta vastaavien viranomaisyksiköiden kanssa tehtävän yhteistyön parantamiseksi

b) Laillisuusmääritelmä

- Tunnistetaan ja korjataan nykyisen oikeudellisen kehyksen puutteita

c) Puunseurantajärjestelmän vaatimukset

- Päivitetään keskustietokanta GTLAS-järjestelmän tuottamien tietojen arkistointia ja analysointia varten, mihin kuuluu keskustietokantaan tallennettava metsäsektorin toimijan yksilöllinen sähköinen tiedosto, johon arkistoidaan kuhunkin metsäsektorin toimijaan liittyviä vaatimuksenmukaisuustietoja ja muita tietoja
- Päivitetään puunseuranjärjestelmä, jotta sidosryhmät voivat käyttää sitä keskitetyn portaalin kautta, ja parannetaan viestintäteknologioita, jotta tiedot voidaan siirtää ja jakaa Guyanan metsäkomissiossa luotettavasti ja turvallisesti

d) Käyttöoikeusalueiden jakovaatimusten, laillisuusmääritelmän ja puunseurantajärjestelmän vaatimusten noudattamisen varmentaminen

- Tehostetaan tarkastus-, varmennus- ja validointimenettelyjä muun muassa kehittämällä luotettavia rutiininomaisia ja satunnaisia tarkastuksia Guyanan metsäkomissiolle ja muille ministeriöille ja/tai viranomaisyksiköille

- Koordinoidaan virastojen välisiä laillisuuden varmentamista koskevia toimia, jotta voidaan antaa tietoja metsäsektorin toimijoiden sähköisiä tiedostoja ja varmennustoimia varten
- Parannetaan ja kehitetään järjestelmiä, joiden avulla voidaan tunnistaa, tallentaa ja hallinnoida metsäsektorin toimijoiden noudattamattajättämistapauksia
- Kehitetään tuontipuutavaran vaatimustenmukaisuuden valvontamenettelyjä
- Laaditaan GTLAS-järjestelmän varmennuksen menettelykäsikirja GTLAS-järjestelmään osallistuvien Guyanan metsäkomission osastojen ja kaikkien muiden ministeriöiden ja/tai viranomaisyksiköiden varmennustoimintojen (rutiininomainen ja konsolidoitu varmennus toimitusketjussa) tarkentamiseksi
- Kehitetään kriteerejä ja menettelyjä GTLAS-järjestelmän täytäntöönpanovaiheessa sen arvioimiseksi, estetäänkö amerintiaaneja käyttämästä perinteisiä oikeuksiaan

e) FLEGT-lupajärjestelmä

- Perustetaan kaikkeen unioniin suuntautuvaan puutavaran vientiin sovellettava FLEGT-lupajärjestelmä
- Perustetaan Guyanan metsäkomissioon uusi yksikkö, puutavaran laillisuus- ja kauppayksikkö, joka vastaa FLEGT-lupien ja vientitodistusten myöntämisestä

f) Riippumaton tarkastus

- Sovittu riippumaton kolmas osapuoli tekee määräaikaistarkastukset GTLAS-järjestelmän luotettavuuden, toimivuuden ja tehokkuuden arvioimiseksi ja parantamiseksi

g) Valitusmekanismi

- Kehitetään valitusten vastaanottamista ja käsittelyä koskevia menettelyjä ja ratkaistaan GTLAS-järjestelmän täytäntöönpanoon ja toimintaan liittyviä riitoja

h) GTLAS-järjestelmän täytäntöönpanon valvonta

- Luodaan sisäiset täytäntöönpanorakenteet tämän sopimuksen täytäntöönpanon edistymisen koordinoitua ja seurantaan varten
- Luodaan yhteinen seuranta- ja arviointikomitea osapuolille tämän sopimuksen täytäntöönpanoa varten

i) Muut keskeiset parannukset

- Parannetaan metsäsektoria koskevien tietojen julkista saatavuutta ja jakamista erityisesti GTLAS-järjestelmän osalta liitteen IX mukaisesti

- Kehitetään tietoliikenneteknologiaa, jotta voidaan jakaa tietoja lähes reaaliaikaisesti metsäsektorin toimijoiden, ministeriöiden ja/tai viranomaisyksiköiden kesken
- Laaditaan ministeriöiden ja/tai viranomaisyksiköiden henkilöstölle GTLAS-järjestelmää koskevien valmiuksien kehittämisohjelmia
- Otetaan vaiheittain käyttöön Guyanan metsäkomission uusi tulorakenne, johon kuuluu myös kantoarvo
- Siirrytään asteittain paperipohjaisesta sähköiseen tukijärjestelmään

Yhteenveto toimitusketjun kriittisistä valvontapisteistä sekä laillisuuden vahvistavista asiakirjoista ja todisteista

Alla oleva taulukko perustuu olemassa oleviin menettelyihin, jotka on esitetty puunseurantajärjestelmän ohjeissa ja metsänvalvontaosaston menettelykäsikirjassa, joita kumpaakin päivitetään GTLAS-järjestelmän täytäntöönpanovaiheessa (ks. ohjeiden luettelo liitteessä II).

Tuotteen tunnistetiedot	Tietojen ilmoittaminen		Tietojen varmentaminen	
	Toiminto ja vastuualue	Ilmoitettavat tiedot	Validointi	Täsmäytys
Menetelmä	Kuka ilmoittaa mitä ja miten?	Mitkä tiedot?	Mitä tietojoukkoja vertaillaan?	Mitä tietojoukkoja vertaillaan?
1. Ennen puunkorjuuta (toimitusketjuun pääsevien puiden tunnistuskohta) – ks. 3.3.1, 3.3.2 ja 3.4.4.2 kohta				
Jokainen puu merkitään yksilöllisellä inventaarinumeroilla käyttäen metsäsektorin toimijan puuinventaarin leimamerkkejä.	Metsäsektorin toimija täyttää korjuuta edeltävän inventaariraportin ja toimittaa sen sekä metsänhoitosuunnitelman ja vuotuisen toimintasuunnitelman Guyanan metsäkomission päätoimipaikkaan.	Ennen puunkorjuuta määritellään puutuotteeseen liittyvät asiaankuuluvat tiedot korjuuta edeltävässä inventaariraportissa, joka sisältää metsäkartan. Määritettäviä tietoja ovat muun muassa seuraavat: – tunnistenumero – laji – halkaisija – sijainti (ruudusto/GPS) – aluenumero.	Metsäsektorin toimijan puunkorjuuta edeltävässä inventaariraportissa ilmoitettujen inventaaritietojen oikeellisuus varmennetaan vertaamalla niitä Guyanan metsäkomission varmennusraporttiin (fyysinen tarkastus). Muuhan käyttöön otettavien valtion maiden osalta metsävarojen hallintaosasto määrittelee sijainnin ja puulajit korjuuta edeltävässä tarkastusraportissa.	Ei sovelleta, koska puunkorjuuta edeltävässä inventaarissa yksilöidään kaupallinen puukanta, joka voidaan päästää toimitusketjuun. Ei täsmäytystä, koska Guyanan metsäkomissio kerää tiedot suoraan.
Huomautukset: Laajojen käyttöoikeusalueiden ja muuhun käyttöön otettavien valtion maa-alueiden saapumispiste toimitusketjussa. Voidaan luopua, jos kaivostoiminnan harjoittaminen vaikuttaa vähintään 25 prosenttiin alueesta. Suppeiden käyttöoikeusalueiden, amerintiaanien kylien tai yksityisten maiden osalta ei vaadita puunkorjuuta edeltävää inventaaria.				
2. Puunkorjuu – ks. 3.3.2 ja 3.4.4.3 kohta				

Tuotteen tunnistetiedot	Tietojen ilmoittaminen		Tietojen varmentaminen	
	Toiminto ja vastuualue	Ilmoitettavat tiedot	Validointi	Täsmäytys
Menetelmä	Kuka ilmoittaa mitä ja miten?	Mitkä tiedot?	Mitä tietojoukkoja vertaillaan?	Mitä tietojoukkoja vertaillaan?
Jokainen tukki yksilöidään ainutkertaisella tunnistenumeroilla käyttäen Guyanan metsäkomission jäljitysleimamerkkiä.	Metsäsektorin toimija täyttää siirtoluvan tai yksityisen kiinteistön siirtoilmoituksen ja toimittaa sen Guyanan metsäkomission metsäasemalle.	<p>Puunkorjuun jälkeen, kun metsäsektorin toimija on valmis kuljettamaan puutuotteet, puutuotteisiin liittyvät asiaankuuluvat tiedot määritellään kirjallisesti siirtoluvassa tai yksityisen kiinteistön siirtoilmoituksessa, johon sisältyy</p> <ul style="list-style-type: none"> – myöntämispäivä ja -aika – metsäsektorin toimijan nimi – määräpaikka – kuljetustavan rekisteröintinumero – Guyanan metsäkomission jäljitysleimamerkin numero – puulaji ja tuotetyyppi – tilavuus – kannon GPS-lukema – kappalemäärä – halkaisijat (x4) – pituus. 	<p>Vain laajat ja suppeat käyttöoikeusalueet, muuhun käyttöön otettavat valtion maat, amerintiaanien kylät ja yksityiset maat: Metsäsektorin toimijan siirtoluvassa tai yksityisen kiinteistön siirtoilmoituksessa ilmoitettujen mittausten ja puulajien oikeellisuuden varmentaminen vertaamalla niitä puutuotteiden fyysiseen tarkastukseen.</p> <p>Vain laajat ja suppeat käyttöoikeusalueet: Ympäristövaatimukset varmennetaan kantojen fyysisen tarkastuksen aikana niiden lajien osalta, jotka on ilmoitettu siirtoluvassa tai yksityisen kiinteistön siirtoilmoituksessa.</p>	<p>Tukin alkuperän varmentaminen:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Vain laajat ja suppeat käyttöoikeusalueet, amerintiaanien kylät ja yksityiset maat: Siirtoluvassa tai yksityisen kiinteistön siirtoilmoituksessa ilmoitetut GPS-lukema, puulaji ja halkaisija varmennetaan vertaamalla niitä tarkastusraporttiin, päivittäiseen seurantaraporttiin tai Guyanan metsäkomission kentätietolomakkeeseen (fyysisestä tarkastuksesta). 2. Vain laajat käyttöoikeusalueet: Tukkien määrä ja tilavuus varmennetaan puulajeittain ja halkaisijaluokittain vertaamalla siirtolupaa ja Guyanan metsäkomission varmennusraporttia keskenään (puunkorjuuta edeltävästä tarkastuksesta). 3. Vain muuhun käyttöön otettavat valtion maat: GPS-lukema ja ilmoitettujen tietojen oikeellisuus varmennetaan vertaamalla siirtolupaa ja puunkorjuuta edeltävää tarkastusraporttia keskenään (puunkorjuuta edeltävästä tarkastuksesta).

Tuotteen tunnistetiedot	Tietojen ilmoittaminen		Tietojen varmentaminen	
	Toiminto ja vastuualue	Ilmoitettavat tiedot	Validointi	Täsmäytys
Menetelmä	Kuka ilmoittaa mitä ja miten?	Mitkä tiedot?	Mitä tietojoukkoja vertaillaan?	Mitä tietojoukkoja vertaillaan?
Huomautukset: Suppeiden käyttöoikeusalueiden, amerintiaanien ja yksityisten maiden toimitusketjun saapumispisteitä ovat puunkorjuu siirtoluvalla tai yksityisen kiinteistön siirtoilmoituksella. Jos puut ovat jääneet inventaarin aikana huomaamatta ja metsäsektorin toimijalle on osoitettu Guyanan metsäkomission lisäleimamerkkejä, lisäpuihin liittyvät tiedot otetaan huomioon asiakirjojen vertailussa.				
3. Puunkorjuun jälkeen – ks. 3.3.3 ja 3.4.4.3 kohta				
Ei vakiotunnistetta	<p>Vain laajat käyttöoikeusalueet: Metsäsektorin toimija saa metsävarojen hallintaosastolta kirjeen alueen sulkemisesta.</p> <p>Kaikki metsäsektorin toimijat: Metsäsektorin toimija merkitsee käyttämättömien leimamerkkien palautuksen metsänvalvontaosaston palautettujen leimamerkkien rekisteriin.</p> <p>Vain laajat ja suppeat käyttöoikeusalueet sekä muuhun käyttöön otettavat valtion maat: Metsäsektorin toimija maksaa hallinnointimaksut tai muut maksut tai verot ja saa Guyanan metsäkomissiolta kuitenkin suorittaessaan maksuja, jotka liittyvät siirtoluvassa tai metsän käyttöoikeussopimuksessa ilmoitettuihin tietoihin (koskee vain valtionmetsälupia) tai siirtolupa, vuokrasopimukseen, kaivoslupa tai -lisenssiin, kirjalliseen lupaan tai vesivoimalalupa (koskee vain muuhun käyttöön otettavia valtion maa-alueita).</p>	<p>Vain laajat käyttöoikeusalueet: Alueen sulkemisen aikana alueeseen liittyvät asiaankuuluvat tiedot määritetään kirjallisesti metsäsektorin toimijalle alueen sulkemista koskevassa kirjeessä, joka sisältää</p> <ul style="list-style-type: none"> – aluenumeron – avaamis- ja sulkemispäivän – suurimman sallitun hakkuukiintiön / hyväksytyt vuotuisen hakkuukiintiön – pois ajetun puutavaran kokonaistilavuuden – alueen maantieteellisen sijainnin. 	<p>Vain laajat käyttöoikeusalueet: Alueen sulkemista koskevassa kirjeessä ilmoitetun alueen sulkeminen varmennetaan vertaamalla sitä alueen fyysiseen tarkastukseen.</p> <p>Leimamerkkien palautus varmennetaan vertaamalla metsänvalvontaosaston leimamerkkien myöntämisrekisteriä ja leimamerkkien fyysistä tarkastusta keskenään.</p> <p>Vain laajat ja suppeat käyttöoikeusalueet sekä muuhun käyttöön otettavat valtion maat: Suoritetut maksut varmennetaan vertaamalla kuitteja todellisiin maksettuihin summiin.</p>	<p>Täsmäytystä ei tarvita.</p> <p>Metsänvalvontaosaston leimamerkkien myöntämisrekisteriin ilmoitetut leimamerkit varmennetaan vertaamalla niitä metsänvalvontaosaston palautusrekisteriin ja tuotantotietoihin.</p> <p>Vain laajat ja suppeat käyttöoikeusalueet sekä muuhun käyttöön otettavat valtion maat: Maksusuoritukset varmennetaan vertaamalla kuitteja ja/tai maksuaikataulua siirtolupa tai metsän käyttöoikeussopimukseen (koskee vain valtionmetsälupia) tai siirtolupa, vuokrasopimukseen, kaivoslupa ja -lisenssiin, kirjalliseen lupaan tai vesivoimalalupa (koskee vain muuhun käyttöön otettavia valtion maa-alueita).</p>

Tuotteen tunnistetiedot	Tietojen ilmoittaminen		Tietojen varmentaminen	
	Toiminto ja vastuualue	Ilmoitettavat tiedot	Validointi	Täsmäytys
Menetelmä	Kuka ilmoittaa mitä ja miten?	Mitkä tiedot?	Mitä tietojoukkoja vertaillaan?	Mitä tietojoukkoja vertaillaan?
		<p>Kun palautetaan käyttämättömiä leimamerkkejä, metsänvalvontaosaston leimamerkkien palautusrekisteriin määritetään seuraavat tiedot:</p> <ul style="list-style-type: none"> - päivämäärä - käyttöoikeusalueen nimi - folionumero - palautettujen leimamerkkien määrä - alku- ja loppujärjestysnumero(t) - palauttajan nimi. <p>Vain laajat ja suppeat käyttöoikeusalueet sekä muuhun käyttöön otettavat valtion maat: Maksuja suoritettaessa määritellään seuraavat tiedot:</p> <ul style="list-style-type: none"> - päivämäärä - käyttöoikeusalueen nimi - folionumero - maksettu määrä - maksutyyppi¹. 		

¹ Maksutyyppiin kuuluvat maksut ja verot.

Tuotteen tunnistetiedot	Tietojen ilmoittaminen		Tietojen varmentaminen	
	Toiminto ja vastuualue	Ilmoitettavat tiedot	Validointi	Täsmäytys
Menetelmä	Kuka ilmoittaa mitä ja miten?	Mitkä tiedot?	Mitä tietojoukkoja vertaillaan?	Mitä tietojoukkoja vertaillaan?
4. Kuljetus – ks. 3.3.4 ja 3.4.4.4 kohta				
Jokainen puutuote tunnistetaan alkuperäpaikan asiakirjoista.	Metsäsektorin toimija ilmoittaa asiaankuuluvan kuljetusasiakirjan Guyanan metsäkomission metsäasemalle.	Kuljetuksen aikana Guyanan metsäkomissiolle ilmoitetaan kirjallisesti kuljetusasiakirjassa ¹ (nämä tiedot voivat vaihdella kuljetusasiakirjan tyyppin mukaan) ja tuotantorekisterissä (soveltuvin osin) puutuotteeseen liittyvät asiaankuuluvat tiedot, joita ovat muun muassa seuraavat: <ul style="list-style-type: none"> – myöntämispäivä ja -aika – metsäsektorin toimijan nimi – määräpaikka – kuljetustavan rekisteröintinumero 	Metsäsektorin toimijan kuljetusasiakirjassa ilmoitettujen mittausten ja puulajien oikeellisuus varmennetaan vertaamalla niitä puutuotteiden fyysiseen tarkastukseen.	Kuljetusasiakirjassa ilmoitettu tilavuus ja puulaji varmennetaan vertaamalla niitä kuukausiraporttiin.

¹ Maksutyyppeihin kuuluvat maksut ja verot.

Tuotteen tunnistetiedot	Tietojen ilmoittaminen		Tietojen varmentaminen	
	Toiminto ja vastuualue	Ilmoitettavat tiedot	Validointi	Täsmäytys
Menetelmä	Kuka ilmoittaa mitä ja miten?	Mitkä tiedot?	Mitä tietojoukkoja vertaillaan?	Mitä tietojoukkoja vertaillaan?
		<ul style="list-style-type: none"> – Guyanan metsäkomission jäljitysleimamerkin numero – puulaji ja tuotetyyppi – tilavuus – kappalemäärä – puunkannon GPS-lukema – halkaisijat (x4) – pituus. 		
Huomautukset: Tie- tai jokikuljetuksissa käytetään samoja asiakirjoja. Samaa varmennusta sovelletaan.				
5. Jalostus (saapuminen) – ks. 3.3.5 ja 3.4.4.5 kohta				

Tuotteen tunnistetiedot	Tietojen ilmoittaminen		Tietojen varmentaminen	
	Toiminto ja vastuualue	Ilmoitettavat tiedot	Validointi	Täsmäytys
Menetelmä	Kuka ilmoittaa mitä ja miten?	Mitkä tiedot?	Mitä tietojoukkoja vertaillaan?	Mitä tietojoukkoja vertaillaan?
Jokainen puutuote tunnistetaan alkuperäpaikan asiakirjoista.	Metsäsektorin toimija tallentaa sahalaituksen/puutavaraliikkeen vastaanotettujen/ostettujen/toimitettujen tuotteiden rekisteriin kaikki sahalaituksen/puutavaraliikkeeseen saapuvat puutuotteet ja toimittaa sen Guyanan metsäkomission metsäasemalle.	Kun puutuotteet saapuvat sahalaituksen/puutavaraliikkeeseen, sahalaituksen/puutavaraliikkeen vastaanotettujen/ostettujen/toimitettujen tuotteiden rekisteriin tallennetaan puutuotteisiin liittyvät asiaankuuluvat tiedot, joita ovat muun muassa seuraavat: <ul style="list-style-type: none"> – kuukausi – laitoksen nimi ja osoite – lupanumero – vastaanottopäivä – kuljetusasiakirjan päiväys ja numero – laji – puutuotteiden määrä – puutuotteiden alkuperä – kuljetusajoneuvon rekisterinumero – toimittajan nimi. 	Metsäsektorin toimija varmentaa sahalaituksen/puutavaraliikkeen vastaanotettujen/ostettujen/toimitettujen tuotteiden rekisteriin ilmoitettujen mittausten ja puulajien oikeellisuuden vertaamalla niitä puutuotteiden fyysiseen tarkastukseen.	Puutavaran tuotantopanoksen alkuperän varmentaminen: Sahalaituksen/puutavaraliikkeen vastaanotettujen/ostettujen/toimitettujen tuotteiden rekisteriin kirjatut puulaji ja tilavuus varmennetaan vertaamalla niitä Guyanan metsäkomission (fyysisestä tarkastuksesta laadittuun) päivittäiseen seurantaraporttiin.

Tuotteen tunnistetiedot	Tietojen ilmoittaminen		Tietojen varmentaminen	
	Toiminto ja vastuualue	Ilmoitettavat tiedot	Validointi	Täsmäytys
Menetelmä	Kuka ilmoittaa mitä ja miten?	Mitkä tiedot?	Mitä tietojoukkoja vertaillaan?	Mitä tietojoukkoja vertaillaan?
6. Jalostustoiminta – ks. 3.3.5 ja 3.4.4.5 kohta				
Ei vakiotunnistetta	<p>Sahalaitos: Metsäsektorin toimija täyttää sahatun ja tuotetun puutavaran palautuslomakkeen ("return of lumber sawn and lumber produced form") tai sahattujen tukkien tai tuotetun puutavaran palautuslomakkeen ("return of log sawn and lumber produced form") kaikille sahalaitoksessa jalostetuille puutuotteille ja toimittaa sen Guyanan metsäkomission metsäasemalle.</p> <p>Puutavaliike: Metsäsektorin toimija tekee puutavaliikkeen kuukausittaisen palautusilmoituksen kaikista puutavaliikkeessä jalostetuista puutuotteista. Metsäsektorin toimija toimittaa sen Guyanan metsäkomission metsäasemalle.</p>	<p>Puutuotteita jalostettaessa puutuotteeseen liittyvät asiaankuuluvat tiedot ilmoitetaan sahatun ja tuotetun puutavaran palautuslomakkeessa ("return of lumber sawn and lumber produced form") tai sahattujen tukkien tai tuotetun puutavaran palautuslomakkeessa ("return of log sawn and lumber produced form"), ja ne ovat muun muassa seuraavat:</p> <ul style="list-style-type: none"> – kuukausi – laitoksen nimi ja osoite – laji – edellisen kuukauden tukkien saldo – vastaanotetut tukit (kappaleet ja tilavuus) – varastossa olevat tukit yhteensä – panoksena olevat jalostettavat tukit (kappaleet ja tilavuus) – tuotoksena olevat laudat (kappaleet ja tilavuus) – jäljellä olevien tukkien saldo. 	<p>Validointia ei tarvita, koska puutuotteet (nyt jalostetut) on validoitu edellisessä vaiheessa niiden saapuessa sahalaitokseen/puutavaliikkeeseen.</p>	<p>Puutuotteiden palautuksen varmentaminen:</p> <p>Metsäsektorin toimijan sahatun ja tuotetun puutavaran palautuslomakkeessa ("return of lumber sawn and lumber produced form") tai sahattujen tukkien tai tuotetun puutavaran palautuslomakkeessa ("return of log sawn and lumber produced form") tai puutavaliikkeen kuukausittaisessa palautusilmoituksessa ilmoitetut laji ja tilavuus varmennetaan vertaamalla niitä Guyanan metsäkomission (sahalaitokseen/puutavaliikkeeseen saapuvien puutuotteiden fyysisestä tarkastuksesta laadittuun) päivittäiseen seurantaraporttiin.</p>

Tuotteen tunnistetiedot	Tietojen ilmoittaminen		Tietojen varmentaminen	
	Toiminto ja vastuualue	Ilmoitettavat tiedot	Validointi	Täsmäytys
Menetelmä	Kuka ilmoittaa mitä ja miten?	Mitkä tiedot?	Mitä tietojoukkoja vertaillaan?	Mitä tietojoukkoja vertaillaan?
		Puutuotteita jalostettaessa puutuotteeseen liittyvät asiaankuuluvat tiedot esitetään puutavaraliikkeen kuukausittaisessa palautusilmoituksessa, johon sisältyy <ul style="list-style-type: none"> - puutavaraliikkeen nimi ja sijainti - laji - eteenpäin siirretty saldo (tilavuus) - panostilavuudet - kokonaistilavuudet varastossa - tuotostilavuudet - tilavuussaldot varastossa. 		

Tuotteen tunnistetiedot	Tietojen ilmoittaminen		Tietojen varmentaminen	
	Toiminto ja vastuualue	Ilmoitettavat tiedot	Validointi	Täsmäytys
Menetelmä	Kuka ilmoittaa mitä ja miten?	Mitkä tiedot?	Mitä tietojoukkoja vertaillaan?	Mitä tietojoukkoja vertaillaan?
7. Myynti kotimarkkinoilla – ks. 3.3.6 ja 3.4.4.6 kohta				
Jokainen puutuote tunnistetaan alkuperäpaikan asiakirjoista.	Metsäsektorin toimija ¹ täyttää puutuotteiden myyntilomakkeen kaikkien myytyjen puutuotteiden osalta ja toimittaa sen Guyanan metsäkomission metsäasemalle.	Kun puutuotteet poistetaan jalostuslaitoksesta, puutuotteeseen liittyvät asiaankuuluvat tiedot määritellään puutuotteiden myyntilomakkeessa, johon sisältyy: <ul style="list-style-type: none"> – kuukausi – laitoksen nimi ja osoite – lupanumero – myyntipäivä – tuote – laji – puutuotteiden määrä – laskun numero – Guyanan metsäkomission jäljitelynumero (tarvittaessa). 	Sahalaitos tai puutavaraliike: Näistä tiloista myytävät puutuotteet validoidaan ennen niiden saapumista sahalaitekseen tai puutavaraliikkeeseen. Ks. kohta 5. Jalostus (saapuminen). Laajat ja suppeat käyttöoikeusalueet, muuhun käyttöön otettavat valtion maat, amerintiaanien kylät ja yksityiset maat: Näiltä alueilta myytävät puutuotteet validoidaan ensin korjuupaikassa. Ks. kohta 2. Puunkorjuu.	Sahalaitos tai puutavaraliike: Puutuotteiden tuotoksen varmentaminen: Puutuotteiden myyntilomakkeessa ilmoitetut tilavuus ja laji varmennetaan vertaamalla niitä sahatun ja tuotetun puutavaran palautuslomakkeeseen ("return of lumber sawn and lumber produced form") tai sahattujen tukkien tai tuotetun puutavaran palautuslomakkeeseen ("return of log sawn and lumber produced form") tai vertaamalla puutavaraliikkeen kuukausittaista palautusilmoitusta sahalaitekseen/puutavaraliikkeen vastaanotettujen/ostettujen/toimitettujen tuotteiden rekisteriin. Laajat ja suppeat käyttöoikeusalueet, muuhun käyttöön otettavat valtion maat, amerintiaanien kylät ja yksityiset maat tai luonnollinen henkilö, oikeushenkilö tai yhteisö, jolla on vain puutuotteiden myyntilupa: Puutuotteiden myynti varmennetaan varmentamalla puutuotteiden myyntilomakkeessa ilmoitetut tilavuus, laji ja alkuperä vertaamalla niitä kuljetusasiakirjaan.

¹ Ks. metsäsektorin toimijan määrittely liitteessä II olevassa 3 kohdassa.

Tuotteen tunnistetiedot	Tietojen ilmoittaminen		Tietojen varmentaminen	
	Toiminto ja vastuualue	Ilmoitettavat tiedot	Validointi	Täsmäytys
Menetelmä	Kuka ilmoittaa mitä ja miten?	Mitkä tiedot?	Mitä tietojoukkoja vertaillaan?	Mitä tietojoukkoja vertaillaan?
8. Puutuotteiden vienti – ks. 3.3.7 ja 3.4.4.7 kohta				
Jokainen puutuote tunnistetaan alkuperäpaikan dokumentaatiosta ja Guyanan metsäkomission vientimerkinnästä (vasaramerkintä tai leima riippuen tuotteesta).	<p>Metsäsektorin toimija täyttää ja toimittaa kaikki asiaankuuluvat vientiasiakirjat Guyanan metsäkomissiolle (metsänvalvontaosasto) hyväksyttäväksi. Kun nämä asiakirjat on hyväksytty, ne palautetaan metsäsektorin toimijalle, joka saa sitten vientitodistuksen (ja FLEGT-luvan unionin markkinoille). Sen jälkeen metsäsektorin toimija toimittaa tämän todistuksen ja tarvittaessa luvan sekä hyväksytyt asiakirjat tullin valmistevero- ja kauppatoimintojen yksikölle.</p> <p>Tullin valmistevero- ja kauppatoimintojen yksikkö</p> <p>Metsäsektorin toimija toimittaa vientitodistuksen (ja FLEGT-luvan unionin markkinoille) ja muut asiaankuuluvat asiakirjat tullin valmistevero- ja kauppatoimintojen yksikölle hyväksyttäväksi ennen sen luovuttamista lähetystä varten.</p>	<p>Kun puutuotteita viedään, tuotteeseen liittyvät asiaankuuluvat tiedot esitetään seuraavissa asiakirjoissa:</p> <p>Metsätuotteiden vientihakemus:</p> <ul style="list-style-type: none"> – hakijan nimi ja osoite – kuljetusasiakirjan numero – toimittajan lasku/kuitin numero – tarkastuspaikka ja lupanumero – ehdotettu lastauspaikka vientiä varten – vientitodistus. 	<p>Metsäsektorin toimijan puutavaran markkinoillesaattamistodistuksen hakemuksessa ilmoitettujen vietävien puutuotteiden tilavuusmittojen ja lajien oikeellisuus varmennetaan vertaamalla niitä fyysiseen puutuotteeseen (Guyanan metsäkomission luokitustarkastus).</p> <p>Metsäsektorin toimijan puutavaran vienti-ilmoituksessa ilmoitettujen vietävien puutuotteiden tilavuusmittojen ja lajien oikeellisuus varmennetaan vertaamalla niitä fyysiseen puutuotteeseen (tullin valmistevero- ja kauppatoimintojen yksikön tarkastus).</p>	<p>Vientitodistushakemuksessa ilmoitettujen puutuotteiden alkuperä varmennetaan vertaamalla sitä metsätuotteiden vientihakemukseen tai kuljetusasiakirjaan.</p> <p>Täsmäytystä ei tarvita.</p>

Tuotteen tunnistetiedot	Tietojen ilmoittaminen		Tietojen varmentaminen	
	Toiminto ja vastuualue	Ilmoitettavat tiedot	Validointi	Täsmäytys
Menetelmä	Kuka ilmoittaa mitä ja miten?	Mitkä tiedot?	Mitä tietojoukkoja vertaillaan?	Mitä tietojoukkoja vertaillaan?
		Puutavaran markkinoillesaattamistodistuksen hakemus: <ul style="list-style-type: none"> - puutuotteiden sijainti - viejä - laji - kuvaus - kappalemäärä - tilavuusmitat. Vientitodistuksen hakemus: <ul style="list-style-type: none"> - puutavaran markkinoillesaattamistodistuksen viitenumero - määräpaikka - kappalemäärä - koko - laji - puutuotteiden kuvaus - tilavuus - vastaanottaja. 		

Tuotteen tunnistetiedot	Tietojen ilmoittaminen		Tietojen varmentaminen	
	Toiminto ja vastuualue	Ilmoitettavat tiedot	Validointi	Täsmäytys
Menetelmä	Kuka ilmoittaa mitä ja miten?	Mitkä tiedot?	Mitä tietojoukkoja vertaillaan?	Mitä tietojoukkoja vertaillaan?
		<p>ESAD ASYCUDAssa:</p> <ul style="list-style-type: none"> - viejä - vastaanottaja - määrä (paino). <p>Edellä mainittujen asiakirjojen lisäksi vientitodistuksessa ilmoitetaan seuraavat tiedot:</p> <ul style="list-style-type: none"> - viejä - puutavaran markkinoillesaattamistodistuksen viitenumero - määräpaikka - kappalemäärä - koko - laji - puutuotteiden kuvaus - tilavuus - vastaanottaja - Guyanan metsäkomission leima ja allekirjoitus. 		

Tuotteen tunnistetiedot	Tietojen ilmoittaminen		Tietojen varmentaminen	
	Toiminto ja vastuualue	Ilmoitettavat tiedot	Validointi	Täsmäytys
Menetelmä	Kuka ilmoittaa mitä ja miten?	Mitkä tiedot?	Mitä tietojoukkoja vertaillaan?	Mitä tietojoukkoja vertaillaan?
Huomautukset: Poistumispaikka.				
9. Puutavaran takavarikointi – ks. 3.3.10 kohta				
Jokainen puutuote tunnistetaan alkuperäpaikan asiakirjoista ja pysäyttämisen osoittavasta vasaraleimasta.	<p>Guyanans metsäkomissio myöntää vapautustodistuksen, jotta puutavara voidaan palauttaa toimitusketjuun, kun</p> <ul style="list-style-type: none"> – puutavara palautetaan metsäsektorin toimijalle takavarikoinnin päättymisen jälkeen tai – Guyanans metsäkomissio myy puutavaran, koska se on nopeassa hajoamisprosessissa tai se on tuomittu menetetyksi. 	<p>Kun takavarikoidut puutuotteet on vapautettu palautettavaksi toimitusketjuun, vapautustodistuksessa eritellään seuraavat puutuotteisiin liittyvät olennaiset tiedot:</p> <ul style="list-style-type: none"> – vapautuspäivä – metsäsektorin toimijan nimi – laji – tilavuus – kappalemäärä ja/tai koko – kuljetusasiakirjan numero (tapauksen mukaan). 	<p>Vapautustodistuksessa ilmoitettujen puutuotteiden tilavuusmittojen, kappalemäärän ja/tai koon sekä lajin oikeellisuus varmennetaan vertaamalla niitä fyysiseen puutuotteeseen.</p>	<p>Vapautustodistuksessa ilmoitetut tilavuus, kappalemäärä ja/tai koko sekä laji varmennetaan vertaamalla niitä takavarikointilomakkeeseen ja pysäyttämistäraporttiin.</p>
Huomautukset: Takavarikoidut puutuotteet pääsevät toimitusketjuun vasta, kun Guyanans metsäkomissio on myöntänyt niille vapautuksen.				

Tuotteen tunnistetiedot	Tietojen ilmoittaminen		Tietojen varmentaminen	
	Toiminto ja vastuualue	Ilmoitettavat tiedot	Validointi	Täsmäytys
Menetelmä	Kuka ilmoittaa mitä ja miten?	Mitkä tiedot?	Mitä tietojoukkoja vertaillaan?	Mitä tietojoukkoja vertaillaan?
10. Kauttakuljetettavat puutuotteet – ks. 3.3.9 kohta				
Jokainen puutuotelähetys yksilöidään tunnistenumeraalla käyttäen tuotuja puutuotteita vastaavaa HS-nimekettä ja yksilöivää ilmoitusnumeroa.	Kuljetusajoneuvon kapteeni, päällikkö tai kuljettaja ilmoittaa kauttakuljetettavat tavarat tullin valmistevero- ja kauppatoimintojen yksikölle. Välittäjän on ilmoitettava Guyanaan saapuvista tavaroista seitsemän päivän kuluessa.	Kuljetusajoneuvon kapteenin, päällikön tai kuljettajan antamat tiedot. Puutuotteet ovat tulliviranomaisten valvonnassa kauttakuljetuksen aikana.	Ei sovelleta	Ei sovelleta
<p>Huomautukset: Kauttakulussa olevien puutuotteiden osalta noudatetaan tullin valmistevero- ja kauppatoimintojen yksikön vahvistamia kauttakulussa olevien tavaroiden hallinnointi- ja valvontamenettelyjä. Jos näitä puutuotteita kuljetetaan aluksella, niitä ei saa poistaa alukselta kauttakuljetuksen aikana. Lisäksi tullin valmistevero- ja kauppatoimintojen yksikön virkamiehet seuraavat maan kautta kuljetettavia puutuotteita koko kauttakulun/jälleenlaivauksen ajan siihen asti, kunnes ajoneuvo poistuu Guyanan tullialueelta, ja virallinen vastuu tavaroista siirtyy vastaanottavaan maahan, kun viralliset tulliasiakirjat vaihdetaan. Jos puutuotteet on varastoitava maan kautta tapahtuvan kauttakuljetuksen aikana, siihen on ensin hankittava hyväksyntä tullin valmistevero- ja kauppatoimintojen yksiköltä ja kyseinen erä varastoidaan vain kauttakuluttavaroita varten nimetylle sanitoidulle alueelle. Sama koskee aluksella kuljetettavia puutuotteita, jos aluksessa on toimintahäiriö.</p> <p>Näin tullin valmistevero- ja kauppatoimintojen yksikön virkamiehet varmistavat, että kauttakuljetettavien puutuotteiden lähetysä ei muuteta saapumispaikan ja Guyanan alueella sijaitsevan poistumispaikan välillä eivätkä ne pääse missään vaiheessa toimitusketjuun.</p>				

Tuotteen tunnistetiedot	Tietojen ilmoittaminen		Tietojen varmentaminen	
	Toiminto ja vastuualue	Ilmoitettavat tiedot	Validointi	Täsmäytys
Menetelmä	Kuka ilmoittaa mitä ja miten?	Mitkä tiedot?	Mitä tietojoukkoja vertaillaan?	Mitä tietojoukkoja vertaillaan?
11. Puutuotteiden tuonti – ks. 3.3.8 ja 3.4.4.8 kohta				
Jokainen puutuotelähetys yksilöidään tunnistenumeraalla käyttäen tuotuja puutuotteita vastaavaa HS-nimekettä ja yksilöivää ilmoitusnumeroa.	Metsäsektorin toimija täyttää ja toimittaa tuontilupahakemuksen kansalliselle kasvinsuojelujärjestölle (NPPO) hyväksyttäväksi.	Kun puutuotteita tuodaan, tuontilupahakemuksessa esitetään seuraavat puutuotteeseen liittyvät asiaankuuluvat tiedot: <ul style="list-style-type: none"> – tiedot puutuotteiden alkuperästä – tuotokuvaus (tyyppi/määrä/paino/tilavuus) – tiedot tuojasta (tapauksen mukaan) – FLEGT-lupa- tai CITES-lupa- tai asianmukaisen huolellisuuden arviointiraportti. 	Metsäsektorin toimijan puutavaran tuontiluvassa ilmoitettujen tuotavien puutuotteiden tilavuusmittojen, lajien ja alkuperän oikeellisuus varmennetaan vertaamalla niitä fyysiseen puutuotteeseen (Guyanan metsäkomission tarkastus). Metsäsektorin toimijoiden tuontiasiakirjoissa ilmoitettujen puutuotteiden alkuperän ja mittojen oikeellisuus varmennetaan vertaamalla niitä Guyanan metsäkomission varmennusraporttiin (tuotujen puutuotteiden fyysisen tarkastuksen aikana).	Ei täsmäytystä.
Huomautukset: Ensimmäinen vaihe toimitusketjussa olisi tullin valmistevero- ja kauppatoimintojen yksikön myöntämä vapautus hyväksytyssä maahantulosatamassa. GTLAS-järjestelmän mukaisesti varmennetussa toimitusketjussa ei ole kriittistä valvontapistettä ennen puutavaran tuontia.				

GTLAS-JÄRJESTELMÄN RIIPPUMATTOMAN TARKASTUKSEN TOIMEKSIANTO

1. Johdanto

Riippumaton tarkastus suoritetaan tämän sopimuksen 11 artiklan mukaisesti. Riippumaton tarkastus koskee liitteessä II lueteltuja toimijoita ja toimia, ja sitä sovelletaan liitteessä I lueteltuihin puutuotteisiin. Se kattaa myös kaikki liitteessä V kuvatut toimitusketjun vaiheet, joita ovat oikeudellinen asema, laillinen pääsy metsään, korjuu, kuljetus, sääntöjen noudattamatta jättäminen ja takavarikoidun ja menetetyksi tuomitun puutavaran käsittely, myynti, tuonti ja vienti.

Tässä toimeksiannossa kuvataan riippumattoman tarkastuksen toimia ja tehtäviä tässä sopimuksessa vahvistetun laillisuudenvarmennusjärjestelmän arvioimiseksi.

Riippumattomassa tarkastuksessa varmistetaan, että kotimarkkinoilla korjattu, kuljetettu, jalostettu, viety, tuotu tai myyty puutavara on liitteen II mukaista. Lisäksi tarkastuksessa varmistetaan, että tällainen puutavara on toimitusketjun vaatimusten mukaista ja että lupaviranomainen on myöntänyt FLEGT-lupia ainoastaan GTLAS-järjestelmän vaatimusten mukaisille lähetyksille. Toimeksiannossa vahvistetaan tiedonkeruuseen ja raportointiin liittyvät tehtävät ja menettelyt. Toimeksiannossa esitetään myös ensisijaiset tietolähteet ja riippumattomalta tarkastajalta vaadittava pätevyys ja kokemus. Tätä toimeksiantoa voidaan käyttää yksityiskohtaisempien tarjouskilpailuasiakirjojen laatimisen perustana.

2. Tavoitteet

Riippumattoman tarkastuksen tarkoituksena on arvioida ja parantaa GTLAS-järjestelmän toimintaa, luotettavuutta ja tehokkuutta.

3. Tehtävät

Riippumattoman tarkastajan tehtävänä on muun muassa:

- a) Valmistella riippumattoman tarkastuksen menettelykäsikirjan, jossa kuvataan riippumattoman tarkastajan toimet, mukaan lukien menetelmät tiedon keruuta, näytön arviointia ja raportointia varten.
- b) Arvioida, toimiiko GTLAS-järjestelmä luotettavasti ja tehokkaasti ja täyttääkö korjattu, jalostettu, kuljetettu ja (kotimarkkinoilla ja kansainvälisesti) myyty puutavara GTLAS-järjestelmän lakisääteiset vaatimukset.
- c) Arvioida, ovatko GTLAS-järjestelmän osat, mukaan lukien metsien jako- ja -korjuuoikeudet, laillisuusmääritelmä, valitusmekanismi, puunseurantajärjestelmän vaatimukset, GTLAS-järjestelmän noudattamisen todentaminen ja FLEGT-lupamenettely käytössä ja toimivatko ne tehokkaasti ja uskottavasti.
- d) Arvioida GTLAS-järjestelmän toimintaan osallistuvien Guyanan metsäkomission kaikkien osastojen toimintaa ja tehokkuutta.

- e) Arvioida GTLAS-järjestelmän toimintaan osallistuvien ministeriöiden ja/tai viranomaisyksiköiden varmennustoimien toimintaa ja tehokkuutta.
- f) Arvioida FLEGT-lupien myöntämisprosessia sen varmistamiseksi, että lupien myöntäminen ja varmennusjärjestelmä toimivat luotettavasti ja tehokkaasti.
- g) Arvioida, miten asiaankuuluvat viranomaiset kirjaavat, käsittelevät ja arkistoivat GTLAS-järjestelmän varmentamiseen osallistuvien eri ministeriöiden ja/tai viranomaisyksiköiden ilmoittamat noudattamattajättämistapaukset.
- h) Tunnistaa GTLAS-järjestelmän suunnittelun ja täytäntöönpanon puutteet ja heikkoudet ja ehdottaa suosituksia yhteiselle seuranta- ja arviointikomitealle.
- i) Arvioida yhteisen seuranta- ja arviointikomitean päätöksen mukaisten tarkastuskertomuksissa havaittuja puutteita ja heikkouksia korjaavien toimenpiteiden täytäntöönpanoa.
- j) Raportoida havainnoista ja suosituksista yhteiselle seuranta- ja arviointikomitealle, joka julkaisee näistä tarkastuskertomuksista säännöllisesti yhteenvedon.
- k) Tehdä yhteisen seuranta- ja arviointikomitean riippumattoman tarkastuksen lisätueksi mahdollisesti pyytämiä muita selvityksiä, analyysyjä tai tutkimuksia.

4. Menettely: menetelmät tietojen keräämiseksi ja arvioimiseksi ja raportoimiseksi

Riippumattoman tarkastajan on aina esitettävä näyttöä ammattimaisuudestaan ja rehellisyydestään. Riippumattoman tarkastajan on noudatettava standardeja ISO 19011 tai ISO 17021 tai vastaavan standardin kanssa yhteensopivia parhaita kansainvälisiä käytäntöjä. Riippumattoman tarkastajan työn on perustuttava tosiasioihin ja näyttöön, ja siihen on sisällyttävä kenttätutkimuksia ja asiakirjatarkastuksia. Yhteinen seuranta- ja arviointikomitea tarkistaa ja hyväksyy 3 kohdan a alakohdassa tarkoitettua riippumattoman tarkastuksen menettelykäsikirjan ennen kuin riippumaton tarkastaja aloittaa tarkastustoimet kyseisen hyväksytyt käsikirjan mukaisesti.

Toimien aikataulu – FLEGT-lupajärjestelmän ensimmäisenä toimintavuotena riippumaton tarkastaja laatii ja toimittaa riippumattoman tarkastuksen menettelykäsikirjan ja suorittaa yhden tarkastuksen. Sen jälkeen riippumaton tarkastaja tekee vähintään kahtena vuotena GTLAS-järjestelmän vuositarkastuksen, minkä jälkeen yhteinen seuranta- ja arviointikomitea tarkastelee tarkastustiheyttä uudelleen. Riippumaton tarkastaja voi tehdä yhteisen seuranta- ja arviointikomitean hyväksymiä ennakoimattomia tarkastuksia ja tarkastuskäyntejä.

Toiminnan kattavuus – Riippumattoman tarkastuksen toimien on katettava vähintään kaikki 3 kohdassa luetellut tehtävät. Riippumaton tarkastaja tarkastaa GTLAS-järjestelmän eri näkökohdista vastaavien asiaankuuluvien ministeriöiden ja/tai viranomaisyksiköiden asiaankuuluvat toimet hyväksytyt käsikirjan mukaisesti.

Näytön kerääminen – Riippumattoman tarkastuksen menettelykäsikirjassa kuvataan menettelyt ja käytännöt näytön keräämistä varten; niihin sisältyvät muun muassa tarkastuskäynnit, tutkimukset, haastattelut ja asiakirjojen tarkastelu. Siinä kuvataan myös riippumattoman tarkastajan menettelyt omaa työtään ja GTLAS-järjestelmän toimintaa koskeviin valituksiin vastaamiseksi.

Tarkastusjärjestelmät – Dokumentoidessaan todentavaa aineistoa laiminlyöntien ja vaatimustenvastaisuuksien havaitsemiseksi missä tahansa GTLAS-järjestelmän osassa ja toteutettujen korjausten seuraamiseksi riippumattoman tarkastajan on

- varmistettava, että kaikki tarkastusten aikana tehdyt havainnot dokumentoidaan asianmukaisesti ja että todentavaa aineistoa koskevat tiedot toiminnan tuloksista ja vaatimustenmukaisuudesta tai vaatimustenvastaisuudesta arkistoidaan;
- kirjattava havaitut järjestelmään liittyvät heikkoudet, GTLAS-järjestelmän puutteet ja osa-alueet, joita on parannettava, varmistettava asianmukaisten suositusten antaminen ja arvioitava näiden suositusten vaikutuksia; ja
- kirjattava ja arvioitava Guyanan metsäkomission ja kaikkien muiden GTLAS-järjestelmään osallistuvien asiaankuuluvien ministeriöiden ja/tai viranomaisyksiköiden toteuttamien noudattamattajättämissä korjaavien toimenpiteiden tehokkuus.

Riittävät resurssit – Riippumattomalla tarkastajalla on oltava riittävät resurssit varmennusten suorittamiseen laillisuusmääritelmän suhteen sekä puutavaran toimitusketjun valvontaan tarvittavat järjestelmät.

Johtamisjärjestelmä – Riippumattomalla tarkastajalla on oltava riittävä dokumentoitu johtamisjärjestelmä sen varmistamiseksi, että sen henkilöstöllä on tehokkaan varmentamisen suorittamiseen tarvittava pätevyys ja kokemus, sekä sisäisen valvonnan ja valvonnan soveltamiseksi.

5. Raportointi ja tiedonjakelu

Riippumaton tarkastaja noudattaa yhteisen seuranta- ja arviointikomitean kanssa sovittua raporttiansa laatimista koskevaa rakennetta ja menettelyä, ja riippumaton tarkastaja

- raportoi toiminnastaan yhteisen seuranta- ja arviointikomitean kanssa sovittun aikataulun mukaisesti;
- laatii raporttinsa kansainvälisesti hyväksytyjen tarkastusperiaatteiden ja yhteisen seuranta- ja arviointikomitean käsikirjassa määritetyn mukaisesti;
- esittää yhteiselle seuranta- ja arviointikomitealle alustavan raportin kommentoitavaksi;

- esittää yhteiselle seuranta- ja arviointikomitealle lopullisen ja täydellisen raportin (joka perustuu alustavasta raportista saatuihin huomautuksiin ja kerättyyn näyttöön), joka sisältää kaikki asiaankuuluvat tiedot tarkastusohjelmasta ja GTLAS-järjestelmän toiminnasta; ja
- laatii yhteenvetoraportin, jonka yhteinen seuranta- ja arviointikomitea vahvistaa yleisölle jakamista varten. Yhteenvetoraportti perustuu täydelliseen raporttiin, ja siinä esitetään yhteenveto sen tärkeimmistä suosituksista ja päätelmistä, myös järjestelmän havaituista heikkouksista.

6. Tietolähteet

Ensisijaisia tietolähteitä ovat asiakirjojen tarkastelu, tarkastuskäynnit ja asiaankuuluvien sidosryhmien kuulemiset tai kokoukset niiden kanssa. Tarkastuskäynneillä riippumattomalla tarkastajalla on oltava pääsy alueille, joilla metsävaroja korjataan, kuljetetaan, jalostetaan ja myydään, sekä tuonti- ja vientipaikkoihin.

Guyana varmistaa, että riippumaton tarkastaja saa käyttöönsä kaikki asiaa koskevat tiedot, mukaan lukien asiakirjat ja tietokannat, joiden Guyana ja unioni katsovat olevan tärkeitä tai olennaisia, ja erityisesti ne, joita tarvitaan GTLAS-järjestelmän luotettavuuden ja tehokkuuden arvioimiseksi. Tiedonsaannin on katettava Guyanan metsäkomission tuottama ja muiden GTLAS-järjestelmään osallistuvien ministeriöiden ja/tai viranomaisyksiköiden hallussa oleva tieto. Riippumattomalla tarkastajalla on erityisesti oltava pääsy GTLAS-järjestelmän ja sen osien ja muiden lähteiden tietoihin, kuten julkaistuihin tarkastuksiin muista maista, jotka ovat perustaneet FLEGT-lupajärjestelmän, tai Guyana REDD+ - ohjelman valvonta-, raportointi- ja varmennusjärjestelmän raportteihin.

Sidosryhmiä, jotka voisivat antaa asiaa koskevia tietoja, ovat muun muassa seuraavat:

- a) Guyanan metsäkomissio, ministeriöt ja muut viranomaisyksiköt

Kaikki Guyanan metsäkomission osastot katsotaan ensisijaisiksi tietolähteiksi riippumattomalle tarkastajalle tiedottamista varten.

Jos riippumaton tarkastaja tarvitsee tietoja muilta GTLAS-järjestelmään osallistuvilta ministeriöiltä ja/tai viranomaisyksiköiltä, riippumattomalla tarkastajalla on oltava pääsy näihin yksiköihin Guyanan metsäkomission kautta.

- b) Valtiosta riippumattomat toimijat

- alkuperäiskansojen sidosryhmät
- alkuperäiskansojen komissio
- kansallinen Tossaos-neuvosto
- Guyanan valmistus- ja palvelualojen järjestö ”Guyana Manufacturing and Service Association”

- pienten puunkorjausyritysten järjestö ”Small Loggers Association”
- metsätuottajien järjestö ”Forest Products Association”
- kansalaisjärjestöt
- muut yksityiset organisaatiot tai henkilöt, jotka voisivat antaa tietoa GTLAS-järjestelmän toiminnasta.

Muita tietolähteitä voivat olla:

- kaupallista metsätaloutta harjoittavat yhteisöt
- akateemiset instituutiot, kuten Guyanan yliopisto, Guyanan maatalouskorkeakoulu ja kansallinen maatalouden tutkimus- ja neuvontalaitos
- paikallisviranomaiset
- unionin jäsenvaltioiden toimivaltaiset viranomaiset
- kaupalliseen metsätalouteen osallistuvat yritykset ja paikallisyhteisöt
- muut sidosryhmät, jotka riippumaton tarkastaja katsoo asiaankuuluviksi.

7. Pätevyysvaatimukset

a) Riippumattomalla tarkastajalla olisi oltava

- asiantuntemusta, johon sisältyy vähintään metsätalouden/metsänhoidon/metsäpolitiikan, metsä-/ympäristöoikeuden, luonnonvarojen hoidon tai niihin liittyvän alan ylempi korkeakoulututkinto;
- laaja kokemus lainsäädännön noudattamisen valvonnasta ja arvioinnista;
- tunnustettua kokemusta metsänhoidon, puunjalostuksen, puutavaran jäljitettävyyden, tullin ja alkuperäketjujärjestelmien tarkastamisesta;
- puutuotteiden alueellisen ja kansainvälisen kaupan sekä kaupallisen metsätalouden hyvä tuntemus;
- erinomainen suullinen ja kirjallinen englannin kielen viestintätaito;
- sellainen osoitettu kyky työskennellä monenlaisten sidosryhmien kanssa ja vastaavissa valvontatoimissa liittyen eri maiden toimintaympäristöjen asianmukaisuuteen.

Guyaninan metsätalouteen liittyvien tai sen kannalta olennaisten asioiden sekä GTLAS-järjestelmän tuntemus olisi lisäetu.

- b) Riippumattoman tarkastajan on noudatettava seuraavia vaatimuksia:
- ei organisatorisista tai kaupallisista suhteista johtuvia eturistiriitoja, kuten ISO 17021- tai ISO 17065-standardissa tai vastaavassa standardissa edellytetään;
  - ei suoraa osallisuutta metsänhoitoon, puunjalostukseen, puukauppaan tai metsäsektorin sääntelyyn Guyanassa;
  - oma laadunvarmistusjärjestelmä ISO 17021- tai ISO 17065 - standardin tai vastaavan standardin mukaisesti.
- c) Lisäksi riippumattomalla tarkastajalla on oltava
- dokumentoitu sisäinen laadunhallintajärjestelmä;
  - mekanismi valitusten ja kantelujen läpinäkyvää käsittelyä varten.

8. Valintamenettely ja institutionaaliset järjestelyt

Kilpailumenettely on avoin kaikille laitoksille, joilla on asiaankuuluvat valmiudet, mukaan lukien voittoa tavoittelemattomat laitokset, akateemiset laitokset ja tutkimuslaitokset.

Tarjoukset arvioidaan läpinäkyvästi ja sovellettavat kriteerit julkistetaan. Riippumattoman tarkastajan valintaprosessiin kuuluu kilpailuun osallistuvien tahojen asianmukaisen huolellisuuden tarkastaminen yhteisen seuranta- ja arviointikomitean vahvistamien vaatimusten mukaisesti. Tarjousten arviointiraportti julkistetaan.

Guyana nimittää riippumattoman tarkastajan, ellei yhteinen seuranta- ja arviointikomitea vastusta sitä.

9. Muut vaatimukset

Riippumattoman tarkastajan lisävastuita ovat muun muassa:

- toimiminen kansalaisyhteiskunnan, alkuperäiskansojen sidosryhmien, yksityisen sektorin sekä ministeriöiden ja/tai viranomaisyksiköiden kanssa niin, että sidosryhmät Guyanassa saavat realistisen käsityksen riippumattoman tarkastajan työstä; ja
- Guyanassa toimivan yhteyshenkilön palkkaaminen avoimen prosessin kautta.

TUKITOIMENPITEET JA RAHOITUSMEKANISMIT

Guyanan metsäsektori on edelleen tärkeä kansantalouden edistäjä, joka luo työpaikkoja ja edistää köyhyyden vähentämistä. Metsäsektori on keskeisessä asemassa myös Guyanan vihreän kehityksen toimintaohjelmassa; sillä pyritään houkuttelemaan kansainväliseltä yhteisöltä resursseja metsävarojen säilyttämisen ja kestävän käytön varmistamiseksi. Guyana sitoutuu täydentämään kansainvälisen yhteisön varoja kansallisista talousarviomäärärahoista myönnettävällä rahoituksella teollisuuden lisäarvoa tuottavan alan kehittämisen tueksi.

Guyana toteuttaa tämän sopimuksen 15 artiklassa esitettyjä tukitoimenpiteitä yhteistyössä unionin ja sen jäsenvaltioiden sekä muiden kehityskumppaneiden kanssa tämän sopimuksen panemiseksi tehokkaasti täytäntöön. Niihin sisältyy toimenpiteitä, joilla

1. vahvistetaan täytäntöönpanorakenteita tehokkaan koordinoinnin varmistamiseksi;
2. vahvistetaan sääntely- ja säädöskehystä;
3. tuetaan GTLAS-järjestelmän kehittämistä ja käyttöönottoa;
4. kehitetään valmiuksia;

5. viestitään;
6. valvotaan tämän sopimuksen täytäntöönpanoa;
7. seurataan tämän sopimuksen vaikutuksia;
8. luodaan erityinen tila maanhallintaa, maankäyttöä ja konflikteja koskevalle vuoropuhelulle;
9. parannetaan markkinoita ja kehitetään teollisuutta; ja
10. perustetaan rahoitusmekanismit tämän sopimuksen täytäntöönpanoa varten.

Seuraavassa esitetään mahdolliset tukitoimenpiteet. Niitä kehitetään edelleen yksityiskohtaisiksi toimintasuunnitelmiksi tämän sopimuksen täytäntöönpanon varhaisessa vaiheessa.

1. Vahvistetaan täytäntöönpanorakenteita tehokkaan koordinoinnin varmistamiseksi

Institutionaalisia rakenteita vahvistetaan, jotta tämän sopimuksen täytäntöönpanoon osallistuvat hallituksen ja julkishallinnon ulkopuoliset elimet, eli vapaaehtoisen FLEGT-kumppanuussopimuksen sihteeristö, hallituksen koordinointielin ja kansallinen täytäntöönpanotyöryhmä, voivat toimia sujuvasti ja koordinoida keskenään. Täytäntöönpanon valmistelussa ensisijaisena tavoitteena on tukea valmiuksien kehittämistä näissä rakenteissa.

2. Vahvistetaan sääntely- ja säädöskehystä

GTLAS-järjestelmän täytäntöönpanon ohella Guyana tarkastelee metsäsektoriin sovellettavaa sääntely- ja säädöskehystä, jotta se voisi vahvistaa ja panna täytäntöön kaikkia asiaankuuluvia politiikkoja, lakeja, määräyksiä, sääntöjä, strategioita, suuntaviivoja, vapaaehtoisia toimenpiteitä sekä käytänne- ja menettelysääntöjä. Keskeisiä toimenpiteitä voivat olla seuraavat:

- a) sääntelykehyksen tehokkuuden tarkistaminen ja parantaminen;
- b) sääntelykehyksen yhdenmukaisuuden tarkistaminen ja parantaminen;
- c) asianmukaisen huolellisuuden noudattamiseen liittyvien määräysten laatiminen ja täytäntöönpano;
- d) puunseurantajärjestelmään liittyvien määräysten laatiminen ja täytäntöönpano;
- e) metsäsektoriin liittyvien käytännesääntöjen laatiminen ja täytäntöönpano; ja
- f) amerintiaanien kylien käytännesääntöjen laatiminen ja niiden täytäntöönpanoon kannustaminen.

3. Tuetaan GTLAS-järjestelmän kehittämistä ja käyttöönottoa

GTLAS-järjestelmä perustuu Guyanassa jo käytössä oleviin järjestelmiin ja rakenteisiin. Järjestelmien päivittämiseksi tarvitaan tukea, jotta varmistetaan liitteessä II olevan laillisuusmääritelmän ja liitteessä V kuvattujen toimitusketjun valvonta- ja menettelytapojen noudattaminen. Tukitoimenpiteet kohdistuvat toimenpiteisiin, joita tarvitaan toimintakyvyn vahvistamiseksi useissa eri ministeriöissä ja/tai viranomaisyksiköissä, sekä riippumattoman tarkastuksen käyttöönottoon. Niihin kuuluvat puunseurantajärjestelmän laajentaminen ja päivittäminen sekä laillisuuden varmennustoiminnon, FLEGT-lupajärjestelmän, riippumattoman tarkastustoiminnon ja valitusmekanismin perustaminen.

3.1. Toimitusketju (puunseurantajärjestelmä)

Guyana laajentaa ja päivittää jäljitettävyyden- ja varmennusjärjestelmää sen varmistamiseksi, että tiedot ovat lähes reaaliaikaisesti saatavilla koko toimitusketjussa, jotta varmistetaan liitteissä II, IV ja V vahvistettujen GTLAS-vaatimusten noudattaminen. Nykyiseen järjestelmään tehdään muun muassa seuraavat keskeiset parannukset:

- a) päivitetään Guyanan metsäkomission sisäiset tietokannat;
- b) kehitetään ja otetaan käyttöön keskustietokanta, joka mahdollistaa vaatimustenmukaisuustietojen ja kuhunkin metsäsektorin toimijaan liittyvien tietojen turvallisen arkistoinnin;

- c) parannetaan tieto- ja viestintäteknisiä järjestelmiä, joiden avulla voidaan luotettavasti ja turvallisesti siirtää ja vaihtaa tietoja (erityisesti takamaa-alueilta) kaikkien GTLAS-tarkastustoimiin osallistuvien ministeriöiden ja/tai viranomaisyksiköiden sekä tämän sopimuksen täytäntöönpanoon osallistuvien Guyanan metsäkomission osastojen ja yksiköiden välillä;
- d) päivitetään puunseurantajärjestelmä, jotta metsäsektorin toimijat voivat toimittaa toimitusketjuun liittyviä tietoja verkossa; ja
- e) päivitetään puunseurantajärjestelmä, jotta Guyanan metsäkomissio voi validoida ja täsmäyttää toimitusketjun tiedot.

3.2. Valvonta ja varmentaminen

Guyana kehittää järjestelmiä, joilla varmennetaan, että kaikkia laillisuusmääritelmää koskevia indikaattoreita noudatetaan ja toimitusketjuja valvotaan. Keskeisiä toimenpiteitä voivat olla seuraavat:

- a) Guyanan metsäkomission nykyisen sisäisen tarkastuksen yksikön tehtävien ja vastuiden laajentaminen kattamaan Guyanan metsäkomission alaisen GTLAS-järjestelmän osatekijöiden tarkastuksen, muun muassa kehittämällä yksityiskohtaisia menettelyjä;
- b) GTLAS-järjestelmän aktiivisen valvonnan tukeminen sisäisen tarkastuksen yksikön tekemillä tarkastuksilla; ja

- c) laillisuusmääritelmän noudattamisen ja toimitusketjun valvontaa koskevien valvonta- ja varmennusmenettelyjen kehittäminen ja täytäntöönpano.

3.3. Lupien myöntäminen

Guyana kehittää yksikön ja toteuttaa yksityiskohtaiset menettelyt FLEGT-lupien ja vientitodistusten myöntämiseen sekä tarvittavan virastojen välisen koordinoinnin toteuttamiseen. Olemassa olevan järjestelmän keskeisiä parannuksia ovat muun muassa seuraavat:

- a) hallinnon tietojärjestelmäyksikön luominen ja perustaminen metsäsektorin toimijoiden GTLAS-järjestelmän laillisuusvaatimusten noudattamista koskevien tietojen syöttämistä, varmentamista, päivittämistä ja tallentamista varten;
- b) FLEGT-lupien ja vientitodistusten myöntämisestä vastaavan puutavaran laillisuus- ja kauppayksikön luominen ja perustaminen;
- c) FLEGT-lupajärjestelmän kehittäminen; ja
- d) menettelyjen luominen ja kehittäminen muiden GTLAS-järjestelmään osallistuvien viranomaisten, erityisesti tulliviranomaisten, kanssa viennin lupamenettelyn moitteettoman toiminnan ja tehokkuuden varmistamiseksi.

3.4. Riippumaton tarkastus

Sen jälkeen kun yhteinen seuranta- ja arviointikomitea on ilmoittanut, ettei se esitä vastalauseita, Guyana tekee riippumattoman tarkastajan kanssa sopimuksen GTLAS-järjestelmän toiminnan arvioimisesta, mahdollisten puutteiden kartoittamisesta ja korjaavien toimien määrittämisestä GTLAS-järjestelmän toiminnan, luotettavuuden ja tehokkuuden parantamiseksi.

3.5. Valitusmekanismi

Valitusmekanismeissa tunnistetaan, kirjataan ja hallinnoidaan tapauksia, joissa metsäsektorin toimijat eivät noudata GTLAS-järjestelmän lakisääteisiä vaatimuksia, kunnes ne on ratkaistu. Valitusmekanismin toteuttamiseksi tarvittavat keskeiset tukitoimenpiteet ovat

- a) kaikkien GTLAS-järjestelmään osallistuvien ministeriöiden ja/tai viranomaisyksiköiden valitusten vastaanottamista, käsittelyä ja ratkaisemista koskevien menettelyjen kehittäminen ja täytäntöönpano. Mekanismin olisi mahdollistettava metsäsektorin toimijoiden ja kansalaisten tekemien valitusten vastaanottaminen, käsittely ja ratkaiseminen GTLAS-järjestelmän täytäntöönpanovaiheessa ja vapaaehtoisen kumppanuussopimuksen luvanmyöntämisvaiheessa;
- b) tehokkaan sidosryhmien valitusmekanismin kehittäminen, jotta varmistetaan, että yhteisöjen ja metsäsektorin toimijoiden huolenaiheet esitetään ja niistä tiedotetaan asiaankuuluvalla elimellä.

3.6. GTLAS-järjestelmän yhteinen arviointi

GTLAS-järjestelmälle tehdään riippumaton arviointi liitteessä VIII esitettyjen kriteerien perusteella sen määrittämiseksi, täyttääkö se tehtävänsä asianmukaisesti ja voidaanko FLEGT-lupajärjestelmä näin ollen ottaa käyttöön.

4. Valmiuksien kehittäminen

Kaikki tämän sopimuksen täytäntöönpanoon Guyanassa osallistuvat osapuolet vaativat jonkin verran valmiuksien kehittämistä, kuten teknistä koulutusta ministeriöiden ja/tai viranomaisyksiköiden henkilöstölle, mukaan lukien Forestry Training Center Inc. (FTCI), vapaaehtoisen FLEGT-kumppanuussopimuksen sihteeristö, Guyanan metsäkomissio, veroviranomainen ja työministeriö, hakkuuyhdistysten ja amerintiaanien kylien kouluttamista ja hallinnollisten valmiuksien kehittämistä, kansalaisyhteiskunnan kouluttamista ja muiden metsäsektorin toimijoiden kuin hakkuuyhdistysten ja amerintiaanien kylien kouluttamista.

5. Viestintä

Viestinnällä tuetaan tämän sopimuksen täytäntöönpanoa kannustamalla kaikkia asianomaisia sidosryhmiä osallistumaan, varmistamalla yleisön tiedonsaannin, edistämällä Guyanan puutavara- ja metsäsektorin imagoa ja edistämällä tämän sopimuksen tuomia hyötyjä sidosryhmien ja laajemman yleisön keskuudessa. Keskeisiä toimenpiteitä, joilla varmistetaan tehokas tiedottaminen tämän sopimuksen tuloksista ja vaikutuksista, voivat olla muun muassa viestintästrategian toteuttaminen, kansallisten kuulemistilaisuuksien/tiedotustilaisuuksien järjestäminen vuosittain, tämän sopimuksen täytäntöönpanon tärkeimpiä välitavoitteita koskevien vuotuisten päivitysten esittäminen Guyanan metsäkomission verkkosivustolla, sosiaalisen median foorumeilla, paikallisissa lehdissä ja paikallisissa radio-ohjelmissa, kaikkien sidosryhmien palautetta koskevan digitaalisen ja säännöllisesti päivitettävän rekisterin ylläpitäminen ja tiedonvaihtoalustan kehittäminen tietojen johdonmukaista levittämistä varten.

6. Valvotaan tämän sopimuksen täytäntöönpanoa

Yhteisellä seuranta- ja arviointikomitealla on kokonaisvastuu tämän sopimuksen täytäntöönpanon seurannasta. Tämän sopimuksen täytäntöönpanoa seuraavat myös muut sidosryhmät, mukaan lukien yksityiseen sektoriin, kansalaisyhteiskuntaan ja alkuperäiskansoihin kuuluvat sidosryhmät, jotka edistävät näin GTLAS-järjestelmän tehokasta täytäntöönpanoa. Tämän tavoitteen saavuttamisen kannalta keskeisiä toimenpiteitä voivat olla kansallisen täytäntöönpanotyöryhmän ja sidosryhmien, myös yksityiseen sektoriin, kansalaisyhteiskuntaan ja alkuperäiskansoihin kuuluvien sidosryhmien, tukeminen tämän sopimuksen ja GTLAS-järjestelmän täytäntöönpanon tehokkaassa seurannassa.

7. Seurataan tämän sopimuksen vaikutuksia

Tämän sopimuksen sosiaalisten, ympäristöön liittyvien ja taloudellisten vaikutusten seuranta on tarpeen sen varmistamiseksi, että sille asetetut tavoitteet saavutetaan. Siinä keskeisiä tukitoimenpiteitä voivat olla

- seurantajärjestelmän perustaminen tai tarvittaessa olemassa olevien järjestelmien parantaminen, mukaan lukien perustasot ja sovitut indikaattorit, jotka kattavat sellaisia osa-alueita kuten metsänhoidon ja metsien tilan, toimeentulon, hallinnon, tulojen tuottamisen ja taloudellisen kehityksen sekä markkinoiden suorituskyvyn, ja
- tämän sopimuksen ja REDD+ -mekanismin välisten synergioiden luominen ja toteuttaminen.

Yhteinen seuranta- ja arviointikomitea ottaa käyttöön tehokkaan seurannan liitteen X mukaisesti.

8. Luodaan erityinen tila maanhallintaa, maankäyttöä ja konflikteja koskevalle vuoropuhelulle

Vaikka tämän sopimuksen tarkoituksena ei ole käsitellä maa-alueita koskevia kysymyksiä, hallinnon ja lainsäädännön soveltamisen valvonnan vahvistamisessa keskeinen tekijä on koordinoitumekanismi, joka tarjoaa kaikille asianosaisille mahdollisuuden käydä vuoropuhelua maanhallinnasta, maankäytöstä ja maankäyttöä koskevista konflikteista. Tähän liittyen amerintiaanien maakysymyksiä koskevat kantelut, jotka on saatettu ministeriöiden ja/tai viranomaisyksiköiden tietoon tämän sopimuksen täytäntöönpanon yhteydessä, kanavoidaan nykyiseen amerintiaanien maanomistushankkeen valitus- ja muutoksenhakumekanismiin ja kyseisen hankkeen elinkaaren jälkeen sen seuraajayhteisöön. Tätä varten tuetaan valitus- ja muutoksenhakumekanismia ja sen seuraajaa.

9. Parannetaan markkinoita ja kehitetään teollisuutta

9.1. Kansainväliset markkinat

Sen varmistamiseksi, että Guyanan metsäsektori on edelleen paikallistalouden keskeinen toimija, joka luo työllistymismahdollisuuksia kaupunki- ja maaseutualueilla ja edistää köyhyyden vähentämistä, Guyana kehittää markkinointistrategian, jolla edistetään Guyanan metsätuotteiden pääsyä unionin markkinoille GTLAS-järjestelmän kehittämisen ja luvanmyöntämisvaiheen aikana.

9.2. Kotimarkkinat

Laillisten ja laadukkaiden puutuotteiden toimittaminen kotimarkkinoille on välttämätöntä tämän sopimuksen täytäntöönpanoa mahdollisesti heikentävän laittoman toiminnan estämiseksi. Siinä keskeisiä toimenpiteitä voivat olla kotimarkkinoilla esiintyvien lainsäädännön noudattamisen esteiden arvioiminen, kotimarkkinoihin liittyvän oikeudellisen kehyksen parantaminen, julkisten hankintapolitiikkojen kehittäminen ja erityisesti pienten ja keskisuurten yritysten vaatimusten noudattamiseen liittyvien valmiuksien ja kannustimien vahvistaminen.

10. Perustetaan rahoitusmekanismeja tämän sopimuksen täytäntöönpanoa varten

Tämän sopimuksen täytäntöönpanoa varten on otettava käyttöön taloudellisia resursseja. Kehitetään tässä liitteessä kuvattuja aloja koskevia yksityiskohtaisia toimenpiteitä ja talousarvioita. Guyana tekee unionin tuella yhteistyötä muiden avunantajien kanssa saadakseen tarvittavaa rahoitusta. Keskeisiä toimenpiteitä voivat olla seuraavat: varojen käyttöönottostrategian laatiminen GTLAS-järjestelmän kehittämisen varmistamiseksi sekä yhteistyön tekeminen valtiovarainministeriön kanssa sen varmistamiseksi, että kunkin GTLAS-järjestelmän täytäntöönpanoon osallistuvan ministeriön ja viranomaisyksikön vuotuinen toimintatalousarvio mahdollistaa sen, että ne pystyvät täyttämään GTLAS-järjestelmän mukaiset velvoitteensa sitten, kun se on toiminnassa.

GUYANAN PUUTAVARAN LAILLISUUDENVARMENNUSJÄRJESTELMÄN (GTLAS)
TOIMINTAKYVYN ARVIOIMISEN PERUSTEET

TAUSTA

GTLAS-järjestelmälle suoritetaan yhteinen riippumaton tekninen arviointi, ennen kuin FLEGT-lupien kattaman puutavaran vienti unioniin alkaa. Tässä yhteisessä teknisessä arvioinnissa arvioidaan koko järjestelmää sen selvittämiseksi, onko käytössä riittäviä mekanismeja, joilla varmistetaan, että GTLAS-järjestelmän toiminta ja tulokset ovat tarkoitetun mukaisia. Arvioinnissa tarkastellaan järjestelmän kuvausta erityisesti tähän sopimukseen sen hyväksymisen jälkeen tehtyjen muutosten osalta. Riippumattoman teknisen arvioinnin toimeksiannosta sovitaan osapuolten kesken yhteisessä seuranta- ja arviointikomiteassa.

Riippumaton tekninen arviointi kattaa seuraavat:

- laillisuusmääritelmän, jossa luetellaan luvan myöntämisen edellyttämät noudatettavat Guyanan lait;
- toimitusketjun valvonnan puutuotteiden jäljittämiseksi metsästä vientipaikkaan tai myyntipaikkaan kotimarkkinoilla ja tuontipaikasta vientipaikkaan tai myyntipaikkaan kotimarkkinoilla;

- varmennusmenettelyt, joilla määritetään kaikkien laillisuusmääritelmän osien noudattaminen ja toimitusketjun valvonta;
- vientitodistusten ja FLEGT-todistusten myöntämismenettelyt; ja
- riippumattoman tarkastuksen, jolla varmistetaan, että järjestelmä toimii tarkoitetulla tavalla.

Muista sopimuksista saadun kokemuksen perusteella GTLAS-järjestelmä voidaan arvioida vaiheittaisella ja toistuvalla lähestymistavalla, jossa kaikki arvioinnin aikana havaittuihin heikkouksiin ja GTLAS-järjestelmän vaatimusten noudattamattajättämiseen voidaan puuttua asteittain suunnitelluilla korjaavilla toimenpiteillä.

1. LAILLISUUSMÄÄRITELMÄ

Laillisesti tuotettu puutavara määritellään Guyanassa sovellettavan oikeudellisen kehyksen mukaisesti, ja se kattaa seuraavat:

- Puunkorjuuoikeudet: metsien käyttöoikeuksien jakaminen ja laillisten oikeuksien myöntäminen puunkorjuuseen laillisesti määritellyillä rajoilla.

- Metsätaloustoimet: metsänhoitoa ja metsätoimia koskevien lakisääteisten vaatimusten, myös asiaankuuluvan ympäristö- ja sosiaalilainsäädännön, noudattaminen.
- Maksut ja verot: suoraan puunkorjuuseen ja puunkorjuuoikeuksiin liittyviä veroja, lisensejä ja maksuja (tai muita mahdollisia tarkistettuja tulojärjestelyjä) koskevien lakisääteisten vaatimusten noudattaminen.
- Muut käyttäjät: maa-alueita ja muita resursseja, joihin puunkorjuuoikeudet voivat vaikuttaa, koskevien toisten osapuolten laillisten omistus- ja käyttöoikeuksien kunnioittaminen, kun tällaisia muita oikeuksia on.
- Kauppa ja tulli: kauppaa ja tullimenettelyjä koskevien lakisääteisten vaatimusten noudattaminen.

Avainkysymykset:

- 1.1. Onko laillisuusmääritelmässä yksilöity selkeästi lakisääteiset vaatimukset?
- 1.2. Onko täsmennetty periaatteet, kriteerit ja indikaattorit, joita voidaan käyttää laillisuusmääritelmän kunkin osa-alueen noudattamisen testaamisessa?

- 1.3. Perustuvatko laillisuusmääritelmän kunkin periaatteen ja kriteerin noudattamisen varmentajat toimivaltaisen ministeriön tai viranomaisyksikön hyväksymään kirjalliseen oikeuslähteeseen, jossa kuvataan, miten varmentaja varmistaa indikaattorin noudattamisen?
- 1.4. Ovatko varmentajat selkeitä, objektiivisia ja operatiivisesti käyttökelpoisia? Onko varmentajan luonteesta mahdollisesti epäselvyyttä? Kattaako varmentaja kaikki toistot tai reaali maailman käytännöt niiden yksiköiden ja toimintojen osalta, joihin niitä sovelletaan? Onko varmentajalla oikeusperusta? Onko varmentaja asianmukainen ja riittävä vahvistamaan indikaattorin tarkoituksen noudattamisen? Käyttävätkö toimijat ja vastuuviranomaiset varmentajaa tällä hetkellä?
- 1.5. Onko kaikkien asiaankuuluvien sidosryhmien ja sääntelyvirastojen tehtävät ja vastuut yksilöity selkeästi kunkin kriteerin ja indikaattorin osalta?
- 1.6. Kattaako laillisuusmääritelmä asiaan liittyvän voimassa olevan oikeudellisen kehyksen asiaankuuluvat osat? Jos ei kata, miksi joitakin näistä asiaankuuluvista osista ei ole otettu laillisuusmääritelmässä huomioon?

- 1.7. Ovatko sidosryhmät osallistuneet laillisuusmääritelmän kehittämiseen?
- 1.8. Onko sidosryhmien keskusteluissa yksilöidyt lakisääteiset vaatimukset sisällytetty GTLAS-järjestelmään?
- 1.9. Onko laillisuusmääritelmää muutettu tämän sopimuksen voimaantulon jälkeen? Perustuvatko laillisuusmääritelmän kunkin periaatteen ja kriteerin noudattamisen varmentajat toimivaltaisen ministeriön tai viranomaisyksikön hyväksymään kirjalliseen oikeuslähteeseen, jossa kuvataan, miten varmentaja varmistaa indikaattorin noudattamisen?
- 1.10. Jos laillisuusmääritelmää on muutettu, avainkysymyksiä ovat muun muassa seuraavat:
- a) Onko kyseisistä muutoksista ja laillisuudenvarmennusjärjestelmän mahdollisista myöhemmistä muutoksista kuultu kaikkia asiaankuuluvia sidosryhmiä prosessissa, jossa niiden näkemykset on otettu riittävästi huomioon?
  - b) Täyttävätkö kaikki muutokset kysymyksissä 1.1.–1.10. kohdan a alakohdassa tarkoitettut vaatimukset?

2. TOIMITUSKETJUN VALVONTA

Toimitusketjun valvontajärjestelmien on annettava varmuus siitä, että puutuotteiden kulkua toimitusketjussa voidaan seurata

- korjuupaikasta metsässä vientipaikkaan;
- korjuupaikasta metsässä myyntipaikkaan kotimarkkinoilla;
- maahantuontipaikasta myyntipaikkaan kotimarkkinoilla; ja
- maahantuontipaikasta vientipaikkaan.

2.1. Käyttöoikeudet

Alueet, joille metsävarojen käyttöoikeuksia on myönnetty, on rajattu selvästi ja kyseisten oikeuksien haltijat on määriteltä.

Avainkysymykset:

- 2.1.1. Onko toimitusketjun valvontajärjestelmä riittävän vakaa estämään sellaisten materiaalien sekoittumisen, joille ei taata voimassa olevia käyttöoikeuksia?
- 2.1.2. Varmistaako valvontajärjestelmä, että korjuuoperaatioita suorittaville metsäsektorin toimijoille on myönnetty kyseisiä metsäalueita koskevat asianmukaiset käyttöoikeudet?
- 2.1.3. Ovatko korjuuoikeuksien myöntämismenettelyjä ja kyseisiä oikeuksia, myös niiden haltijoita, koskevat tiedot saatavilla julkisesti?

2.2. Toimitusketjun valvontamenetelmät

Puutuotteiden jäljittämiseksi koko toimitusketjussa korjuupaikasta tai maahantuontipaikasta myyntipaikkaan kotimarkkinoilla tai vientipaikkaan on käytössä tehokkaat mekanismit, jotka kattavat seuraavat:

- metsäsektorin toimijoiden oikeudellinen asema;
- laillinen pääsy metsään;

- laillinen puunkorjuuoikeus;
- metsänhoito ja puunkorjuu (mukaan lukien talteen otettu puutavara);
- puunkorjuun jälkeen (runkojen leimaus ja dokumentointi);
- puutuotteiden kuljetus;
- puutuotteiden jalostus;
- puutuotteiden myynti kotimarkkinoilla;
- takavarikoidut, menetetyt ja hylätyt puutuotteet;
- puutuotteiden vienti;
- puutuotteiden tuonti;
- vientiä varten kauttakuljetettavat puutuotteet;

- metsäsektorin toimijoiden toiminnan sosiaaliset, työhön liittyvät ja verotukselliset näkökohdat;
- metsäsektorin toimijan laillinen perustaminen ja verosääntöjen noudattaminen; ja
- metsäsektorin toimijoiden toimintaan liittyvät ympäristönäkökohdat.

Puutavaran tunnistamiseen voidaan soveltaa eri toimintatapoja, ja ne vaihtelevat yksittäisten kappaleiden merkitsemisestä koko kuorman tai erän mukana kulkevaan asiakirja-aineistoon. Valitun menetelmän pitäisi kuvastaa puutavaran tyyppiä ja arvoa sekä riskiä siitä, voiko siihen sekoittua tuntematonta tai laitonta puutavaraa.

Avainkysymykset:

- 2.2.1. Onko valvontajärjestelmässä yksilöity ja kuvattu kaikki erityyppiset toimitusketjun toiminnot ja puutavaran lähteet?
- 2.2.2. Onko valvontajärjestelmässä yksilöity ja kuvattu kaikki toimitusketjun vaiheet?
- 2.2.3. Sisältyykö varmennusmenetelmään uskottava riskiperusteinen lähestymistapa sen varmistamiseksi, että kiinnitetään erityistä huomiota toimitusketjun osiin, jotka aiheuttavat suurimman riskin sille, että puutavaraan sekoittuu tuntemattomasta lähteestä peräisin olevaa tai laitonta puutavaraa? Onko riskiperusteiset lähestymistavat otettu käytännössä käyttöön ja toimivatko ne käytännössä suunnitellusti?

2.2.4. Onko määritelty, dokumentoitu ja pantu täytäntöön menetelmät tuotteen alkuperän tunnistamiseksi ja tuntemattomista lähteistä peräisin olevan puutavaran sekoittumisen estämiseksi, ja toimivatko ne uskottavasti toimitusketjun seuraavissa vaiheissa:

- pystypuusto (laajojen käyttöilupien inventaari);
- metsässä olevat tukit;
- kuljetus ja välivarasto (tukkivarastot/tukkialtaat, tukkien välivarastot/-altaat);
- saapuminen jalostuslaitokseen ja materiaalin varastointi;
- tulo jalostuslaitokseen ja sieltä poistuminen;
- jalosteiden varastointi jalostuslaitoksessa;
- poistuminen jalostuslaitoksesta ja kuljetus;
- saapuminen vientipaikkaan?

2.2.5. Mitkä organisaatiot vastaavat puutavaran kulkuvirtojen valvonnasta? Onko niillä riittävät henkilö- ja muut resurssit valvontatehtävien hoitamiseen?

2.2.6. Onko toimitusketjun valvontamenettelyt määritelty selkeästi ja onko niistä tiedotettu asiaankuuluville sidosryhmille? Toteutuvatko ja toimivatko toimitusketjun valvontamenettelyt käytännössä suunnitellusti?

2.3. Määrällisen tiedon hallinta

Käytössä on vakaat ja tehokkaat menetelmät puutuotteiden määrän mittaamiseksi ja kirjaamiseksi kussakin toimitusketjun vaiheessa, mukaan lukien luotettavat ja tarkat ennen korjuuta tehtävät arviot pystyvuoston tilavuudesta (soveltuvien osien) kullakin korjuupaikalla.

Avainkysymykset:

2.3.1. Tuottaako valvontajärjestelmä määrällisiä panos- ja tuotostietoja, tarvittaessa myös hyötysuhteesta, toimitusketjun seuraavissa vaiheissa:

- pystyvuosto (laajojen käyttöluoppien inventaari);

- metsässä (tukkien varastointipaikoissa) olevat tukit;
- kuljetettu ja varastoitu puutavara (tukkivarastot/tukkialtaat, tukkien välivarastot/-altaat);
- saapuminen jalostuslaitokseen ja materiaalin varastointi;
- tuotantolinjalle tulo ja sieltä poistuminen;
- jalosteiden varastointi jalostuslaitoksessa;
- poistuminen jalostuslaitoksesta ja kuljetus;
- saapuminen vientipaikkaan?

2.3.2. Onko tietojärjestelmien toiminnot toimitusketjun varmentamiseksi määritelty selkeästi?

2.3.3. Jos takavarikoidun ja/tai menetetyksi tuomitun puutavaran palauttaminen toimitusketjuun sallitaan, hallinnoidaanko sitä järjestelmässä sen varmistamiseksi, että kaikki tarvittavat laillistamistoimet on toteutettu etukäteen?

- 2.3.4. Onko pystyvuoston inventaarin puuttuminen ennen korjuuta suppeiden käyttöluvien alueelta, muuhun käyttöön otettavista valtion metsistä, amerintiaanien mailta ja yksityisiltä mailta todellinen riski, joka perustuu siihen, että varmistamaton puutavara voi päästä toimitusketjuun? Jos on, miten tätä riskiä torjutaan? Torjutaanko sitä tehokkaasti?
- 2.3.5. Mitkä organisaatiot vastaavat määrällisen tiedon rekisteröinnistä? Onko niillä riittävät henkilö- ja laiteresurssit? Toimivatko määrällisten tietojen ylläpitämisestä vastaavat organisaatiot toimeksiantonsa ja vastuidensa mukaisesti?
- 2.3.6. Onko määrää koskevat tiedot kirjattu siten, että niitä pystytään vertaamaan nopeasti toimitusketjun aikaisempia ja seuraavia vaiheita koskeviin tietoihin? Käytetäänkö rekisteröityjä tietoja määrien vertaamiseen aikaisempia ja seuraavia vaiheita koskeviin tietoihin?
- 2.3.7. Mitkä toimitusketjun valvontaa koskevat tiedot julkaistaan? Miten sidosryhmät voivat saada tätä tietoa?

2.4. Laillisesti varmennetun puutavaran erottaminen tuntemattomasta lähteestä peräisin olevasta puutavarasta

Avainkysymykset:

2.4.1. Mitä tarkastustoimenpiteitä käytetään sen varmistamiseksi, että varmennettu ja varmentamaton materiaali erotetaan toisistaan koko toimitusketjun osalta? Sovelletaanko valvontatoimenpiteitä tehokkaasti?

2.5. Maahantuodut puutuotteet

Käytössä on riittävät valvontatoimenpiteet, joilla varmistetaan, että maahantuodut puutuotteet on tuotu laillisesti maahan.

Avainkysymykset:

2.5.1. Mitä todistusaineistoa vaaditaan sen osoittamiseen, että maahantuodut puutuotteet ovat peräisin alkuperämaassa laillisesti korjatuista puista? Onko todistusaineisto esitetty johdonmukaisesti ja oikein?

2.5.2. Kun käytetään tuontipuuta, käykö korjuumaa ilmi FLEGT-luvasta? Sisällytetäänkö korjuumaata koskevat tiedot järjestelmällisesti FLEGT-lupaan?

2.6. Kauttakuljetettava puutavara

Käytössä on riittävät valvontatoimenpiteet ja menettelyt kauttakuljetettavien puutuotteiden hallinnoimiseksi. Käytössä oleva järjestelmä estää kauttakuljetettavan puutavaran sekoittumisen muihin puutavaran lähteisiin jalostettujen tuotteiden valmistusta tai myyntiä varten.

Avainkysymykset:

- 2.6.1. Ovatko kauttakuljetettavien puutuotteiden hallinnointia koskevat menettelyt ja valvontatoimenpiteet selkeitä ja riittäviä?
- 2.6.2. Onko käytössä vakiintuneita menettelyjä, joilla varmistetaan, että kauttakuljetettavaa puuta ei sekoiteta muihin puutavaran lähteisiin jalostettujen tuotteiden valmistusta tai myyntiä varten Guyanassa?
- 2.6.3. Toteutuvatko ja toimivatko menettelyt ja valvontatoimenpiteet tarkoitetulla tavalla? Ovatko menettelyt ja valvontatoimenpiteet tehokkaita sen varmistamiseksi, että kauttakuljetettavaa puutavaraa ei sekoiteta muihin puutavaran lähteisiin jalostettujen tuotteiden valmistusta tai myyntiä varten Guyanassa?
- 2.6.4. Mitä tietoja säilytetään myöhemmän varmentamisen mahdollistamiseksi?
- 2.6.5. Mitkä kauttakuljetettava puutavaraa koskevat tiedot asetetaan julkisesti saataville? Miten sidosryhmät voivat saada tätä tietoa?

2.7. Takavarikoidut ja menetetyksi tuomitut puutuotteet

Käytössä on riittävät menettelyt ja valvontatoimenpiteet sen varmistamiseksi, että Guyanan metsälainsäädännön vastaisiksi epäiltyjä takavarikoituja puutuotteita käsitellään asianmukaisesti ennen kuin ne pääsevät toimitusketjuun palauttamisen, menettämisen ja/tai myynnin jälkeen.

Avainkysymykset:

- 2.7.1. Onko olemassa selvä määritelmä siitä, mikä on takavarikoitua ja menetetyksi tuomittua puutavaraa?
- 2.7.2. Ovatko takavarikoidun ja/tai menetetyksi tuomitun puutavaran toimitusketjuun palauttamista ja FLEGT-lupien poissulkemista koskevat menettelyt ja valvonta tehokkaita?

3. VARMENNUSMENETTELYT

Varmentaminen käsittää riittävät tarkastukset puutavaran laillisuuden takaamiseksi. Varmentamisen on oltava riittävän perusteellista ja tehokasta, jotta voidaan taata, että vaatimusten noudattamattajättäminen joko metsässä tai toimitusketjussa havaitaan ja toimenpiteisiin ryhdytään nopeasti tilanteen korjaamiseksi.

3.1. Organisaatio

Varmentamisesta vastaa hallitus tai kolmantena osapuolena oleva organisaatio, jolla on riittävät resurssit, hallintojärjestelmät, pätevä ja koulutettu henkilöstö sekä perusteelliset ja tehokkaat mekanismit eturistiriitojen hallitsemiseksi.

Avainkysymykset:

- 3.1.1. Onko hallitus nimennyt varmennustehtävään yhden tai useamman varmennuselimen? Onko valtuutus (ja siihen liittyvät vastuut) selkeä ja julkinen?
- 3.1.2. Onko varmennuselimellä riittävät resurssit laillisuuden varmentamiseen? Resursseja ovat muun muassa henkilöstö, taloudelliset resurssit, logistiikka, tietotekniikka, energiahuolto ja yhteydet.
- 3.1.3. Onko varmennuselin toiminnassa ja kykeneekö se suorittamaan vaaditut varmennustehtävät?
- 3.1.4. Ovatko institutionaaliset tehtävät ja vastuut selkeästi määritellyt ja toimivat?

3.1.5. Onko varmennuselimellä kaikilta osin dokumentoitu hallintojärjestelmä, joka

- takaa, että sen henkilöstöllä on tarvittava pätevyys ja kokemus tehokkaan varmuksen suorittamiseksi?
- soveltaa sisäistä tarkastusta tai valvontaa?
- sisältää mekanismit eturistiriitojen torjumiseksi?
- varmistaa järjestelmän avoimuuden?
- määrittelee varmuusmenetelmän ja soveltaa sitä?

3.2. Laillisuusmääritelmän noudattamisen varmentaminen

Varmennuskohteet on määritelty selkeästi. Varmennusmenetelmät on dokumentoitu, ja ne takaavat, että prosessi on järjestelmällinen, avoin, näyttöön perustuva, että se toteutetaan määritetyin välein ja että se kattaa määritelmän kokonaisuudessaan.

Avainkysymykset:

- 3.2.1. Kattavatko varmennuselinten käyttämät varmennusmenetelmät laillisuusmääritelmän kaikki osa-alueet, ja kuvaavatko ne selvästi, miten indikaattoreita noudatetaan?
- 3.2.2. Dokumentoidaanko riskiperusteinen lähestymistapa kattavien ja käytännön menettelyjen avulla?
- 3.2.3. Edistääkö riskiperusteinen lähestymistapa tehokkaasti laillisuusmääritelmään perustuvaa varmentamista?
- 3.2.4. Tekevätkö varmennuselimet seuraavaa:
- tarkastavat asiakirjoja, toimintaa koskevia tietoja sekä toimintaa paikalla (esimerkiksi pistokokein)?
  - keräävät tietoja ulkopuolisilta tahoilta, joita asia koskee?
  - pitävät kirjaa varmennustoimistaan?
- 3.2.5. Ovatko varmentamisen tulokset asetettu julkisesti saataville? Miten sidosryhmät voivat saada tätä tietoa?

3.2.6. Osoittavatko tarkastustulokset selvästi ja yksiselitteisesti indikaattorin noudattamisen tason (kyllä/ei)?

3.3. Toimitusketjun koskemattomuuden valvontajärjestelmien varmentaminen

Varmentamisen kohteena olevien arviointiperusteiden ja indikaattorien soveltamisala on selkeä, ja se kattaa koko toimitusketjun. Varmennusmenetelmät on dokumentoitu, ja ne takaavat, että prosessi on järjestelmällinen, avoin ja näyttöön perustuva, että sitä toteutetaan säännöllisin väliajoin, että se kattaa kaikki asianomaiset arviointiperusteet ja indikaattorit ja että se sisältää säännöllisen ja ajantasaisen tietojen täsmäytyksen ketjun kaikissa vaiheissa.

Avainkysymykset:

3.3.1. Kattavatko varmennusmenetelmät toimitusketjun tarkastusten kunkin vaiheen kokonaisuudessaan? Onko tämä esitetty selvästi varmennusmenetelmissä?

3.3.2. Millaisin todistein osoitetaan, että toimitusketjun valvontatoimet on varmennettu?

3.3.3. Mikä organisaatio/elin vastaa tietojen täsmäyttämistä ja varmentamisesta? Onko sillä riittävät resurssit tiedonhallintatehtävien hoitamiseen? Resurssit ovat muun muassa henkilöstö, taloudelliset resurssit, logistiikka, tietotekniikka, energiahuolto ja yhteydet.

- 3.3.4. Onko käytössä menetelmiä, joilla arvioidaan, vastaavatko pystyvuoston, korjattujen tukkien ja jalostuslaitokseen tai vientipaikkaan saapuvan puutavaran määrät toisiaan? Jos vastaus on kyllä, ovatko menetelmät tehokkaita sen tunnistamisessa, mitkä tiedot eivät vastaa toisiaan, ja jatkotoimien- ja/tai lisätutkimusten mahdollistamisessa?
- 3.3.5. Onko käytössä menetelmiä, joilla arvioidaan, vastaavatko saapuvan raakapuutavaran ja tuotettujen jalosteiden määrät toisiaan sahoilla ja muissa laitoksissa? Sisältyykö näihin menetelmiin hyötysuhteen laskeminen ja tarkistaminen säännöllisin väliajoin? Jos vastaus on kyllä, ovatko menetelmät tehokkaita tietovirtojen epäyhdenmukaisuuden havaitsemisessa, ja jatkotoimien ja/tai lisätutkimusten mahdollistamisessa?
- 3.3.6. Ovatko tietojen säilyttämiseen, varmentamiseen ja kirjaamiseen sovellettavat tietojärjestelmät ja - tekniikat riittäviä tarkoituksenmukaisen varmennuksen tekemiseen?
- 3.3.7. Onko käytössä tehokkaita varmuuskopiointijärjestelmiä, joilla varmistetaan tietojen nopea ja tehokas palautus suurissa katastrofitilanteissa, kuten tulipalon tai järjestelmän toimintahäiriön yhteydessä?

3.4 Mekanismit valitusten käsittelemiseksi

Käytössä on riittävät mekanismit varmennusprosessin seurauksena syntyvien valitusten ja riitojen käsittelemiseksi.

Avainkysymykset:

- 3.4.1. Onko varmennuselimillä valitusmekanismit, jotka ovat kaikkien sidosryhmien käytettävissä?
  - 3.4.2. Onko varmennuselimillä käytössä mekanismit sidosryhmien esittämien vastalauseiden vastaanottamiseksi ja niihin vastaamiseksi?
  - 3.4.3. Onko varmennuselimillä käytössä mekanismit valtion virkamiesten havaitsemien rikkomistapausten käsittelyyn ottamiseksi ja niihin reagoimiseksi?
  - 3.4.4. Onko selvää, miten valitukset otetaan vastaan, dokumentoidaan, viedään (tarvittaessa) ylemmälle asteelle ja miten niihin vastataan?
- 3.5. Mekanismit vaatimusten noudattamattajättämiseen liittyvien tapauksen käsittelemiseksi

Käytettävissä on riittävät mekanismit käsitellä vaatimusten noudattamattajättämiseen liittyviä tapauksia, jotka on tunnistettu varmennusprosessin aikana tai jotka ovat tulleet ilmi valitusten ja riippumattoman seurannan kautta.

Avainkysymykset:

- 3.5.1. Määritelläänkö varmennusjärjestelmässä mekanismit niiden vaatimusten noudattamattajättämistapausten käsittelyyn, jotka on tunnistettu varmennusprosessin aikana tai jotka ovat tulleet ilmi valitusten ja riippumattoman seurannan kautta. Onko tämä mekanismi tehokas?
- 3.5.2. Onko käytävissä riittävästi tietoa vaatimusten noudattamattajättämistapauksista ja varmennustulosten korjaamisesta tai muista toteutetuista toimista? Arvioidaanko myös tällaisten toimien vaikuttavuutta?
- 3.5.3. Onko kehitetty mekanismeja, joilla käsitellään vaatimustenvastaisuuksia ja niiden vaikutuksia FLEGT-lupien ja vientitodistusten myöntämiseen? Sovelletaanko niitä käytännössä?
- 3.5.4. Minkälaisia tietoja vaatimusten noudattamattajättämistapauksista julkistetaan?

4. VIENTI- JA MYYNTILUPAMENETTELYT KOTIMARKKINOILLA

On nimetty lupaviranomainen, jolla on kokonaisvastuu FLEGT-lupien ja vientitodistusten myöntämisestä. FLEGT-lupia ja vientitodistuksia myönnetään yksittäisille, unioniin suunnatuille lähetyksille. Vientiin Euroopan unionin ulkopuolisille markkinoille myönnetään ainoastaan vientitodistuksia, ja käytössä on järjestelmiä, joilla varmennetaan kotimarkkinoille saatettujen puutuotteiden laillisuus.

4.1. Organisatorinen rakenne

Avainkysymykset:

- 4.1.1. Mikä elin vastaa FLEGT-todistusten ja vientitodistusten myöntämisestä?
- 4.1.2. Onko käytössä menettelyjä, joilla varmistetaan, että kotimarkkinoille pääsee vain laillista puutavaraa?
- 4.1.3. Onko käytössä valvontatoimenpiteitä, joilla varmistetaan näiden menettelyjen riittävyys ja tehokkuus?

- 4.1.4. Onko lupaviranomaisen ja sen henkilöstön tehtävät FLEGT-lupien ja vientitodistusten myöntämisessä määritelty selkeästi, ja onko tehtäväjako julkinen?
- 4.1.5. Onko lupaviranomaisen henkilöstön pätevyysvaatimukset määritelty ja sisäiset valvontatoimenpiteet otettu käyttöön?
- 4.1.6. Onko lupaviranomaisella riittävät resurssit tehtäviensä hoitamiseen? Resursseja ovat muun muassa henkilöstö, taloudelliset resurssit, logistiikka, tietotekniikka, energiahuolto ja yhteydet.

4.2. FLEGT-todistusten ja vientitodistusten myöntäminen

FLEGT-todistusten ja vientitodistusten myöntämiseksi on tehty riittävät järjestelyt.

Avainkysymykset:

- 4.2.1. Ovatko FLEGT-luvat liitteessä IV esitettyjen teknisten eritelmiä mukaisia?
- 4.2.2. Ovatko lupaviranomaisen henkilöstön tehtävät ja vastuut selkeästi määriteltyjä ja yleisesti saatavilla?

- 4.2.3. Sovelletaanko lupaviranomaisen menettelyjä tehokkaasti käytännössä? Mikä näyttö tukee tätä päätelmää?
- 4.2.4. Pidetäänkö myönnettyistä FLEGT-luvista ja vientitodistuksista riittävästi kirjaa? Pidetäänkö tapauksista, joissa FLEGT-todistuksia ja vientitodistuksia ei ole annettu vaatimusten noudattamattajättämisen vuoksi, riittävästi kirjaa? Käykö tiedoista selkeästi ilmi näyttö, johon FLEGT-lupien ja vientitodistusten myöntäminen perustuu?
- 4.2.5. Onko käytössä järjestelmä väärennettyjen oikeudellisten asiakirjojen havaitsemiseksi ja tunnistamiseksi?
- 4.2.6. Onko järjestelmä riittävä väärennettyjen oikeudellisten asiakirjojen havaitsemiseen?
- 4.2.7. Onko lupaviranomaisella käytössä riittävät menettelyt, joilla se voi varmistaa, että jokainen puutavaralähetys täyttää laillisuusmääritelmän ja toimitusketjun tarkastusten asettamat vaatimukset kaikkien asiaankuuluvien GTLAS-järjestelmän täytäntöönpanoon osallistuvien ministeriöiden ja/tai viranomaisyksiköiden antamien tietojen perusteella?
- 4.2.8. Onko luvan myöntämiseen sovellettavat vaatimukset määritelty selkeästi ja ilmoitettu viejille ja muille asianomaisille osapuolille?

- 4.2.9. Mitä tietoja myönnettyistä luvista julkaistaan? Miten sidosryhmät voivat saada tätä tietoa?
- 4.2.10. Onko Guyana kehittänyt FLEGT-lupien numerointijärjestelmän, jonka avulla FLEGT-luvat ja vientitodistukset voidaan erottaa toisistaan? Onko lupaviranomainen noudattanut tätä numerointijärjestelmää?
- 4.2.11. Mahdollistaako lupajärjestelmä korvaavan FLEGT-luvan myöntämisen, jos asiakirja katoaa?
- 4.2.12. Salliiko lupajärjestelmä FLEGT-luvan muuttamisen jossakin tai joissakin seuraavista tilanteista:
- lähetyksen määräpaikka tai vastaanottaja muuttuu; tai
  - vietävän puutuotelähetyksen todellisen tilavuuden/määrän ero on yli 10 prosenttia?

4.3. Myönnettyjä FLEGT-lupia koskevat kyselyt

Käytössä on riittävä mekanismi käsitellä unionin jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten taholta tulevia, FLEGT-lupiin liittyviä kyselyjä, kuten liitteessä III esitetään.

Avainkysymykset:

- 4.3.1. Onko lupaviranomaiseen osoitettu ja perustettu lupatiedotustoiminto muun muassa vastaanottamaan unionin jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten ja muiden osapuolten tiedusteluja ja vastaamaan niihin?
- 4.3.2. Onko lupatiedotusviranomaisen ja unionin jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten välille perustettu selkeät menettelyt yhteydenpitoa varten?
- 4.3.3. Onko olemassa viestintäkanavia, joiden kautta guyanalaiset tai kansainväliset sidosryhmät voivat kysellä myönnettyistä FLEGT-luvista?

4.4. Mekanismi asiaankuuluvien valitusten ja riitojen käsittelemiseksi

Käytössä on riittävä mekanismi lupamenettelyn perusteella syntyvien asiaankuuluvien valitusten ja riitojen käsittelemistä varten. Tämän mekanismin ansiosta voidaan käsitellä kaikki lupajärjestelmän toimintaan liittyvät valitukset.

Avainkysymykset:

- 4.4.1. Onko käytössä mekanismi ja dokumentoidut menettelyt, joilla käsitellään asiaankuuluvia valituksia ja jotka ovat kaikkien sidosryhmien saatavilla, ja ovatko ne tehokkaita?
- 4.4.2. Onko selvää, miten valitukset otetaan vastaan, dokumentoidaan, viedään (tarvittaessa) ylemmälle asteelle ja miten niihin vastataan?

5. MUIDEN HALLINTO-ORGANISAATIOIDEN VAATIMUKSET

Guyanan metsäkomissio, jolla on virallinen valtuutus Guyanan kansallisten metsävarojen hallinointiin, on tämän sopimuksen täytäntöönpanon koordinoitelin. Se tekee tämän yhteistyössä GTLAS-sopimuksen täytäntöönpanoon osallistuvien ministeriöiden ja/tai viranomaisyksiköiden kanssa, joiden lakisääteiset toimivaltuudet vaikuttavat maan metsävarojen kestävään hoitoon.

Avainkysymykset:

- 5.1.1. Onko käytössä yhteisymmärryspöytäkirjan kaltainen mekanismi tai muita mekanismeja, jotka koskevat muiden ministeriöiden ja/tai viranomaisyksiköiden tehtäviä ja vastuita tämän sopimuksen täytäntöönpanoon liittyen?
- 5.1.2. Ovatko nämä muut ministeriöt ja/tai viranomaisyksiköt tietoisia lakisääteisistä velvollisuuksistaan ja ymmärtävätkö ne mitä ne tarkoittavat?
- 5.1.3. Onko ministeriöillä ja/tai viranomaisyksiköillä riittävät resurssit tässä sopimuksessa määriteltyjen tehtävien suorittamiseen? Resursseja ovat muun muassa henkilöstö, taloudelliset resurssit, logistiikka, tietotekniikka, energiahuolto ja yhteydet.
- 5.1.4. Onko käytössä varmennusjärjestelmä, jolla varmistetaan, että nämä muut ministeriöt ja/tai viranomaisyksiköt hoitavat tämän sopimuksen mukaisia tehtäviään asianmukaisesti ja tehokkaasti?
- 5.1.5. Onko selvää, kuinka usein nämä varmennukset tehdään? Laaditaanko näistä varmennuksista raportteja ja ovatko ne julkisesti saatavilla?
- 5.1.6. Onko käytössä järjestelmä, jonka avulla näiden varmennusten tuloksia käytetään GTLAS-järjestelmän jatkuvaan parantamiseen? Toimiiko käytössä oleva järjestelmä tehokkaasti?

6. GTLAS-JÄRJESTELMÄN TÄYTÄNTÖÖNPANOJA TUKEVAT TIETOJÄRJESTELMÄT

Guyana toteuttaa GTLAS-järjestelmän täytäntöönpanon yhteydessä yhteistyössä unionin kanssa GTLAS-järjestelmää tukevien tieto- ja viestintäteknisten järjestelmien kokonaisvaltaisen päivityksen ennen FLEGT-lupien ja vientitodistusten myöntämistä.

Erityisesti kehitetään ja otetaan käyttöön tieto- ja viestintäteknikkajärjestelmiä, joilla mahdollistetaan metsäsektorin toimijoiden tietojen lähes reaaliaikainen välittäminen ja jakaminen Guyanan metsäkomission ja tämän sopimuksen täytäntöönpanoon osallistuvien ministeriöiden ja/tai viranomaisyksiköiden välillä.

Avainkysymykset:

- 6.1.1. Mahdollistaako tieto- ja viestintäteknikkajärjestelmä liitettävyyden (tehokkaalla salausominaisuudella) tiedonsiirtoon Guyanan metsäkomission osastojen ja yksiköiden välillä, Guyanan metsäkomission päätoimipaikan ja kenttäasemien välillä sekä kenttäasemien kesken?
- 6.1.2. Salliiko GTLAS-järjestelmän täytäntöönpanoa tukeva tieto- ja viestintätekninen järjestelmä lähes reaaliaikaisen tiedonsaannin ja tietojenvaihdon Guyanan metsäkomission ja tämän sopimuksen täytäntöönpanoon osallistuvien ministeriöiden ja/tai viranomaisyksiköiden välillä?

- 6.1.3. Onko muilla ministeriöillä ja/tai viranomaisyksiköillä valmiudet helpottaa henkilöstön koulutuksen ja laitepäivitysten avulla vapaata viestintää (myös tietojen vaihtoa) Guyanan metsäkomission kanssa?

7. RIIPPUMATON TARKASTAJA

Riippumaton tarkastus tehdään ennen FLEGT-lupajärjestelmän käyttöönottoa. Sen tavoitteena on tunnistaa GTLAS-järjestelmän mahdolliset heikkoudet, antaa suosituksia sen parantamiseksi jatkuvasti ja edistää siten GTLAS-järjestelmän ja yleisesti tämän sopimuksen toimintaa, luotettavuutta ja tehokkuutta.

Avainkysymykset:

- 7.1.1. Onko riippumattoman tarkastuksen tekeminen liitteessä VI vahvistetun toimeksiannon mukaista?
- 7.1.2. Onko hallitus laatinut riippumattomalle tarkastukselle suuntaviivat, ovatko ne liitteessä VI vahvistetun toimeksiannon mukaisia ja onko hallitus asettanut ne julkisesti saataville?

- 7.1.3. Sisältyykö suuntaviivoihin selkeät kelpoisuusvaatimukset (ks. liite VI) riippumatonta tarkastusta suorittaville organisaatioille puolueettomuuden takaamiseksi ja eturistiriitojen välttämiseksi?
- 7.1.4. Kuvataanko suuntaviivoissa menettelyt tietoihin pääsemiseksi?
- 7.1.5. Voivatko sidosryhmät arvioida käytännössä liitteessä IX esitettyjä tietoja?
- 7.1.6. Vahvistetaanko suuntaviivoissa menettelyt valitusten esittämiseksi silloin, kun ne liittyvät GTLAS-järjestelmään ja muihin tämän sopimuksen osiin, ja valitusten asettamisesta julkisesti saataville?
- 7.1.7. Onko riippumattomaan tarkastukseen sovellettavat raportointia ja tietojen julkistamista koskevat säännökset selkeytetty ja vahvistettu?
- 7.1.8. Ovatko riippumattoman arvioinnin menetelmät standardien ISO 19011 tai ISO 17021 tai vastaavan standardin kanssa yhteensopivien parhaiden kansainvälisten käytäntöjen mukaisia?
- 7.1.9. Onko Guyana käyttänyt riippumattoman tarkastajan palveluja sen jälkeen, kun yhteinen seuranta- ja arviointikomitea on ilmoittanut, ettei se esitä vastalausetta? Onko yhteinen seuranta- ja arviointikomitea ilmoittanut, ettei se vastusta riippumattoman tarkastajan valintaa, ja onko Guyana tehnyt riippumattoman tarkastajan kanssa sopimuksen varmennustehtävistä? Onko valtuutus (ja siihen liittyvät vastuut) selkeä ja julkinen?

- 7.1.10. Onko GTLAS-järjestelmässä tunnistetut ministeriöiden ja/tai viranomaisyksiköiden institutionaaliset roolit ja vastuut määritelty selkeästi ja sovelletaanko niitä?
- 7.1.11. Onko riippumattomalla tarkastajalla riittävät resurssit varmuksen suorittamiseen laillisuusmääritelmän suhteen ja puutavaran toimitusketjun valvontaan tarvittavat järjestelmät?
- 7.1.12. Onko riippumattomalla tarkastajalla kaikilta osin dokumentoitu hallintojärjestelmä, joka
- takaa, että sen henkilöstöllä on tarvittava pätevyys ja kokemus tehokkaan varmuksen suorittamiseksi?
  - soveltaa sisäistä tarkastusta tai valvontaa?
  - sisältää mekanismit eturistiriitojen torjumiseksi?
  - varmistaa järjestelmän avoimuuden?
  - määrittelee varmuksen menetelmän ja soveltaa sitä?

FLEGT-LUPAJÄRJESTELMÄÄ KOSKEVIEN TIETOJEN JULKINEN SAATAVUUS

1. JOHDANTO

Guyanan ja unionin luonnonvarojen avointa ja vastuullista hallinnointia koskevien politiikkojen mukaisesti tietojen saatavuus on tämän sopimuksen täytäntöönpanon onnistumisen kannalta olennaisen tärkeää. Siksi osapuolet sitoutuvat varmistamaan, että tämän sopimuksen täytäntöönpanoa ja seurantaan helpottavia tietoja on jatkuvasti saatavilla. Osapuolet sitoutuvat myös varmistamaan, että tämän sopimuksen mukaisesti perustetun Guyanan puutavaran laillisuudenvarmennusjärjestelmän (GTLAS) kautta saadut tiedot asetetaan yleisön saataville.

2. TIEDOT, JOTKA YHTEISEN SEURANTA- JA ARVIOINTIKOMITEAN ON JULKAISTAVA

2.1 Yhteisen seuranta- ja arviointikomitean toimintaa ohjaavat rakenne ja menettelyt

2.2 Yhteisen seuranta- ja arviointipanelin kokousten pöytäkirjat ja päätösten yhteenvedot

2.3 Tiedot riippumattomasta tarkastuksesta:

- a) GTLAS-järjestelmän riippumattoman tarkastuksen toimeksianto;
- b) riippumattoman tarkastuksen menettelykäsikirja;
- c) riippumattoman tarkastajan valintaperusteet;
- d) riippumattoman tarkastajan yhteenvetoraportit.

2.4 Yhteisen täytäntöönpanokomitean laatimat vuosikertomukset, erityisesti seuraavia koskevat tiedot:

- a) Guyanan edistyminen GTLAS-järjestelmän kunkin osatekijän täytäntöönpanossa ja kaikissa muissa tämän sopimuksen täytäntöönpanoon liittyvissä asioissa;
- b) edistyminen tämän sopimuksen tavoitteiden saavuttamisessa sekä toimet, jotka on toteutettava tämän sopimuksen mukaisessa määräajassa, ja vastaavat täydentävät toimenpiteet ennen FLEGT-lupajärjestelmän käyttöönottoa;
- c) Guyanan myöntämien FLEGT-lupien lukumäärä;

- d) mahdolliset toimet alkuperältään laittomien puutuotteiden unionin ulkopuolisille markkinoille viennin estämiseksi tai niiden kansallisille markkinoille saattamisen estämiseksi;
- e) Guyanaan tuotujen tai Guyanan kautta kauttakuljetettujen ja jälleenlähetettyjen puutuotteiden määrät;
- f) mahdolliset toimenpiteet alkuperältään laittomien puutuotteiden tuonnin estämiseksi, jotta FLEGT-lupajärjestelmän eheys säilyy;
- g) GTLAS-järjestelmän noudattamattajättämistapaukset Guyanassa, ja tällasiten tapausten hoitamiseksi toteutetut toimet;
- h) FLEGT-lupajärjestelmän puitteissa unioniin tuotujen puutuotteiden määrät asiaankuuluvien HS-nimikkeiden ja unionin sen jäsenvaltion mukaan, jossa tuonti tapahtui (unionin on annettava tiedot);
- i) Guyanasta unioniin FLEGT-lupajärjestelmän nojalla tuotujen puutuotteiden määrät asiaankuuluvien HS-koodinimikkeiden sekä unionin määräjäsenvaltion mukaan jaoteltuna (Guyanan on annettava tiedot);
- j) tiedot puutuotteiden tapauksista ja määristä, joista tarvittiin selvennyksiä Guyanan lupaviranomaiselta ja unionin jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten välillä.

3. TIEDOT, JOTKA GUYANAN ON JULKAISTAVA

Guyanán metsäkomissio julkaisee ja/tai asettaa saataville asiaankuuluvia tietoja ja raportteja säännöllisesti eri kanavien kautta. Tietoihin sisältyy seuraavat elementit:

3.1. Oikeudelliset tiedot:

- a) tämän sopimuksen teksti, sen liitteet ja mahdolliset muutokset;
- b) liitteessä II tarkoitettu kansallinen oikeudellinen kehys;
- c) ratifioidut kansainväliset yleis- ja muut sopimukset;
- d) Guyanan metsäkomission käytäntösäännöt, puunseurantajärjestelmän ohjeet sekä laajojen ja suppeiden käyttöoikeusalueiden ohjeet;
- e) liitteessä V kuvattuihin varmennusmenettelyihin liittyvät menettelykäsikirjojen asiaankuuluvat osat;
- f) kaikki liitteeseen II tai V liittyvät oikeudelliset tekstit tai säädöstekstit, jotka on hyväksytty GTLAS-järjestelmän täytäntöönpanovaiheessa.

3.2. Tuotetiedot:

- a) puutavaran vuotuinen kokonaistuotanto tuotetyypin mukaan;
- b) vuotuiset jalostustilavuudet tuotetyypin mukaan;
- c) tukkien vuotuiset vientitilavuudet (kokonaistilavuus ja unioniin suuntautunut vienti);
- d) puutavaran vuotuiset vientitilavuudet tuotetyypin mukaan (kokonaistilavuus ja unioniin suuntautunut vienti);
- e) kotimarkkinoilla vuosittain myytävän puutavaran tilavuudet tuotetyypin mukaan;
- f) vuosittain takavarikoidun ja menetetyn puutavaran tilavuudet.

3.3. Myöntämistä koskevat tiedot:

- a) luettelo niistä metsäsektorin toimijoista, joille on myönnetty metsän käyttöoikeussopimus, maatalousmaan vuokrasopimus, kaivoslupa tai -lissenssi sekä metsän käytösopimusten omistusoikeudet;

- b) lisätietoja laajojen ja suppeiden käyttöoikeussopimusten yksilöllisestä asemasta: yhteystiedot, käyttöoikeusalueen kuvaus (kartta), käyttöoikeussopimuksen oikeudellinen asema ja kesto;
- c) Guyanan metsäkomission metsien käyttöoikeuksien myöntämismenettelyt;
- d) muiden virastojen lupien, vuokrasopimusten, lisenssien ja omistusoikeuksien myöntämistä koskevat suuntaviivat, kun ne myönnetään valtion metsämaille;
- e) metsien käyttöoikeuksien myöntämisperusteet;
- f) kartta, jolle on merkitty metsän käyttöoikeussopimusten kattamat alueet;
- g) kartta alueista, jotka hakkuuta varten myönnetty käyttöoikeussopimus kattaa, ja hakemusten määrääjat;
- h) tarvittaessa tiedot henkilöistä, joilla on täysi omistusoikeus tai käyttöoikeussopimuksen haltijan tosiasiallinen määräysvalta;
- i) luettelo metsäsektorin toimijoista, joilla on lupa metsämaan muuntaminen kaupalliseen käyttöön tai puutavaran talteenottoon;
- j) muuhun käyttöön otettujen maiden tai talteenotetun puutavaran vuotuiset määrät.

3.4. Hallinnointitiedot:

- a) käyttöoikeussopimusten hallinnoinnista ja valvonnasta vastaavien virastojen valtuudet, tehtävät ja vastuut;
- b) sertifioitujen metsän käyttöoikeussopimusten alue;
- c) ympäristövaikutusten ja sosiaalisten vaikutusten arvioinnit soveltuvin osin;
- d) luettelo ministeriöistä ja/tai viranomaisyksiköistä, jotka varmentavat liitteen II mukaiset vastuut;
- e) luettelo suurista käyttöoikeussopimuksista, joihin liittyy hyväksytty hoitosuunnitelma;
- f) luettelo amerintiaanien kylistä ja yksityisistä metsäalueista;
- g) yhteisymmärryspöytäkirja, jossa esitetään tämän sopimuksen mukaiset GTLAS-järjestelmän varmuuksista vastaavien ministeriöiden ja/tai viranomaisyksiköiden tehtävät ja vastuut.

3.5. Jalostustiedot:

- a) luettelo hyväksytyistä jalostusta harjoittavista metsäsektorin toimijoista yhteystietoineen;
- b) vuotuiset jalostettujen tukkien tilavuudet puulajin ja tuotetyypin mukaan.

3.6. Vientitiedot:

- a) tiedot Guyanaan tuoduista puutuotteista;
- b) tiedot unioniin suuntautuvasta viennistä puulajeittain, maittain ja tilavuuksittain metsäsektorin toimijan mukaan;
- c) haettuja, myönnettyjä ja hylättyjä vientitodistuksia koskevat tiedot.

3.7. Tiedot GTLAS-järjestelmästä ja valvonnasta:

- a) GTLAS-järjestelmän kuvaus, mukaan lukien myös GTLAS-järjestelmän täytäntöönpanoa ohjaava kansallinen oikeudellinen kehys, ja muiden asiaankuuluvien menetelmien kuvaus;

- b) vientitodistusten ja FLEGT-lupien myöntämismenettelyt;
- c) luettelo myönnettyistä FLEGT-luvista;
- d) luettelo hylätyistä FLEGT-lupahakemuksista;
- e) varmennusraportit ovat saatavilla pyydettyäessä.

3.8. Tiedot lupaviranomaisista ja niiden erityisistä vastuista muiden ministeriöiden ja viranomaisyksiköiden asiakirjojen luovuttamisessa.

4. TIEDOT, JOTKA UNIONIN ON JULKAISTAVA

- a) tämän sopimuksen teksti, sen liitteet ja mahdolliset muutokset;
- b) unionin jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten vastaanottamien Guyanasta peräisin olevien FLEGT-lupien lukumäärä;
- c) Guyanasta FLEGT-lupajärjestelmän puitteissa unioniin tuotujen puutuotteiden vuotuiset määrät ja arvot;

- d) FLEGT-luvallisten ja ilman FLEGT-lupaa unioniin tuodun puutavaran ja puutuotteiden kokonaismäärät ja arvo maittain;
- e) kaikki saatavilla olevat raportit riippumattomasta markkinoiden seurannasta;
- f) päivitettyt tiedot puukappaan liittyvästä unionin oikeudesta sekä tämän sopimuksen täytäntöönpanoon Guyanassa liittyvästä taloudellisesta ja teknisestä tuesta;
- g) FLEGT-järjestelmästä vastaavien unionin jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten luettelo ja yhteystiedot sekä puutavaraa ja puutuotteita markkinoille saattavien toimijoiden velvollisuuksien vahvistamisesta 20 päivänä lokakuuta 2010 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 995/2010 (EU:n puutavara-asetus).

5. RAHOITUSTOIMIA KOSKEVAT TIEDOT

Guyaninan metsäkomissio asettaa saataville metsäsektoria koskevia taloudellisia tietoja vuosikertomuksissa, joihin sisältyvät tiedot:

- metsätuloihin luettavista vuotuisista maksuista, kuten metsäpalkkioista ja viljelyalamaksuista; ja
- mahdollisten riita-asioiden ratkaisusta ja seuraamusten maksamisesta tai maksamatta jättämisestä.

6. MUUT JULKAISTAVAT TIEDOT

Edellä 2-5 kohdassa esitetyn luettelon lisäksi Guyanan metsäkomission on päivitettävä säännöllisesti kaikki asiaankuuluvat tiedot, mukaan lukien Guyanan metsäsektoria koskevat raportit erityisesti hallinnon ja lainsäädännön noudattamisen osalta, ja asetettava ne julkisesti saataville.

Yhteinen seuranta- ja arviointikomitea voi myös suositella lisätietojen julkaisemista jommankumman osapuolen ehdotuksesta.

7. TÄYTÄNTÖÖNPANOTAVAT

Tämä liite on Guyanan yleisen tietojen julkista saatavuutta koskevan lainsäädännön eli vuoden 2011 tietojen saatavuutta koskevan lain N:o 21, sekä vuoden 2009 metsälain N:o 6 mukainen.

Tässä liitteessä luetellut tiedot asetetaan saataville seuraavin keinoin:

- a) viralliset raportit;
- b) Guyanan metsäkomission ja Forest Products Development and Marketing Council Inc:n verkkosivustot sekä luonnonvaraministeriön, valtion tiedotusviraston ja muiden viranomaisyksiköiden verkkosivustot;

- c) sidosryhmien täytäntöönpanofoorumit;
- d) avoimet kokoukset;
- e) lehdistötilaisuudet;
- f) videofilmit;
- g) radio ja televisio.

Tässä liitteessä lueteltujen tietojen tulevaa hallintaa ja päivittämistä varten kehitetään myös menettelyjä.

8. VIESTINTÄSTRATEGIA

Asiaankuuluvia sidosryhmiä kuullen kehitetty viestintästrategia pannaan täytäntöön ja sitä ohjaavat seuraavat periaatteet:

- a) tiedot ovat saatavilla maksutta tai kohtuullisin kustannuksin;

- b) luettelo julkisista ja saatavilla olevista asiakirjoista asetetaan saataville;
  - c) tiedot ovat paikkansapitäviä ja ajantasaisia;
  - d) tiedot asetetaan saataville ajoissa;
  - e) tiedot toimitetaan julkaistavaksi tarkoituksenmukaisessa muodossa;
  - f) viestintämenetelmät luetellaan;
  - g) GTLAS on yksi tärkeimmistä tietolähteistä.
-

YHTEINEN SEURANTA- JA ARVIOINTIKOMITEA

1. Perustetaan tämän sopimuksen 20 artiklan mukaisesti yhteinen seuranta- ja arviointikomitea.
2. Osapuolet nimeävät edustajansa yhteiseen seuranta- ja arviointikomiteaan.
3. Yhteinen seuranta- ja arviointikomitea toimii laatimansa ja hyväksymänsä työjärjestyksen mukaisesti.
4. Yhteisen seuranta- ja arviointikomitean toimet ja tehtävät liittyvät seuraaviin:
  - a) tämän sopimuksen täytäntöönpanon hallinnointi, seuranta ja tarkastelu, mukaan lukien riippumattoman tarkastuksen hallinnointi;
  - b) osapuolten välisen vuoropuhelun ja tietojenvaihdon edistäminen.

5. Tämän sopimuksen hallinnointi

Yhteinen seuranta- ja arviointikomitea:

- a) suorittaa Guyanan puutavaran laillisuudenvarmennusjärjestelmän (GTLAS) toimintavalmiuden riippumattoman arvioinnin liitteessä VIII kuvattujen arviointiperusteiden mukaisesti. Arvioinnissa on määritettävä, täyttääkö FLEGT-lupajärjestelmän perustana oleva, liitteessä V kuvattu GTLAS-järjestelmä tehtävänsä asianmukaisesti;
- b) ehdottaa päivämäärää, jolloin FLEGT-lupajärjestelmä otetaan täysimääräisesti käyttöön;
- c) vastaanottaa osapuolilta ilmoituksia, jos niillä on perusteltu epäily tai näyttöä sääntöjen kiertämisestä tai sääntöjenvastaisuudesta FLEGT-lupajärjestelmän täytäntöönpanossa tämän sopimuksen 12 artiklan mukaisesti, ja yksilöi mahdolliset jatkotoimet;
- d) laatii ja hyväksyy tämän sopimuksen täytäntöönpanoaikataulun sekä seuranta- ja arviointikehyksen kyseisessä aikataulussa edistymisen seuraamiseksi;
- e) arvioi ja kommentoi tuotujen puutuotteiden valvontamenettelyjen käsikirjaa ja GTLAS-järjestelmän varmennusmenettelyjen käsikirjaa, joka sisältää GTLAS-järjestelmän riskiperusteisiin lähestymistapoihin liittyvät menetelmät ja kriteerit;

- f) tutkii FLEGT-lupajärjestelmään liittyviä valituksia jommankumman tai kummankin osapuolen alueella;
- g) pitää erityistä kirjaa, jotta voidaan seurata kaikkia tämän sopimuksen liitteisiin tehtyjä muutoksia ja sidosryhmien kanssa pidettyjen asiaankuuluvien kokousten pöytäkirjoja. Nämä tiedot säilytetään tämän sopimuksen voimaantulon jälkeen ja koko sen voimassaoloajan;
- h) antaa suosituksia tämän sopimuksen tavoitteiden saavuttamiseksi, muun muassa valmiuksien kehittämisestä ja yksityisen sektorin, kansalaisyhteiskunnan ja alkuperäiskansojen sidosryhmien osallistumisesta;
- i) perustaa tarvittaessa työryhmiä käsittelemään kaikkia tämän sopimuksen täytäntöönpanoon liittyviä näkökohtia;
- j) laatii ja julkaisee osapuolten antamien tietojen perusteella vuosikertomuksia tämän sopimuksen täytäntöönpanosta liitteen IX mukaisesti;
- k) ottaa vastaan osapuolen ehdotuksia tämän sopimuksen tai sen liitteiden muuttamisesta ja keskustelee niistä, antaa osapuolille suosituksia kaikista tähän sopimukseen ehdotetuista muutoksista ja hyväksyy muutokset tämän sopimuksen liitteisiin tämän sopimuksen 27 artiklan mukaisesti;

- l) käsittelee muita tämän sopimuksen täytäntöönpanoon liittyviä kysymyksiä jommankumman tai kummankin osapuolen ehdotuksesta;
- m) pyrkii tämän sopimuksen 25 artiklan mukaisesti etsimään hyväksyttävän ratkaisun, jos osapuolet ovat eri mieltä tämän sopimuksen soveltamisesta tai tulkinnasta.

6. Tämän sopimuksen seuranta ja arviointi

Yhteinen seuranta- ja arviointikomitea:

- a) valvoo liitteessä VII esitettyjen tavoitteiden saavuttamisessa saavutettua edistystä;
- b) varmistaa, että tämän sopimuksen sosiaalisia, taloudellisia ja ympäristöön liittyviä vaikutuksia arvioidaan osapuolten hyväksymien hyvien käytäntöjen ja perusteiden mukaisesti, ja ehdottaa tarkoituksenmukaisia ratkaisuja tässä arvioinnissa havaittuihin ongelmiin;
- c) varmistaa, että tämän sopimuksen täytäntöönpanoa arvioidaan säännöllisesti, tarvittaessa myös satunnaistarkastuksin;

- d) varmistaa kotimaan ja kansainvälisten markkinoiden tilanteen säännöllisen seurannan ja siitä raportoinnin, ehdottaa tarvittavia tutkimuksia ja suosittaa toimia markkina-analyysiraporttien perusteella.

7. Riippumattoman tarkastuksen hallinnointi

Yhteinen seuranta- ja arviointikomitea:

- a) antaa hyväksynnän osapuolten valitseman ja Guyanan sopimuskumppaniksi ottaman riippumattoman tarkastajan valinnalle liitteessä VI olevan riippumattoman tarkastuksen toimeksiannon mukaisesti;
- b) antaa hyväksynnän riippumattoman tarkastajan sopimuksen uusimiselle tarpeen mukaan;
- c) tutkii riippumattoman tarkastajan raportit;
- d) ehdottaa toimia riippumattoman tarkastajan raportteihin sisältyvien kysymysten ja suositusten ratkaisemiseksi;

- e) tutkii riippumattoman tarkastajan toimintaa koskevat kolmansien osapuolten valitukset;
- f) hyväksyy riippumattoman tarkastajan laatiman ja toimittaman riippumattoman tarkastuksen menettelykäsikirjan ja hyväksyy riippumattoman tarkastajan esittämän raportin dokumentoitujen menettelyjen yhteydessä;
- g) sopii riippumattoman tarkastajan työn aikataulusta ja suosittelee tarvittaessa lisätarkastuksia;
- h) tutkii ja kommentoi riippumattoman tarkastajan alustavia raportteja ja riippumattoman tarkastajan yhteenvetoraporttia ja hyväksyy ne;
- i) pyytää riippumattomalta tarkastajalta tarvittaessa lisäraportin tietystä asiasta;
- j) valvoo tarpeen mukaan osapuolten toteuttamia korjaavia toimenpiteitä riippumattoman tarkastajan havaitsemien ongelmien ratkaisemiseksi.